

III

I. 152. ch

Vita  
Christi  
Bonaventura

51

R III. I. 152<sup>oh</sup>

(Tab. 18)

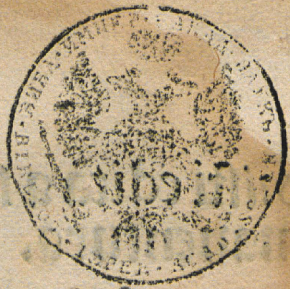
R  
18



Dupl



loms (Armenian)



+  
Sancti prima Virgo Caecilia in pectore semper gestabat Evangelium Christi sui.

H III A  
505A  
i 331276x

# Biologus.

Beati Bonaventure doctoris Seraphici: Ordinis fratrum minorum: in meditationes devotas vite Jesu christi salvatoris nostri Prologus incipit feliciter.

Nec alia virtutum et laudum preconia: de sanctissima Virgine Caecilia legitur quod evangelium christi semper portabat in pectore. Quod sic intelligere debemus: videlicet: quod ipsa de vita domini nostri Jesu christi in euangelio tradita: quaedam devotiora sibi praelegerat: in quibus meditabatur die ac nocte: corde puro et integro: ac intentione precipua et ferventi: et completa circulatione reincipiens: iterum dulci ac suavi gustu ruminans ea quae in arcano pectoris sui prudenti consilio collocari reolvebat. Simile tibi suadeo faciendum. Super omnia namque spiritualis studii exercitia hoc magis necessarium: magisque proficuum credo: et quod ad excelsores gradum perducere possit. Nunquam enim invenis ubi sic doceri possit: quam blanda vana et caduca: pro tribulationibus et adversa: pro hostium tentationibus et vitia: sicut in vita domini nostri Jesu christi: quae fuit ab omni defectu perfectissima. Et frequenti enim et assidua meditatione vite ipsius: adducit animam in quandam familiaritatem confidentiam et amorem ipsius: ita quod alia vilipendit et premit: insuper fortificat et instruit quid facere vel fugere debeat. Dico igitur primo quod meditatio vite domini iesu roborat et stabilis mentem pro vana et caduca

ut patet in predicta beata Caecilia: quae ita cor suum replevit ac munivit de vita Jesu christi: quod in ipsam vana intrare non poterant. Unde etiam in pompa nuptiarum existens: ubi tot vana gerebant cantantibus organis ipsa stabili corde soli domino decantabat dicens. Fiat cor meum et corpus meum unum cum domino: ut non confundar. Secundo fortificat pro tribulationibus et adversa: ut patet in martyribus. Circa quod dicit Bernardus. lxx. sermone super cantica. Inde tolerantia martyrum provenit: quod in christi vulneribus tota devotio versetur: et in ipsa meditatione in illis demoretur. Stat martyr tripudians et triumphans toto licet marcescero vel lacerato corpore: et rimante latera ferro: ubi tunc anima martyris. Nempe in tuto in foraminibus petrinis: in vulneribus iesu: in vulneribus nimirum patribus ad introeundum. Si enim in suis visceribus esset scrutans ea ferum profecto sentiret: et dolore non ferret succuberet et negaret. Hucusque Bernardus. Inde est etiam quod non solum martyres: sed etiam confessores in tribulationibus et adversitatibus suis tantam patientiam habuerunt et habent. Si legas de beato Francisco: et de beata virgine Clara: poteris invenire quomodo in multis tribulationibus penurijis et infirmitatibus: non solum patientes: sed etiam hilares existebant. Quotidie videre potes in inducentibus sanctam vitam: hoc ideo: quod eas animae non erant: nec sunt in eorum corporibus ex devota meditatione ipsius. Tertio dico: quod docet et instruit quae sunt gerenda: ut nec hostes: nec vitia possint irruere vel fallere: quod perfectio virtutum reperit ibidem. Ubi

## Prologus.

em charitate excelsae paupertatis: eximie humilitatis: profunde orationis sapientiae: mansuetudinis: obedientie patientie: ceterarumque virtutum exemplar: et doctrinae sicut inuenies: sicut in vita christi dei virtuti. De hoc Bernardus in ser. xxij. super cantica sic ait. In cassum proinde quis laborat in acquisitione virtutum: si alius de eas sperandas putat quam a domino virtutum cuius doctrina seminarij est prudentie: cuius misericordia opus est iusticie: cuius speculum vita temperantie: cuius mors in signum fortitudinis est signum. Ducusque Bernardus. Qui ergo cum sequitur errare non potest nec fallit: ad cuius virtutes imitandas et ad imitandas ex frequenter meditatione cor accendit et animat: deinde de virtute divina illuminat: ita quod et virtute induit: et a veris falsa discernit: a deo ut plures fuerint illiterati et simplices: quod magna et profunda dei cognouerunt. Prætereaynde credis quod beatus Fraciscus ad tantam virtutum copiam: et ad tam luculentam intelligentiam scripturarum: et ad tam precipuam noticiam fallaciae hostis et vitiorum pervenerit: nisi ex familiari conversatione et meditatione domini nostri Jesu christi. Et propterea sic ardentem afficiebat ad ipsum. Nam in cunctis virtutibus quantum perfectius poterat imitabat eundem: ac tandem ipso complente et perficente Jesu per impressionem sanctorum stigmatum: fuit in eum totaliter transformatus. Unde igitur ad quod ex celsum gradum meditationis christi perducit. Sed tanquam fundamentum efficax ad maiorem contemplationis gradum sublimat: quod ibidem inuenit vincitio que paulatim purificans et elevans: a iam docet de

oibus de quibus non est sermo ad presens. Nunc enim te in ipsas vite christi meditationes aliquantulum introducere cogitavi: sed vellem quod hoc a magis experio magisque docto acciperes: quod in talibus maxime insufficientis sum. Ulex iudicium melius fore aliqua utriusque dicere quam penitus tace: re: experiar imperitia mea: et familiariter tecum loquar rudi et imposito sermone: ut possis melius quam dicunt capere: ut non aurem sed mentem inde studeas perficere. Non est enim in ornamentis sermonibus: sed in domini Jesu meditationibus insistendum: ad quod Hieronymi doctrinam inducimus dicentis. Sermo rudis usque ad cor penetrat: politus autem pascit aures. Spero autem quod ruditate tue proferet aliquid mea modicitas: sed in hoc magis spero quod si in his te exercitare sedula meditatione volueris: ipsum dominum Jesum: de quo loquimur: magistrum habebis. Non autem credas quod omnia que ipsum dixisse vel fecisse meditari possumus scripta sint: sed ego ad maiorem impressionem ea sic ac si ita facta fuissent tibi narrabo prout et tingerent vel commovissent pie credi poterunt: sicut in quibusdam imaginariis representationibus: quas animus diversimode percipit. Nam divinam scripturam meditari: exponere: et intelligere multiphase prout expedit credimus possumus: dum tamen non sit contra fidem vel bonos mores. Cum ergo me narrate inuenies: ita dixit vel fecit Jesus: seu alij quod introducunt: sicut per scripturam probari non possit: non aliter accipias quam deuota meditatio exigit: hoc est accipe perinde: ac si dicerem: mediteris quod ista fecit vel dixit dominus Jesus: et

## Ca. I et II

## Fo. III

ita de filiis. Tu autem si ex his fructum sumere cupis: ita represente: exhibeas eis quod dicta vel facta per dominum narrant: ac si tu auribus audires: ea: vel oculis videres: toto mentis affectu diligenter: delectabiliter: morose: oibus alijs curis et sollicitudinibus tunc omissis. Quarete rogo dilecte mihi ut hunc laborem meum quem ad dei laudem: tuum profectum et meam utilitatem assumpsi: letanter suscipias et letantius deuotius et sollicitius te exerceas in eodem. Inuitus igitur ab incarnatione sumendum est: sed quedam ipsam precessisse et in celis circa deum et angelos beatissimos meditari possumus: et in terris circa gloriosam virginem: quod mihi videntur per mirum explicanda: ideo de ipsis primitus videamus.

De meditationibus eorum que precedunt incarnationem. Et primo de sollicita pro nobis angelorum intercessione. Ca. I

Imper longissima tempore vel tra spacium quingentis milibus annorum: miserabiliter iaceret genus humanum et nullus propter peccatum primi hominis ascendere posset ad patriam beatissimi spiritus copatientes tante ruine: ac de sua restauracione solliciti: licet pluries ante: tamen adueniente plenitudine temporis instantius et deuotius taliter domino supplicauerunt: et proidentes in facies suas ante thronum eius oes simul congregati dixerunt. Domine placeat maiestati tue nobiliter rationabile creatura: scilicet hominem: propter quam sola bonitatem facere: ut sit ipsi salus hic nobiscum et non ex ipsa nostra: contingat restauratio ruinarum. Ecce domine oes pereunt: et ne saluat:

et in tot annorum curriculum neminem bicvidim. De oibus hostes nostri tristem phar: et de ipsis non inferuine: sed taret pellice replent. Et quod domine nascuntur? Quare domine radunt bestias aie? fitere tibi? Et si per tuam iusticiam hoc fiat: tempus tamen meum est. Et si per impariteres mandatum tuum transgressi sunt incaute: subueniat misericordia tua. Memoro quod ad tuam imaginem similitudinem creasti eos. aperi domine misericorditer manum tuam et imple eos benedictione. Nam oculi omnium sperant in te: sicut oculi seruorum ad manus domini suorum donec miserearis et subuenias remedio salutari.

De penitencie inter misericordiam et veritatem. Ca. II

Is dictis misericordia pulsar vel scera presens ut subueniret: sed cum hinc pacem: sed dicebat: veritas: secum hinc iusticiam: et inter eos controversia facta est: prout narrat beatus Bernardus. pulero et logo ser. j. de annuntiatione. Sed ego succinere prout potero referam sententiam. Frequenter enim dicere sua melliflua intendo adducere sed plerumque cum explanatione: propter prolixitatem vitandam. Nec est dictorum suorum sententia. Dicebat pax et misericordia domino. Nunquam in eternum proicias domine: aut oblitisceris misereri? Et hoc ei logo tempore susurrabant. Rudit dominus dices: Sorores vite quas prius videtis: et eas pariter audiamus. Quibus vocatis cepit misericordia dicere. Eget misericordie divina creatura rationalis: quam misera facta est et miserabilis valde: venit tempus miserendi eius: et iam preterijt. Contra veritas. Oportet domine impleri sermones quem locutus es.

Jo 100

Orao Ang  
107

Totus moriatur adā cū oibus qui i  
eo erāt: qz preuaricādo pomū gu/  
stauit. Dixit misericōdia: vt qd dñe fe/  
cisti me? Sic em̄ veritas: q ego pe/  
nij si nunq̄ misereris. **Contra ve/  
ritas.** Si predictā sententiā tuā p̄/  
uaricator euaserit: etiā nec veritas  
tua permanet in eternū. Fuit autē  
hec questio per patrē missa ad filiū  
Ipsa autē veritas corā eo eadē face/  
bat. Fateor dñe q bono zelo mo/  
uerur misericōdia: sed nō assenti/  
rem: qz preuaricatori potius parce/  
re vult qz forori. **Et misericōdia.** Tu  
neuri parcis: sed indignatiōe se/  
uis cōtra preuaricatorē: vt inuol/  
uas pariter fororē. S; nihilomi/  
nus fortissime veritas allegabat.  
Dñe p̄tra te hec questio inroquet:  
z cauendū ne verbū patris euacue/  
tur. Dixit pax. Parcite vobis a ver/  
bis istis. Virtutū non est honesta  
p̄tentio. Videns controuersia ma/  
gnā z rōnes fortes z efficaces: nō  
vidēs quō circa hoīem possent mi/  
sericōdia z veritas cōseruari: scri/  
psit rex sententiā z paci que propin/  
quius stabat dedit legendā: sic p̄ti/  
nentē. **Hec dixit.** Perij si Adā nō  
moriatur. **Et hec dixit.** Perij si miseri/  
cordiā nō psequat. Fiat mors bo/  
na: z habet vtraqz que petijt. Ob/  
stupuerūt oēs in verbo sapiētie: et  
p̄senserūt vt moriatur: misericōdia z  
psequēdo. Sed querūt quō potest  
mors bona fore cum sit horribilis  
etiam ipso auditu? Respondit rex  
Mors peccatoz pessima: sed san/  
ctorū est gloriosa seu preciosa. Et  
ergo reperiat ianua vite: inueniat  
qui ex charitate moriatur nō obnoxi/  
mors: et sic mors nō potest tenere  
in mortū: sed faciet in ea foramē per

quod transeant liberati. **Placuit**  
sermo. S; vbi talis poterit reperi/  
ri? Redijt ergo ad terrā veritas: et  
misericōdia remansit in celo. Nam iu/  
ra p̄phetam. Dñe in celo misericōdia  
tua: z veritas tua vsqz ad nubes.  
Circuit veritas orbem terraz: z ne/  
mo mundus a forde: nec infans  
vnus dici. Misericōdia perlustrat ce/  
lum z neminē inuenit qui sufficiat  
rez ad hoc habeat charitatē. **Oēs**  
em̄ serui inuiles sumus: z cū be/  
nefecerimus: dicere debem? q in/  
uiles serui sumus. Si ergo hec vi/  
crozia debeatur quo nemo maiorem  
charitatē haberet: vt aiā suā pro  
inuilibus poneret. Redijt ergo  
ad statutū diē anxi multū: nō in/  
uento quod desiderabāt. Dixit er/  
go pax. Vos nescitis quicqz: nec  
quicqz cogitatis. Nō est qui faciat  
bonū nō est vsqz ad vnū: sed q de/  
dit p̄siliū ferat auxiliū. Intellexit er/  
go deus et ait: Penitet me fecisse  
hoīem quē creauī. Et vocato Sa/  
briele dixit ei: Glade dic filie syō id  
est marie. Gaude filia syō: ecce rex  
venit tibi. **Usqz huc Bernar.** **U**  
**des** igit qz magna pericula fuerūt  
p̄pter peccatū: z qz magna difficul/  
tas sit inuenire remediū. In hoc er/  
go p̄senserūt predicte virtutes p̄re/  
cipue in persona filij. Nam perso/  
na patris aequaliter videt terribi/  
lis z potens: z sic suspicari quodā/  
modo potuissent par z misericor/  
dia. Persona vero sp̄s sancti beni/  
gnissima est: z sic suspicari poterat  
iusticia z veritas. Ideo persona fi/  
lij tanqz media accepta est ad hoc  
remediū faciēdū. Vocatū nō pro/  
prie: s; appropriate intelligas. **Tūc**  
impletū est illud p̄phetici. Miseri

cordia z veritas obuiauerit sibi in/  
iusticia z pax osculare sunt.

**De his que postea in celis**  
contingere potuerūt possu/  
mus meditari de vita beate  
virginis Marie ante incar/  
nationē domini nostri Jesu  
christi.

Ca. III

Irea virginē vō ex q̄ incar/  
natio facta est possum? me  
ditari vitā ipsius. **Unde sci**  
as q cū esset triū annoz: fuit obla/  
ta a parētibus in templū: z ibi stetit  
vsqz ad decimū q̄rtū annū. Quid  
autē fecerit ibi possumus scire ex re/  
uelatiōib; sanctis factis: vt deuo/  
te credit scē Elisabeth: cuius festū  
solēnter celebram? in q̄b; hec in/  
ter alia p̄tinent. **Qñ** inq̄r: p̄ me? z  
mater mea dimiserit me in templo  
statim in corde meo p̄posui deū ha/  
bere in patrē z deuote cogitabam  
qd facere possem deo gratū: vt mi/  
hi dignaret dare suā gratiā. **Et feci**  
mibi dare legē dei mei: ac ex oibus  
p̄ceptis diuine legis tria seruauī  
in corde meo. **f.** Diliges dñm deus  
tuū ex toto corde tuo: z ex tota aīa  
tua: z ex tota mēte tua: z ex oib; vi/  
ribus tuis. **Itē** diliges proximum  
tuū sicut teipm. **Itē** odio habeb  
inimicū tuum. **Ista** seruauī in cor/  
de meo: z statim oēs virtutes ap/  
prehendi: z q̄ in ip̄is p̄tinent. **Et sic**  
volo dicere. **Aīa** em̄ aliqua virtutē  
habere nō p̄r: si deum tota virtute  
nō diligat. **Ab** isto em̄ amore descē  
dit oīs gratie plenitudo. **Postq̄**  
autē descēdit nō perseverat in aīa:  
sed fluit vt aqua: nisi inimicos su/  
os sez peccata z vitia odio habeat.

Qui ergo vult suā gratiā habere z  
possidere: oportet eum cor suuz ad  
amorē z odium ordinare. **Volo** er/  
go te facere sicut faciebā. **Surge**  
bam semper in medio noctis: z po/  
gebā ante altare templi: z tanto de/  
siderio: tanta voluntate: rāta affe/  
ctione qua poterās z sciebā: perebā  
gratias obtinui dei: seruando illa  
tria p̄cepta z oīa mandata legis.  
**Et** sic stans ante altare septē peti/  
tiones faciebā deo. **Primo** perebas  
gratiā qua possem implere primū  
p̄ceptum. **f.** ipm diligere ex toto cor/  
de zc. **Secūdo** perebā grāz qua pos/  
sem diligere proximū s̄m volunta/  
tem suā z beneplacitū suum: z vt  
faceret me amare oīa q̄ ip̄e amat z  
diligit. **Tertio** perebā vt ip̄e me fa/  
ceret odire et fugere: vt ip̄e odit.  
**Quarto** perebā humilitatē: patiē/  
tiam. benignitatē: mansuetudinē:  
z oēs virtutes: per quas efficeret  
gratiōsa ante p̄spectū suū. **Quin**  
**to** petebam vt me faceret videre re/  
pus in quo nasceret illa sanctissi/  
ma virgo q̄ filium parere deberet:  
z vt p̄seruaret oculos meos vt pos/  
sem eam videre: z aures vt possem  
eam audire: linguā vt possem eam  
laudare: manus vt possem ei serui/  
re: pedes vt possem ad suum serui/  
tium ire: z genua vt possem dei fi/  
lium in gremio tenere. **Sexto** pete/  
bam gratiā obediēdi mandatis et  
ordinatiōibus pontificis templi.  
**Septio** petebā vt repluz z vniuer/  
sum pplm ad suū finitū p̄seruaret.  
**His** gauditis dixit. **Q** ancilla xp̄i  
dulcissima dñā noue erat: grā z h  
turb? plena? **Rū** dir brā vgo. **Pro**  
firmo scias: q̄ ita me reputabā re/  
am z vilissimā z grā dei indignāz

sicut turbideo perebam mihi gratia  
 z virtutes. Et itez. Filia tu credis  
 q' oem gratia qua habui habueri  
 sine labore. Non est ita; imo nulla  
 gratia donu aut virtute a deo ha-  
 bui; nisi magno labore; p'rima oio  
 ne; ardenti desiderio; p'funda devo-  
 tione; multis lachrymis; z multa af-  
 flictoe; dicendo; faciendo z cogitando  
 semp sibi placita sicut scieba z po-  
 tera; excepta gra q' sacrificata fui in  
 vtero matris. Et addidit. Pro fir-  
 mo scias; q' nulla gra descendit in  
 aiam nisi p' orone z corpis afflictio-  
 ne. Postq' aut fecerimus q' p' nos  
 facere possumus; licet parua sint;  
 ipse venit in aiam secum ferens altissi-  
 ma donata; q' videt aia in seipsa  
 deficere pdit memoria; nec recolat  
 se fecisse vel dixisse aliqd deo grati  
 z tunc videt sibi ipsi vilior z despecti-  
 or q' vnq' fuerat. Ducusq' de di-  
 ctis reuelatoib. **Brus** aut Die  
 ronymus d' vita ipsius ita scripsit.  
 Hac regula br' vgo statuerat ubi  
 vt a mane vsq' ad tertia oroni insi-  
 steret; z a tertia vsq' ad nona i ope  
 tertrino se occuparet; a nona vero  
 itez ab orone no recedebat; donec  
 ei angelus apparebat; de cui' ma-  
 nib' esca accipe solebat; z meli' ac  
 melius i dei ope z amore p'ficiet bar  
 Fiebatq' vt i vigilijs reperiret por  
 in sapia dei eruditior; in b'ilitate  
 p'fundior; i carminib' dauitica ele-  
 gantior; in charitate gratiosior; i pu-  
 ritate purior; z in oi' v'ute p'fectior.  
 Erat ei p'stans z imobilis; z cu' q'p-  
 tidie meli' ac melius trāsiret; hac  
 irascenē nullus vidit vel audiret.  
 Dis sermo eius ita erat gra plen'  
 vt cognosceret in lingua eius ds.  
 Semp in orone z instructoe legis

dei p'manebat. Et sollicita erat cir-  
 ca suas socias; ne aliq' ex eis in ali-  
 quo sermone peccaret; ne aliq' risu  
 vocē suā exaltaret; ne aliq' in inu-  
 rijs aut in supbia p' parē suā excre-  
 sceret. Sine intermissione b'ndice-  
 bat deū; z ne forte in salutaroe sua  
 a dei laudib' tolleret si aliq's eam  
 salutarer; illa p' salutaroe deo grās  
 reddebat. Deniq' ex ea p'mo exiit  
 vt dū salutarē hoies scit deo gral  
 dicat. De esca qua d' manib' ange-  
 li recipiebat; ipsa reficiebat; qua at  
 a p'ntificib' templi accipiebat; pau-  
 perib' erogabat. Quotidie vide-  
 bat ei angelus loqui; z q'si charissi-  
 me obtempere ei. Ducusq' Die-  
 ronymus. In anno q'ro decimo  
 brā virgo fuit desponsata Joseph  
 p' diuinā reuelationē z redijt Na-  
 zareth. Et q'liter factū fuit; inueni-  
 es in legenda d' natiuitate sua.  
 Et hec sunt q' ante incarnationē d'ni  
 nisi Jesu xpi possumus meditari.  
 Ipsa rumines; z in eis delecteris  
 toto affectu ea memorie comēdan-  
 do; z ope imitando; quia deuotissi-  
 ma sunt.

**Incipiūt meditatiōes vi-  
 te domini Jesu de incarna-  
 tiōe eius. Luce. i. La. IIII**

**Dist'q' aut venit plenitudo  
 p' t'pis quo ordinauit b'nti-  
 ma z sūma trinitas generi  
 humano prouidere per incarna-  
 tionem verbi; propter nimia chari-  
 tatem suam qua genus humanū  
 diligebat; commouente eum mise-  
 ricordia sua; z nihilominus ad in-  
 stantiam supernorum spirituum;  
 z beata virgo rediret Nazareth; vo-  
 cauit deus omnipotens Gabrielē**

archangelum; z dixit ei. Glade ad  
 dulcissimā filiā nostrā Mariā de  
 sponsatā Joseph; super oēs crea-  
 turas nobis charissimā; z dicei q'  
 filius meus z cupiuit specie suā; er-  
 eam elegit sibi in matrē; z roga eā  
 vt ipm letanter suscipiat; q' per eā  
 salutē toti' generis humani ope-  
 rari decreuit; z obliuisci volo inu-  
 riem tibi facere. Attende hic z re-  
 cordare que tibi in principio supra  
 dixit. vt discas oia que faciūt d'ni  
 te exhibere presentē. Dic ergo ima-  
 gineris z aspicias vt pores decum  
 q' incorporeus est. Sed aspice eū  
 tanq' magnū d'ni sedentē in solio  
 vultu benigno pio z paternō; qua-  
 si p'siliari volentē; z reconciliādo di-  
 mittentē; z Gabrielē facie hilari et  
 iocunda; flexis genib'; z inclinato  
 vultu timoroso z reuerenti ambassi-  
 atam d'ni sui attenti suscipientem.  
**Surgēs itaq' Gabriel iocūdus et  
 gaudēs volitauit ab alto; z in hūa-  
 na specie in momento fuit corā vir-  
 gine i thalamo domūcule sue ma-  
 nente. Sed nō tam cito volitauit  
 Gabriel qn' p'ueniret a d'no z san-  
 ctam trinitatē ibi reperiret q' p'ue-  
 nit nunciū suū. Scire em' debes q'  
 excelsum incarnatiōis opus toti'  
 fuit trinitatis; sed sola persona fi-  
 lij fuit incarnata; sicut si tunicā in-  
 duenti duo ex laterib' eius stantes  
 eū adiuarēt; z tunice manicas te-  
 nerēt. Nunc ergo z hic bene aspice  
 z tanq' ipi factus p'ns; intellige  
 oia que dicunt z fiunt. Q' q'lis est  
 illa domūcula vbi tales sunt; z in  
 q' talia exercent. Nam licet vbi sit  
 sancta trinitas; tñ nūc ibi aliquo  
 singulari mō esse mediteris rōne  
 singularis operatiōis. Ingressus**

igit' Gabriel paraniphus fidelis  
 ad vginē dixit. Ave gra plena; d'ns  
 tecū; benedicta tu in mulierib'. At  
 ipsa iuxta verba euāgelij turbata  
 fuit in sermone ei'; cogitās de no-  
 uitate talis salutaris. Non em'  
 p'sueuerat sic eā salutare. In q' sa-  
 lutaratiōe cū videret se recomēdari  
 de trib' tanq' humilis d'na debuit  
 seu potuit se turbare. Comēdabat  
 ei q' erat gra plena; q' d'ns erat se-  
 cū; z q' erat sup oēs mulieres be-  
 nedicta. Et humilis nō p'ot sine p'  
 turbatiōe z rubore sui comēdatiō-  
 nē audire. Turbata em' fuit ex vere-  
 cundia honesta et virtuosa. Lepit  
 etiā timere an hoc esset vep; nō q'  
 nō crederet angelū dei vera loqui;  
 sed ex eo q' p'riū est humilib' q' nō  
 examinet suas virtutes; s' defect'  
 potius ruminare; vt sic possint p'  
 ficere reputātes magnā virtutem  
 parua; z paruum defectū magnū.  
 Tanq' q' prudēs z tanq' pauida z  
 timorosa ac pudorosa nihil r'ndit.  
 Quid ei r'ndisset? Bis audiuit an-  
 teq' semel r'nderet. Abosabile est ei  
 v'rginē esse loquacē. Angelus aut  
 causam sue turbatiōis cognoscēs  
 dicit. Ne timeas Mariā; nec vere-  
 cūderis de laudib' q's dixi tibi; q'  
 sic est veritas. Non em' solū plena  
 es gra; s' etiā toto humano generi  
 recuperasti et reinuenisti a deo la-  
 lutē. Ecce p'cipies z paries filiū al-  
 tissimi qui te elegit in suā matrē; z  
 saluabit oēs q' sperāt in eo. Tunc  
 ipsa r'ndit nō p'fitendo nec negādo  
 comēdatiōes p'fatas; sed certi-  
 ficari volens de sua v'rginitate. s.  
 ne eā perderet de quo multū plus  
 timebat. Querit ergo ab angelo d'  
 mō suel p'ceptiōis dicēs. Quomō

fiet istud qm viru no cognosco: et  
virginitate firmissime deuoui. Et  
angelus. Fiet p operatione scilicet  
muis q singulari modo replebit  
z ei<sup>9</sup> virtute picipes salua tua vir  
ginitate: ideo filius tuus vocabit  
filius dei. Nihil em est impossibile  
apud deu. Na Elisabeth cognata  
tua cu vetula esset z sterilis: ia sex  
sunt menses q filiu pcepit. Intue  
re hic z meditare pro deo: quod tri  
nitas est ibi expectas responsione  
z p sensum sue filie singulari: ama  
ter z delectabiliter aspiciens verecu  
dia eius z mores z verba. Et etiaz  
qualiter angelus diligenter z sapie  
ter ad ea ordinauit verba sua: itas  
inclinatus z reueres cora dña sua  
vultu sereno: fideliter ereques am  
bassiatu sua: z attente p sideras ver  
ba dne: vt possit pgrue rñdere: z su  
per hoc opere mirifico pficere dni  
voluntate. Et etia qualr dña stat  
timorata: achumilr facie pudoro  
sa preueta ab angelo: deuote cogi  
ta. Et q ex verbis istis ex improu  
so no extollit: no se reputat: z cum  
audit magnalia d se qualia nunq  
alicui dicta fuerit: totu diuine gre  
ascribat. Tandē prudētissima  
go verba angeli audies p sentit: z  
vt in reuelatioibz predictis habet  
profunda deuotione genibz flexis  
iunctis manibz dixit. Ecce ancilla  
dñi fiat mibi sm verbu tuu. Tunc  
filius dei statim totus z sine mo  
ra intrauit in vterz virginis: z ex ea  
carnē assumpsit: z totus remansit  
in sinu pñs. Potest tñ hic ymagi  
nari pie qualr ipe filius tanq obe  
dientia penalē z laboriosam lega  
tionē suscipies: pñ se inclinauit et  
recomendauit: z in eodem instanti

aia creata z infusa fuit pfectus hō  
sm oia corpis lineamenta: s; valde  
paruuus: ita q i vtero postea cre  
icebat naturalr vt aliq: sed no fuit  
dilata aie infusio: vel mēbroz di  
stinctio vt in alijs. Erat etiā pfect<sup>9</sup>  
deus sicut pfectus hō: ita sapiēs: <sup>Ab</sup>  
ita potēs sicut est mō. Gabriel autē  
cū dña sua etiā genuflectit: z parū  
post cū ea surgēs: se tñ inclinās vs  
q ad terrā: z valesaciēs ei: dispa  
ruit z ad patriā rediēs hec narra  
uit. Et fuit ibi nouū festū z exulta  
tio magna nimis. Dña vero tota  
inflāmata amore dei: z magis so  
lita succensa senties se concepisse:  
grās egit deo de tanto bono flexis  
genibz humiliter z deuote suppli  
cans eidē: vt eā dignaret instruere  
ita q in his que circa filiu suū oc  
curreret faceret q oportet sine defe  
ctu. Cōsiderare debes qnta est ho  
dierna solēnitas: z iubilare in cor  
de tuo: z grās agere deo: et agere  
diē leticie: q: hodie fecit dñs deus  
nuptias i desponsatiōe nature hu  
mane quā hodie sibi inseparabiliter  
yniuit. hodie ē solēnitas nuptiaz  
filij dei z dies natalis i vtero. Ho  
die ē solēnitas spūs sancti: cui attri  
buit opus incarnatiōis mirificū: z  
incipit benignitatē suā oñdere hu  
mano generi. Hodie est solēnitas  
dñe nostre brē virginis: q a pie in  
filiā: z a filio in matrem: z a spūsctō  
in sponsam recognita est z assum  
pta. Hodie inchoat celestis curie  
repatio. Hodie incipit redēptio et  
salus hūane nature: z reconciliatio  
z edificatio: hāc nouā obediētā su  
scipit fili<sup>9</sup> a pte de nra salute: pagē  
da. z exultauit vt gigas ad curren  
dā viā: z se reclusit i vtero vginali

z factus vnus ex nobis: z frater nř  
z pater: z aduocatus cepit peregrī  
nari nobiscū. Hodie lux vera descē  
dit de celo: z panis vite decoquit ce  
pit in clibanovirginalis vteri. Ho  
die verbū caro factū est: z comple  
ta sunt desideria z clamores qbus  
antiqui patres desiderabant: z in  
enarrabiliter dicebāt. Emitte agnū  
dñe zc. Rorate celi desu. zc. Utinā  
dirumperes celos zc. Dñe inclina  
celos tuos z descende zc. Dñe ostē  
de faciē tuā z salui erimus. Et si  
milia inueniunt infinita. Et vltra  
no irascet deus: qz plenitudo tps  
hodie venit: z deus pater videt si  
lium hoicm factū.

Quo Dña nostra iuit ad  
Elisabeth. Luce. i. La. V

14  
Ost hoc recogitās domina  
p verbū angeli de cōsobrina  
sua Elisabeth eam vñtare  
posuit: ad pgratandū z seruien  
dum eidē. Eruiit ergo vna cū spō  
so suo ioseph a nazareth domo sua  
que distabat ab hierusalē. rñj. mi  
liaria vel circiter. Non retardabat  
asperitate vel longitudine vie: sed  
cū festinatione iuit: qz nolebat diu  
i publico videri vel inueniri. Et sic  
no erat ex cōceptu filij aggrauata  
vt alie matres. Non eis fuit dñs Je  
sus onerosus matri. Conspice er  
go hic quō vadit cū sponso suo re  
gina celi z terre: z no eque s sed pe  
des. Vadit autē cū ea paupertas:  
humilitas z verecūdia: oimq vir  
tutū honestas: z etiā dñs secum.  
Cum autē intrauit domū: saluta  
uit elisabeth dicens. Salue soror  
mea elisabeth. Illa autē exultans z  
tota exbilarata z accensa spūs san

cto surgit z amplexat eam reueren  
ter: z exclamans pre gaudio dixit.  
Benedicta tu inter mulieres z be  
nedictus fructus venteris tui. Et  
vnde hoc michi vt veniat mater do  
mini mei ad me. Ecce em zc. Quā  
do etiā virgo beata salutauit elisa  
beth: repletus est Jobānes in vte  
ro de spūs sancto: repleta est z mater  
Nec prius replet mater qz filius:  
sed filius repletus: replet z matrē:  
no quidē in aia matris aliquid ef  
ficiendo: sed per spūs sanctū aliqd  
in ea fieri cōmittēdo: eo q spūs san  
cti affluentiori gratia refulgebat: z  
prior gratiā sensit: qz sicut illa ma  
riā: sic iste aduentū dñi sensit: ideo  
exultauit z pphetifando locuta est.  
Vide qnta sit virtus in verbis do  
minis: qz ad eius pronūciatiōē cō  
ferit spūs sanctus. Sic em abundā  
ter ipsa erat plena: q eius meritis  
ipse spūs sanctus alios scientia re  
plebat. Respondit autē dña nostra  
ad elisabeth Magnificata aia mea  
dñm zc. Totū ibidē complens io  
cunditatis z laudis. Deinde se ad  
sedendū dña ponēs humilima in  
inferiori loco se posuit ad pedes eli  
sabeth. Sed illa in incōtinenti sur  
gens: z istud no ferēs eam erexit: z  
pariter sedet. Querit autē dña de  
modo sue pceptōis: z elisabeth sue  
z hec ibi letanter narrant: z laudat  
deū de vtraz pceptōe: z in gratia  
rñactione p sistent: z dies leticie a  
gunt. Et stetit dñs a quasi mensib<sup>9</sup>  
tribus: ministrās z seruicēs ei ex  
oibus que poterat humiliter reue  
renter gratāter z deuote: quasi ob  
lita se esse matrē dei z totius mūdi  
reginā. O qualis domus: qualis  
camera: qualis lectus in quo pari

ter morantur et requiescunt tales matres: talibus filiis fecundate maria et Elisabeth: Jesus et Jobes. Sunt etiam ibi magnifici senes Zacharias et Joseph. Adueniente autem tempore suo: peperit Elisabeth filium: quem dominus leuauit de terra et diligenter auerit: ut erat expedies. Puerulus autem qui ipsam intelligens aspicebat eam: et quasi ei porrigere vellit: caput ad eam vertebat: et in ea solui delectabatur: et ipsa delectaretur eundem amplectebatur et osculabatur. Considera magnificentiam Jobis: nullus unquam talem baiulum habuit. In octavo igitur die circuncisus est puer: et vocatus est Jobes. Tunc apertum est os Zacharie: et prophetauit dicens: Benedictus dominus deus tuus. Dominus vera stans post aliquos contumax ne ab hominibus videretur qui conuenerat ad circuncisionem Jobis: au diebat attente canticum illud in quo de filio suo fiebat mentio: et omnia conseruabat in corde suo tanquam sapientissima. Tandem ualefaciens Elisabeth et Zacharie benedicens Jobi: rediit in domum habitacionis sue Nazareth cum sponsa suo. In qua reuersioe paupe reuerit ad mentem reuocauit. Rediunt enim ad domum in qua nec pane nec uinum: nec alia necessaria inueniunt: sed nec possessiones nec pecunias. Stetit igitur his tribus mensibus apud illos forte opulentos. Nunc autem rediit ad paupertatem suam ut propriis manibus victum procuraret. Comparere sibi ad amorem paupertatis accendere.

Qualiter Joseph uoluit occulte dimittere beatam virginem: quia grauida erat. Matthei. i. Ca. VI

Um autem dominus et Joseph spousus eius simul habitauerunt: et quiesceret Jesus in utero matris: perpendens Joseph ipsam grauidam: doluit supra modum. Considerabat enim coniugem suam semel et pluries et turbabatur: et eadem uultum ostendebat turbatum: et oculos auertebat ab ea: suspicans hoc ex adulterio uenisse: et cogitabat eam occulte dimittere. Uere de eo dici potest quod eius laus est in euangelio. Dicit enim ibi quod erat uir iustus: magne enim uirtutis erat. Cum enim dicitur: ceterum quod quasi fame ue recundie doloris et furoris sit viro adulterium uxoris: tamen ipse uirtuose se temperabat et eam accusare uolebat: patienter pertrahabat hanc iniuriam: non se uindicans: sed pietate victus cedere nolens uoluit eam occulte dimittere. Sed nec dominus pertransiuit sine perurbatione. Perpendebat enim uidebat ipsum esse turbatum: et de hoc etiam ipsa turbabatur. Humiliter tamen tacebat: et occultabat dei donum: et potius uoluit reputari uilis et mala: quam ipsum bonum producere ac palare: aut de se aliquid loqui quod ad tantam putaret peruenire. Rogabat enim dominum ut apponeret remedium dignaretur: et hanc sibi et viro suo perurbationem auferre. Unde quod magna turbatio et anxietas erat tunc: sed dominus prouidit utriusque. Misit enim angelum suum qui dixit Joseph in somnis quod coniugem eius de spiritu sancto conceperat: ideo confidenter et letanter stare cum ea. Unde tribulatione cessante rediit consolatio magna. Nam dominus post tempestatem tranquillum facit. Quiescit autem a uirgine gloriosa Joseph de incarnatione miracula: quod dominus diligenter per-

ordinem enarrauit eidem. Remansit igitur Joseph et stat gaudens cum coniuge sua benedictus ultra quam dici possit: eam casto diligit amore: et cura ipsius fideliter agit et dominus fideliter cum eo moratur. In sua paupertate letatere uiuunt. Stat etiam dominus Jesus reclusus in utero amantissime et dilectissime uirginis usque ad menses nouem more aliarum mulierum. Stat et beata uirgo quam benigne ac patienter sustinet et expectat tempus debitum. Comparere igitur quod ad tantam humilitatis profunditatem deuenit pro nobis se inclinans dominus maiestatis: quod quo solo beneficio huius prolixae reclusionis nunquam ei digne satisfacere possumus: sed saltem cognoscamus et gratias agamur toto affectu eides: et quod nos et alios sumere dignatus est non nostro merito: sed sola eius mera gratia beneficio et dilectione: reclusus collocari ad cautelam sumus ab eo in arce religionis non ad penam. Comparere igitur domino nostro Jesu christo in hoc. Quod est in continua afflictione: et fuit ad instanti sue conceptionis usque ad mortem: ex eo. scilicet quod patrem quem sume diligebat cognoscebat: propter idola relinquit: et peccatoribus inhonorari: et ex compassione totam habebat ad animas ad imaginem suam creatas: quas uidebat miserabiliter et uniuersaliter damnari: et hoc erat sibi pena maior quam fuerat passio corporalis. Nam propter hanc tollendam sustinuit illam. Si uis ergo scire dulcedinem distillantem ex his fructibus ruminare diligenter et sepe.

De natiuitate domini nostri Jesu christi. Lu. ij. Ca. VII

Adueniente igitur nouem mensium termino: erit edictum ab im-

peratore cesare Augusto. ut describeret uniuersus orbis. scilicet quilibet in ciuitate sua. Quis Joseph ire uellet ad ciuitatem suam Bethleem. et sciret partus sue venerabilis coniugis tempus: duxit eam secum. Gladit ergo dominus hoc iter longo itinere. Nam Bethleem est prope hierusalem per quatuordecim miliaria. Ducuntque secum bouem et asinum: et uadunt sicut pauperes mercatores bestiarum. Cum autem essent Bethleem: quod pauperes erant in itinere concurrerunt et eadem causa hospitium habere non potuerunt. Comparere igitur dominus et conspice eam delicatam dominam inueni: quindecim enim annorum erat: ex longo itinere fatigata: et cum uerecundia inter gentes incongruas querentem ubi quiescat: et non inuenientem. Omnes licentiam eam et socium. Et sic cogunt diuertere ad quandam uiam cooperatam: ubi homines tempore pluuie diuerbebant: et ibidem Joseph qui erat cum coniuge ligamentibus forte aliquantulum se clausit: Nunc diligenter aspice omnia: maxime quod referat ea que ab ipsa reuelata et ostensa fuerunt: prout a quodam sancto patre nostri ordinis fide digno habui cui purto reuelata fuisset. Cum igitur uenisset hora. scilicet in media nocte dominus dixit surgens uirgo appodauit se ad quandam columnam quam ibi erat. Joseph autem sedebat mestus: eo forte quod non poterat que dicebant parare. Surgens igitur Joseph et accipiens de feno presepij: protegit ad pedes domine: et uertit se ad aliam partem. Tunc filius dei erexit sine aliqua mora: sine aliqua lisione: sine aliqua molestia in momento sicut erat in utero: sic fuit extraxit super fenam ad pedes matris sue.

5 miliaria

ter morantur et requiescunt tales matres: talibus filiis fecundate maria et Elisabeth: Jesus et Jobes. Sunt etiam ibi magnifici senes Zacharias et Joseph. Adveniente autem tempore suo peperit Elisabeth filium: quem domina leuavit de terra et diligenter apravit: ut erit expeditus. Puerulus autem qui suipsam intelligens aspicebat eam: et quasi ei porrigere vellent: caput ad eam vertebat: et in ea solum delectabatur: et ipsa delectatur eundem amplexabatur et osculabatur eundem. Considera magnificenti Jobis: nullus unquam talem baiulum habuit. In octavo igitur die circumcisus est puer: et vocatus est Jobes. Tunc apertum est os Zacharie: et prophetavit dicens: Benedictus dominus tuus. Domina vera stans post aliquos coram ne ab hominibus videretur qui conuenerant ad circumcisionem Jobis: audiebat attente canticum illud in quo de filio suo fiebat mentio: et omnia conseruabat in corde suo tanquam sapientissima. Tandem valens facere Elisabeth et Zacharie benedicens Jobi: rediit in domum habitatoris sui Nazareth cum sponso suo. In qua reuersione pauperate eius ad mentem reuocauit. Rediunt enim ad domum in qua nec panem nec vinum: nec alia necessaria inueniunt: sed nec possessiones nec pecunias. Sicut igitur his tribus mensibus apud illos forte opulentos. Nunc autem rediit ad paupertatem suam ut propriis manibus victum procuraret. Compatere sibi ad amoris paupertatis accendere.

Qualiter Joseph voluit occulte dimittere beatam virginem: quia grauida erat. Matthei. i. Ca. VI

Um autem domina et Joseph spiritus eius simul habitaret: et quiesceret Jesus in utero matris: perpendens Joseph ipsam grauidam: doluit supra modum. Non ipiciebat enim coniugem suam semel et pluries et turbabat: et eadem vultu ostendebat turbatum: et oculos auertebat ab ea: suspicatus hoc ex adulterio venisse: et cogitabat eam occulte dimittere. Vere de eo dici potest quod eius laus est in euangelio. Dicit enim ibi quod erat vir iustus: magne enim virtutis erat. Cum enim dicitur: cogeret quod quasi summe recundie doloris et furoris sit viro adulterium uxoris: tamen ipse virtuose se temperabat et eam accusare volebat: patienter pertrahens hanc iniuriam: non se vindicans: sed pietate victus cedere nolens voluit eam occulte dimittere. Sed nec domina pertransiit sine perturbacione. Perpendebat enim videbat ipsum esse turbatum: et de hoc etiam ipsa turbabat. Humiliter tamen tacebat: et occultabat dei donum: et potius voluit reputari vilis et mala: quam ipsum bonum producere ac parlare: aut de se aliquid loqui quod ad tantiam putaret peruenire. Rogabat enim dominum ut apponere remedium dignaretur: et hanc sibi et viro suo perturbationem auferre. Unde quia magna turbatio et anxietas erat tunc: sed dominus prouidit vtrique. Misit enim angelum suum qui dixit Joseph in somnis quod coniugis eius de spiritu sancto conceperat: ideo confidenter et leuiter staret cum ea. Unde tribulatione cessante rediit consolatio magna. Nam dominus post rempestatem tranquillum facit. Quiescit autem a virgine gloriosa Joseph de incarnatione miracula: quod domina diligenter per-

ordinem enarrauit eidem. Remansit igitur Joseph et stat gaudens cum coniuge sua benedictur ultra quam dici possit: eam casto diligit amore: et cura ipsius fidelem agit et domina fideliter cum eo moratur. In sua paupertate letatur viuunt. Stat etiam dominus Jesus reclusus in utero amantissime et dilectissime virginis usque ad menses nouem more aliarum mulierum. Stat et beata virgo quam benigne ac patienter sustinet et expectat tempus debiti. Compatere igitur quod ad tantam humilitatis profunditatem deuenit pro nobis se inclinans dominus maiestatis: quod quo solo beneficio huius prolige reclusionis nunquam ei digne satisfacere possumus: sed saltem cognoscamus et gratias agamus toto affectu eides: et quod nos ex alijs sumere dignatus est non nostro merito: sed sola eius mera gratia beneficio et dilectio: reclusus collocari ad cautelem sumus ab eo in arce religionis non ad penam. Compatere igitur domino nostro Jesu christo: in hoc. scilicet quod est in continua afflictio: et fuit ab instanti sue conceptionis usque ad mortem: ex eo. scilicet quod patrem quem summe diligebat cognoscebat propter idola relinquit: et a peccatoribus inhonorari: et ex compassione quam habebat ad animas ad imaginem suam creatas: quas videbat miserabiliter et vniuersaliter damnari: et hoc erat sibi pena maior quam fuerat passio corporalis. Nam propter hanc tollendam sustinuit illam. Si vis ergo scire dulcedinem distillantem ex his fructibus rumina diligenter et sepe.

De natiuitate domini nostri Jesu christi. Lu. ij. Ca. VII

Adveniente igitur nouem mensium termino: exiit edictum ab imperatore cesare Augusto. ut describeret vniuersus orbis. scilicet quilibet in ciuitate sua. Quibus Joseph ire vellet ad ciuitatem suam Bethleem: et sciret partus sue venerabilis coniugis tempus: duxit eam secum. Et adit ergo domina hoc iter longo itinere. Nam Bethleem est prope hierusalem per quinque miliaria. Ducuntur secum bouem et asinum: et vadunt sicut pauperes mercatores bestiarum. Cum autem essent Bethleem: quia pauperes erant et multum cocurrerent ex eadem causa hospicium habere non potuerunt. Compatere igitur domine et conspice eam delicatam dominam iuuenem: quindecim enim annorum erat: et longo itinere fatigata: et cum verecundia inter gentes incognitas querentem ubi quiescat: et non inuenientem. Omnes licentiam eam et socium. Et sic cogunt diuertere ad quandam viam cooperatam: ubi homines tempore pluuie diuertebant: et ibidem Joseph qui erat cum coniuge ligamibus forte aliquantulum se clausit. Nunc diligenter respice omnia: maxime quod referat ea que ab ipsa reuelata et ostensa fuerunt: prout a quodam sancto patre nostri ordinis fide digno habui: cui puro reuelata fuisset. Cum igitur venisset hora. scilicet in media nocte dominice diei surgens virgo appodauit se ad quandam columnam quam ibi erat. Joseph autem sedebat mestus: eo forte quod non poterat que dicebant parere. Surgens igitur Joseph et accipiens de fenno presepius: proiecit ad pedes domine: et vertit se ad aliam partem. Tunc filius dei erexit sine aliqua mora: sine aliqua leisione: sine aliqua molestia in momento sicut erat in utero: sic fuit effusus super fenum ad pedes matris sue.

Que incōtinenti se reclinās recol-  
ligens eū: z dulciter amplexās: po-  
suit in gremio: z ybere de celo ple-  
no a spūs sancto edocta: cepit lava-  
re ipsum seu linire per rotū corp⁹  
cū lacre suo. Quo facto inuoluit  
eū in velo capitis sui: z posuit eum  
in presepio. Tunc bos z asinus po-  
suerūt ora in presepio flantes per  
nares: ac si rōne vrentes cognosce-  
rent: q̄ puer sic pauperrime conte-  
ctus calefactiōe tanti frigoris indi-  
gebat. Mater vero flexis genibus  
adorauit eundē: z grās agens di-  
xit deo. Gratias ago tibi domie sā-  
cte pater: q̄ filiū tuū mibi dedisti:  
z adoro te deus eterne z refiliū dei  
vivi z meū. Similiter autē Ioseph  
adorauit eū z accipiens sellū asini z  
extrahēs de ea cussinellū de lana  
seu de borra: posuit iuxta p̄sepe vt  
ibi dñā sederet super eo. Ipsa ergo  
se posuit ad sedendū: z sellā posuit  
subtus cubitū: z sic stabat dñā mū-  
di: tenēs vultū supra p̄sepe inni-  
ta oculis z toto affectu super dul-  
cissimū filiū suū. Hucusq; de reue-  
lationibus. His igit̄ sic osten-  
sis: disparauit dñā z remansit ange-  
lus: z dixit ibi laudes magnas z lō-  
gas quas etiā ille mibi dixit: nec  
dicendi vel scribendi aptitudinem  
habui. Vidisti ortum dñi sanctissi-  
mi principis: et partū similiter re-  
gine celestis: etiā in vtroq; arctissi-  
mā pauperratē attendere potuisti.  
Multis em̄ indiguēz z ipsam cer-  
tissime obseruauerūt. In his pan-  
nis cōplacet sibi: in his sericis de-  
lectat̄ inuolui. Non cōsolat̄ christi  
infantia z lachryme eius: z p̄sepe  
z stabulū: garrulos z cachinantes  
z in stolis ambulātes: z amātes p̄-

rias cathedras: sed pauperes tri-  
bulatos et laborantes. Scdm̄ q̄  
ait br̄s Ber. Hāc paupratē serua-  
uit beata virgo mater z filius dei.  
Non sunt stabulū dedignati: non  
bestias: nō fenum: nō cetera vilia.  
Idem. O pauper: o inops: o p̄m⁹  
z nouissimus. Nospes in diuerso  
rio: pauper in presepio: fugit in egypto:  
sederet in asino: cū pauperibus  
offeret̄ in templo: z nudus suspen-  
dit̄ in paribulo. Potuisti aduerre  
re in dulcissima matre z puero Je-  
su maximā corporis afflictionem.  
Bernardus. Nascit̄ de filiis cu-  
ius in arbitrio erat quodcūq; vel-  
let eligere. Tempus elegit quod ē  
molestius: z tamē fratres ipse est  
promissus olim per Esaiā: Paruu-  
lus sciens reprobare malū z elige-  
re bonū. Malū voluptas corpo-  
ris est: z bonū eius afflictio. Sed  
hanc elegit z illā reprobat puer sa-  
piens: verbū infans. Nota itaq;  
dñō angelo: ibi m̄strudo existēs  
suis dominū adorauerūt. Et p̄festi  
ad pastores iuerūt qui erāt ibi. p̄-  
forte per miliare: nunciātes eis na-  
tiuitatē ipsam z locū. Deinde ascē-  
derunt in celū cum canticis z iubi-  
lationibus: z ciuibus suis ea simili-  
ter nunciātes. Tanto ergo super-  
na curia exhilarata gaudio: ma-  
gnoq; festo facto: laudibus z gra-  
tiarū actiōibus deo patri exhibitis  
venerūt oēs quorūq; ibi erāt suc-  
cessiue per ordines suos videre fa-  
ciem dñi dei sui: z orantes eū cum  
om̄i reuerētia z etiā matrē eius: ei-  
dem laudes z cantica personabāt.  
Quis em̄ eoz nouis auditis in ce-  
lo remansisset: quin uisitasset dñm  
suū sic humiliter p̄stitūtū in terra?

Ap̄ls ad hebreos dixit. Et cū iter  
introduxit sp̄mogenitū in orbē ter-  
re dixit: Et adorēt eum oēs angeli  
dei. Et hec de angel. Venerūt etiam  
pastores z adorauerūt eum: q̄ audie-  
rant ab angel̄ referētes. Mater ve-  
ro prudētissima oīa que de ip̄o di-  
cebant p̄seruabat in corde suo. Il-  
li āt gaudētes abiēst. Genū flecte  
ei tu q̄ tm̄ distulisti: z adora dñm  
deū tuū z postea matrē eius: z re-  
uerētē saluta senē Ioseph. Dein-  
de osculare pedes dñi Jesu in pre-  
sepio iacētis: z roga dominā vt eū  
tibi porrigat aut permittat accipe-  
re. Accipe eū z inter brachia tua eū  
retine. Inuere faciē eius z dilige-  
ter ac reuerētē deosculare z dele-  
ctare in eo. Confidenter hoc facere  
potes: q̄ ip̄e ad pctōres venit pro  
eoz salute: z cū eis humiliter p̄uer-  
satus est. Tandē seipm̄ dimisit in  
cibū. Unde benignitas sua parit̄  
ter se permittit tangi pro tuo velle  
Nec imputabit̄ p̄sumptioni sed  
amori. Semp̄ tñ cum reuerētia et  
timore hoc facias: q̄ ip̄e est sanct⁹  
sanctoz. Postea eū reddas matri  
z p̄spice diligenter q̄ studiose z sa-  
piētē gubernat eū z lacrat: z cere-  
ra facit obsequia. Sta tu adiuua-  
cam si pores. In his delectare z io-  
cundare ac sedule ea meditari me-  
tō: z q̄ntum pores fias familia-  
ris dñe z puero Jesu: z intuearis  
faciē eius sepe: in quā desiderāt an-  
geli prospicere. Semp̄ tñ vt dixi cū  
reuerētia z timore pariter z amo-  
re nepatiaris repulsam. Reputa-  
re em̄ te debes indignū a taliū con-  
uersatiōe. Hodie est natalis regis  
eterni filij dei: z puer natus est no-  
bis: z filius datus est nobis. Sol

q̄ erat in nubilo clare resulsit: spon-  
sus ecclesie p̄cessit de thalamo suo  
Et speciosus forma p̄e filiis hoim  
suā desideratā faciē ostendit. Par-  
est hoib; annūciata. Hodie nascit̄  
d̄s z virgo parit: z per totū mundū  
mellifluis facti sunt celix: et in terra  
cantū angeli: z a paruit̄ benigni-  
tas et hūanitas saluatoris nostri  
dei. Et adoratus est d̄s in similitu-  
dinē carnis peccati. Ideo est dies  
iubilatiōis gaudij z leticie magne.

## De circūcisione domini.

Luce. ij.

La. VIII

Et auo aut̄ die circūcisus ē  
o puer. z manifestū est nomē  
salutis nostre. scz Jesus q̄d  
ab eterno sibi impositus erat: z ab  
angelo vocatū priusq; in vtero cō-  
ciperet: z hoc est nomē q̄d est super  
om̄e nomē vt in hoc noie om̄e ge-  
nū flectat̄ celestū terrestriū z infer-  
noz. Nec est aliud nomē sub celo  
in quo nos oporteat saluos fieri.  
Et ait ap̄ls Petrus. Hodie ince-  
pit d̄s Jesus suum sacratissimū:  
suū preciosissimū sanguinē pro no-  
bis effundere. Temp̄tine cepit pa-  
tri pro nobis: z qui peccatū nō fecit  
hodie pro nostris penā portare ce-  
pit. Compatere igit̄ z plora cum: eo  
q̄ hodie fortiter plorauit. In istis  
em̄ solēnitatib; multū gaudere de-  
bemus p̄pter nostrā salutē: sed ml̄-  
tū compari z dolere p̄pter suas an-  
gustias tribulationes z dolores.  
Audiuisti in natiuitate quantā af-  
flictionē habuit z penuriā. Et in-  
ter alia hoc etiam fuit: q̄ quando  
mater posuit eū in presepio ad ca-  
put eius posuit quendā lapidem:  
interposito forte paz̄ d̄ feno. Et vt

habeo a fratre nro q vidit adhuc illu lapidē vbi apparet ad memo- riam miratus pura q libentius po- fuisset puluinar si habuisset: s; cuz aliud nō haberet qd poneret cum amaritudine cordis posuit illu la- pidē. Audis etiā q; hodie sangui- nē suum fudit: fuit em̄ caro eius p- ciosa z tenera cuz cultello lapideo amara incisa. Nōne q; cōpariendū ē ei? Lette sic: et etiā m̄ri ei? dulcissi- me. Plorauit q; puer Jesus hodie p̄ dolorē quē sensit carne tenera. Nam verā carnē z passibilē habuit sicut ceteri hoīes. S; eo plorante credis ne q; mater poruerit lachry- mas p̄tinere? Plorauit q; p̄: quā plorantē filius stans in gremio ei? aspiciēs: puulā manū eius ad os z ad vultū suum posuit: q; si nutu ro- gās eā ne ploraret. Quā ei tenerri- me diligebat: a lachrymis cessare volebat. Sicut z matris viscera ro- taliter cōmouebant doloib; z la- chrymis filij: z nutu z verbis p̄so- labat eum. Intelligebat aut tanq; p̄zū dēnissima voluntarē ei? q; us- nōdum loqueret z dicebat: Fili mi- si a ploratu me cessare vis: cessa et tu. Non em̄ ploratere possum nō plorare. Tunc ex cōpassiōe matris filius a singultib; desistebat. Ma- ter vero z ipius z suos oculos ter- gebat: z vultū vultui applicās la- crabat eum: z qb; modis poterat p̄solabat eum. Et sic faciebat quo- tiēs plorabat: qd forte pueror; mo- re sepe faciebat: ad oñdendā misē- riam humane nature: quā de assum- pserat: z ad oculū raduz se ne a dya- bolo cognosceret: vt ecclesia cātar; *Magis infans inter arta po. zc.*

De epiphania dñi nostri

Jesu xpi. Matth. ij. Ca. IX

Je ar. xij. puer Jesus ma- nifestauit se gētib; .i. magi q; gētilēs erāt: z ml̄ta facta oñdit circa ecclesiā ipē dñs Jesus tali die. Primo recipit eā in persona magor; q; gētilēs erāt: q; ecclia ex gētib; p̄gregata ē. Scdo ecclia de sp̄sata ē xpo: z eidē p̄ baptismū cō- iuncta. nā in baptisimo despōsan- tē xpo. Tali die fec̄ p̄mū miraculū ad nuptias: Et t̄li die miraculū de multiplicatōe panū z pisciū q; t̄ve- nērūt magi d̄ ductu stelle: z qd inter eos z herodē actū sūt: z alijs hmōi lege ter. euāgelij. In p̄nti q; nego- cio sis p̄ns z cerne oculis mētis: q; liter venērūt isti tres reges cū multi- tudine mag; z s̄cā illud tūguriūz in q; natus ē dñs Jesus. Dñā sen- tit strepitū z tumultū: accepit pue- rū. Intra t̄ illi domūculā z genufle- ctit z adorāt dñm iesū puer; reue- rēter adorāt euz vt deū: z hono- rāt vt regē. *Aug.* Adorāt ei v̄bum zc. *Magis fides.* Et idē q; ta fuerit eoz fides. qd em̄ erat credere q; ille p̄uul? sic v̄l̄tū dur? cū paupcula m̄re iuent? z in loco sic abiecto: sine societate: sine familia: sine oī ornatu ceterer: z cēt vt d̄: z t̄ v̄tūq; crediderūt. Stāt igit gētib; flexis corā eo: colloquūt cū dñā p̄ interpretē v̄l p̄ seipos: q; sa- piētes erāt: z forte ligūā hebreā sci- ebant. Querunt ab ea de cōditio- bus: Et illa narrat: illiq; credunt oīa. Conspice bñ eos: q; curialr et reuerenter stant loquuntur et au- diunt. Conspice bene z dominā: q; cum rubore stat in verbis istis: et oculis in terrā demissis cū verecū- dia loquit. Non em̄ cū delectatiōe seu nō delectatur loqui vel vidēti.

Vna ex praciis p̄m̄s confis h̄m̄. n̄ h̄m̄i h̄m̄om̄s Christi.

Dñs tñ dederat ei vigorē in h̄ ma- gno opere: q; illi representabā vni- uersam ecclesiā suā futurā in gen- tibus. Conspice etiā puer Jesus: nō- dum loquit: s; stat cū maturitatez grauitate tanq; intelligēs: z beni- gne recipit eos. Et ibi multū dele- ctant cū eo tā visu mētali tanq; in- tus ab eo docti z illuati: q; corpo- rali: q; speciosus forma p̄ filijs ho- minū. Tandē p̄ solatiōe magna re- cepta offerūt eidē aurū thub; z mir- rhā. Aperientes ei thesauros suos: z ponētes aliquē pannū vel tape- tū antepedes dñi Jesu: obtulerūt q; liberilloz tria illa in maxima qn- titate: p̄cipue d̄ auro. Alias em̄ p̄ parua oblatiōe nō oportuisset ape- rire thesauros. De leui em̄ habuif- sent ad manū senescallioz. Et tūc reuerēter z deuote deo sculati sunt pedes eius: quos tūc puer sapiētis- simus vt eos magis p̄solaret z in amore suo roboraret: porrexit oscu- landos. Manu etiā signauit eos z bñdixit. Illi q; se inclinātes z va- lesaciētes cū magno gaudio recef- serūt. Et p̄ aliā viā regressi sunt i re- gionē suā. Quid aut d̄ isto auro fa- ctum esse putas: qd erat sic magni valoris? Nunqd dñā reseruauit si- bi z depositū fecit? Absit. Non em̄ curat de talib; amator: paup̄tatis: Zelās igit dñā fortiter p̄ paup̄ta- te: z intelligēs filij voluntatē tā in- tus dicētis: q; ceterius signa offē- dentis: q; vultū ab auro forte auer- rebat z vilipēdebat: infra paucos dies pauperib; erogauit. Grauis em̄ sarcina ei erat tenere seu defer- re illud. Unde se ita totaliter expe- dit: q; qñ intrauit in templū nō habuit vnde emeret agnū quē of-

ferret: s; emit turtures seu colum- bas. Unde rōnabile est credere: q; magna fuit oblatio magorū: et q; dñā zelans paupertatē: plena cha- ritate dedit paup̄ib;. Hodie puer Jesus elemosinā recipit vt pauper z q; si matri suā: z illi nō solū procu- rabāt acquirere vel p̄gregare: sed etiā q; dabant retinere nolebant. Semp em̄ in eis crescebat deside- riū paup̄tatis: z si bñ aduertis: hu- militatis creuit p̄funditas: in eo q; dñs oīm puer Jesus alijs etiā q; suis sua vilia patere voluit: z non paruis z paucis: s; magnis z mul- tis regib;. Illis z socijs eoz q; plu- rimis: z in tali casu z in tpe q; mul- tū timendū erat. Nam cū illi ven- rēt vt inuenirēt regē indeoz: quem etiā dñm esse putabāt dubitare po- terāt ne talib; vilib; d̄ ipso visis re- putātes se fatuos z delusos: rece- derēt sine fide z deuotiōe: s; nō per- misit humilitatis amator: nec p̄ hoc dimisit: dans nobis exemplū: ne sub specie alicui? apparētis bo- ni recedamus ab hūilitatis amo- re: z q; discam? etiā i alioz ocul? vi- les z abiecti velle esse z apparere.

Que facta sunt in presepio ante oblationē. Ca. X

Xpeditis igit magis: et ad patriā reueris; z rota obla- tiōe pauperib; erogata: ad huc dñā mūdi cum puero Jesu et nutricio suo sancto Joseph apud presepe in illo locello pariter z hu- milit expectat: estq; vsq; ad xl. diē: ac si esset quis alia ml̄r de p̄lo: et puer Jesus esset hō pur? z indige- ret legis obfuarōe: s; nolebāt pro- gatiua; singl̄ares allegare: nō le-

ge obfuabāt. Strabarigit dña mo  
re aliaz mliez dicā die expectās i  
gressura i replū: stabat vigilās z ar  
tera sup custodia dilecti filij sui. **D**  
ds cū q̄ta solitariet diligētia cū  
obfuabatur: vt nei mīmo cēt dfect<sup>o</sup>  
circa filiū suū dilectū. **D** q̄ta reue  
rētia z cautela ac pio amore ipm cō  
trectabat: q̄ ve sciebat ipm eē deū z  
dñm suū: flexis gēibz accipiebat z  
repōebat eū i cunis: cū q̄ta ēt iocū  
ditate z fidētia z auctōritate ma fna  
ipm āplerabat osculabat dulcī z  
delectabat i eo q̄s carnebat eē filiū  
suū. q̄s sepe q̄curiose t̄uebat eū in  
vultuz singul' p̄tibz ei<sup>9</sup> sacratissimi  
corpi. q̄s seriose ac prudēt tenella  
mēbra festinās cōponebat z coopie  
bat. Sic ei fuit hūilitate z pru  
dētissima: vñ i singul' officijs z ob  
sequijs vigilantī z do: miētī sedule  
mistrabat: nō solū ifarulo: s; ēt gñ  
deno. o q̄s libē eū lactabat: vir fie  
ri portuit: qñ magnā z iexperrā dul  
cedinē p̄ alijs feis in tali filio dele  
ctationēq; sentiret. s; z d scō sene ioseph  
refert b̄rius **Der. se credere q̄**  
**puez iesu sup genua sua tenēs ei d**  
**frequē aruit. Strate igit dña apō**  
**p̄sepe: sta z tu cū ear: z delectare fre**  
**qñt cū puero iesu qz h̄r<sup>o</sup> erit ab ipo**  
**Quelz ei aia fidel' marie religiosa**  
**psona a die natiuitat' vsq; ad puri**  
**ficatōez ds saltr' sel' in die ad dictū**  
**p̄sepe adorare puez dñm iesum z**  
**matrē: z affectuose meditari d pau**  
**ptate hūilitate z benignitate ipo: z**

**De purificatiōe b̄tē Ma**  
**rie. Luce. ij. Ca. XI**

**4** **Quenāte ḡ. xl. die pur i le**  
**ge statutū ē: erit dña eē cū**  
**puero iesu z ioseph z veniūt**

a bethleē i hierl'm: q̄ se q̄nq; milia  
ria: vt fm legē susterēt eū dño. **E**  
**la de z tu cū eis z adiua portare pue**  
**rū: z diligēt oia q̄ dñr z fuit audi et**  
**vide qz deuotissima s̄. Adducit at**  
**dñm replū ad replū dñi. Cūq; itra f**  
**sent replū: emerūt duos turtures:**  
**aut duos pullos colūbaz vt offer**  
**rēt p eo: sic p paupibz fiebat. Et qz**  
**erāt paupim: credēdū ē magis d**  
**pull' colūbaz: qz facili<sup>9</sup> z p miori p**  
**cio iueniebāt: z iō i lege ponūt i vl**  
**timo loco: z euāgelista tacer agno**  
**q̄ erat oblatio diuitū. Et ecce syme**  
**on iust<sup>9</sup> venit i spū in replū: z sic re**  
**spōsum accepit agnouit xpm dñi**  
**Lū at festinat veniēs vidit qz: sta**  
**tim cogit eū p̄phero spū: z acce**  
**lerās adorauit eū in b̄: achia ma**  
**tris. Puer at b̄ndixit eū: z aspiciēs**  
**matrē inclinauit se: oñdēs se velle**  
**ire ad eū: qd m̄ itelligēs q̄uis ad**  
**mīrās: porerit eū symeon. Brille**  
**gaudēt z reuerēt eū suscipiēs i vl**  
**nis suis: surrexit b̄ndicēs deū z di**  
**xit. Nūc di. zc. Et p̄pherauit d passi**  
**one ei<sup>9</sup>. Supuenit z anna filia sa**  
**imuel d tribu asser. Resumerētū.**  
**Et adorās eū sil' de eo loq̄bat ma**  
**gnalia. Mat' vō sup his admirās**  
**z oia ruminās p̄fuabat i corde suo**  
**deinde puer iesus errēdēs brachia**  
**sua vsus matrē iuit ad eā. Postea**  
**yadūt ad altare p̄cessionē faciētes**  
**q̄ hodie rep̄ntat p̄ vniuersū orbē p**  
**cedunt alacrit' illi duovenerabiles**  
**senes ioseph z symeō: tenētes se p**  
**man<sup>9</sup>: z cū exultatiōe mag' iubilā**  
**tes z psallētes: Cōfitemi dño qm̄**  
**bon<sup>9</sup>: qm̄ i sel' z mia ei<sup>9</sup>. Fidel' dñs**  
**in oibz v̄bis zc. Redēptionē misit**  
**do. zc. Qm̄ hic ē ds ds n̄r in eū: z**  
**z i sel' m̄ sc̄li. ipe reget nos in sc̄la.**

**Suscepim<sup>9</sup> ds mis. zc. Virgo vō**  
**m̄ se q̄ portās regē gl'ie iesus. An**  
**na sociat eā vadēs ex latere cūz re**  
**uerētia iubilās: z ipa cū gaudio in**  
**dicibili laudās deū. Ab istis pauc**  
**fit p̄cessio: paucis q̄dē: s; magnis**  
**valde z rep̄ntantibz oē gen<sup>9</sup> hoim**  
**Sunt ei in cōs: d mascul' z feio: se**  
**nūb z iuuenitō: v̄gibz z viduis. cū**  
**at p̄uenit ad altare: m̄ cū reuerē**  
**tia genu flexit z offert dulcissimuz**  
**filij suū deo p̄i suo dicēs: Accipe**  
**p̄i excellētissime vnigenitū n̄m: qz**  
**fm mādaruz n̄re legis tibi offero:**  
**qz p̄mogenit<sup>9</sup> me<sup>9</sup> est. s; rogo p̄i vt**  
**mibi eū reddas. Et surgēs dimisit**  
**eū sup altare. D ds q̄lis oblatio ē**  
**ista? Nunq; a selo talis facta fuit:**  
**nec fieri: stat puer iesus sup altare**  
**sic q̄libz alijs puulus: z facie naru**  
**ra respicit matrē z alios: ac patēt**  
**z humil' respicit expectat qd fieri**  
**deiceps debe at. Aduocāt sacerdo**  
**tes: redimēt qz dñs oim tanq; fu<sup>9</sup>**  
**q̄nq; sictis more alioz. Siclus est**  
**gen<sup>9</sup> moner: q̄to a ioseph sacerdo**  
**ti soluz. m̄ leran' reaccipit puez.**  
**Accipit ēt d manu ioseph p̄dicras**  
**aves vt offerret eas: z genu flexēs**  
**obtulit eas dicēs, Accipe de m̄nisi**  
**me p̄i hāc oblatōz h̄ munusculū z**  
**p̄mū donū qd puulus puer n̄r ho**  
**die d sua paup̄tare p̄ntar. Sz z pu**  
**er iesus manus ad aues porrigēs**  
**oclos leuauit ad celū: z necduz lo**  
**quēs gestibz sil' cum m̄re obrulit: z**  
**posuert eas sup altare. Vidisti q̄**  
**les oblatores s̄ isti m̄ z fili<sup>9</sup>? Nū**  
**qd potuit talis hostia: q̄uis pua**  
**puipēdi v̄l ēt repudiari? Absit. Sz**  
**poti<sup>9</sup> fuit p manus scōz angeloz**  
**i supna curia p̄ntata z accepta val**  
**de ita qz tota iubilat. Postea v̄go**

b̄tā adorās z recōmēdās se eterno  
p̄i: discessit de hierl'm visitata elisa  
berth z volēs vidēt iohēs anq; d ill'  
p̄tibz discederet. **E****la de z tu sp cūz**  
**ea quocūq; vadit: z adiua porta**  
**re puez. Cū ḡvenissent ad eā fecerūt**  
**magnū festū: marie d pueris suis:**  
**s; z pueri lerabāt adinuicē: z iohēs**  
**q̄si itelligēs reuerēt eū hēbat ad ipz**  
**Accipe z iohēs: qz h̄ puer magn<sup>9</sup> co**  
**rā dño z sic forte b̄ndicer tibi. Aliq**  
**bus at dieb<sup>9</sup> ibi mora p̄tra: redeūt**  
**nazareth. Si at i p̄dicis vis ifoz**  
**mari d humilitate z d paup̄tare: p̄si**  
**derata oblatōe: redēptōe: z leg<sup>9</sup> ob**  
**fuaritōe: de facili potes aduertere.**

**De fuga domini in egyptum. Matthei. ij. Ca. XII**

**Um ḡgerēt vsus nazarec**  
**c nesciētes sup h̄ p̄siliū dñi: z**  
**herodes pararet se ad necē**  
**pueri iesu: angel<sup>9</sup> dñi apparuit i sō**  
**nis ioseph dicēs ei: vt cūz puero et**  
**matre eius fugeret i egyptū: qz he**  
**rodes q̄rebat perdere aiam pueri.**  
**Ioseph at cuigilās: excitat matrē:**  
**z die ei. Ipsa vō incōrīnēti surgēs**  
**nulla mora p̄tra voluit iter accipe**  
**z cussa s̄ ei ad hāc vocē oia viscera**  
**eius: z circa filij salutē nolebat ne**  
**gligēs iueniri: q̄re d nocte statim**  
**ceperūt ire vsus pres egypti. Medi**  
**tare b̄ndicra et insta: z vide quō**  
**puez iesus dormiētē eleuet. p̄sidera**  
**z accūs illi<sup>9</sup> pueri iesu dñi excitat: z**  
**qz nō permittit q̄scere: z cōparere**  
**ipsis. Attēde diligēt qz m̄tra bona i**  
**p̄nti negotio p̄siderare potes. Pri**  
**mo p̄sidera quō i sua p̄sona sulce**  
**pit p̄: prospera z aduersa. z cū sile tibi**  
**p̄tigerit nō sis impatiēs. Nā iuxta**  
**montē inuenies vallem. Ecce em̄**

i natiuitate sua magnificatus xps fuit a pastoribus vt dicitur: et post fuit circumcisus vt pctor. deim magi venientes cu plimū honorauerūt: et nihilominus ipe i stabulo remanēs stabat int aialia: et plorabat vt cuiusdā hominū filius. postea fuit presentat i tēplū quē mlm extulit symeō et anna. et nē ab angelo dicitur vt fugiat i egyptū. et dicitur talibus poteris in vita sua procedere que ad nostram instructionē possumus retroquere. Cum ergo consolatio nem habueris tribulationem expecta: et cōuerso: unde i eis nec ex tolli nec frangi debemus. Dat nobis dñs solatōes ad spem subleuandā ne defidam: et tribulatiōes ad hūilitatē seruandā: vt cognoscentes miserā nostrā stemus semper in suo timore. Ad nostrā g instructionē meditemur ipm hoc fecisse: vt se dyabolo occultaret. Secundo considera circa dei solatōes et bñficia: qz q ea nō pcpit: nō deficiat ab alio. nec habenti inuideat. Hoc dico qz angeloz locutiōes fiebat ioseph et nō matri: cū tñ lōge inferior esset ea. Ipse q pcpit licet nō pcpiat pro suo velle: nō dicitur in gratus esse nec murmurare cū ioseph q tantus erat apud deū: non palā s; in somnis tñ tales allocutiōes pcpit. Tertio considera quō dicitur dat et pmittit suos psecutiōib; et tribulatiōib; vexari. Nōne magis tribulatio erat matri et ioseph cū viderēt puerū ad occasiōē queri? Quid em grauius poterat audiri erat in hoc eoz tribulatio: qz licet sciret ipm esse filiū dei: tñ poterat sensualitas eoz turbari et dicere. Dñe dicitur omps qd est q iste filius

tu? fugiat? Nōne potes eū defendere? Etia in hoc erat tribulatio q in terrā longinquā oportebat eos ire quā ignorabant: et p vias asperas: cū tñ dña esset inabilis ad eū dum ppter iuuentutē: et ioseph ppter senectutē. Ipse etiā puer quez portare debebat vir erat duoz mēsum: et peregrinari habebant iter ra aliena pauperes et qsi nihil habentes. Quia em ista sunt afflictionis materia. Quarto considera benignitatē dñi: et vide quō cito psecutionē parit et fugat de terra natiuitatis: sicut et tñ benigne cedit furori illius que perdere poterat in momento. Profunda ei est hec humilitas et patia magna. Nolebat ei vicem reddere et offenderet: s; fugiēdo insidias eius vitare. Sic et puenit facere obiurgantibus reprehendētib; vt psequētib; nos. Non eis resistere vt de ipsis vindictā accipere: s; patiēter eos portare: et eoz furori cedere: et qd plus est pro eis orare: vt alibi dicitur in euangelio. Fugiebat g dñs ante faciē serui sui: imo potius serui dyaboli. Portabat euz mater iuuenis et tenera valde: et ioseph multū senex in egyptū p vias siluestres: obscurā: nemorosas: asperam: et inhabitatā: p viam etiā valde longā. Dicit em q iter cursorū sunt vndecim vt duodecim dicitur: pro eis aut fuit iter duoz mensū. Fuerūt em vt dicitur p illud desertū: p quō transferūt filij isrl quadraginta annis. Sed qd faciebant de victu secū portando? Ubi etiā vt quō de nocte qescebant vt hospitabant? Raro em domos in illo deserto inueniebant. Aut quō portabant penas estus et solē q erant ita delica

ti. Compatere g eis: qz labor difficilis magnus et leuigus est tam ipsis qz puero iesu. Uade et tu cū eis: iuuua portare puer: et si qua alia portant: et seruias eis in oib; quibus potes. Non debet videri nobis labor pro nobismetipsis penitentiā agere: pro quibus tantus labor ab alijs et talibus ac tortis est assumptus. De his aut q ipsi in deserto et p viam ptingerūt: qz pauca aurentica inueniunt: nō curo referre. Cum ergo i egyptū intrauit oia idola prouincie corruerūt: sicut per Esaiā fuerat pphetatū. Ascendit dñs sup nubē leuē et ingrediet egyptū: et cōmonebunt oia idola egypti. Fuerūt aut ad quandā ciuitatē que vocat hermopolim: et ibi quandā domunculam pducētis: habitabit ibi p septē annos vt peregrini et adueniē: pauperes et egeni: incogniti et despecti. Sed occurrit pia et pulchra et valde cōpassiua meditatio. Aduertas bene q sequunt. Unde em et quō vixit isti tanto tpe: et nunqd meditabāt. Legit em d dña q colo acū et opere terrino sibi et filio qrebat necessaria. Suebat g et vilabat domina preciosa mūdi amore paupertatis. Multū p oēm modū paupertatē dilexit: et eidē pfecte vsqz ad mortē seruauit fides. S; nunqd ipaibat p domos petēdo pānos et alia in quibus oparet? Oportuit em h p vicinas innotescere: alias vacasset ab istis: qz ille mulieres nō poterat diuinare. S; cū puer iesus cepit esse qnquēns vel sic: nunqd portabat ambassiatas matri: petēdo pro ea? S; nunqd portabat ex parte matris opa facta: petēs solutionē et precii? Nōne in talibus erit

bescat puer iesus filius dei et mater ipm nutret? S; si aliquoties dū opus reddidisset: et precii peteret aliqua supbosa rixosa et loquax persona eidē iniuriose rīdit: et opus factū accepit: et eū sine precio expulit: et sic vacuus domū rediit? Qz et ante iniurie aduenis: qz dñs nō voluit vitare s; suscipere fieri? sue uest. Quid etiā si aliqui domū rediens et famē paties more pueroz petijt panē: nec vnde daret habuit mater sua? Nonne in his et p silibus pcuriebant oia viscera sua? Consolabat verbis vt poterat filiū suum et vt poterat opē pcurabat et sibi aliquid forte subtraheret d victu vt filio refuaret. Nec et his filia d puero iesu meditari potes. Dedi tibi occasiōē: tu vero put tibi videtur estimabis et psequeris: sisqz puulo cū puulo iesu: nec pūpēdas talia humilia: et q puerilia vident meditari d ipo. Evident em dare deuotionē: augere timorē: et accedere feruorē: et inducere ad cōpassiōē: puritatē et simplicitatē: pferre humilitatē et paupertatē: vigore instrueri: et pseruare familiaritatē: et pformitatem facere: et spem eleuare. Nā ad sua sublimia ascendere nō valemus. S; qd stultū est dei: sapientius est hominibus: et qd infirmū potētius: Uides em talium meditatio tollere supbia: cupiditatē enervare: ac curiositatē pfundere. Uides qz bona inde pueniunt. Sis ergo vt dixi cū puulo paruulus: et cū grandescere grādeus: semp tñ humilitate seruata sequaris eū quo cunqz ierit: et intuearis faciē eius semp. Et in superioribus ascendēs: qz laboriosa fuerit eoz paupertas: et qz verecunda cō

sidera. Et i oibz querere victū oportebat. Quid de vestimētis dicem? qd d vřsiliū. s. lectis z alijs infra omniū oportunitis? Nunqd dupli- cia habebat? Nunquid superflua? Decztra paupertatē sunt: ideo si habere possz nollet ea amare amo repaupertatis. Sz nunqd dña suēdo aut alia operādo faciebat more quosidā: opa curiosā? Absit. Faciebat hoc q tps perdere nō curat. Non em poterat licet in tanta egestate posita expēdere tps in vanis: nec alias fecisset. Est em periculosum victū maxime psonis religio- sis. His videre quō? Primo qz tēpus ad laudandū deū cessum: ex pendit in vanis ptra ipm. Multū em plus occupat d tpe qz expēdiat opus curiosum: z hoc valde malū est. Scōo qz faciēti est causa vane glie. Quoties respicit cogitat z mēte reuoluit: etiā qn nō operat z qn debet in deū attendere: vt pul crū opus faciat. Et inde etiā se re- putat z vult reputare. Tertio qz ei cui opus facit: est causa supbie. Ta- li ei oleo nutrit ignis supbie: z ma- gis accendit. Sic em rudia z gros- sa sunt hūilitatis exemplū: sic ista supbie. Quarto qz est materia re- trahēdi hōiem a deo. Nam fm be- atū Gregoriū. Tanto qz a supno amore disiungit: qzto inferius de- lectat. Quinto qz ipm est ei z cupi- scētia oculoꝝ vnū de tribz pecca- tis ad que oia reducunt. Ad nihilū em talia valēt: nisi vt oculi pascan- tur inde vane. Nam quoties quis in talibz del: crabilitatē respicit: z va- ne oculos pascit: tam q facit qz q portat vt toties offendit. Sexto qz multoz alioꝝ est laqueus z rui-

na: vel delectabilr aspiciēdo: vel si- milē z cupiscēdo: vel dijudicando: vel detrahēdo: vel murmurando. Logita q quoties ds offendit p an- reqz illa curiositas sit delecta. Dim- aut talū ille q fecit opus est cau- sa. Unde si pater doceret filiū face- re hōi nō deberet filius z sentire: qz pctō nō est z sentiendū vllō mō. Vides q quot mala ex tali curiosi- tate pueniāt. Adhuc est aliud ma- lū z peius oibz: qz curiositas dire- cte obuiat paupertati vltra oia pdi- cra: z in hoc q leuis incōstantis z vani animi est iudiciū. Dec aut sic curiose dicit: vt curiosa vites. Non tñ sic debet intelligi qn aliquo ca- su debeāt fieri opera pulcra z deli- cata specialr i his q diuino cultui mancipant. In oibz tñ ois inordi- nata affectio z intentio est cauēda. Sz redeamus in egyptū: z zspice dñam in laboribz suis suendo: si- lando: rēdo: quō facit oia humi- liter fidelr z sollicit: semp hñs dili- gentē curam sup dilecto filio suo: z sup gubernatiōe domus: necnō vt- gilij z oionibz iuxta posse semp in- tenta: z toto affectu eidē cōparere: z sideras q nō habuit regnū gra- tis dña regni. Sed illud forte sepe- ptegebat: qz alique bone matrone vidētes eius paupertatē sanctā z ho- nestā z uersationē: aliqua trāsmi- rebāt q humilr z cū grāz actiōe re- cipebat. Sed z scūs Joseph aliq- operabat in arte lignaria. Undiqz- z currit sibi cōpatiēdi materia. tā- dem dñi aliqua morā cū ea ptra- ris: pere licentiā recedēdi: z hñdi- ctiōne pmo a puero: deinde a ma- tre: postea a Joseph genibz flexis cū lachrymis: z cōpassiōe magna

valesaciēs eis: qz tanqz erbanniti z erules a patria sua sine aliqua sua causa remanēt ad peregrinādū ibi dē p seprē annos i sudore vultū sui

### De reditu domini de egypto.

#### Ca. XIII

Ompleis septem annis q- bus dñs peregrinatus est i egyptū: angelus apparuit i somnis Joseph dicens: Tolle puez z matrē eius z vade in terrā israel. Et cū fuisset ibi: audiēs q Arche- laus filius Herodis regnaret ibi- timuit illo ire. Erētz p angelum amonitus: iuit ad galileā ciuitatē nazareth. Fuitqz reditus eius cir- ca festū epiphānie. s. scōa die: vt in martirologijs hēt. Vides q: vt dicit in supiori tractatu: quō dedit pso- latōes z reuelatōes p partes: z nō ita plenas vt experit z exposcit. qd ex duobz in hoc festo pteperēdere: tū qz in somnis z nō palā vt ibi di- cit: tū qz inter duas vices dicit ei ad quē locū ire deberet. Et dicit h glo- sa: qz hoc fit qz ex frequēti visitatōe qz certior redit. Unde qualescūqz sint nobis debent videri magne: z inde simus grati: qz semp ex parte sua facit nobis qd nobis vtilē esse cognoscit. Nunc q circa reditū in- sistamus. Circa quē diligēter actē- de: qz pia est hec meditatio valde. Redeat igit in egyptū ad visitan- dū puez Jesum: quē cū extra forte inter pueros inueneris: ipe te vi- dēs statim occurrer tibi: qz benignus: affabilis z curialis est. Tu hō ge- nus lectēs ofuleris pedes eius: et post inter brachia tua ipm suscipi- as: z aliqz tū ab eo quiescas Tūc dicer tibi. Data est nobis licētia re-

deūdi ad patriā nostrā: z cras hic recedere debemus: bona hora ve- nisti: qz nobiscū iturus es. Cū ala- criter rñdeas te ex hoc multū gau- dere: z qz cū opras sequi quocūqz ierit. Ex his collocut: oibz cū eo de- lecteris. Dixit tñ tibi q hōi q pue- rilia vident meditari multū valēt: z plus ea ad maiora trāsmittent. Postea ducet te ad matrē z curia- liter honorabit te: Tu hō genufle- crens fac reuerentiā eis z scōo seni Joseph: z requiesce cū eis. Mane seqnti videbis aliqz matronas d- nonicia z hoies veniētes ad associā- dū eos vsqz extra portā ciuitatis: ppter placitā z sanctā z uersationē eoz. Predixerat em discessum suū p vicinā p ples dies. Prio qz non erat z ueniēs vt subiro z qsi furtim inde recederēt. Secus ei fuit qz ve- nēt in egyptū: qz timebāt mo: tem- pueri. Incipiūt igit recedere z Jo- seph cū hoibz recedit: z dña sequit a lōge cū matrōis. Tu hō accipies puez p manū vade in medio ante matrē. Nā ipa post se nō dimitteret eū. Cū ar seēt portā ioseph nō se pa- tit amplū sociari. tūc ar aliqz ex eis cōpatiēs paupertati eoz puez vocat z aliqz denarios ei t buit. p expēs. hēcū dabat puer accipe: tñ amore paupertatē manū parat: pecuniā ac- cipit: hēcūde tñ z grās egit. Sic z ples fecerit. Vocat ei a matronā q silr fecerit ei. Nō min⁹ hēcū dabat mī qz fili⁹: vt tñ grās egit eis hūilr. Vere hic ill cōpatiēdos: cū ille cu- ius est terra z plenitudo eius: p se z nutritio suo sic paupertatem ar- tam elegerit z in tanta penuria vi- xerit. Multum reuert in eis pau- pertas scřissima: z nob amabilē et

imitabile eā ostendit. Tandē gra-  
rias agentes eis: valefaciūt oibus  
z iter arripiūt. Sed quō redijt pu-  
er Jesus infantulus? Difficilior ei  
mibi videt̃ reditus q̃ accessus. nā  
q̃n venit in egyptū ita paruus erat  
q̃ poterat portari: nūc aut̃ ita ma-  
gnus est q̃ portari nō potest. z ita  
paruus q̃ per se ire nō pōt. S; for-  
te aliq̃s ex illis bonis vir̃s dedit eis  
aut comodauit asellū sup quē ire  
posset. **Q** puer egregie et delicate  
rex celi z terre quantu laborasti pro  
nobis: z q̃ cito hoc cepisti. Unde  
pheta predixit in psona tua. Pau-  
per sum ego: z in laborib; a iuuen-  
tute mea. penurias magnas: labo-  
res arduos: afflictioēs corpis cō-  
stantissime sumpsiisti. z habuisti re-  
meritū quasi odio pro labore no-  
stro. Erre solus hic labor de quo  
hic tractauimus nūc: ad plena re-  
demptionē nōstrā sufficere potu-  
isset aut debuisset. accipe ergo puer  
Jesus: z pone sup asellū: z fidelit̃  
ducas eum. z cū descendere volue-  
rit: letanter in brachijs tuis iuci-  
pias. z aliquantulū teneas saltez  
quousq; veniat mater ei: que ali-  
quantulū planius ambulat. Tūc  
puer ibit ad eā: eritq; matris requi-  
es magna receptio filij. Vadūt igit̃  
tur z transeūt per desertū per q̃dē  
nerāt. z ī ipso itinere poter̃ eis sepe  
cōpati: z recipere eos fatigatos: et  
labore victos: z tam d̃ die q̃ de no-  
cte paz q̃er̃ hñtes. Lum aut̃ fuerit  
ipe finē deserti: inuenerunt sanctū  
Johannē baptistā qui iam incepe-  
rat facere ibidē penitentia cū tñ nul-  
lum haberet pctm̃. Dicit̃ em̃ q̃ lo-  
cus iordanis vbi baptisauit Johā-  
nes Jesum: est ille vnde tranierūt

filij isrl̃ q̃n venēr̃ de egypto per di-  
ctum desertū: z q̃ p̃ dictū locum  
in illo deserto Johānes penitentia  
fecit. Unde possibile est q̃ puer Je-  
sus inde transiēs in reditu suo in-  
uenit eū ibidē. Meditares ḡ quō  
suscepit eū alacriter: z ibi aliquan-  
tulū subfistēs comedunt cū illo il-  
la cruda cibaria que Jobes alias  
ibi comedebat. Tandē imensa re-  
creatioē spūs habita valefaciunt ei  
Tu aut̃ in aduentu z in recessu ge-  
nu flectēs Johāni: deosculens pe-  
des eius benedictionē petēs z ei te  
recomendans. Excelles em̃ valde  
z mirabilis est puer iste: ipe ei fuit  
p̃mu; heremita: p̃ncipiū z via oim̃  
in regiōe viuere volentū. Fuit etiā  
virgo purissimus: predicator mari-  
mus: plusq; pheta: martyr glorio-  
sus. Postea transeuntes iordanē  
applicuer̃t ad domū Elisabeth vbi  
magnū z iocundū festū factū est in  
ter eos. Et ibidē audies Joseph q̃  
Archelaus filius Herodis regna-  
ret in Judea timuit illo ire. Et am-  
monitus ab angelo in somnis ve-  
nit in gallileā in ciuitatē nazareth  
vt̃ predixit. Ecce reduxim; puer̃ Je-  
sum de egypto. Et eo reuerso z cur-  
rerunt sorores dñe z alij p̃ sangui-  
nei z amica ad visitandū eos. Ipsi  
aut̃ in nazareth quiescunt z paup̃-  
rē vitā ducūt. Et inde autē vlt; ad  
duodecimū etatis sue annū nō le-  
git̃ aliqd̃ de ipso. Dicit̃ aut̃ z est ve-  
rissimile: q̃ ibi est fons de quo puer  
Jesus deferebat aquā matri suę  
faciebat em̃ hec seruitia humili-  
ter matri humilis dñs: nec ipa habe-  
bat aliū seruientē. Potes em̃ me-  
ditari q̃ cū matre ppria Jesu soror-  
res dñe veniebāt: veniebat z iohes

euangelista q̃ tunc erat annoz q̃n  
q; Nam legit̃ de eo q̃ obiit anno  
a passioē dñi. lxxij. etatis sue anno  
xcvij. Et sic tpe passiois. xxxj. ānos  
habebat cū dñs Jesus haberet tri-  
gintatres z paz plus. Lum ḡ dñs  
Jesus hoc reditu esset septē annoz  
Jobes erat q̃nq; annoz. Inuere  
eos sil̃ stantes z quersantes prout  
dñs d̃s dabit tibi. Sic fuit ille di-  
scipulus quē postea familiari; di-  
ligebat Jesus.

**Quō puer Jesus remāsit  
i hierlm. Lu. ij. La. XIII**

Um aut̃ esset Jesus annoz  
c duodecim; a scēdit cū parētī-  
bus in hierusalē s̃m p̃suetu-  
dinē z p̃ceptū diei festi: z durabat  
p̃ septē dies. Laborat nūc puer Je-  
sus itinerib; legis: z vadit nunc: z  
honorat patrē suū celestē in festis  
suis. Est em̃ amor sumus inter pa-  
trē z filiū. S; maior erat ei affli-  
ctio z dolor cordis acerbior d̃ eius  
in honoratioē: in pctōz multiplici-  
um cōmissioē: q̃s de honore appare-  
tis z exterioris pompe z festi leticia  
Stabatq; dñs legis obseruās le-  
gem: z inter alios quersans humi-  
liter q̃si ql̃bet alius pauperulus  
Cōsumaris aut̃ dieb; festi: recedēti-  
busq; parētīb; puer Jesus remāsit  
in hierlm. Attende hic bñ ad oia q̃  
dicunt̃ z fiunt: z te presentē exhibe-  
as: valde em̃ deuota z pficua ma-  
teria est. Dixi aut̃ iam tibi q̃ naza-  
reth vbi dñs habitat distat ab hie-  
rusalem p. lxxij. miliaria vel circa.  
Lum ḡ mater z Joseph p̃ diuersas  
vias incidentes venēr̃t in sero ad  
locū vbi dicta cōplebat̃: z vbi hospi-  
tari deberēt: vidēs dñā Joseph si-

ne puero quē cum ipso redire crede-  
bat: querit ab eo vbi est puer? Et il-  
le. Nescio: qz nō redijt meci; sed te  
cum cū redire credebā. Tunc illa  
dolori vehemētī z cussa cū lachry-  
mis dicit. Nō redijt meci; video q̃  
n̄ bñ custodiui filiū meū. Et volēs  
ire p̃ domos q̃stum decēter potuit  
illo sero circuibat querēs de illo ce-  
dicēs. Vidisti ne filiū meū? Er vit  
p̃ dolore z ardore desiderij se p̃tine-  
bat. Joseph aut̃ sequebat̃ eam cur-  
stetu. Quo nō inuento: qualē que-  
rem habere poterāt ruipe cogita: z  
maxime mater q̃ artius diligebat.  
Et licet a notis p̃fortaret̃: tñ nō po-  
terat p̃solari. Quid em̃ erat perde-  
re Jesum. Cōspice bene eā z vehe-  
mēter cōpatere ei: qz in amaritudi-  
ne z angustia est aia eius ī hac ho-  
ra. Non ḡ turbemur q̃n tribulatio-  
nes habemus: qz etiā matris nō pe-  
perit. Dñs em̃ eas ad suos veni-  
re pmittit: z signū est dilectiois no-  
bis: qz expedit eas habere. Tandē  
dñā in camera se recludēs in oīo-  
nēz planctū se quertit dicēs: O d̃s  
p̃ eterne clementie: vobis placuit  
mibi dare filiū ṽm: sed ecce perdi-  
di eū: z nescio vbi sit: reddite mibi  
illū. O p̃ tollite mibi hanc amaritu-  
dinē: z docere me filiū meū. Respi-  
cite p̃ ad afflictionē cordis mei: n̄  
ad negligentia meā: incaute ei me  
habui: s; negligētē feci: s; p̃ter be-  
nignitatē vestrā reddite eū mibi:  
qz sine ipso viuere nō possum. O si  
li dulcissime vbi es: qd̃ est d̃ te apd̃  
quē nunc hospitariis z? Nunqd̃ ad  
patrē tuū redijsti in celū? Scio em̃  
q̃ hō verus es ex me nat;: z alias  
q̃ hō: o de questū in egyptū te por-  
taui. Pater tuus ab oī malo te cu-

stodiat fili mi. Indica mihi ubi sis fili mi: et veni ad te, vel tu redi ad me: parce mihi hac vice: quia nunquam amplius pringer mihi ut te custodiam negligenter. Nunquid aliquem ofensa feci tibi fili mi. Propter quam causam recessisti a me. O fili mi ne tardes venire ad me. Nunquam ex quo natus es sine te fui comedi vel dormiui: nisi nunc solummodo: sine te at sum: et nescio qualiter hoc factum sit. Et scis quia tu es spes mea: vita mea: et omne bonum meum: et sine te non possum esse. Indica mihi ergo ubi nunc es: et quomodo valeam te inuenire? Talibus filiis dicitur mater pro se toto tam nocte angustiabat super dilectum filium suo. Mane vero sequenti domum exeuntes querebant eum pro circumstantia loca. Nam pro plures vias patebat reditus: sicut quod de senis vellet ire pisas: ire posset pro podium bonitatis pro colla aliisque loca. Magne igitur sequenti circumcundo ibat per alias vias querentes eum inter cognatos et notos. Quo tunc etiam non inuenit mater quasi sine spe anxiebat nec poterat consolari. Tertio die redeuntes in bethlehem inuenit eum in templo sedentem in medio doctorum. Tunc ipsa quasi reuiuiscens ex hilarata genuit: et cum lacrymis gratias egit. Puer autem videns matrem venit ad eam: quem ipsa inter brachia suscipiens: stringensque et deosculans dulciter: ponit vultum ad vultum: et eum in gremio suo amplexantem repositum: sic cum eo requieuit. Neque enim tunc loquor pretemeritum digne potuisset. Postea respiciens eum dixit ei. Filius quid fecisti nobis sic? Ego propter tuum doleres querebam te? At ille dixit. Quid est quod me queritis? Nesciebatis quia in his quibus

tristis mei sunt: oportet me esse? At illi non intellexerunt. Dixit ergo illi mater. Quolo quomodo redeam in domum nostram? Nonne vis venire nobiscum? At ille respondit. Ego faciam quod placuerit vobis. Et rediit cum eis Nazareth. Vidisti ergo afflictionem matris in dicto negotio. Sed quod fecit ille puer in illo triduo. Considera cum et attende quomodo se recumbit ad hospitale pauperum: cum uere recundia se perit hospitari. Tunc ibidem comedit puer Jesus cum pauperibus. Considera etiam eum sedentem inter doctores vultu placito sapienter et reuerenti: et audiebat et interrogabat eos quasi ignorans: quod ex humilitate faciebat: et ne ipsi verecundarentur super mirabilibus responsis eius. Potest autem in predictis tria considerare valde notabilia. Primum est quod qui vult deo adherere non debet inter sanguineos conuersari: sed ab eis recedere. Nonne puer Jesus dimisit dulcissimam matrem cum patris opibus intendere voluit? Et postea questus inter cognatos et notos non fuit inuentus. Secundum est quod spiritus uiuit non miret si aliquis in mente arida remanente videtur sicut derelictum se esse a deo cum hoc etiam matris christi prouenerit. Non ergo mente tabescat: sed diligenter eum querat pro continuo exercitium spiritus in sacris meditationibus: in bonis operibus persistendo: et reuenerit eum. Tertium est: quod non debet esse quod propria sensus aut propria voluntatis. Nam cum dominus Jesus dixisset quod oportebat eum patris operibus intendere: mutauit pro filium sequendo voluntatem matris: et recessit cum ea et cum nutricio suo Ioseph: et erat subditus eis. In quo mirari potes eius humilitatem. Nec sunt de textu Anselmi. Et hinc etiam: id est

a duodecimo anno usque ad tricesimum annum saluatoris: miro quod sic transiit calamus scriptorum. Hinc autem forsitan suggerit auctor lectoris: ne se nimis publicet acta minorum. Et Ber. super hoc verbo. Cum esset Jesus annorum duodecim. Ubi inquit cras bone Jesu pro illud triduum: quod tibi cibum ministravit aut potum? Erre ut per oia te nunc reformares pauperum: et ut oes miserias et calamitates susciperes: quasi vnus de turba pauperum stipendia per hostiam mendicabas. Quis dabit mihi illam buccellam medicarum participem fieri: vel saltem illius edulgi diuinis reliquijs saginari.

**De meditatione quid fecit christus a duodecimo anno usque ad tricesimum vel principium trigesimi anni. La. XV**

Jesus dominus Jesus a templo et bethlehem cum parentibus suis erat in ciuitate nazareth subditus illis: et habitauit ibidem. Ac inde usque ad principium tricesimi anni non reperit in scripturis: quod in isto tempore fecerit aliquid quod videtur valde mirabile. Quid ergo meditaberis eum fecisse? Stetit ne dominus Jesus ociosus tanto tempore: ut nil fecerit dignum recitatione et scriptura? Si fecisset cur non fuisset scriptum ut alia facta sua totum videret stupor? Sed attende hoc bene: quia patet videris: quod nil faciendo fecit magnifica. Nilque de eius factis a mysterio vacat: sed sic virtuose loquebat et operabatur sic virtuose tacebat et reqescebat et se subtrahere. Magister igitur sumus aliqui docturus virtutes et vias vite: cepit a iuuentute opera facere virtuosa: sed modo mi

rabili ac magnifico: retro actusque tempore inaudito. sed reddedo se aspectum hominum inuile et abiectum ac insipientem: ut deuore et sine temeraria assertio cogitari potest. Et cum hac modificatione oia tibi affirmo: quod pro auctoritates sacre scripture aut sanctorum doctorum non probant: ut in principio tibi dixi. Subtraherebat ergo se a fortitudo et conuersatione hominum: bar ad synagogam. id est ad ecclesiam: stabat ibi multum in oratione in loco viliori se ponens redibat domum: stabat cum matre: et aliqui suum nutricium iuuabat pro transtitum: eundo vel redeundo inter homines: ac si non inueniret homines. Miratur cuncti cernentes iuuenem tam speciosum nil facere: quod apparet laude dignum. Expectabat enim quod magnifica faceret et probi viri opera. Lum enim puer erat proficiebat etate et sapia coram deo et hominibus. Sed ecce cresces et uenies ad annum vice simum quintum et ultra nulla opera faciebat pretendere aliquam speciem probitatis et uirtutis. Stupebant uehementer et deridebant eum dicentes. Ille est quidam inuile. Ille est idiota et homo de nihilo: stultus et insipiens: nec litteras discit et inter gentes in proverbium uenit: quod erat grandis et captiuus: et hunc uiuendi modum sic coiter tenebat et continuabat: quod apud oes coiter erat uilis: et abiectus reputabatur. Quod bene propheta fuerat ante dictum in persona eius. Ego autem sum uermis et non homo: o probum hominum et abiectio plebis etc. Videt igitur quod faciebat nil faciendo: reddebat se oibus uile et abiectum ut dixi. Sed an si par uideret tempore quod non indigebat: sed ego certe in oibus operibus nostris nullum matius reputo: nec difficilius cognosco.

Ad altissimū em gradū mibi puenisse videt ac difficilimū: q ad hoc puenit corde z aīo: vere nō fice ita se vincit z dñat aīo suo: z supbo superalio carnis sue qd nolit reputari: sed sp spernit vt abiectus z vilis. Maius est hoc q̄ vicere vbes: iuxta sntias Salomonis dicēt. Melior est patiens viro forti: z q dñat aīo suo expugnatō: ē vbiū. Quo usq; igit puenias ad hunc gradū: nil tibi videaris fecisse. Nā cum in veritate oēs sumus inuales: etiaz cū bñfecerimus iuxta verbū dñi: q usq; in hunc abiectōis gradū puenimus nōdum in veritate sumus: s; in vanitate z ssumus z ambulam⁹. Qd etiā apl's manifeste oñdit dicens. Qui se existimat aliqd esse cū nihil sit: ipse se seducit. Si igit q̄ ras: qre sic fecit dñs iesus. Rñdeo tibi q nō indigebat: s; vt nos instreret. vñ si nō esse aliquā dicim⁹: inexcusabiles sumus. Aboiabile p̄sus ē si erigit vermiculus z vermū esca futur⁹: vbi sic se humiliās abiecit maiestatis. Si ar alicui absurdū videat: q sic inutiliter vixit: aut q euāgeliste mltra omiserit: z silia dicat. Rñderi p̄ q nō erat inutile rāte virtutis exercitiū p̄bere z facere: imo erat vilissimū z oim v̄tutū rectū z stabile fundamentū. Hoc etiā ex verbis ipius dñi in euāgelio Johis habet. Lū venerit paracletus quē ego mitrāvobis a patre spm̄ veritatis q a p̄e p̄cedit: ille testimoniiū p̄hibebit de me: z vos testimoniiū p̄hibebit: qz ab initio. s. p̄dicatōis meū estis. Et Petrus i lectiōe bñi Mathe dixit. Oportet ex his viris q nobiscū p̄versari sūt in oī tpe: q intravit inter nos dñs

iesus incipiēs a baptisate iohis Tunc āterat Iesus q̄si annoz trīginta. S; necipe Jobes p̄curator eius fuisset: si dñs Iesus eo p̄us p̄dicasset. Itē si p̄us incepisset quō notus nō fuit in tot annis a vicinis q dicebāt. Nōne hic est fili⁹ fabrici: cū postea paruo tpe filius vocaret David: etiā a cecis. Si q̄ citius incepisset: aut aliq̄ notabilia fecisset: cripta essent aut saltē aliq̄ ex eis: nec totō sic oēs euāgeliste ta cuissent. Hoc ar qd dico videt beatus Bernar. sentire vt infra dicet. Quocūq; ar modo se habeat veritas: ego sic meditari p̄iū z valde vtile puro. Fabricabat ar dñs Iesus sic faciēdo gladiū hūilitatis vt sibi fuerat dictū p̄ p̄phētā Accingere gladio tuo sup semur tuū potētissime Nullo q̄ tpe decētus q̄ gladio hūilitatis deceat supbum aduersariuz iugulari. Nam gladio sue potentie v̄l magnitudinis nō legi q fuerit vsus: s; poti⁹ p̄trariū. P̄o illo em tpe quo eo maxie indignifert. s. tpe passiōis: idē p̄phētā p̄que stus est ad deum patrē. p̄ filio suo dicēs. Auertisti a dūtorium gladij eius: z nō es auxiliatus ei in bello P̄ius cepit facere q̄ docere. Diciturus em erat. Discite a me qz mitis sum z humil' corde. Hoc q̄ p̄tmo facere voluit z nō fice: s; ex corde. Non em poterat in eum cadere simulatio: sed in tm̄ se fundavit in humilitate vilitate z abiectōe: z sic se in p̄spectum oim anihilauit: q etiā postq̄ predicare cepit: z loqui altissima z diuina: z facere etiā mirabilia z magnifica opera nō reputabat eum: sed vilipendebāt z deridebāt eum dicētes: Quis est hic?

Nunqd est h' filius fabri? z silia erinavit q̄ semetipm: formā serui accipēs nō cuiusq; serui: s; inuulis per abiectā p̄uersionē. Considera oēs actus eius tam p̄eritos q̄ futuros: z sp̄ inuenies qd in eis relucet humilitas: semp em eā serua vit vsq; ad mortē: z etiā post mortē sicut patet: qz in fine discipuloz pedes lauit: z crucis patibulū sustinuit. Post resurrectionē gloriozus vocat discipulos suos fratres Th̄ dixit Magdalene. Glade dic fratrib; meis. Ascendo ad patrē z c̄ Epaulo post. Saule saule qd me p̄sequeris? Et in die iudicij dicit. Quādiu fecistis vni ex fratrib; meis minimis mibi fecistis. Nō sine causa hāc virtutē tm̄ amauit: sciebat ei q sic inuitū oīs p̄cī est superbia: sic humilitas est fundamentū oīs boni. Sine hoc fundamēto frustra fit edificij. Unde nec d̄ virginitate: nec de paup̄tate: nec d̄ aliqua virtute vel opere sine humilitate p̄fidis. Qualiter ar possit acquiri oñdit hic dñs: qz p̄ sui vilificationē in oculis tuis z alioz: z p̄ exercitiū humiliū opere. Sic ei dicit beatus Bern. Qui vult habere humilitatē: oportet q̄ precedat humilitatio: sicut patiētia precedit pacē: z lectio scientiā. Lum q̄ te humiliari videris: habebas hoc signū in bonū: qz augmentū est gr̄e. p̄ n̄q̄ntis. Ar paz est cū p̄ seipm̄ nō humiliat d̄s: si tunc libēter accipimus: si nō q̄n per aliū hoc facit similiter sapiamus. S; redeamus ad intruendū vitā z actus dñi Iesu speculū nostri sicut est p̄ncipale. p̄positū nostrū. Considera igit illā familiā sup oēs benedictā: parūā: s; valde

excellētē arre lignaria: Dñā vero colo ac acu ac opere terrino laborabat z faciebat alia domus obsequia q̄ multa sunt. Parabar victū sponso z filio: z h̄mōi expeditia: nō em habebat seruitē. Compaterere igit sibi quā sic p̄ijs manib; laborare oportet z operari. Cōpaterere etiā dño Iesu: qz ipse eam iuuabat fideliter: z laborabat in his q̄ poterat. Venit ei vt dicit ministrare z nō ministrari. Nōne q̄ in mensa ponēda in cubilib; aprandis et alijs secretionib; domus seruitijs eā iuuabat. Intuere igit bene cum obsequia humilia facientē: z etiaz dñam et adiuua eos familiariter. Conspice quō ipi tres ad vnā mensulā sunt comedētes sil: nō lautas aut exquisitas cenas: s; sobrias sumētes. Et postea ql̄ter colloquūt adinuicē nō inania z ociosa verba s; sp̄ sancto z sapia plena: nec minus reficiunt mente q̄ corpore. Et quō post aliquā recreatiōē ad oīōnē se p̄uertūt in cubilib; suis. Non em erat eis domus ampla s; parca. Meditare q̄ habebat tria cubilia in aliqua camerula. s. vniū ql̄ber eoz. Et intuere dñm Iesum super vniū in oīōne in sero se cōponērem per singulas noctes longissimū tps̄ spacio sic humil'r: sic vniuersal'r: sicut vnus alius paup̄culus de p̄lo: sic etiā p̄seuerat quolibet sero respicias eū in hoc strato D̄s abscondite quare sic affligebas corp⁹ tuū innocētissimū. vni⁹ q̄ tpe noctis peregrinatio debebat sufficere. rōn⁹ mūdi redemptio nem. Amor: ad hoc te impulit imēsus vehemētē dolebas p̄ oue perditā tuis humer; ad celestia repon-

tanda. Te rex regū z ds eternus q  
oim penuriā releuas: z oia oibus  
ministras prout ex gr vniuscuius/  
qz conditio. tibi tantā paupertatē:  
humilitatē: asperitatē: afflictionē:  
z laborē vigilādo. dormiēdo: absti-  
nendo: comedēdo: z alijs tuis oi-  
modis actibz per tam longa tem-  
poris spacia referuasti. Ubi sunt q̄  
querētes ociosa r̄pis: curiose orna-  
ta z vana. Non didicimus in scho-  
lis huius magistrū: qui fallere non  
vult: nec falli potest. Et habētes vi-  
crum z vestitū. s̄m apostolū: in bis  
p̄renti sumus. ad p̄gruentē necessi-  
tatē nō ad sup̄būdantiā: alijs vir-  
tutū exercitijs studiose insistētes.

De itinere domini Jesu  
ad baptismum. Matthei. ij.  
Marci. i. Johannis. i. Luce.  
ij.

Ca. XVI

Ompletis itaqz vigin-  
tuem annis etatis sue: qui-  
bus vt dictū est: sic abiecte  
vixerat dñs Jesus dixit matri sue.  
Tempus est vt vadā z glorificēz et  
magnificēz patrem meū: z ostendā  
me isti mūdo: z operer aiaz salutē  
pro qua pater misit me hūc. Lon-  
forteris igit̄ mater charissimā: qz ci-  
to redcā a te. Et genuflectēs humi-  
litaris magister petijt benedictio-  
nē. Ip̄a similiter genuflectēs: z cuz  
lachrymis cū amplectens teneri-  
me dixit. Filii mi benedicte vade cū  
benedictiōe patris tui z mea. Esto  
memor mei: citoqz redire memēto.  
Sic igit̄ reuerēter se licentiā ab  
ea z nutritio suo Joseph: arripuit  
iter a nazareth versus iherusalem  
ad iordanē: vbi erat Johānes ba-  
ptisāns: qui locus distat a hierusa-

lem septuagintaquattuor: miliar-  
bus. Vadit autē solus dñs mūdi  
Non em̄ habebat discipulos. In-  
tuere ergo eum pro deo diligenter:  
quomō vadit solus pedibz nudis  
per tanta itinera: z vehemēter cō-  
patere eidē. Quid est em̄ hoc cogi-  
rare? Dñs quomō vadit? Nōne  
vos estis super om̄es reges terre?  
Ubi ergo sunt barones z comites  
duces z milites: equi z camelī: ele-  
phantes z currus z frequētia co-  
mitū? Ubi est tubaz clangor: z in-  
strumētōz sonitus: z vexilla rega-  
lia? Ubi sunt qui p̄cedant ad ho-  
spicia necessaria preparāda? Nōne  
dicit? Pleni sunt celi z terra maie-  
statis glorie tue. Quomō ergo sic  
estis inglori? Nōne vos estis cui  
milia militū ministrabāt in regno  
vestro? Cur ergo sic solus incedi-  
tis z pedibz nudis? Sed nō com-  
peri causam: quia nō est regnū ve-  
strum in hoc mūdo. Ideo exinani-  
uistis vosmetip̄m formā serui acci-  
piens: non regis: factus estis sicut  
vnus ex nobis peregrinus z adue-  
na: sicut oēs patres nostri: factus  
estis seruus vt nos efficiamus re-  
ges. Uenistis inter nos ad regnū  
per hēne viā ponendo ante oculos  
nostros: vt nos valeam⁹ ascende-  
re. S; quare ip̄am negligimus: q̄/  
re nō sequimur: Certe qz regnū no-  
strū est de hoc mūdo. Non p̄sidera-  
mus nos esse peregrinos: s; vana  
pro veris: caduca pro certis: r̄palia  
pro eternis acceptam⁹ z amplecti-  
mur. S; si ista nō sequeremur: nō  
retardaremur currere post vos in  
odoro vnguetōz viōz. Essem⁹ em̄  
sine sarcina: z ista transitoria quasi  
iā transacta reputarem⁹: z leuiter

supernarem⁹. Vadit q̄ dñs Jesus  
sic humilr p̄tinuat diebz quousqz  
p̄ueniat ad iordanē: lemofinā pe-  
rendo p viā amore paup̄tatis. Nō  
em̄ portabat pecuniā. Perueniēs  
igit̄ ad iordanē: inuenit Johānē  
baptistā baptisāntē pctōres z ma-  
gnā turbā q̄ illi occurerat ad pre-  
dicationē ei⁹. Habebāt em̄ cum q̄  
s̄ xp̄m. Dixit q̄ ei dñs Jesus. Ro-  
go te vt me cū istis baptises. Johā-  
nes autē intues in eū z in spū p̄cu-  
piscens dixit. Ego a te debeo bap-  
tismi. Cui dñs. Sine mō: sic decet  
nos implere oēm iusticiā. Non di-  
cas hoc mō: ne me divulges: quia  
nōdum venit tps meū: sed baptisā  
me: qz nūc est tps humilitatis: z nō  
maiestatis. Ideo implere volo om-  
nē humilitatē: q̄ tres habet grad⁹  
s̄m glosam sup isto loco. Primus  
est subdere se maiorī: z nō preferre  
se equali. Sc̄ds est subdere se eq̄li  
z nō preferre se minorī. Tertius est  
s̄m est subdere se minorī. Et hūc  
tertiū gradū tenuit hic xp̄s. Ideo  
oēm humilitatē impleuit. Vides  
quomō augmētata est hūlitas ei⁹  
a p̄cedēti tractatu. Subiicit em̄  
se hic seruo suo: z sic se viuificat: et  
seruū suū iustificat et magnificat.  
S; in alio p̄sidera quō augmēta-  
ta est eius hūlitas. Nam vsqz mō  
p̄seruat⁹ est hūlitar q̄si hūlitis ab-  
iectus. Dic etiā vt pctōr voluit ap-  
parere. Pctōribz em̄ p̄di cabat Jo-  
hānes penitentiā z eos baptisabat:  
z dñs Jesus inter eos z cū eis vo-  
luit baptisari. Et licet idē dici pos-  
sit d̄ circūfisiōe: qz ibi voluit appa-  
rere pctōr: hic tñ est plus: qz coram  
turbis hic publice: ibi nō occulte.  
S; nōne hic timēdū fuerat q̄n vel

let̄re: z intendere ad p̄dicandū ne  
sp̄neret vt pctōr? S; nō p̄rerea  
dimisit hūlitar: maḡ q̄n se p̄fun-  
de hūlitar. Voluit q̄ apparere qd  
nūc erat in abiectiōe z despectu sui  
p̄fnos instruēdos. Ecōtra nos vo-  
lum⁹ apparere qd nō sum⁹ in lau-  
dē z gloriā nostrā. Si qd em̄ nob  
p̄bitat esse videt: oñ dñm⁹: defect⁹  
qz n̄ros velam⁹: cū sim⁹ pctōres z  
malī. Alia q̄ est hūlitar: materia.  
S; iā ad baptismū dñi redcamus  
Postqz q̄ vidit Johes dñi volūta-  
tē: obediuit z baptisauit eū. Nūc q̄  
intuere eū bene. Spoliat ei se dñs  
maiestatē: sic q̄libet ali⁹ hominū  
z mergit̄ i aq̄s frigidis tpe magni  
frigoris. Pro n̄fo amore opat̄ no-  
strā salutē: p̄struēs sac̄m bap-  
tismi: z lauās n̄ra crīa. Despōsat sibi  
vlem eccl̄iaz: z singl̄r oēs aiaz fide-  
les: i fide ei baptismi: aie despōsat  
dño: p̄ba i p̄sona ip̄ius dicēte. De  
spōsabo te mihi i fide. Et eccl̄ia cā-  
rat. Hodie celesti sp̄so iūcta ē ec-  
clesia: qm̄ i iordanē lauit xp̄s eius  
crīa zc. Vñ in h̄ ope mirabilr tota  
trinitas se māifestat: qz sp̄s sc̄s d̄  
scēdit z requirit i sp̄e colūbe: z p̄ris  
vox ironuit. Dic ē fili⁹ me⁹ dil. zc

De ieiunio et tentatiōibz  
dñi Jesu. z reditu ei⁹ ad ma-  
trem. Matthei. iij. Marci. i.  
Joh. i. Luce. iij. Ca. XVII

Postqz domin⁹ Jesus fuit  
p baptismum: statim fuit du-  
ctus in desertū super quen-  
dam montē ibi prope: ad quattuor  
miliaria vel circa: qui vocatur qua-  
rētēna: z ieiunauit q̄draginta diebz  
z q̄draginta noctibz. Et iuxta Mar-  
cū ibi cū bestijs erat. Considera ergo

ipm z diligenter pspice: pluriū em virtutū crepla tibi demōstrat. Gladiū em in solitudine: ieiunat: orat. vigilat: iacet z dormit in plana terra: z humilr cū bestijs puerfat. Lō parere igit z spzvbq; s; h maxie qz vita sua tenera est z corpis afflictiva: ac eius exemplo disce ab eo in his exercitari. Nā quattuor hic tāgunt que spūalis exercitiū sūt: z mirabilr seinuicē iuuar. Solitudo: ieiunū: orō: z afflictio corpis. Sic z tu exemplo dñi vade in solitudine: id est q̄rtuz pores separa te ab aliorū z sortio: z sis solitarius fugiēdo locutiōes seculariū. Non q̄res no uas deuotiōes nō impleas oculos z aures abiectis: nec alios sensus. Hac em causa sancti p̄es perebāt nemora: z loca remotissima ab omniū hoīm puerfatiōe: z p̄cep̄ebāt discipulis suis q̄ essent surdiz muti. Unde p̄s. Oblitiscere pplm tuum z domū patris tui: z cupiscet rex decorē tuū. Poteris aut solus esse etiā in multitudine: si nō inania excogites: si despicias qd multi sciipiunt. s. si iurgia vites: si damna nō sentias: si nō recorderis iniuriarū. Alioqn nec si solus es corpe solus es. Solus ergo eris in quacuq; hoīm frequētia. Cave tñ aliene puerfatiōis esse aut curiosus explorator: aut temerarius iudex. In eo vero q̄ puerfabat cū bestijs: disce inter alios humilr puerfari z eq̄nimiter tolerare eos qui irrōnablr se habere vident ac bestialit. In hac solitudine visita sepe dñm tuū: inuere euz: z cōparere sibi: qz iacet in terra de nocte. Quilibet christian⁹ dicit ad min⁹ sel⁹ visitare ipm in die maxie ab epiphania vsq; ad q̄dra

ginta dies: quib; ipse ibi manebat. Complectis igit dieb; dñs esurir. Tunc tentator accessit ad eū: explorare volens si esset filius dei. Et tētauit eū primo de gula sic. Si fili⁹ deus: dic vt isti lapides panes fiāt sed non potuit magistrū decipere. Taliter em respondit: q̄ nec tentatiōi succumbit: nec scire potuit aduersarius qd volebat. Non em negauit nec asseruit se esse filium dei. Auctoritate scripture vincit dyabolum dicens. Non in solo pane viuit hō: sed in omni verbo qd procedit d ore dei. Et nota in hoc exemplo dñi resistendū esse gule. Nam ab ipsa inchoandū est si volumus superare. Nam qui gule succubuerit videtur esse imbecillus ad alia vitia deuincenda. Sic em dicit glosa sup Mattheū. Nisi gula prius refrenet frustra p̄tra alia vitia laborat. Postea dyabolus assumpsit eum et portauit in hierusalē: que distabat m̄ decē z octo miliaria vl̄ circa. Considera hic patientiā z benignitātē dñi. Permisit em se portari z tentari ab illa cruenta bestia: q̄ suū z oīm amicoz sanguinē sicut bar z nūq; erat digna ipm tangere vel videre. Statuens aut eum supra pinnaculū templi: tentauit de vana gloria: volens explorare qd supra. Sed similiter vt supra vincitur: z intentione sua frustratur. Et tunc vt dicit Bernardus super psalmū. Qui habitat in adiutorio altissimi. Quia dominus nil ostendit diuinitatis: credit dyabolus hunc esse hominem. Ideo tentat eum tertio vt hominē. Assumpsit ergo eum: et portauit in montē excelsum seorsum. p̄pe dictū montē de

quarentena p̄ duo miliaria: z tentauit eū d avariciā. S; etiā hic homicida ille succubuit. Vidisti quō z quoridē dñs Jesus fuit tētatus. Unde Ber. Qui quartā tētationē d dño nō credit: qz nō legit: Ignorat scripturā que dicit. Tētatus at p̄ oia p̄ silitudine abiq; pctō. Uic croza itaq; facta venerūt angeli z ministrabāt ei. Dic aut diligenter attende z aspice dñm comedentes solum circūstantib; angelis: z p̄sidera bene que sequunt z que dicuntur: qz pulchra sunt z deuota. Et q̄ re quid angeli ministrabant vt comederet post tantū ieiunū. De h em scriptura nō loquit. Possum⁹ aut hoc victoriosum prandiū fm qd volumus ordinare. Et si ei⁹ potentia qui dat escā omni carni p̄side remus: expedita est. Quō? Quia res nouas creare: aut de creat̄ hie poterat fm volūtātē suā: s; nō legitur q̄ hac potentia p̄ se aut p̄ suis discipulis vsus fuerit. Pro turbis aut: si quas pavit in multitudine magna d̄ paucis panib;. De discipulis autē legitur: q̄ eo presente spicas vellebāt p̄pter famē z comedebant. Similiter cū fatigatus d̄ itinere sedebat super puteū loquēs cum samaritana: nō d̄ q̄ creauit cibos nouos: sed q̄ misit ad ciuitatē discipulos ad cibos querendum. Nec est verisimile qd per miraculū sibi p̄viderit: qz miracula factebat ad alioz edificationē: z in p̄sentia pluriū: ibi aut nō erant nisi angeli. Quid ergo circa hoc meditabimur? In mōre em illo nō erat habitatio hominū: et parata cibaria portauerit ei angeli: sicut trigint Danieli. Lum em Abacuc p̄beta

parasset pulmentū messorib; suis: portauit eū angelus dñi p̄ capillos de iudea in babilonē ad Danielē vt comederet: z postea in momēto re portauit. Memoremur ergo hic: hunc modū assumamus z iocūdemur cū dño in hoc prandio. Sentiatq; mater sua excellētissima de hac eadē iocūditate z victoria: pie: qz ac deuote sic meditemur. Veniunt angeli sathana repulso in multitudine magna ad dñm Jesum: z adorātes eū procident in terrā dicētes. Saluere dñe Jesu d̄s noster z dñs noster. Et dñs benigne ac humiliter recepit eos: etiā euz capitis inclinatiōe cogitans se esse hoīem minoratū paulominus ab angel. Dicunt ei angeli. Dñe multū ieiunastis: qd vultis vt vob; portem⁹? Et ille. Ite ad matrē meā charissimā: z si qd habet ad manus deferre: qz de nullis cibis sic libēter vescor: sicut d̄ suis. Tunc duo eripis pergētes in momēto fuerit corā ea: z eā reuerēter salutātes faciūt ambassiatā z modicū pulmentū qd sibi z Joseph parauerat: z panē euz robalia z alijs oportunitis portant. Et forte dñā pisciculos aliq; si portuit p̄curauit. Reuersi ḡ parāt in plana terra mēsam: bñdictionēq; solēmiter agūt. Aspice hic bñ in singulis q̄ agūt: sedet in terra: cōposite z curialr z sobrie comedit: circūstant angeli ministrātes dño suo. Alius seruit ei d̄ pane: ali⁹ d̄ vino: ali⁹ portāt pisciculos: z ali⁹ cantet de canticis syō: z iocūdat: z diē festū agūt corā deo. S; si dei liceat: p̄mixtū est eis hoc festū ploratōe p̄maxia: p̄pter quēz nos debem⁹ plorare. Cōspiciūt eū reuerēter: z p̄side

rantes dñm z deū suū: ac toti mū  
di creatorē: q̄ dat escā omī carni sic  
humiliatū: z sustentatiōe cibi cor/  
poralis indigentē z comedentē vt  
cereri de p̄plo: mouentē compassiōe  
Eredo ei q̄ si corde affectuose eum  
sic stantē sp̄iceres: z eū aliquāl̄  
diligeres: et valida cōpassiōe cla/  
mares z diceres. O dñe q̄sta p̄ me  
fecistis: oīa opa vīa plena s̄ltupo  
re. Adiuuare me vt aliqd̄ patiar p̄  
vobis: p̄ metor z tanta tulistis. Cer/  
te hoc solū deberet te i eius amorē  
accendere. Tandē supra refectōe  
dixit angelis vt portēt res: z dicāt  
matri q̄ redibit ad eā. Ip̄s at̄ re/  
uersis dixit omībus. Redire vos ad  
patriā z ad gaudia vīa: me em̄ ad/  
huc oportet peregrinari. Rogo at̄  
vos vt me recōmendetis p̄i actori  
curie celesti. Qui p̄cederet ad ter/  
rā z b̄ndictionē perētes: ea recepta  
redierit ad patriā: z de ei⁹ victoria z  
his nouis torā curiā celestē reple/  
uerūt. Dñs at̄ Jesus volēs ad ma/  
trē redire: cepit de morte descēdere.  
Cōspice bñ quō vadit solus nudis  
pedib⁹ dñs oīm: z ei vehemētē cō/  
patere. Venit at̄ ad iordanē quē io/  
hānes vidēs ad se veniētē oñ dit eū  
digito dicens. Ecce agn⁹ dei: ecce q̄  
tollit pctā mūdi. Ip̄e est sup̄ quē vi/  
di sp̄m descēdentē qñ baptisauit eū  
Eri alia die dum videret eum am/  
bulantē iuxta iordanem dixit. Ecce  
agn⁹ dei: ecce q̄ tollit pctā mundi.  
Tūc Andreas ex vn⁹ ex discipulis  
Johis iueit post eū. Benign⁹ aut̄  
dñs s̄tēs eoꝝ z oīm salutē: vt da/  
ret eis d̄ se fiducia z audaciā vertit  
se ad eos dicens. Quid q̄ritis? At illi  
dixerūt. Rabi vbi habitas? z dixit eos  
ad domū vbi se reducebat tūc i ill

trib⁹: z steterit cū eo vna die. Post  
ea dixit Andreas fratrē suū Petz  
ad Jesus: quē alacritate suscipit facēs  
qd̄ de eo esset factur⁹. Et dixit ei.  
Tu vocaberis cephās. Et sic i q̄sdā  
noticiā z familiaritatē venit cū eis  
Postea volēs dñs Jesus redire i  
galileā ad matrē: discessit de trib⁹  
illis z cepit reuerti. Quē etiā nūc  
cōpatēdo respice: z vade sp̄ cū eo.  
Nā solus vadit more solito nudis  
pedib⁹ p̄tā longā viā. lxxiij. milia/  
rioz. Cōpatēdoq; p̄sidera qd̄ dñs a/  
faciebatur illo tpe. q̄ puata erat filio  
tā dilecto. Lū venisset domū: mar/  
tē vidēs vltra q̄s dici posset exhila/  
rata surgit z ei occurrit: z i ample/  
xus stricissimos recepit. Lū ipse  
reuerenter se inclinavit: z nuticio  
suo Ioseph: z cū eis more solito re/  
māsit. Nūc potes p̄siderare qualr  
eum mater interrogat d̄ oīb⁹ q̄ isto  
medio p̄tēret qualr ei fuerat: z q̄li/  
ter cōpatēbat̄ aspiciendo eum sic  
macilentū z pallidum.

#### De apertioe libri in syna goga. Lu. iij. Ca. XVIII

Ucusq; p̄ dei gr̄az vitā dñi  
ordinare tenim⁹ paz z q̄si  
nil d̄ his q̄ p̄tingēt: aut p̄  
ip̄m facta s̄mittētēs. Sed nō sic  
deinceps intendo facere: qz nimis  
esset longū oīa q̄ dixit z fecit i me/  
ditationē redigere. Sufficit em̄ q̄ rē  
p̄ eū dictā aut factā: ante mētis o/  
culos ponam⁹: z more beate Lea/  
lie in secreto pectoris portem⁹: ita  
q̄ p̄uersemus cū eo: z ei familiares  
fiamus. Nam in hoc videt̄ haberi  
maior: deuotio z dulcedo. Et q̄si to/  
tus fructus haz meditationū in  
hoc p̄sistere videt̄: vt sic vbiq; z sp̄

intrucamur deuote: q̄si p̄ntes esse/  
mus in q̄libet actu suo: vt qñ stat  
cū discipul⁹: qñ cū pctōib⁹: qñ loq̄t̄  
eis: qñ predicat turbe: qñ vadit: se/  
der: dormit: vigilat: z comedit aut  
alijs ministrat: qñ sanat egrotos: vlt̄  
alia miracula facit. In his at̄ z silē/  
bus p̄sidera oēs actus z q̄dus su/  
os: maxie p̄emplās faciē suā sicut  
pores imaginari: qz sup̄ oīa p̄dicta  
videt̄ mihi difficilior: s̄ qñ refice/  
ret iocūdus. Illudq; attēte serua  
si forte ip̄e te cū benignitate respi/  
ciat. Et hoc tibi p̄ recursu z doctri/  
na oīm q̄ sequunt̄: vt vbiq; nar/  
rauero: si aliter nō exp̄: essero singu/  
lares meditationēs vlt̄ istas omī se/  
ro: recurras ad hūc locū z sufficiat  
Meditatiōes at̄ deinceps nō tra/  
ctabo plix̄ donec puenero vsq; ad  
passionē: d̄ q̄ nil est obmittendū:  
nec deinceps ad meditatiōes acce/  
dā. Postq; h̄ dñs Jesus redijt  
a baptismo humilitatē mḡt p̄uersa/  
tus est humilr vt ante solitus erat  
Lept̄ at̄ se paulatim manifestare ali/  
q̄b⁹ p̄dicādo z docēdo. Non em̄ p̄  
rotū annū seq̄ntē p̄dicatiōis officii  
um assumpsit publicvsq; ad mira/  
culū d̄ nuptijs: qd̄ fuit eodē die an/  
no reuoluto q̄ baptisatus fuit. Et  
aliqui p̄dicabat: z discipuli baptisa/  
bāt. Nō tñ a deo p̄dicatiōē suā p̄  
se z suos discipulos freq̄ntabat añ  
Johis icarcerationē vt postea. Et  
hoc ei tribuēs humilitatē exēplū stu/  
pendū: dñs Johi se lōge inferiori p̄/  
dicatiōis officio: put̄ ex superiori die  
pie p̄cipi p̄t humilr deserebat. Nō  
q̄ cepit cū boatu vel p̄pā: s̄ humilr  
z paulatim. Quādā igit̄ die dñs esset  
i synagoga cū alijs i ecclia iudeoz  
surrexit legere i libro Esaie. Et legit

locū i q̄ scriptū est. Sp̄s dñi sup̄  
me p̄p̄ qd̄ vixit me euāgelizare pau/  
perib⁹ misit me. z cū plicuisset libz  
dixit. Hec scriptura ē hodie i plera  
i aurib⁹ v̄ris. Cōspice quō hūilr su/  
scipiēs lectoris officii benigno et  
placito vultu legit: z int̄ eos exp̄ōit  
scripturā: z quō se i cepit hūilr ma/  
nifestare cū dixit. Impleta ē hodie  
scriptura. i. ego sū ille d̄ q̄ loq̄t̄. Et  
ora oīm erāt int̄tā in eū p̄ effica/  
ciā v̄boꝝ: asp̄ctūq; hūilē z decorē  
Fuit ei pulcherrim⁹: fuit eloq̄ntiss/  
mus: de q̄ dictū ē. Speciosus for/  
ma p̄ filijs hoīm: diffusa ē gr̄a. zc.

#### De vocatiōe discipulorū. De prima. Johannis. i. De secunda. Luce. v. De tertia. Matthē. iij. Marci. i. De vo/ catiōe Matthē. Matthē. ix Marci. ij. Luce. v. Ca. XIX

Ep̄it etiā dñs Jesus voca/  
re discipulos z se solicitū red/  
dere circa salutes nostras:  
semper tamen humilitate seruata.  
Et vocauit Petrum z Andream tri/  
bus vicibus. Prima quando erat  
circa iordanem: z tunc venerunt in  
aliqualem eius noticiam. Secun/  
da de nauī quādo ceperunt pisces  
vt narrat Lucas Luce. v. Tunc em̄  
secuti sunt eum animo redeundi  
ad propria. Leperunt autē doctri/  
nā eius audire. Tertia de nauī  
vt narrat sanctus Matthēus cū  
dicit. Venite post me: faciam vos  
fieri piscatores hominū. Tunc em̄  
relictis rētib⁹ suis: secuti sunt  
eū. Silr vocauit Jacobū z Johan/  
nē in p̄dictis duob⁹ vicib⁹ vltimis  
Et in eisdē locis p̄tinet̄ de ip̄is in q̄

bus p̄tinetur de Petro et Andrea. Vocauit etiā Johannē d̄ nuptiis vt dicit Hieronymus: tñ in textu euangelij nō habet. Item vocauit Philippū dicens: Sequere me. Similiter et Mattheū publicanum. De mō vero vocatōis aliorū nō est scriptū. Considera ḡ et aspice eum in predictis vocatōibz et p̄uersatōe cum ip̄is: qm̄ affectuose vocat eos reddēs se eis affabilem: modestū: benignū: et obsequiosum: intus et extra: ducēs eos ad domū matris: et familiariter vadēs ad domos eorū. Docebat etiā eos et curam de ip̄is habebat precipuā: sicut mater de vnico filio suo. Dicit q̄ beat⁹ Petrus referebat: q̄ qñ in aliquo loco dormiebāt cū eo: surgens de nocte recooperiebat eos: q̄ tenerrime diligebat eos: sciēs qd̄ de eis esset facturus. Et quis essent hoīes rudis p̄uersatōis et humilis natiōis tñ principes mūdiz duces in bello sp̄iali oīm fidelū p̄stitururus erat eos. Et p̄sidera p̄ deo a qualibz cepit ecclesia. Noluit dñs eligere sapientes et potētes huius seculi: ne ip̄oz p̄bitari ascriberent̄ opa que fienda erant: sibi hoc reseruauit: et sua bonitate sapientia et potentia nos redemit.

De miraculo mutatiōis aque in vinum facto ad nuptias. Johis. ij. La. XX

Clāuis dubiū sit cuius fuerint nuptie facte i cana galilee: tamē q̄ fuerint Johānis meditari debemus: vt in p̄logo Johānis Hieronym⁹ affirmare videt̄. In eis em̄ fuit dñā nostra nō vt inuitata: nō vt extranea: sed

q̄ maior dignior et p̄mogenita erat inter sorores ibi in domo sororis: q̄ si i domo sua exstitit: et tanq̄ administratrix et dñā nuptiarū. Qd̄ ex tribus colligere possum⁹. Primo ex eo q̄ in euāgelio p̄tinet q̄ mater iesu erat ibi: sed d̄ Iesu et d̄ discipulis eius d̄ q̄ fuerit ibi vocati: et sic de alijs q̄ ibi fuerit intelligi debet. Et ḡ soror eius Maria Salomeyroz Zebedei misisset ad eā nazareth: q̄ distat a cana p̄ quattuor miliaria vel circa: dicens q̄ volebat facere nuptias filio suo Johāni: iuit cum ea et p̄uenit p̄ aliquos dies ad p̄parationē: ita q̄ qñ alij fuerit inuitati ip̄a iam erat ibi. Sc̄do possumus colligere ex eo q̄ ip̄a perpendit defectū vini dum nō erat: nō sicut vna ex discumbētibz: sed sic q̄ p̄ manus eius res ibāt: et vidit sibi deficere vinū. Si em̄ tunc discubisset: nunq̄d iuxta filiū mater mulier inter oēs verecūdabat. Et si alibi inter mulieres: nunq̄d defectus vini perpēdisset magis q̄ alij? Et si perpēdisset nōne surrexisset de prandio vt iret ad filiū? Inconuenientia vident̄ hec. Et verisimile est q̄ tūc nō discumbebat. De ip̄a nanq̄ d̄ q̄ erat valde obsequiosa. Tertio colligit̄ ex eo q̄ ip̄a precepit ministris vt irent ad filiū et facerēt qd̄ mandaret. Et sic videt̄ q̄ p̄cesserit eis: et q̄ nuptie gubernarent̄ p̄ eā. Ideo sollicita fuit ne defectus ibi p̄tingeret. Igit̄ fm̄ hunc modū aspice domū Iesum inter alios comedentem: sicut quēvis d̄ p̄lo: et sedentē in loco humili: nō inter maiores vt ex ip̄o loco colligim⁹. Non ei more superboz volebat p̄mos accubitus in cenis. Nā docturus erat.

Cum vocatus fueris ad nuptias: recumbe in nouissimo loco. Ipse veto prius cepit facere q̄ docere. Conspice dñam obsequiosam a latere et sollicitā ad cuncta recte et ordinare faciēda p̄bēdo et ostendendo ministris qd̄ et qualiter discumbentibz apponēda deferant. Cunctis post finē p̄uicij rediret ad eam ministri dices: Nō habemus plus de vino qd̄ apponamus eis. Ipsa r̄ndit. Ego prouidebo q̄ habebitis. Expectate parumper. Et exiens ad filiū q̄ humiliter vt dixit: sedebat i fine mensę p̄ hostium camerę: dixit ei. Fili mi vinū hic deficit: et soror nostra est pauper: et nescio qualiter habere possumus. Qui r̄ndit ei. Quid mihi et tibi mulier? Dura responsio: Sed ad naturā fuit fm̄ Bernar. in isto loco sexto epiphanię: vbi sic dicit. Quid tibi et illi domine? Nunq̄d quod filio et matri? Quid ad illā pertinet queris: cum sis bñdicens fructus ventris eius immaculati? Nōne ip̄a est que saluo pudore p̄cepit: et sine corruptiōe tepeperit: in cuius vtero nouē menses gineis lactatus es: cum q̄ duodecim annorū factus in h̄rlm ascendisti et eras subditus illi? Nunc ergo dñe quid molestus es illi dicens Quid mihi et tibi zc. Mulier qui demper oēm modū. Sz manifeste iam video: q̄ nō quasi indignans: aut p̄fundere volēs virginis et matris tenerā verecūdiā dicitis. Quid mihi zc. cum venientibz ad te iuxta preceptū eius ministris: nil cunctatus facias qd̄ suggestit. Ut qd̄ ergo sic responderas prius? Utiq̄ p̄pter nos vt nos p̄uersi ad deū iam

nō solliciti sumus carnalitatibus: aut circa parētū necessitates: vt necessitudines illi nō impediunt exercitiū spirituale. Q̄dū em̄ in mūdo sum⁹: p̄stat nos debitores esse parētibz. At postq̄ reliq̄imus nosmetipsos: multo magis ab eorū solitudine liberi sumus. Unde legim⁹ quēdā fratrem in heremo cōuersantē: cum ad eū carnalis frater auxiliū gratia aduenisset respōdisse vt audiret alter fratrem eorū cū ille vtiq̄ iam obijisset. Cunctis alius q̄ venerat r̄nderet: q̄ ille obijit. heremita quoq̄ q̄ silr̄ obijisset r̄ndit. Oprime ergo nos docuit dñs: ne solliciti sumus super p̄inuos carnis nostre plusq̄ religio postuleret: qñ ip̄e talia matri r̄ndit. Quid mihi et tibi mulier? Sic in alio loco cū suggeret̄ ei: q̄ mater eius et fratres foris starēt querēs ei loqui: r̄ndit. Que est mater mea: et q̄ sunt fratres mei? Vbi mō sunt qui r̄az carnaliter et inaniter sup̄ carnalibz p̄inquis suis solliciti sunt: ac si adhuc viuerēt: et ip̄i cū eis. Hucusq̄ Bern. De hac ergo r̄sione mater nō diffidens: sz de sua benignitate presumēs: redijt ad ministros dicens: Ite ad filiū meū: et quecūq̄ dixerit vobis facite. Qui cū r̄s impleuēt iuxta verbum dñi h̄dr̄as aqua. Quo facto dixit eis. Hauri tenūc et ferte arc bitriclino. In hoc aut nota duo. Primo discretionē dñi: q̄ p̄mo nulli honorabili viro. Sc̄do q̄ longius sedebat ab eo: q̄ dixit: ferte illi: quasi ab eo remoto. Sz cū ille sederet in loco honorabiliori: colligere possumus: q̄ dñs nolens ibi sedere: elegit locū humiliorē. Ergo ministri dederūt vinū illi

zab alijs diuulgares miraculū sciētes quō factū fuerat. Et credidit i cum discipuli eius. Finiro iuuio dñs vocauit iohannē seorsum dicens: Dimitte hanc vxorē tuā z sequere me: qz ad altiora te perducā. Qui secutus est. In hoc g q inter fuit nuptijs dñs: dedit intelligi q longe dignius est spūale matrimoniū qz carnale. Recessit g idē dñs iesus volēs ad salutē hoim deinceps publice z palā intendere. Pri mus ar voluit reducere matrē ad domū suā. Talē em dominā tales societate licebat habere. Accepit g eā z iohannēz alios discipulos: z iuerūt in capharnaū ppe nazareth z post aliqs dies nazareth. Cōspi ce ergo quō vadunt p viā mater et filius. Humilr z pedestre vadunt s; multū amāter. Quē duo se il li? Nunq̄ tales in terra visi sūt. Cōspice etiā discipulos reuerēter sequētes z auscultātes verba dñi. Non em erat ociosus: s; semp aliqd bo ni dicebat z faciebat. Non poterat in tali comitatu tediū comitanti bus generari.

**De sermone dñi in monte. Math. v. Lu. vi. Ca. XXI**

**C**onuocatis dñs iesus discipulis suis seorsum a tur bis ascendit cū eis in monte thabor ppe nazareth ad duo miliaria: vt eos imbueret eloquijs suis. Decebat ei vt prius eos instrueret: z specialr eos q̄s sup alios instrurus erat magistros et duces. Tunc g de multis instruxit: et ille sermo pulcherrim⁹ fuit z copiosus: nec mirū quē os dñi cōpilauit. Docuit ar eos d̄ bitu dinib⁹: de orōne

de ieiunijs z elemosina: alijsq; pluribus ad virtutes p̄nētib⁹: q̄ ipse poteris reperire. Legas em diligēter z sepe z cōmenda memorie que ibi dicunt: qz sunt spūalissimas: que nunc nō psequor: qz nimis esset longū: nec expositiōes sp̄ vident in meditationē cadere. Hoc g hic range resufficiat qz dñs in huius sermone in initio a pauprate in cepit: dans intelligere: qz paupras est tot⁹ sp̄ ritualis edificij fundamentū p̄marium. Non ei p̄ expedite sequi paupratē sp̄ritualē: q̄ oneratus ē sp̄ali bus reb⁹. Un̄ dic̄ Greg⁹. Un̄ pauperes rē. Cōspice g z p̄sidera dñm. Iesum humilr sedentē in terra sup illo mōte: z discipulos circa eum. Quō stat inter eos sic vnus ex eis: z quō affectuosē: benignē: pulcre: z efficaciter loquit cū eis: ad actus p̄dictos virtutū eos instrūēs. Respice z discipulos quō reuerēter humilr ac tota mentis affectuositate aspiciūt in eū: z auscultāt illa v̄ba mirifica eadē memorie cōmendār: z iocūditate maḡ fruūt tā in v̄b q̄ i aspectu. In hac p̄siderat oē iocūderis tur: z aspiciēdo ac si eū videret loq̄ntē: z app̄ximādo eis forte vocatus fueris: z oim orādo ibidē: et vt dñs tibi dabit. Cōpleto aut sermone p̄spice ipm dñm. Iesum vna cū discipulis ip̄s descendentē de mōte: z cū eis familiarit̄ loquentē etiā eūdo p̄ viā. Et quō ille simpli cū cecus gradati sequit nō curiose ordinat: s; sicut pulli post gallinā: z q̄libz vt meli⁹ audiat eidē magis app̄ximat: z quō turbe illi affectuosō curi ut aior: z infirmos suos eidē sanādos offerūt. Ip̄e vero sanabit oēs. Dic p̄ interponi q̄

ter dixit matri qz animo oportebat eū esse sine ip̄a ad pluriū salutē: qz volebat intrēdere p̄dicatōib⁹z alijs que p te meditare poteris.

**De seruo Centurionis et filio reguli liberatis a dño. Matthei. viij. Luce. viij. Jo. bannis. iij. Ca. XXII**

**C**apharnaū erat qdē Centurio. i. centū militū dñs: qui seruū habebat infirmū. Misit ḡ fide plenus ad dñm Iesum vt eū sanaret. Humilr ar dñs r̄dit. Ego veniā z curabo. Qd̄ cū sciuit Centurio remisit ad eū dicēs. Dñe nō sum dignus vt intres sub rectū meū: s; tm̄ dic v̄bo z sanabit puer meus. Iesus ar cōmendās fidē ei⁹ nō iuit vltērius: s; seruū a lāguore curauit. Cum ar in eadē ciuitate esset: qdā regulus. i. paruus rex: iuit p̄sonalit̄ ad Iesū rogās eū vt veniret ad domū suā: z sanaret filiū suū infirmū. Et dñs Iesus ire noluit: filiū tm̄ sanauit. In his ar p̄sidera meritū fidei p̄ Centurionē z humilitatē dñi volētis ire ad seruū z refugiētis reguli pompā. Cōsidera qz nos nō debemus acceptare p̄sonas. Plus em̄ honorat dñs hic seruū militē: q̄ filiū regis: sic z nos debemus nō ad oculū seruire: nec fm̄ exigentiā exterioris pompe: s; fm̄ necessitatē vel bonitatē eius q̄ seruitio indiget: ita vt nō ex cōplacencia: s; ex charitate seruiamus.

**De paralitico liberato a domino misso per tectum. Marci. ij. Ca. XXIII**

**I**n ciuitate predicta Capharnaum: cum dominus doceret in quadam domo: z essent ibi congregati pharisai z legisdoctores ex oī castello iudee hilm z galilee venēst qdā volentes ingredi domū cū paralitico quē portabāt vt a dño sanaretur. Cūq; ppter multitudinē nō possent intrare domū ascendit sup tectū domus z inde intromisit eū: z posuerūt eū ante Iesum. Dñs ar Iesus vidēs fidē illoz dixit. Dimitte tur tibi pctā tuā. Ip̄i aut z legisdoctores obseruabāt eū: ex malicia z intra se dicebāt eū blaphemasse: qz solus d̄s p̄ pctā dimittere: z ip̄e sibi attribuebat quem puz hoim esse credebāt. Sic ergo benignus z humilis dñs scrutans corda z renes deus. Quid cogitatis mala i cordib⁹ vestris? Et addidit. Vt sciatis quia filius hominis habet potestātē in terra dimitte di peccata. Paralitico ait. Surge z ambula. Iste autē liberatus surrexit: z omnes eos stupor inuasit. Dic potes p̄siderare plura bona z pulcra documenta. Primū: quia ex hoc fuit victa cecitas iudeorum. Nam manifeste cognoscere potuerūt dominum Iesum esse deum: qui dimittebat peccata. Secundū: quia propter peccata veniunt infirmitates. Et etiam hac solutiōne peccatorū aliquando contingit liberatio corporum: vt patet de curato apud pi scinam: cui dicitur a domino: ne amplius peccet: ne aliquid sibi detur: qz magnū sit meritū fidei. nā alteri⁹ fides alteri p̄dest: sic sup p̄ rime habuisti i seruo Centurionis: sic

etiā habebis infra in chanaan: in cuius fide filia fuit sanata. Hoc quod tunc dicitur in pueris qui baptizantur et si ante annos discretiois moriantur in alterius fide gratia suscipiunt: per quam per meritum christi saluantur: quod est contra quosdam hereticos maledictos. Circa vero modum meditando dicitur ipse inter eos sedere et benignis malignis respondere: et miracula facere: recurre ad generale meditationem quam tibi dixi.

**De socrum Symonis Petri liberata a febribus. Matthei. viij. Marci. i. Lucae. iij. Ca. XXIII**

Contigit dominum Jesum in dicta civitate capharnaum ducere in domum Symonis Petri: ubi socrus eius magnis febribus tenebatur. Humilis autem dominus familiariter tetigit manum eius et curavit eam: sic ut incogniti surgeat: et discipulis ministraret. Sed quod ministravit eis non est scriptum. Cogita ergo quod in domo pauperis discipuli sui pauper comedit: pauperis amato: aliquid cibaria grossa: que cito parari poterat: sibi apposita. Considera denique ipsum dominum iuvantem preparare: maxime in domo discipuli: et quevis humilia: cogita autem de robalia ponenda: aut de cenatis levandis: et de similibus. Talia faciebat humilitatis magister: qui ministrare venerat non ministrari: et se ad familiariter sedendum ponebat in medio mensae et comedeat alacriter: precipue tamen in prandio relucebat paupertas quam maxime amabat.

**De dormitione domini in na-**

nicula. Matthei. viij. Marci iij. Lucae. viij. Ca. XXV

Trans dominus Jesus in naticula cum discipulis suis posuit se ad dormiendum: ponens caput super cervical. Ipse enim multum vigilabat die nocte in omnibus: quod de die in predicationibus laborabat. Cum autem dormiret orta tempestate discipuli periclitari timebant: nec audebant eum excitare. Tandem timore coacti excitaverunt eum dicentes. Domine salva nos perimus. Qui surgens increpavit eos et modica fide: et imperavit ventis et mari: et cessavit tempestas. In predicationibus suis actibus in tuere eum qualiter dormit et cooperare ei: qualiter tenet caput: qualiter surgit a somno dum vocatur eum: et similia. Sed secundum generale regulam predictam hic tu responde rare potes: quod licet circa nos et facta nostra dominus videatur dormire: maxime cum tribulamur: semper tamen diligentissimus custos nosket esse: ideo debemus esse in fide constantes et nihilillo hesitantes.

**De filio vidue suscitato per Jesum et reddito matri sue. Lucae. vij. Ca. XXVI**

Unus semel iret versus civitatem que vocatur Naim obviauit multitudinem hominum portantium iuvenem mortuum: filium vidue ad sepulchrum. Prius igitur dominus minus pietate motus tetigit feretrum et portantes steterunt. Ipse autem dixit. Adulescens tibi dico surge: et statim surrexit qui fuerat mortuus: et reddidit eum matri sue. Quos autem stupuerunt et laudaverunt deum dicentes: quod propheta magnus surrexit in nobis:

et quod deus visitavit plebem suam. In quod si derationibus recurre ut prius.

**De puella suscitata et martha liberata. Matthei. ix. Marci. v. Lucae. viij. Ca. XXVII**

De petitione cuiusdam principis ibat dominus Jesus cum eo: ad salvandam filiam suam. Cum turbam magna iret cum eo: quedam mulier graviter infirma: que dicitur fuisse Martha soror Marie Magdalenae: inter eos que dicebat intra se. Si tetigero tantum simbria vestimenti eius salua ero et timide appropinquans tetigit et liberata est. Dixit autem dominus. Quis me tetigit? Et glide patientia: quod sepe cooperimebat a turbis que volebant ei appropinquare. Ipse autem sciebat quod dicebat: et tamen dixit. Tetigit me aliquis. Ego sensi virtutem de me exisse. Tunc Martha videns quod non latuit eum: reuerteret accessit ad eum et coram omnibus ob quam causam tetigit dixit: et negocium publicavit. Dominus autem libenter curavit eam: a qua ipse multam familiaritatem postea habuit. Tunc dixit. Glade: fides tua te salua fecit. In hoc ergo miraculo habes fidei commendationem. Habes etiam quod dominus vult miracula esse nota: propter utilitatem communem: sed quantum erat in se: propter humilitatem abscodebat: ut habes hic. Quod enim fecerat divina potestate: fidei illius attribuebat. Habes etiam hoc quod est notabile ad humilitatis custodiam. Sicut beatus Bernardus introduxit hoc modum. Quilibet domino perfecte servitibus pro dicit simbria: pars extrema vestimenti domini: propter suam humilem reputationem. Qui ergo ad tantum statum pervenerit: quod se sciat a domino

exaudiri in liberandis infirmis: propter hoc non extollatur: nec sibi attribuat: quod non ipse sed dominus facit. Quamvis enim Martha tangeret simbria et ad eius tactum liberari desideret sic tetigit: Nec tamen a simbria: sed a domino virtus liberationis processit. Unde ipse dixit. Sensi virtutem de me exisse. Nota igitur hic bene: et nil imperpetuum tibi tribuas: quod totum est a deo. Tandem dominus Jesus iuit ad domum istius principis et invenit filiam mortuam suscitavit. Nam ascendens in domum duxit secum Petrum Jacobum et Johannem: et patrem et matrem puellae: et invenit eos stantes: et dixit eis. Recedere non est mortua puella: sed dormit. Et quidam deridebant eum: scientes quod mortua est. Et cecca turbam: intrauit ad eam et tetigit manum eius dicens. Tabita cumi: id est puella: tibi dico surge. Que statim surrexit: et iussit illi dare manducare. Et exijt fama hec per universam terram illam. Dic nota patientiam illam quod vilipendebatur tam alta maiestas: et similia ut supra.

**De perversione Marie Magdalene. Lucae. vij. Ca. XXVIII**

Christus dominus invitatus quodam die a Symone leproso: iuit ad prandium cum eo: quod facere solitus erat: tunc ex sua curialitate: tunc ex benignitate et zelo quem habebat ad salvandas animas pro quibus de celo descenderat. Comedendo enim cum hominibus et perversando cum eis ad amorem suum eos trahere: etiam amore paupertatis. Nam ipse pauperrimus erat: et de mundis huius substantia nihil pro se suis supererat. Humiliter ergo cum gra-

tiarū actiōe speculū hūilitatis Je-  
sus cū inuitabat recipiebat pro lo-  
co rpe. Audies aut Magd alena  
q̄ in domo Symonis recubere:  
quē forte iā predicantē sepe audie-  
rar: et ardēt amabat: tacta dolo-  
re cordis intrinsecus pro peccatis: et  
amoris ei⁹ igne succensa: p̄sideras  
q̄ sine ip̄o salutē obtinere nō possz  
et amplius differre nō valēs: perre-  
xit ad locū p̄uini: facie autē inclina-  
ta oculis: ante cōiuias trāsiens:  
non quēuit donec puenit ad dilectū  
suū. Et tunc illico ad pedes ei⁹ pro-  
strata visceroso dolore pariter et ru-  
bore repleta de peccatis suis: procum-  
bens vultū sup̄ ipsius pedes ex q̄/  
dā p̄fident: q̄ iā intense eū sup̄ oīa  
diligebat: cepit fortiter fletibz et sin-  
gultibz abundare: ac tacite intra se  
dicere. Dñe firmiter scio credo et cō-  
fiteor: vos deū et dñm meū esse. In  
magnis autē et multis offendi ma-  
testate vestrā: peccauī in oīa iusti-  
ciā vestrā: et multiplicata sunt pec-  
cata mea sup̄ num̄ez harene maris  
s; ad vestrā misericōdiam p̄fugio: et ve-  
nīa peto: emēdare peccā mea parata  
sum: et nunq̄ ab obedientia v̄a di-  
scēdā. Nō pariar quēsd a vobis re-  
pulsam quē sup̄ oīa diligo. Non q̄  
me repellat a vobis: s; punice me  
vt liber: tñ misericōdiaz peto. Interim  
tñ lachryme decurrētēs largitē pe-  
des dñi lauefr: et balneauēfr. Quōd  
hic manifeste videre potes: q̄ dñs  
Jesus discalciatus ibat. Tandē a-  
fletu cessans cū perpenderet et indi-  
gnū iudicaret: q̄ sue lachryme dñs  
p̄uigissent: capillis suis eos terfit.  
Ideo aut capillis: q̄ fm aliud pre-  
ciosius nō habebat q̄ eos tergeret.  
Et q̄ etiā q̄v ad vanitatē vsa fue-

rat: ad vtilitatē cōuertere volebat.  
Et ne vultū a dñi pedibz elōgaret:  
amore crescēte osculabatur eos amā-  
ter et sepe. Quia etiā pedes dñi p̄  
diuinā discalcationē calidi erant  
vnguebat eos p̄cioso vnguento. Cō-  
spice igit bene ip̄am: et sup̄ his mo-  
rose mediteris ob eius deuotionē:  
q̄ ita singulariter fuit a dño dile-  
cta: et q̄ solēne fuit hoc factū. Con-  
spice etiā dñm Jesum q̄s benigne  
suscipit eā: et q̄s patētē sustinet q̄c  
qd facit: cessat et quiescit a comedē-  
do donec negociū cōpleat. Essant  
et p̄sue et oēs sup̄ hac nouitate mi-  
rant. Symō autē vehemētē iudica-  
bat in corde suo: q̄ a tali feia p̄mit-  
tebat se tangi: q̄si non esset p̄pheta:  
nec etiā cognosceret. Dñs aut cogi-  
tationibz cordis eius rādīt: et se v̄ez  
p̄pheta oñdit: et exēplo debitous  
eum p̄uicit. Et volēs aperre demō-  
strare: q̄ oīa in dilectiōe p̄sumant:  
dicit. Dimitte ei peccā multa: qm̄  
dilexit multū. Et dixit ad eā. Glade  
in pace. O verbū delectabile suauē  
q̄s libēter illud Maria Magd-  
alena audiuit: q̄s p̄fecte recepit: et p̄-  
fecte ad eū p̄uersa: deinceps bone-  
ste et sancte vixit: ac eidē et marri ei⁹  
p̄seuerāter adhefit. Meditare ista  
diligenter: et q̄sta poteris charitate  
coneris imitari: q̄ hec maxime ver-  
boz opere meruit cōmendari. Nic  
expresse habes: q̄ charitas int̄ deū  
et hominē pacē reformat: q̄ operit  
multitudinē peccōz. Scdm̄ Bernū  
Quāritas cuiuslibet estimat d̄ mē-  
sura charitatis quā habet: vnde q̄  
multū charitatis habet magna fit  
q̄ paz fit parua: q̄ nihil: nihil. Di-  
cente ap̄lo. Si charitatē nō habue-  
ro nihil sum. Sine hac em̄ ipossi-

bile est placere deo: cū qua placet q̄  
cūq̄ placet. Si videas q̄ te toto cor-  
de virtute et ope charitatē habere:  
q̄ facit oīa dura et aspera libēter por-  
tare p̄ deo et proximo.

**Quomodo Johānes ba-**  
**p̄tista discipulos suos misit**  
**ad xp̄m. Lu. viij. Ca. XXX**

Loriosus miles et p̄cursor:  
dñi Jesu Jobes baptista:  
cū esset in vinculz et in carce-  
ratus ab Herode ob iusticie defen-  
sionē: q̄ redarguebat eū: eo q̄ tene-  
bat vxorē fratris sui viuētis: volēs  
inducere discipulos vt seq̄rent dñs  
Jesum: cogitauit ad eū ip̄os mitte-  
re: vt auditis et visis oibz verb ei⁹ et  
factis: exardescerēt in amorē eius: et  
sequerent ip̄m. Juerūt igit ex par-  
te Jobis dicētes. Tu es q̄ ventur⁹  
es: an aliū expectamus. Dñs autē  
Jesum habebat turbā magnā corā  
se. Conspice bene ip̄m: quō placite  
recipit nūcios iohis: et q̄s sapiēter:  
p̄mo factz: postea verbis: rādīt eis  
In eoz p̄sentia surdos sanauit:  
cecos et muros et multa alia mira-  
cula fecit: et predicauit ap̄lo: et p̄ter  
eius absentia dixit inter alia. Ite et  
renūciare iohi q̄ audistis et vidistis.  
Juefr igit et ea retulit iohi: q̄ ea li-  
benter audiuit. Illi ei discipuli: vt  
pie credo: post morē iohis xp̄o ad-  
heserūt firmiter. Dñs at iesus post  
eoz discessum Johannē corā ip̄lo  
laudauit. s. q̄ erat plus q̄s p̄pheta: et  
q̄ inter natos muliez maior eo nō  
surrexerat. et vt d̄ his et alijs i euā-  
gelio habes.

**De morte beati Johan-**  
**nis baptiste. Matthei. xiiij.**  
**Marci. vi. Ca. XXX**

Je pot̄ occurrere p̄sideratō  
b de morte beati iohis bap-  
tiste. Cum igit Herodes ille  
nequissim⁹ et adultera illa pessima  
sūt forte cū dixissent illū occidere vt  
peccati sui redarguorē nō haberent:  
p̄tigitt vt in die p̄uini saltaret misē-  
ra filia Herodias: et daret ei caput  
iohānis: et sic fuit in carcere decol-  
latus. Vide quantus vir quā vili-  
ter et enormiter regnante et imperā-  
te nequicia occubuit. Q̄ d̄s quali-  
ter hoc fieri permulisti. Quid est co-  
gitare q̄ talis moriā iohānes qui  
tante sanctitatis et perfectiōis erat  
vt putaret esse christus. Igit si vis  
hoc negociū ruminare post nepha-  
ria opera eoz cogita iohānis ma-  
gnitudinē: et excellentiā singularē:  
tunc vere poteris stupere. Audisti  
quomodo fuit a domino cōmen-  
datus: audi et quomodo cōmenda-  
tur a sancto Bernardo. Johānes  
inquit: vbiq̄ maior in oīibus et  
singulis mirabilis super omnes.  
Quis sic gloriose annūciatus est?  
Quis sic specialiter in matris vte-  
ro legitur sp̄ritu sancto fuisse reple-  
tus? Quē legisti intra matris vte-  
rum exultasse? Cuius natiuitatem  
vidisti ecclesiam celebrare? Quis  
puer sic heremū cōcupiuit? Quis  
tam sublimiter fuit conuersatus?  
Quis penitentiam et regnū celozū  
primus ostendit? Quis regem glo-  
rie baptisauit? Cui se primū trin-  
tas reuelauit aperte? Cui tale testi-  
moniū perhibuit dñs? Quē sic ho-  
norat ecclesia? Assimilar em̄ cum  
oīibz ordinibz angeloz sanctorz:  
imo videtur quasi preferre. Et Jo-  
hannes os aureū similitur sūme ex-  
tollit eū dicēs. Jobes scala x̄i. et.

Si ergo ad inuicē comparas excel-  
lentiā & dignitatē Johānis: & pro-  
funditatē scelez eoz qui cum occi-  
derūt: merito habebis materiā stu-  
pendi & murmurādi: si fas sit dice-  
re: etiā ꝓra deū. Nam ad hunc ta-  
lem & tantū mirū spiculator: col-  
lum parat humiliter: genū flectit:  
& deo gratias agens: ponit sacra-  
tissimū caput super aliquo trunco  
vel lapide: & patēterictus sustinet  
quousq; totaliter abscondat. Ecce  
quomō vadit Johannes amicus  
dñi Jesu & sanguineus: deiq; ma-  
turus secretari⁹. Vere nobis ma-  
gna ꝓfusio est si patientiā in quibz  
cunq; a diuersitatibz nō habemus.  
Johānes innocēs mortē talem su-  
stinuit patēter: & nos plerūq; pec-  
caris aggrauati: & ira dei digni: nō  
possumus etiā paruas iniurias et  
grauamina tolerare: imo plerūq;  
nec verba. Dñs autē Jesus tunc e-  
rat in partibz illis Judee: sed nō in  
terra illa. Cum autē mors Johānis  
ei fuisset nunciata: fleuit pius dñs  
pugilē suū & ꝓsobrinū: fleuerūt & di-  
scipuli eius cū eo: fleuit & beatavir-  
go: que ipsum natū de terra leua-  
uit: & tenere dilexit. Sed dñs con-  
solabat matrē suam. Ipsa vero di-  
cebat. Fili quare nō defendisti euz  
ne sic morerēt? Et dñs ad eā. Re-  
uerenda mater nō expediebat ei ta-  
lis defensio. Nam ipse ꝓ ꝓie meo  
mortuus est: & ꝓ defensioe sue in-  
sticie. Cito autē: erit in sua gloria.  
Ipse em̄ pater nō intendit defende-  
re suos tali modo in hoc mūdo: qz  
nō sūt diutius in eo moraturi: nec  
eoz patria hic est: sed in celis. Jo-  
hānes est solut⁹ a vinculis corpo-  
ris: nec est vis in mūdo moriendi.

Sicut hostis in eū quantū potuit  
sed ipse cū patre meo regnabit in-  
eternū. Consoleris mater charissi-  
ma: quia Johāni semper erit bene  
Postea vero lapsus aliquo diebz di-  
scessit dñs Jesus de partibz illis: &  
redijt in galileā. Tunc autē predict⁹  
oibz te presentē exhibeas: & ea me-  
diteris deuote quocūq; ierit domi-  
nus Jesus sequeris.

De locutione dñi cum sa-  
maritana ad puteū. Johan-  
nis. iij. **Ca. XXXI**

Am dñs Jesus d iudea in  
c galileā rediret: q̄ est via vigi-  
ti miliarioꝝ & ampli⁹ vr̄ di-  
xi tibi pluries: & trāsiret ꝓ samariā  
fatigat⁹ est ex itinere. Cōspice nunc  
ꝓo deo hic: quō fatigatus est: & su-  
dorē emittēs plane incedit. Sepe  
fatigatus est: & tota vita sua labo-  
riosa fuit. Posuit ḡ se dñs ad sedē  
dum sup̄ quendā puteū & quiesce-  
bat: discipuli autē iuerūt ad queren-  
dos cibos in ciuitatē. Venit ḡ mu-  
lier quedā que vocabat Lucia ꝓo  
aqua ad puteū. Dñs autē Jesus ce-  
pit loqui cū ea: & de magnis factis  
tractare: & seipm̄ eidē manifestare.  
De q̄bz autē cū ea loquebat: & qua-  
liter discipuli redierūt: & qualiter ad  
verbū mulier⁹ ciuitas venit obuiā  
ei: & q̄liter ipse cū eis stetit: iuit: di-  
scellit: nō intēdo referre. Plana est  
em̄ euāgelica hystoria lege ipam: &  
ipm̄ dñm aspice i actibz sup̄dictis:  
Ex ipa hystoria q̄dā pulcra & vtilia  
nota ꝓ ꝓ humilitatē dñi iesu: tū qz so-  
lus remāsit humil⁹ dñs: discipulis  
autē cūtibz ꝓfidei ei se habebat cū: tū  
et qz cū illa miracula oia & magnū  
loq̄bat: sic & sic tractabat hūilr̄ ac

dē pari loquebant ad inuicē. Non  
em̄ dedignabat eam: s; talia cū ea  
dicebat: q̄ si multi sapiētissimi re-  
spondisset d talibz magnū fuisset.  
Non sic faciunt superbū: si em̄ am-  
pullo sa verba sua funderent inter  
paucos nedū cum vno: ea perdit  
reputarēt: nec illos reputarēt eoz  
verba suscipere. Scdo paupertatē  
ipius & afflictionē corpis. Conside-  
ra etiā humilitatē & multa cū eis.  
Habes em̄ q̄ discipuli iuerunt ad  
ciuitatē ad querendū cibos: & que-  
ritos portauerūt: & volebat mandu-  
care: s; si eos ibi manducasset: cer-  
te ibi ad puteū aut ad aliquē riuū  
siue fontē potasset. Glides ergo hic  
qualiter famelicus & fatigatus re-  
ficiebat. Glide colligere potes q̄  
humilis dñs ac paupertatis ama-  
tor: cū ibat ꝓ mundū: sepe come-  
debat extra ciuitates & hoim̄ babi-  
tationes ad aliquē riuū vel fontem  
q̄trumctiq; fatigatus aut afflic-  
toꝝ. Nec habebat coacta exquisi-  
ta cibaria: nō vasa curiosa: nō deli-  
cata vina: s; habebat aquā vinā ex  
ipō fonte viuo q̄ vineas secunda-  
bat: & creauerat oia que mouent in  
aqs. Et panē vt paup̄ sedēs in ter-  
ra comedebat. Tertio cōsidera quō  
intentus erat spiritali studio. nā  
cum discipuli inuitarēt eum vt co-  
mederet dixit. Ego cibū habeo mā-  
ducare quē vō snecitis. Deus ci-  
bus est vt faciā voluntatē patris  
mei qui misit me. Nec voluit man-  
ducare: s; expectabat eos q̄ erant  
in ciuitate vt eis predicaret: prius  
operari volens ea q̄ spiritus erant  
q̄ ea q̄ corpis: q̄ntū cunq; indige-  
ret. Cōspice igit̄ eum in predictis:  
& eius virtutes imitare.

Quomodo Jesus ductus  
fuit ad supercilium montis  
vt eum precipitarent. Lu-  
ce. xij. **Ca. XXXII**

Am redisset dñs Jesus na-  
c zareth: & illi cū rogarent vt  
miracula faceret: & ipse eos  
miraculū indignos oñderet: illi fu-  
roꝝ accensi expulserūt eū extra ciuita-  
tē. Benignus ḡ dñs ante eos fu-  
git: & illi ꝓsequabant eū. Quid  
tibi videt? Intm̄ furor eoz exarsit:  
q̄ eum vsq; ad supercilū mōtis du-  
xerūt vt eum inde precipitaret. Dñs  
autē diuina virtute transiēs ꝓ mediū  
illoꝝ ibat. Nō dum em̄ mori elegerat.  
Et dicit glosa: q̄ qñ dñs Jesus  
d manibz eoz lapsus de mōte de-  
scenderet: & sub rupe lateret: saxū  
subterfugit: & locū ei dedit q̄trum-  
erat sua capacitas ac si fuisset d ter-  
ra: & ruge vestis eius ibi remanse-  
rūt: ac si stuppe essent. Cōspice igit̄  
eū ante ipos fugiētē & letantē sub  
rupe: & cōparere afflictionē suis: et  
in hūilitate ac paria ipm̄ imiteris.

Qualiter dñs Jesus sa-  
nauit quendā habentē ma-  
nū aridā. Lu. vi. Marci. iij.  
Mathei. xij. **Ca. XXXIII**

Quadam die sabbati doce-  
bat dñs Jesus in synago-  
ga: vbi erat quidā habens  
manū aridā: fecit autē Jesus stare in  
medio: vt quesiuit ab illis sapiētibus:  
Si licebat in die sabbati be-  
nefacere. Ipsi vero tacerūt. Dñs  
autē Jesus habenti manū aridā di-  
xit: Extende manū tuā: & sanatus  
est. Pluries diebz sabbatoꝝ fecit  
miracula dñs Jesus ad eoz ꝓsu-

fusione q̄ legē carnaliter intelligebant: quā spūaliter obseruare nolebāt. Nō em̄ in die sabbati erat a bono abstinendū: z ab operibz charitatis: s; a peccatis: z ab oibz seruitibus. Et inde illi multū scandalisā tur: z spīrat̄ p̄tra eū dicētes. Non est hic hō a deo q̄ sabbatū nō custodit. S; p̄p̄erea dñs nō dimittebat imo studiosus faciebat: vt eos erueret ab errore. Cōsidera igit̄ eū in p̄dictis operatiōibz: z eius exemplo nō cesses a bono opere: etiā si aliud inde scandalisē iniuste. A bono ei opere necessario ad salutē aie: aut profectū spūs p̄ferēte: nō debet q̄s cessare p̄pter scandalū alterius. A comodo vero corpali fm̄ perfecte charitatis exigentiā abstinendū ē p̄pter scandalū frat̄. Ad Ro. xiiij. Bonū est nō māducare carnē nec bibere vinū: neq; in quo frater tuus offendit scandalisē aut infirmat̄.

**De multiplicatiōe panū**  
 Math. xiiij. Marci. vi. z viij  
 Luce. ix. Johannis sexto.  
 Ca. XXXIII

Eduabz vicibz legit̄: q̄ benignus dñs multiplicauit paucos panes: z inde multa milia hoīm satiavit. Nos tñ in vinū redigamus meditationē in q̄ p̄sideram⁹ dicta z facta ipsius. Dicit em̄ tunc. Misereor sup turbaz: q̄ ecce iam triduo sustinet me: nec habēt q̄ manducent: z si dimisero eos ieiunos deficiēt in via. Quidā ei ex eis de longe venerāt: z postea panes multiplicauit: ita vt oēs comederēt abundāter. Cōsidera q̄ in his plura bona. specialr quō dñs Iesus erat misericors curialis z ḡ

tus discretus z circūspectus. Primo p̄sidera quō erat misericors qz miscōia traxit eū ad subueniendū eis. Ideo dixit: Misereor sup turbā. Nā miscōia eius plena est terra. Secōdo curialis z gratus ex causa quā assignat. Ecce inq̄t iam triduo sustinet me. Vide curialitatē z gratitudinē magnā et mirabilē. Nā quasi beneficio ab eis recepto sic loquit̄ eū in veritate ipsoz non esset s; suū. Sed sic est: vt alibi d̄. Delicie mee cū filijs hoīm: cū sibi nil accrescat: nobis aut̄ proueniat salus. Illos ergo qui cū sequunt̄: z precepta ei usq; ac monita custodiunt: diligit dñs: nec ei manū claudit quin eis plene subueniat cū ex pedit eis. Tertio discretus z circūspectus: eo q̄ p̄siderabat eoz indigentia z impotentia qualiter deficere poterāt. Vides ergo q̄ sapida z q̄ mellisua fuerit ista verba sicut specialiter possumus in aliquo specialī negotio prouidere. Non ergo habeamus elatiōis materiā: cum de manu dñi aliquā p̄solationē recipimus: vel aliquē profectū spūalis exercitiū sentim⁹: qz nō a nobis s; ab ip̄o habemus z est. Ideo si bene atredis: q̄sto p̄fectiores sunt serui dei: deo p̄p̄inquoiores z in donis eius excellētiōres: z tāto humiliores esse eos videbis. Quia nil sibi attribuit: nisi defectus z peccā. Et q̄sto q̄s ei magis appropinquat tāto magis est illiuiat̄. Ideo dei magnificentiā z suā miserā clarius videt: z sic i eis nō p̄t habere locū superbia: nec vana gloria: q̄ ex ignorantie cecitate p̄cedūt. Non em̄ q̄ bene se z deū cognosceret z examinaret supbire posset. Et est lōga via

q̄ ad deū venimus: z specialr inuisibilibz loquor: q̄ in tam longā regionē ab eo disgressi sumus p̄ peccata. Ad euz igit̄ rediens q̄s: d̄ de lōga via venire. Post verba sic dicit fecit omp̄s facta. Conspice igit̄ q̄liter illos panes accipiēs: z gratias patri agēs: dedit discipulis vt apponerēt turbe: z in manibz eorū ita multiplicauit: vt oēs p̄ suo libito comederēt: z multa supersent fragmenta. Cōsidera igit̄ q̄liter aspicit eos comedere: z in eoz iocū ditare: p̄spera. p̄spice illos etiā quō d̄ isto miraculo admirant̄: vn⁹ ad alterū inde loquit̄: letant̄: z cum grāz actiōe manducāt: nō solū corpōis s; saltē aliqui ex ip̄is: z mēt̄is refectiōnē percipiēt̄. S; nunq̄d fuit ibi dñs nostra vt de panibz libēter mulieribz porrigeret: z d̄ eaz recreatiōe gauderet. Scriptura de hoc nō loquit̄. Tu aut̄ meditare prout dñs tibi dederit.

**De fuga dñi Iesu quando turba voluit eum facere regē.**  
 Joh. vi. Ca. XXXV

Q̄stq; dñs Iesus satiavit p̄ turbas: vt supius cōtinet̄: voluēt eū facere regē. Cōsiderabat em̄ q̄ posset eoz necessitatibz subuenire. Dñs at̄ Iesus videns volūtate eoz: fugit ab eis in montē ita q̄ illi nō perpendēt nec euz inuenire poruerūt. Noluit ergo t̄paliter honorari. Et vide quō vere z nō fictē hunc fugit honorem. Misit em̄ discipulos per mare: et ipse ascendit in montē: vt si eum inter discipulos quererent: ipsum inuenire nequirit̄. Discipuli aut̄ no-

lebant ab eo separari: s; ip̄e coegit eos intrare nauiculā z transferrare. Bonū erat eoz desiderū. scilicet velle semper cū domino stare: s; ip̄e aliter prouidebat. Conspice ergo eos quomodo ab eo inuēte descendunt: z quomodo coegit eos: offendens penitus se ita velle: q̄ si ne ip̄o vadunt in nauē. Tunc ip̄i obedierūt: quantūcunq; graue et durū videret̄ eis. Sic quotidie nobiscum facit: vellemus em̄ bene q̄ nunq; a nobis discederet: sed ipse aliter se habet cū anima: vadit z redit nō p̄ velle suo: s; p̄ nostro bono. Ideo forte subtrahit se: scdm Bernardū: vt auidius reuocetur z fortius teneat̄. Unde aliquādo simularat se longius ire: nō qz hoc velle: s; quia volebat audire: mane nobiscū dñe qm̄ aduesperascit. Est ire quidē dispensatiū: redire semper voluntariū ergo si morā fecerit: nō tardat quo ad meritū: sed quo ad votū. Debet igit̄ ania deū inuocare instanter: z interim sustinere procellas maris exemplo discipuloz nauem intrantiū z expeccantiū liberationē. S; redeamus ad dominū Iesum. Ingressus em̄ discipulis mare: ipse solus ascendit in montē: z sic euasit manus eorū qui querebant eum. Vides quanto studio z cautela regnū declinauit z honorē. Exemplū nobis in hoc dedit vt similiter faciamus. Non em̄ pro se: sed pro nobis fugit. Cognoscebat em̄ quantū peccatum sit ad honores aspirare: siue prelatiōis z pompe siue scientie. Et hoc probat̄ multipliciter. Primo: quia oportet procurare et nutrire amicos: quibus habeantur

*ad honores aspirare*

honoribus augeant. Et in hmoi multa faciunt ad amicos: coplacentia que sunt contra deum et iusticia: et etiam faciunt fieri. Secundo quod inuidet et detrahunt hntibus ut ipsi honorabiliores habeant: et ita in odium et in inuidiam labunt. Tertio quod se reputat et reputari putat tali honore dignum: et sic cadit in elevationem et superbiam que demergit hominem in profundum: quod de superbis refertur: humilibus autem datur gratia. Multos habet homo pertractores: antequam perueniat ad honorem. Quod est difficilis via. Sed dato quod perueniat: dicit scriptura quod potentes poterunt tormeta patient: et non loquuntur de solitudinibus et anxietatibus quas deus patitur hic: sed in futuro: quod quasi semper in amaritudinibus est oculus eius et alius sensus: quod sepe inuidet cui se posteriore iudicat: aut putat ab alijs reputari. Si homo velimus ad verum honorem peruenire ascendamus ad christum vel cum christo ad paradysum: si vero inueniunt qui patienter trahunt: que velint per viam duci mandatorum. Sed multi blandiunt sibi: superbi de honore sciunt: vel sub spe lucri que exercet ad aliorum salutem. Sed verum si fieri posset sic fideliter ministraret sicut fideliter se ingessit: sed forte impossibile presideri est: ut ex amara radice ambitionis fructus charitatis oriat. Nam secundum Crisostomum super Mattheum: Tale quidem est verum honorum: ac si aliquis cum puella speciosa conuersetur: et legem accipiat ne ipsam unquam oculos iactat impudicos.

Quomodo dominus Jesus oravit in monte et descendens ambulavit super aquas ubi

Petrusmersus est. matthei xiiij. Marci. vi. Jobanis. vi. Ca. XXXVI

Sicut in superiori tractatu habuisti dominus Jesus coegit discipulos intrare in nauiculam: et ipse solus ascendit in montem. Copleamus ergo que dominus Jesus operatus est per illud miraculum de panibus: quia ista materia continua est et ea que in istis tribus tractatibus simul facta fuerunt. Ipsam tamen distinxit ut melius capere posses: et ut eorum moralitates possent melius explicari. Postquam ergo discipuli nauem intraverunt: ipse in montem ascendit ubi stetit in oratione usque ad quartam vigiliam noctis. Id est tres partes transierant et quarta restabat. Ex quo habemus quod dominus Jesus pernoctabat in oratione: et pluries legimus cum orationi intendisse. Conspecte igitur cum qualiter orat et se humiliat coram patre: querit solitaria loca: et solus vadit ad ea: affligit se: et vigilat vigiliis longas. Intendit pastor bonus pro ouibus suis: orat enim non pro se: sed pro nobis tanquam mediator noster apud patrem. Orat etiam ut exemplum nobis det orandi. Frequenter inde discipulos monuit: et hoc opere comprobavit: unde dicebat eis quoniam oportet semper orare et non deficere: et quomodo importunitas orationis impetrat quod poscit: proponens exemplum de iudice et vidua. Luce. xvij. Dicit etiam ad presentiam impetrandi petita. Petite inquit et dabit vobis: proponens illud exemplum de amico diuitis panem pro importunitate petendi impetrantis. Luce. xi. Est enim virtus eius efficax ad impetrandum omnia proficua: et rez

mouendum omnia nocua. Ideo principali exercitio: orationis exercitium debemus habere. Nihil alijs necessarijs curis tamen exceptis: nos debet tamen delectare quantum orare: quod oratio facit coniungi: morari: conuersari cum deo. Nam ut dicit Hieronymus. Sepe corde repido ad orationem accedamus: perfero: atque autem repente in fundit gratia: pinguescit peccata: replet viscera pietatis inundatio: et sic si quis premat lacrimis dulcedinis verba dare non tardabunt: ut expectamur quibus studium est frequenter orare. Sed quid est quod licet ab oratione non cessemus? ut unquam reperire videtur aliquis nostrum quod sit fructus sue orationis: sed sicut ad orationem accedimus: sic inde recedimus? Nemo ruder verbum. Nemo donat quicquam. Sed iudicium fidei sequere: non experimentum tuum. Tua fides verax est: tuum experimentum non. Que est ergo veritas fidei nisi quod promittit fili? dei: que quid orantes petitis credite: quod accipietis et fiet vobis. Nemo parumpendat orationem suam: quod dominus non videt: sed antequam creat de ore describit eam in libro suo: et unum de duobus indubitanter sperare debemus: quod aut dabit quod petimus: aut quod non videt melius et valius. Nos autem nec scimus orare ut oportet: sed miseret deus super nostris ignoratis: et orationem benigne suscipiens quod nobis aut non est utile: aut non tam cito dari necesse est minime tribuit: oratio tamen instructiosa est: ita sicut pater carnalis paruulo petenti panem libenter porrigit: querenti cultellum non precedit sed magis ipsi panem quem dederat frangit. Tria autem possumus petere: duo sunt presentis temporis. id est bona corporis

et bona anime. Tertium est beatitudo vite eterne. Orandum est ergo pro necessitatibus: tamen cum intentione semper perueniendi ad aliud. Et qui sic orat non illa videtur petere: sed illud pro quo alia postulamus: sed frequenter et ardentius pro dei gratia impetranda: et pro vita eterna ardentissime et continue et toto corde. Sicut igitur oratio que pro temporalibus est restricta circa solas necessitates: sed que per virtutibus anime est: sit libera et pura: et que per spiritualibus est: sit in omni humilitate fundata: confidens de sola misericordia diuina. sed redeamus ad dominum iesum. Dum ergo dominus iesus oraret in monte: discipuli erant in mari afflictum et angustiati: quod ventus erat eis contrarium: et nauis percellis et fluctibus iactabatur. Conspecte ergo et copatere eis: quod in magna tribulatione sunt. Tempestas enim inuaserat eos: tempus nocturnum erat et absque suo domino sunt. Quarta autem vigilia noctis descendit dominus de monte: et ambulans super mare appropinquauit eis. Conspecte igitur qualiter fatigatus ex vigilia longa et oratione peritura solus descendit nocte tempore de monte laborioso: et forte petroso: nudis pedibus: et vadit supra mare firmo vestigio sicut super terram: cognouit enim manum creatoris sui. Cum autem appropinquaret nauis: discipuli clamauerunt putantes esse fantasmas. At benignus dominus nolens eos amplius vexari seruauit eos dicens. Ego sum nolite timere. Tunc Petrus de potentia domini permissus ad iussus eius cepit ambulare supra mare: et postea turbans cepit mergi: sed cum dextera domini ne mergeret erexit. Ubi dicit gloria super Mattheum. Supra mare ambulare facit ut ostendat diuinam

potestare. Nergifacit ne infirmi-  
tate obliuiscat: ne purer se equalē  
deo: z ne superbiat. Intrauit autē  
dñs nauem: z cessauit quassatio: z  
oia fueſt placata. Discipuli q̄s euz  
reuerēſuſcipiunt: multūq̄ gauiſi  
ſunt: z in quere magna remaſeſt.  
Coſpice bene ip̄m z diſcipulos in  
oib; ſupradictis: q̄ pulcra ſe z de-  
uota ualde. In hoc ar factō mora/  
liter z ſiderare potes: qualiter dñs  
fac nobiſcā: ſpiritualr pat̄r vt af-  
ſugant electi in h interiori z exte-  
ri hoie: q̄ flagellat oēm filiū quē re-  
cipit. Et q̄ ſunt extra diſciplinā nō  
filij ſ; adulteri ſunt. Ad Hebreos  
xij. Expedi nobis tribulari z affli-  
gi hic. Nam inde erudimur: virtu-  
tē acquirimus: z qd̄ magis eſt pre-  
mia eterna expectamus. Ideo nō  
debemus in his frangi: ſ; expecta-  
re eas. Nō ḡ mireris ſi dñs diſcipu-  
los q̄s ita diligebat uerari p̄mitte-  
bat: p̄cellis: z ſiderabat em̄ ad uili-  
tate eoz. Nec etiā mireris ſi p̄mit-  
tit amicos ſuos uerari. Plurēs  
em̄ legiſ nauiculā fluctib; z uētis  
z trarijs exagitari ſ; nunq̄ ſubmer-  
ſam. Patienter ḡ te habeas in ad-  
uerſis: z gaudeas amore dñi q̄ per  
ſe in ſuis hanc uia excellam tenuit  
z monſtrauit.

De Chananea muliere.

Matth. xv. Marci octauo.

Cap. XXXVII

Um dñs Jeſus laborans  
circūiret p̄dicando z ſana-  
do infirmos: acceſſit ad euz  
mulier chananea. i. de terra chana-  
an: q̄ erat gentiliū z nō iudeoz: ro-  
gans eū vt ſanaret filiā ſuā: q̄ a de-  
monio uerabaſ. Erat em̄ fides i ea

q̄: h poſſet facere. Et dñs nihil rez-  
ſpōdente: nihilominus ſtabat z p̄-  
ſeuerabat clamans z petens ab eo.  
miſericōdiaz: in em̄ vt diſcipuli p̄ ea ro-  
garent. Nunq̄ dñs Jeſus m̄deret  
nō debere dari panē filioz canib;:  
ip̄a ſe humiliās r̄ndit vt more ſal-  
tē canis poſſet d̄ micis habere: z ſic  
meruit exaudiri. Coſpice igit dñm  
z diſcipulos: atq; ip̄az in predicti iu-  
tra modū tibi datū ſuperius. Ni-  
hilominus z ſidera x̄tutes huius  
mulieris: z eas ad tuā uilitatē cō-  
uerte: q̄ fueſt maxie tres. Prima  
fuit fides magna: q̄ ſe ad ſuā filiaz  
extendit. Secōda oratiōis p̄ſeueran-  
tia: q̄ nō ſolū p̄ſeuerās fuit: ſ; etiā  
iportuna ſperās: q̄ dñs iportu-  
nitate acceptet: z ad eaz mittat: vt  
iā dictū eſt. Tercia hūilitas p̄fun-  
da: q̄ nō putauit ſe dignā inter fili-  
os cōputari: nec habere panē intre-  
grū: ſ; p̄nta fuit accipere d̄ micis.  
Uñ ualde ſe hūiliauit: iō qd̄ poſtu-  
lauit obtinuit. Et tu ſi corde inte-  
gro in oratiōe p̄ſeuerās te humiliā  
ueris: credas q̄ quicquid petieris  
obtinebis. Et ſic apl̄i petier̄ p̄ cha-  
nanea: ſic z angelus tuus p̄ te ro-  
gabit: z offeret oīonē tuā deo: qui  
ſm Bern̄. vnus eſt ex ſodalib; ſpō-  
ſi in h ip̄m deputat̄ miniſter z ar-  
biter mutue ſalutatiois. Quo de  
lectabit in h; z uerſus ad deū di-  
cet. Gratias tibi ago dñe: q̄ deſide-  
riū cordis eius tribuiſti ei: z volun-  
tate labioz eius nō fraudaſti eum.  
Ipe eſt qui in om̄i loco ſeduluo ſo-  
licitat̄ monet z ſuggerit anime di-  
cens. Delectare in dño: z dabit tibi  
petitiōes cordis tui. Ipe ſi mo-  
ram fecerit expecta eum: quia ue-  
niet z non tardabit. Sicut ceruus

deſiderat ad fontes aquaz: ita de-  
ſiderat anima mea ad te deus. Jte  
Tora die expandi man̄ meas ad  
te. Dimitte illam quia clamar poſt  
nos. Reſpice de celo z uide deſola-  
tam. Fidelis eſt nūcius qui diſcur-  
rit inter dilectum z dilectā: uota of-  
ferens z referens dona: excitat illā:  
placat illum. Interdum etiā licet  
raro reſpiciat eoz pariter ſibi ſeu  
hunc rapiens: ſeu illū adducens ſi  
quidem domesticus eſt z notus in  
pallatio: nec ueretur reſpiciam: ſed  
quottidie uidet faciē patris eius.  
Ducusq; Bernardus. Uides q̄  
fideliter angeli noſtri ſeruiunt no-  
bis. Ideo quottidie debemus eos  
reuerere: laudare: honorare: gra-  
tias agere: z in eoz p̄ſentia q̄ ſem-  
per nobis aſſunt: nil illicitū vel tur-  
pe cogitare: dicere uel operari de-  
bemus. Unde Bernardus ſuper  
illud. Angelis ſuis deus manda-  
uit de te: vt cuſtodiant te in om̄ib;  
uijs tuis. Quantū tibi debet hoc  
uerbū conferre reuerentiā deuotio-  
nem z fiducia. Primū pro p̄ſen-  
tia. Secūdū pro beniuolētia. Ter-  
tium pro cuſtodia. Laure igit am-  
bula ubi aſſunt angeli in om̄ibus  
uijs ſicut mandatu eſt eis. Tu er-  
go non audeas eos p̄ſente: quod  
me uidentem non auderes. Nos au-  
tem non debemus eſſe ingrati illis  
qui deo cum tanta charitate obe-  
diunt: z nobis in tanta neceſſitate  
ſubueniunt. Simus ergo deuoti.

Quomodo aliqui ex uer-  
bis domini ſcandalizati ſūt  
Matth. xv. Marci. vij. Jo-  
hannis. vi. La. XXXVIII

On mireris ſi ex uerb; z fa-  
n-  
ctis noſtris aliq̄ndo ſcan-  
dala oriant: quantūcumq; bene z fideliter ſiant cū ip̄i domi-  
ni: qui errare nō poterat: pluries con-  
tigerit idem. Dum em̄ quadā uice  
phariſei interrogarēt dominū: qua-  
re diſcipuli non lauabant manus  
quādo manducabant. Dñs dure  
reſpōdit eis: increpando eos q̄ ex-  
teriorē mundiciā nō interiorē que-  
rebāt: de quo illi ſcandalizati ſunt:  
ſed dñs nō curauit. Alia uice dum  
dñs ſpiritualia in ſynagoga doce-  
ret: aliq̄ ex diſcipulis ei⁹ tanq; car-  
nales nō intellexerūt z reſceſſerunt  
nec d̄ hoc etiā curauit: ſ; ad duode-  
cim diſcipulos ait. Nūquid z uos  
uultis abire? Cui Petrus pro ſe z  
alijs reſpōdit. Dñe ad quē ibimus  
uerba uite eterne habes? Conſide-  
ra em̄ in predictis z alijs ſimilib;  
quomō publice loquebaſ: z doce-  
bat ueritatē: de ſcandalo prauorū  
nō curans. Nota hic etiam plura.  
Primū q̄ propter alterius ſcanda-  
lum nō debemus recedere a uerita-  
te iuſticie. Secūdo quia de interiori  
honestate curare debem⁹. Quod  
dñs alibi dicit aperta⁹. ſcilicet Lu-  
ce vñdecimo. Tertio quia ſpiritua-  
liter uiuere debemus: ita q̄ uerba  
dñi nō uideant nobis extranea: ſi-  
cut illis diſcipulis qui reſceſſerunt:  
ſed potius cognoſcam⁹ ip̄a eſſe ui-  
te eterne: vt ſimul cū duodecim di-  
ſcipulis ip̄m unitemur p̄fecte.

De retributione relinquen-  
tū om̄ia chriſti ſequentiū.  
Matth. xij. Marci. x. Lu-  
ce. xviij. La. XXXIX

Uim fidel' & prudēs discipu-  
 lus Symon Petrus que-  
 reret a dño pro se & alijs so-  
 cjis de retributōe ipoz: n̄ dicit dñs  
 Jesus inter alia: q̄ oēs qui spalia  
 dimittit & tñ sequūt: centuplū ac-  
 cipient in hoc mūdo: & vitā eternā  
 in futuro. Nota bene hāc retribu-  
 tionē & gaude gaudio magnoz lau-  
 des & gratias referas deo: q̄ ad ta-  
 lē negociationē te adduxit: vt ma-  
 nualiter de vno recipias centuz: &  
 nihilomin⁹ postea vitā eternā. hoc  
 aut centuplū spiritualū aut tpa-  
 liū vel corporaliū est cōsolatio in-  
 ternaz delectationū & virtutū: q̄s  
 p̄ experientā cognoscimus: nō per  
 doctrinā. Eū em̄ aia gustat odorē  
 paupertat: n̄ ito: ē castitat: & patie:  
 ceterazq; virtutū sapoz: & delecta-  
 tur in eis: nōne centuplū tibi rece-  
 pisse videt? Et si vltim⁹ ascendit vt  
 recipiat visitationē spōsi eiusq; p̄-  
 sentia delectet & glorie: nōne tunc  
 recipit plusq; millecuplū oim que  
 dimisit p̄ deo? Ergo vez est qd̄ lo-  
 quit veritas: nō fallit qn̄ centuplū  
 in hoc mūdo recipiat: nō tñ sel: s;̄  
 pluries. Unde afficit ita aia ex ta-  
 li gustu & accenditur: q̄ nō solū id  
 qd̄ dimisit: s;̄ etiā totū mundū arbi-  
 tret vt stercoza: vt sponsū suū lucrī  
 facere possit: & paz sibi fecisse videt  
 Unde beatus Bern. Dicit aliq̄s  
 secular'. Ostēde mibi centuplū qd̄  
 p̄mittis & libēs vniuersa relinquo.  
 Ut qd̄ ostendā? Fides nō h̄z meri-  
 tū: cui hūana rō prebet experimen-  
 tū. Deficit scrutās scrutatio. Nisi  
 credider: nō intelliges māna ab-  
 sconditū qd̄ in apocalipsi victoz p̄-  
 mittit: & nomē nouū qd̄ nemo scit  
 nisi q̄ accipit. An nō deniq; possidz

oīa cui oīa cooperant in bonū: An  
 nō centuplū habet oim q̄ repletur  
 spūs sancto: & q̄ xpm̄ habet in pecto-  
 re? Nōne longe plusq; replū viti-  
 ratio spūs sancti est & p̄ntia christi?  
 Quā magna multitudo dulcedi-  
 nis tue dñe: quā abscondisti timēti-  
 bus te. Perfecti: eis q̄ sperāt in te  
 Hoc ergo centuplū adoptatio fi-  
 lioz est gloria & scientie regnū dei:  
 qd̄ intra nos est: nō esca: nō porus  
 s;̄ iusticia paz & gaudiū in spūs san-  
 cto. Sane gaudiū nō tñ in spe glo-  
 rie: s;̄ in retributōib; . Hec est illa  
 paz quā christ' suis reliq̄t discipul'  
 q̄ sup̄erat oēm sensum: cui oē p̄cu-  
 pitū in mūdo nō pōt cōparari: quā  
 expertus nouit: in expert⁹ ignorat:  
 quā nemo scit nisi q̄ accipit. Zete-  
 mur & regratiemur deo quo ad cē-  
 tuplū recipiendū vocati sumus  
 Duculq; Ber. licet nō isto ordine

Qualiter dñs Jesus que-  
 siuit a discipulis quid homi-  
 nes dicerent de christo. Mat-  
 thei. xvi. Marci. viij. Luce.  
 ix. Ca. XL

Eniēs dñs Jesus in partes  
 cesaree Philippi: que siuit a  
 discipulis: qd̄ de ipō hoīes  
 dicerēt: & qd̄ sentirent ipi de ipō et  
 de alijs. Quidā aut̄ r̄ndēt sic: aliq̄  
 vero sic zc. Petrus autē p se & pro  
 alijs dixit. Tu es christus fili⁹ dei  
 viui. Et christus ad eū. Tu es Pe-  
 trus & sup̄ banc petrā edificabo ec-  
 clesiā meā. Tūc dedit ei p se suisq;  
 successorib; clauēs regni celoz. s;̄  
 potestātē ligandi sup̄ terrā & soluē-  
 di. Cōspice eū & ipos vt s̄. Et nota  
 q̄ quē Petrū nunc christus vocat

uerat paz: post vocauit sathanā: eo  
 q̄ p̄pter amorē carnalē quē ipē Pe-  
 trus habebat ad christus: disuasit  
 ei de passiōe sua vt nō fieret. Et tu  
 dñi exemplo oēs habeas p̄ aduer-  
 sarijs q̄ p̄ corporali alleviatōe ab ex-  
 ercitio bono spiritali revolūt ob-  
 seruare zc.

De transfiguratione dñi  
 in monte Thabor. Matthei  
 xvij. Marci. ix. Luce nono.  
 Cap. XLI

Sumens dñs Jesus tres  
 a ex discipulis suis: ascendit  
 in montē thabor: & transfigu-  
 rat⁹ est ante eos: ostēdens se eis glo-  
 riosum: veneratq; Moyses & He-  
 lias loquētes cū eo de passiōe sua  
 futura. Dicebat autē ei. Dñe nō ex-  
 pediat vt moriaris: qz vna gutta tui  
 sanguinis redimeret totū mundū  
 Dñs autē dicebat. Bonus pastor  
 aiam suā ponit p̄ ouib; suis: sic et  
 me oportet facē. Affuit etiā ibi spi-  
 ritus sanct⁹ in specie nubis lucide.  
 Affuit & pater in voce dicēs. Dic ē  
 filius meus dilectus in q̄ mibi cō-  
 placui ipm̄ audite. Discipuli autē  
 ceciderūt in terrā & cū excitati fuisset  
 nō viderūt nisi solū Jesum. Cōspice  
 bene predicta & te presentē exhibet:  
 quia magnifica sunt.

Qualiter dñs Jesus dua-  
 bus vicib; eiecit ementes et  
 vendentes de templo. Johā-  
 nis. xi. Matthei. xxi. Marci  
 xi. Luce. ix. Ca. XLII

Uabo vicib; eiecit dñs ven-  
 dentes & emētes d̄ templo  
 qd̄ inter eius magna mira-

cula deputat. Nam licet eū alias  
 vilipenderēt: tunc tñ ante eū fuge-  
 runt. Et quis essent mlti: nō se de-  
 fendēt: s;̄ ipē solus cū q̄busdā fu-  
 niculis oēs eiecit. Et hoc ideo qz se-  
 cis terribilē ostendit in facie. Accē-  
 sus em̄ zelo uehemētī: eo q̄ pater  
 suus sic inhonorabat ab illis: ma-  
 xime i loco vbi magis honorari de-  
 beret: fecit ipas eiectiones. Conspi-  
 ce ipm̄ bene & cōparere: qz etiā ipē  
 cōpassiōe doloris plenus est. Ac ni-  
 hilomin⁹ time. Nos em̄ q̄ in tem-  
 plo dei sum⁹ de speciali eius & ma-  
 gna grā deputati: si secularib; ne-  
 gocijs: vt ipi faciebāt: nos implicemur  
 cū ad laudē dei semp̄ debeat  
 mus intendere: merito ab eo cie-  
 ctionē & indignationē eius timere  
 possum⁹ & debemus. Si ḡ nō vis  
 isto timore vexari: nulla rōne nego-  
 cijs secularib; te audeas implicare.

De probatica piscina. Jo-  
 hannis. v. Ca. XLIII

Rat in hirtm quedā aqua  
 e rū & gregari: in q̄ lauaban-  
 tur oues de quib; fiebat sa-  
 crificia. In eadē b; fuisse lignū cru-  
 cis. Quolibet autē anno semel cur-  
 aqua cōmouebat ab angelo: sana-  
 bat aliq̄s infirmus. s. q̄ primus de-  
 scendebar i aquā post ei⁹ ab ange-  
 lo motionē. Tñ multi infirmī p̄p̄  
 ea iuxta eā morabāt p̄tinue. Erat  
 aut quidā infirmus iacens in gra-  
 baro paraliticus p̄ triginta annos  
 hūc ḡ iesus qdā die sabbi sanauit.  
 Cōspice bene ipm̄ tūc infirmū cū  
 tenz loquentē more solito. In hoc  
 aut̄ facto nota tria primū est: q̄ si-  
 cut h̄ dñs req̄siuit infirmū si uellet  
 sanari ita inexcusabiles s̄ p̄ctōres

nō consentientes voluntati diuine z  
sue salutari: q̄ fm̄ Aug<sup>o</sup>. Qui crea/  
uit te sine te nō iustificabit te sine re  
Secōm: q̄ multū cauere debem<sup>o</sup>:  
ne relabamur i p̄ctm̄ q̄ si sanati re/  
cidiuam<sup>o</sup>: digne n̄i criminis ma/  
gnitudo acri<sup>o</sup> puniet. Sicut huic  
dñs dixit. Uade z iā amplius noli  
peccare: ne deterius tibi aliqd̄ prin/  
gat. Tertiu<sup>o</sup> est q̄ maligni de oib<sup>o</sup> p/  
dunt: sicut boni de oibus lucrant.  
Nam cū hic liberat<sup>o</sup> portaret gra/  
batū suum: z diceret ei a iudeis: q̄  
non licebat die sabbati: ip̄e r̄ndit.  
Qui me sanuz fecit ille mihi dixit.  
Tolle grabatū tuū z ambula. Illi  
at̄ dixerūt. Quis est ille q̄ dixit tibi:  
tolle grabatū tuū zc. Non em̄ dice/  
bant. Quis est ille q̄ te sanū fecit.  
Et sic accipiebāt q̄d possent repre/  
hendere: nō q̄d poterant laudare.  
Si curiales z carnales homines in  
malā iudicāt partē: frequenter que  
vident: z quasi de oibus perdunt.  
Spirituāl<sup>o</sup> ar̄ viuentes oia referūt  
in laudē dei: siue sit p̄speritas: siue  
sit aduersitas: z nō dubitāt q̄n oia  
recte fiant dño cuncta recte operā  
re vlt̄ iuste permittēte: z oia in bonā  
partē interpretant. iuxta doctrinā  
beati Ber. Luce aliene p̄uersarōis  
esse aut curiosus explorator: aut re/  
merarius iuder: etiā si perperā q̄d  
actum reprehēderis. Nec sic iudi/  
ces proximū: s̄ magis excusa. Excusa  
intentionē si opus nō potes: pu/  
ta ignorantia: puta surreptionē: pu/  
ta casum: q̄ si oēm dissimulationē  
certitudo rei recusar: suade n̄bilo/  
min<sup>o</sup> tibi z dicit apud temetipm̄  
vehemens nimis fuit tentatio: q̄d  
fecisti d̄ me si i me accepisset p̄tātē?  
Ducitq; Ber. Quō aut̄ de oibus

lucrant<sup>o</sup> spirituales: etiā de suis et  
alienis p̄ctis z de rebus nociuis: z  
de dyaboli opibus ostendit Bern.  
Dyabolus eiusq; sarellires: cū ma/  
ligna sit semp̄ eoz̄ intentio: nocere  
quidē semp̄ cupiūt: s̄ bonis emu/  
latorib<sup>o</sup> quib<sup>o</sup> d̄. Et q̄s est q̄ vobis  
noceat si boni emulatores fueritis  
absit vt possint. Magis etiā volē/  
tes coopant̄ in bonū bonis. Duc  
usq; Ber. Lauat̄ em̄ manus suas  
in sanguine p̄ctōis. Si ḡ spiritua/  
lis z oia tibi in bonū cedent. Et va/  
let hm̄oi p̄sideratio ad tolerantiā tri/  
bulationū z tentationū: z ad ani/  
mi quietē. Nam per hm̄oi p̄tinuū  
exercitiū possit q̄s venire ad tantā  
aie tranquillitatē: q̄ vir vlt̄ raro de  
aliqua re turbaret. Unde etiā scri/  
ptū est. Non p̄ristabit iustū quic/  
quid ei acciderit.

Quomodo discipuli dñi  
vellebant spicas propter fa/  
mē et fricabāt manib<sup>o</sup>. Luce  
vi. Math. xij. Ca. XLIII

Discipuli dñi Jesu quadam  
die sabbati vellebāt spicas  
esuriētes: nō h̄ntes vñ pecu/  
rarēt q̄d manducarent. Ibant per  
agros: z vellentes spicas fricabāt  
manib<sup>o</sup> z comedebāt. Reprehēde/  
bant aut̄ a phariseis dicētib<sup>o</sup>: nō li/  
cet hoc facere die sabbati. Dñs aut̄  
defendebat eos: z multa talia facie/  
bat in die sabbati dñs: vt supra di/  
xi: vt de habenti manū aridā sana/  
ro. Intuere igit̄ discipulos z cōpa/  
tere eis in tanta necessitate p̄stitu/  
tos: q̄uis gaudentes hoc ip̄i face/  
rent ob paupertatis amorē quem  
ante oēs virtutes et beatitudines  
cōmendauerat eis magister eoz̄ et

dñs. Quid tamē est cogitare prin/  
cipes mundi presente oim̄ p̄ditore  
ad tantā paupertatē redactos: vt  
tali pabulo more aialitū oporteret  
eos substētari? Aspiciebat eos do/  
minus z cōpariebat eis: quia tener  
rime diligebat eos s̄ n̄bilo minus  
gaudebat: tam̄ p̄per eos quos in  
hoc multū mereri sciebat: q̄s p̄per  
nos quib<sup>o</sup> relinquēbant exemplū.  
In hoc em̄ exemplo ad multas vir/  
tutes proficere possum<sup>o</sup>. Nam hic  
mira biliter paup̄tas relucet. Pō/  
pa mundi p̄tēnēda ostendit: sum/  
ptuosa cibaria z saporosa destruū/  
tur: z gule voracitas cū sua turpi fe/  
tositate z insatiabili appetitu tota/  
liter euacuat. Tu ergo hoc aiatas  
exemplo: rotis viribus paupertatē  
amplectere: que sic enituit in dño z  
in dñā matre eius: z p̄feras mun/  
di principib<sup>o</sup>: z oibus qui perfecte  
christū imitari voluerūt: z pauper/  
tatē cordis dico: nō tantū in exteri/  
oribus. Nam virtutes in aīa col/  
laudāde sunt. Paupertas em̄ fm̄  
Bernardū nō reputat̄ virtus: sed  
paupertatis amor. Amicitia pau/  
per̄ regū amicōs constituit: amor  
paupertatis reges. Nam regnū ce/  
lorū paupe<sup>o</sup> est. Beatus qui post  
ea nō abijt q̄ possessa onerāt: ama/  
ta inquināt: amissa cruciāt.

De ministerio Marthe et  
Marie. Luce. x. Ca. XLV

Um quadā vice dñs Jesus  
in berhanā iter ad domū  
Marthe z Marie: illi toto  
affectu diligenter reuerēter z mul/  
tum alacriter susceperūt eundē: et  
Martha quidē soror maior statim  
se parauit ad refectionē: z honora/  
bilē aduentū Jesu cū discipulis p/

curauit. Maria vō ad pedes dñi  
se posuit: z dñs nolēs esse ociosus  
more suo loquebat̄ verba vite eter/  
ne. Ip̄a vero Maria oculis auri/  
bus in eū intrēta iocūdabat: in verb<sup>o</sup>  
eius vltra q̄ dici posset: nec quicq̄s  
aliud cogitabat. Martha vō mo/  
leste hoc tulit: z a dño cōpellit ad la/  
borandū secū misterio postulauit:  
s̄ sn̄iam p̄trariā reportauit: z Ma/  
riā optimā partē elegisse audiuit.  
Maria vero q̄ in verbis dñi quie/  
scebat ad clamorē soror̄ q̄si a som/  
no euigilās d̄ sua comite timuit: z  
facie inclinata ad terrā siluit: s̄ post  
dñi refectionē securius z iocūdus  
sedit. Cōspice bene dñm ingrediēte  
z illas q̄ lenissime suscipiētes: z de  
inceps alia in predictis eoz̄ actib<sup>o</sup>  
q̄ pulcherrima sunt.

De distinctiōe cōtempla/  
tionum. Ca. XLVI

Luce vō dēs q̄ p̄stas duas  
sorores dicit̄ scri duplicē vi/  
tā irelligi. sc̄ actiua z p̄repla/  
tiua: z fm̄ hāc duplicē vitā p̄tinue  
viuere nos opz. Vita actiua desiḡt̄  
p̄ marthā: p̄replatiua p̄ mariā: S̄  
actiue s̄ pres due: p̄ma ē quā q̄s ex/  
ercet ad suā p̄ncipalē vtilitatē cor/  
rigēdo cōmēdādo se a vicijis: z infor/  
mādo h̄turib<sup>o</sup>: z istd̄ idē fit sc̄ario  
ad primū vtilitatē p̄ opa iusticie: et  
obsequia caritatē ac pietatē. Sc̄da ps  
ē q̄n q̄s suū exercitiū p̄fert p̄ncipalr̄  
ad vtilitatē primū: quicq̄s ē ad suū  
mai<sup>o</sup> meritū vt alios corrigendo z  
docēdo z adiuuādo i aīaz salutē ve/  
faciūt p̄lati p̄dicatores z hm̄oi. z i/  
ter has duas pres actiue vite z p̄re/  
platiua vita iste sit ordo: p̄mo vt q̄s  
se exerceat z laboret i orōne: sacra/  
lectiōe: z alijs opib<sup>o</sup> bonis: z obse/  
c 4

quibus in uersatione communi se corrigendo a vicijs: et accipiendo virtutes. Secundo ut quiescat in contemplatione: solitudinem mentis querens: et soli deo vacans toto posse. Tertio ut per duo dicta exercitia virtutibus et vera sapia imbutus illuatur et feruidus factus ad aliorum salutem tendat. **T**ria sunt genera contemplationis: duo principaliter perfectos: tertium addit per imperfectos. Primum perfectorum est contemplatio de eterni regis maiestate: eternitate: diuinitate: et gloria. Secundum est contemplatio de felicitate: et gloria celestis curie: ac ciuitatis superne. Tertium per incipientibus et imperfectis est contemplatio humanitatis christi: quae in hoc libello describitur: a qua incipiendum est quae uult ascendere ad maiora. Nunquam ad sublimitate de te mente eleuari posse consistas: nisi in hoc diligenter reuerentia iogo tempore exerceas. Et hanc contemplationem non oportet quae precedat actiua uita: tamen quae de rebus corporalibus est. scilicet de actibus christi secundum humanitatem: uel tanquam facilius non solum perfectis: sed rudibus proponitur inueniendum: tamen quae in ea sicut in actiua: et a vicijs purgatur: et uirtutibus induimur: uel cum hac actiua percurrat. Quod autem dicitur quae actiua dicitur precedere contemplatiua: uerum est in alijs suis sublimioribus generibus. scilicet celestis curie et maiestatis dei: quae tamen per perfectos reseruat. **S**ciendum autem quod si uolumus introduci in hanc duplicem uitam: quae prima pars actiuae requirit sociale uersationem inter alios: sicut contemplatiua solitudinem: ideo in actiua uersandum est cum alijs: quia melius et citius quam suum propositum consequitur. Erubescit ei in alios de uitijs quae habet: et de uirtutibus quae non habet: ideo in uirtutibus se corrigat: quod in solitu-

dine sic non contingeret: quoniam in ea nec ipsa prenderet. Non enim esset quae corrigeret: nec coram qua erubesceret. Propterea proficit in correptionibus et moribus aliorum: cum est in congregatione. **L**o natur enim uixit defectus pro quibus alij corrumpuntur et displicet ei non acquirere uirtutes pro quibus commendatur: aut placet alijs: ideo te sic facere oportet: donec fueris in actiua: et caute obserues uirtutes aliorum et uicia proponendo tibi mores aliorum et uirtutes. Unde Bernardus. **U**enit inquit unus ex nostris: quia monachum unum in uulgis consideravi in quo triginta uirtutes numeravi: quarum unam non inuenio in me. Et fortasse ille nullam tantam habebat quanta est huiusmodi ipsa religiose emulationis humilitas. **N**ic itaque fructus fit nostri sermonis: ut ad altiora semper intendas: quia in hoc stat plenitudo humilitatis. Nam si forte in re aliqua maior tibi fratre aliquo gratia collata uideat in multis: tamen me si bonus emulator fueris: iudicare te poteris inferiori. **Q**uid enim si forte tu laborare aut ieiunare potes melius illo: et ille te patienter superat: humilitate uel caritate. **Q**uid tota die circa id quod uideris habere in simplici cogitatione uersari. **E**sto magis sollicitus ut scias quod desit tibi. **I**n contemplatiua autem uita longe aliter uiuere oportet: quae contemplator soli deo vacare dicitur: et manere in solitudine saltu mentis. **N**ul ei ad eum de aliquibus rebus coram uel proprijs. **N**il de primis quae ad obsequia corporalia per illo tempore: sed oratione: deuotione: compassione intendit ad eos. **N**ihil etiam ad eum de seipso: oia breuiter dicit post tergum dimittere et

proicere: et tanquam insensibilis et mortuus esse ut soli deo vacare possit: nisi necessitas eum implicet uel inuitum. **O**portet quod imoretur actu: et taceat exemplo Mariae: quae quantuncumque et quouies interpellata fuit: semper tacuit et dimisit respondere deum et facere nec unquam quaesita est: pro sorore sua reliquit eam solam vacare. **S**ed et dominus spiritus sanctus defendit eam a phariseo indignate: a sorore querente: a discipulo murmurante seu discipulis. **D**ebet ergo contemplator omnia dimittere: maxime exercitia corporalia si uult vacare deo: quae talis occupatio recte opponit uacationi: et est unum de maioribus impedimentis: quae possit habere contemplator.

**D**e impedimentis contemplationis et que uita preferatur actiua uel contemplatiua et que maioris est meriti.

## Cap. XLVII

**C**ontemplationis quattuor sunt impedimenta seu quattuor sunt modi quibus contemplator impeditur. **P**rimum est infirmitas et defectus corporalis: tamen ei aia ad corpus afficit: quae ex eo patitur fame: siti: frigore: aut humore: uel infirmitate in quacumque parte corporis contemplari non delectat: nisi dominus faciat de speciali gratia. **S**ecundum est sollicitudo curarum uel occupationum: quae sicut puluis misersus et electus in oculo corporali impedit uisum eius: sic cura terrenorum actuum confundit intellectum. **T**ertium est in aia: sed cum fuit delectum per contemplationem et professionem: sed tamen adhuc in memoria reuocatur. **N**am sicut tenebrae impediunt uisum corporalem: ita peccatum

cum est in aia impedit eam: quae est tenebrosa. **Q**uare tempore contemplationis dicitur cauere a cogitationibus peccatorum. **N**on enim tempore demus nos reputare peccatores: sed singulis non demus reflectere nostram cogitationem super aliquo peccato tempore quod uolumus contemplari. **Q**uarta impediunt mentem contemplationis est fantasma corporalium imaginum: quod est difficilius omnibus predictis: ideo melius ualet in solitudine solitudo. **O**portet ei contemplante esse surdum mutum et cecum: ut uideat non uideat: audiat non intelligat: nec loqui delectet: esseque ita abstractum ab alijs transitorijs et deo coniunctum: quae uideat loquendo et audiendo non inueniat cursum suum: sed fugiat quantum potest. **E**t si quocumque necessitas ad id cogit non reuertet imagines quae per fenestras ad aiam intrant dum contemplatiuis et actiuis non tenet obseruare mores aliorum: ne inde fantasma reuertat. **E**rgo magis dicitur cessare a secularium colloquio. **E**t haec dicta sufficiant de impedimentis contemplationis. **Q**ueritur autem si uita contemplatiua preferatur actiuae: quia dicitur optima praeparat sibi Maria. **Q**uid si uerum est: ubi erit illud? **S**iquis mihi ministrauerit honorificabit eum pater meus. **E**t illud. **Q**ui maior est uel. **E**t est: quod est solatio laboris quasi in eius suggestionem sororis praeparat tollere. **R**esponso. **U**num uideat ex duobus: quae autem de electione Maria laudatur quae per ipsam in quantum in nobis est sit in omnibus eligenda: aut ut uerum fuisse dicatur in praeparat aliquam praeparatissimam: licet ad obedientiam praeparat ad uerum liber sit parata. **U**el David bis dicit. **P**aratum cor meum deus paratum cor meum et ostendat quae erat paratum et uacare deo: et primis ministrare. **D**ec

pars optima est q̄ nō aufereſ. Bo-  
nū em̄ acquiri gaudiū q̄ bene mi-  
ſtrauerit. Est melior forte q̄ bene  
deo vacauerit. Optim⁹ autē q̄ per-  
fecit est in vtroq; . Et his sumit vi-  
tā p̄templatiuā preferenda actiue.  
Que autē sit maioris meriti dō no-  
uit: crederē tñ qui fert amore ma-  
iori magis meret: s; p̄templatiua cō-  
munit videt magis affici ad amo-  
rē: z maxime in specularōe dñi frui  
deo p̄uersari: cū deo voluntatē ei⁹  
agnoscere: q̄ ad p̄templatiuū p̄tinet.  
Et h̄ videt tenere sancti: q̄ p̄templa-  
tiua sit maioris meriti. S; quicqd  
fuerit dō vult d̄ vtrūq;. Et sic mul-  
ta membra in eodē corpe nō habēt  
eundē actū: ita nos multos in cor-  
pore ecclēie multis modis oportet  
seruire deo. Et nō oīb; idē spūs da-  
tur: s; alijs dat sermo sapientie zc.  
Unūq; s; q̄ in sua vocatiōe p̄ma-  
near: vt q̄ aptus est p̄templatiōi mo-  
ret in ea: q̄ vero mīsterio p̄tinet: ex-  
erceat se i illo. Nam z dñs sicut di-  
xit q̄ Maria optimā partē elegit.  
sic Petro suas oues cōmendauit:  
cū ter ei hoc impressit: Pasce oues  
meas. Hucusq; d̄ dictis Bernh.  
Quāuis pluries d̄: q̄ p̄templator  
soli deo vacare debet: z nō obmitte-  
re: h̄ est vtz generaliter s; nō semp.  
Nam p̄pter tria q̄s a iocūda p̄tem-  
platiōe se ad tps separat: z se recipit  
in actiua. Prima causa est p̄pter lu-  
crū aiā: vt habet s̄. quō p̄templa-  
tiua p̄cedit scōdam partē actiue.  
Sciens em̄ sponsa voluntatē spō-  
si zelantis aiā salutē: exit ad tps  
cū necessariū est ad ip̄a operandā:  
z postea redit ad p̄templatiōez. Scōda  
rōne officij iminētis. Nam cū p̄-  
latus subditōz necessitatib; habet

intendere: omittit tūc p̄templatiō-  
nē. Un̄ dicit Bernhar. in tali casu.  
Non querā q̄ mea sunt neq; qd̄ est  
vtilē mibi: s; qd̄ vultis id mibi vti-  
le iudicabo. Id solū deprecor vt fi-  
at illis accepti fructuosiq; mini-  
steriū meū: si forte ex h̄ in die mala  
inuentā miscōdiaz in ocul̄ p̄is eoz.  
Dicit etiā q̄ dū cōperit aliqd̄ p̄fe-  
cisse ex suis meritis: tunc nō piget  
p̄terulisse curā Symonis ocio p̄-  
prio z quieti: vt cum hō iracundus  
mutat in mīte: z superbo in humilē  
pusillanīm⁹ in forte zc. Tertia qm̄  
more suo recedere sponso nō sentit  
aiā solitas p̄solatiōes: vadit em̄ et  
redit spōsus p̄ suo velle: vt dictum  
est: qm̄ voluerit facere Jesum regē:  
z cū recedit: aiā languet ex deside-  
rio eius: z toto conatu suo reuocat  
eū dicēs. Reuertere dilecte mi. Et  
sic nec tūc redijt: vocat sodales spō-  
si in auxiliū sui. i. angelos: z dicit.  
Adiuo vos filie hierusalē: si vide-  
ritis dilectū meū nunciate ei: q̄ a  
more languet. Si nec sic redire di-  
gnat: aiā tūc sciens voluntatē spō-  
si: reducit se in actiua vt vel sic fru-  
ctificet spōsa: qz nō decet p̄templa-  
tiuū esse desidiosum. Et hec de p̄-  
templatiōe dicta sufficiāt.

**Quomodo dñs Jesus p̄-**  
dixit iudeis q̄ ecclēsia deuo-  
luere z gentiles per similitu-  
dinem cultoz vinee qui fili-  
um dñi sui occiderunt. Mat-  
thēi. xxi. Luce. xx. Marci. xij.  
**Ca. XLVIII.**

Dominus ac redēpto: n̄ ze-  
lans aiā salutē p̄ q̄b; ve-  
nerat positurus aiā suā:

oīb; modis n̄it̄ eas ad se trahere:  
z de inimicōz faucib; eripere. Un̄  
nitebat aliqñ sermōnib; blandis z  
humilib;: qñq; minis z terrorib;:  
sic variās modos z remedia salutis  
p̄not expedire videbat. p̄ loco z tpe  
z audientiū virtute: i hoc autē loco  
fuit vsus p̄tra phariseos z p̄ncipes  
verbis duris: z exēplo terribili tan-  
q̄ iusto z vero vt eidem ip̄i tulerint  
p̄tra se sniam. Proposuit at eis pa-  
rabolā d̄ cultoz vinee: q̄ dñi nū-  
cios veniētes p̄ fructib; occiderūt  
z etiā filiū eius. Querētes autē ab  
illis q̄ pena digni erāt: dñs r̄ndere  
malos male perdet: z vineā suā lo-  
cabit alijs agricolis. Et dñs Jesus  
approbās intulit. Sic aufereſ a vo-  
bis regnū dei: z dabit̄ genti faciēti  
fruct⁹ eius gentilib; . i. ex q̄b; sum⁹  
nos z vltis ecclēia. Interposuit etiā  
exēplū d̄ lapide āgulari q̄ sc̄at xp̄s  
q̄ debebat iudeos p̄fringere. Tunc  
ip̄i intelligētes q̄ d̄ ip̄is essent hec  
parabole nō correcti: s; magis irati  
sunt: qz eos excecauerat eoz mali-  
cia. Cōspice eū in p̄dictis quidē hu-  
militer sedentē inter illos nepha-  
rios: tñ cū aucto: irate loquentē: et  
cū potestate ac vigo: e virtutis de-  
nunciantē eis casum. p̄riū.

**Quomodo voluerūt cape-  
re dñm Jesum in sermone.**  
Matthēi. xxij. Luce. xx. Mar-  
ci. iij.

**Ca. XLIX**

Fuit ml̄tis modis nitebat  
dñs Jesus opari salutē iu-  
deoz: sic econuerso illi q̄b;  
oīb; poterāt modis conabant ad  
i illius destructionē z interitiū. Logi-  
tauerit s̄ eū deciperet: s; defecerit scru-  
tantes scrutiniō. Misert̄ at delibe-

rato p̄silio discipulos suos cū sa-  
miliarib; Herodis regis vt quere-  
rent: Si liceat censum dari cesari:  
an nō. Logitauerit ei q̄ ex h̄ redde-  
rēt eū erofum: vt cesari vel turbis  
iudeoz: q̄ nō posset nisi s̄ se r̄ndere.  
At ip̄e scrutator cordiū cognō-  
scēs eoz maliciā r̄ndit. q̄ q̄ ad deū  
deoz: z q̄ ad cesarē cesari redderent.  
vocās eos hypocritas: q̄ verb̄ blā-  
dis: z aio fallaci loq̄bant. Illi autē  
sua intentōe fraudati cū verecūdia  
recesserit. Cōspice ip̄m z attēde vt s̄  
Et etiā p̄sidera h̄: q̄ nō vult dñs de-  
plari z dñi t̄pales in suo debito de-  
fraudentur. Un̄ p̄ctm̄ est non sol-  
uere pedagiū z gabellas: q̄ p̄ dños  
t̄pales debite z eq̄l̄iter ordinant̄.

**De ceco in hierico illumi-  
nato a dño Jesu. Matth. xx.  
Marci. x. Luce. xviij. Ca. L**

Enigmisim⁹ dñs ex nimia  
b̄ charitate d̄ sinu patris pro  
nostra salute descendit: sci-  
ensq; qz tempus visitatiōis sue in-  
stabat ad eundū vsus hierusalē p̄  
ip̄a passiōe suscipienda se parauit:  
quā discipulis etiā tunc p̄dixit: s; nō  
intellegerit eū. Cum autē a p̄ro-  
pinquaret hierico: cecus quidā se-  
debat secus viam mendicās. Cum  
autē intelligeret a turbis Jesum in-  
de trāsire: fortiter cepit clamare mi-  
serico: diā. Et licet increparet a tur-  
ba: nō verecundabat̄ nec racebat.  
Ad cuius fidē z fauorē dñs Jesus  
respiciens: fecit eum adduci ad se:  
z ait. Quid vis vt faciā tibi? D̄  
dulcissimū verbū. Quid vis vt fa-  
ciā tibi? Cecus ad eū. Dñe vt videā  
lumē. Et p̄ dñs p̄cessit dicēs. Re-  
spice. z sic eū illuinauit. Cōspice dñs

z curialitate eius diligenter: z p̄si-  
dera hic d̄ virtute fidei z orationis: z  
quod orationis iportunitas nō displicet:  
tūmo placet. Simile habuisti su-  
pra de chananea. Et ip̄e docet in h̄  
caplo: q̄ oportet orare semp̄ et nō  
deficere: dans exemplū de iudice a  
q̄ vidua ex importunitate petendi  
impetrauit q̄d petebat. Alibi etias  
dat exemplū d̄ eo q̄ de nocte cōmo-  
dauit panes ex importunitate pe-  
tendi. Et eim̄ p̄seuerantib; in petitiōe  
facit dñs quicq̄d petierit debite ac  
iuste: adeo vt dicat dñs singulis.  
Quid vis vt faciā tibi? z facit: imo  
etiā plus sepissime q̄ petiit: z q̄ bō  
audeat petere. Exemplū in Zacheo  
de q̄ infra p̄tine dicit. Igit̄ habe-  
as p̄stanti: q̄ quicq̄d fideliter et  
p̄seuerat̄ petieris a dño obrineb.  
Nec verecundari debes: sicut nec  
iste cecus: nec chananea: nec Za-  
cheus verecundari sunt petere gra-  
tias: z eas obtinuer̄. Sic nec nos  
verecundari debemus deo seruire  
z pctm̄ deponere: gr̄asq; nobis ne-  
cessarias postulare. Habere nāq;  
pudorē z verecundiā: ad virtutem  
qñq; pertinet: qñq; etiā ad magnū  
pctm̄. Est ei pudor adducēs pctm̄:  
z est pudor adducēs gloriā: que in  
huius ceci p̄sideratiōe veniunt: po-  
tes p̄siderare de duob; alijs cecis  
tunc a dño illuatiis qñ exiit de hie-  
rico. Iste fuit ante ingressum illu-  
minatus. De illis at̄ d̄ Marthei  
xx. z Marci. r. vbi ponit nomē vni.  
Nam eodē mō clamauer̄ vt iste: z  
rñsum sic: q̄ a dño lumē receper̄.

Qualiter dominus intra-  
uit domū Zachei. Luce. xix.  
Capitulū. LI

Um dñs ingredieret̄ ciui-  
c tarē hierico z ambularet̄ p̄  
eā. Zacheus p̄nceps publi-  
canor; h̄ audies z desiderās eū vi-  
dere: nec valēs p̄pter multitudinē  
urbis: ascendit in arborē siccomor;  
vt ita posset videre eū. Iesus at̄ co-  
gnoscēs z acceptans fidē eius z de-  
sideriū dicit: Zachee festinās descē-  
de: qz hodie in domo tua oportet  
me manere. Tunc ille descendit cū  
gaudio magno: z euz reuerētia su-  
scipit eū: z ei p̄uuiū preparauit. Al-  
disti curialitatē dñi Jesu. Plus de-  
dit Zacheo q̄ ille desiderasset: de-  
dit eim̄ seipm̄: qd̄ ille petere nō fuis-  
set ausus. Sic habes d̄ vrute ora-  
tionis. Nam desiderū magnū: z nō  
vox magna est oīo. Unde p̄beta.  
Desideriū pauper; exaudiuit dñs  
preparationē cordis eoz. audiuit̄  
auris tua. Et Moysi dixit dominus.  
Quid clamas ad me: euz ip̄e tunc  
ore taceret: z corde loqueret̄. Con-  
spice igit̄ dñm sedentē z comeden-  
tē cum illis pctōib;. Posuit se in  
medio mensē euz Zacheo: z aliq̄e  
ex illis honoratis posuit in capite:  
familiariter z domesticē loquebat̄  
cū illis: vt eos ad se attraheret. Cō-  
spice etiā discipulos libenter cum  
pctōib; eisdē p̄uersantes: colloqn-  
tes cū eis: z eos ad opa bona p̄for-  
tantes et p̄uertentes. Sciebāt eim̄  
voluntatē esse magistri sui: z salu-  
tē illoz cupiebāt.

De ceco a natiuitate illu-  
minato a domino. Johan-  
nis. ix. Ca. LII

Um dñs Iesus transieret̄ p̄  
c hierusalē: vidit cecū a nati-  
uitate: cui nomen d̄ fuisse

Ledonius et inclinans se humili-  
ter dñs fecit lutū d̄ spurco: z lūniuit  
oculos eius: mittēs eum ad nara-  
tonia syloe vt lauaret. Fuit ille ce-  
cus z lauit oculos suos: z lumē re-  
cepit. Istud miraculū fuit solenni-  
ter examinātū ab illis maliuol; et  
cessit in p̄fusionē illoz. Vide h̄ sto-  
riā euangelij: qz satis plana z pul-  
cra est. In predictis p̄spice dñm vt  
supra. Cōsidera etiā qz magna fuit  
ceci gratitudo: qz p̄stanter z vtiliter  
defendit partē dñi Jesu: etiā cōtra  
p̄nceps z maiores iudeoz; nec in  
vno h̄bo pepercit eis: cū tñ adhuc  
dñm Iesum nō vidisset. Multus  
est eim̄ cōmendabilis virtus grati-  
tudinis z deo accepta: z deestabi-  
le vitii ingratitudinis. De q̄ ma-  
teria Bern. Disce ad singula dona  
gratias agere deo. Diligēter inq̄  
cōsidera q̄ tibi apponunt ne dona  
dei gratiarū actōe frustrent̄: nō grā-  
dia: nō media circa: nō pusilla. De-  
niq; iubemur colligere fragmenta  
vt nō pereant. i. nec minima bene-  
ficia obliuisci. Nunq̄d nō petiit qd̄  
nō donat̄ ingrato? Ingratitudo ē  
inimica anie: exinanitio meritoz;  
virtutū dispersio: bonoz perditio.  
Ingratitudo est ventus viens: ex-  
siccans sibi fontē pietatis: rorem  
miscēdie: fluentia gratiaz.

Quomō abscondit se Je-  
sus exiens de templo quan-  
do iudei voluerunt eum la-  
pidare. Joh. viij. Ca. LIII

Ece incipiunt mysteria pas-  
sionis dñi Jesu. Dum igit̄  
c dñs Iesus quadā vice p̄e-  
dicaret in templo z doceret: diceret  
qz inter alia. Si q̄s sermonē meū

seruauerit mortē nō videbit̄ in eter-  
num. Iudeis inter alia ridentib;. An tu es maior p̄e nostro abraā:  
q̄ mortu; ē? Dixit dñs. Anteq; fie-  
ret abraā ego sum. Ex quo verbo  
sumeres occasionē quali impossibi-  
le vel mendaciū loqueret̄: tuler̄  
lapides vt lapidaret eum. Ip̄e ve-  
ro abscondit se: z exiit de templo.  
Nunq̄d eim̄ venerat hora passiois  
sue? Cōspice igit̄ bene cū dolore ve-  
hemēt; quō dñs oim̄ sic vilipenda-  
bat ab ill' nequissimis suis: z quō  
volēs eoz nequicie cedere: abscon-  
dit se in aliquo loco templi post ali-  
quā columnā: vt̄ inter aliquas p̄-  
sonas Intuere etiā suos discipulos  
mesto z inclinato capite tāq; imbe-  
cilles z debiles recedēs.

Quomodo alia vice iudei  
voluerūt lapidare dñm Je-  
sum. Joh. x. Ca. LIII

Um quadā alia vice in fe-  
c sto encenior; z dedicatiōis  
c tēpli. Iesus esset in porticu  
Salomonis: putauer̄ eum lapi-  
dare illi lupi rapaces: cum furore  
maro stridēs dentib; dicentes.  
Quousq; aias nostras tollis: situ-  
es christus: dic nobis palā? At mi-  
rissimus agnus dixit eis humili-  
ter. Loquor vobis z nō creditis. Ope-  
ra que ego facio in noīe patris mei  
hec testimoniū p̄hibēt d̄ me. Logi-  
ta qz benigne loq̄bat̄ eis: illi aut̄ fu-  
riose caninis latratibus perstrepe-  
bant. Tandē nō potuer̄ occultare  
re venenū cordis sui: Accepit er-  
go iudei lapides: s; ip̄e blando ser-  
mone loquebat̄ eis dicens. Multa  
bona opera ostendi vobis: p̄pter q̄  
vultis me lapidare: z inter alia di-  
f

ferunt ei. Tu ho cu sis: facis teipm  
 deū. Vide eoz infania: ipi volebāt  
 scire si esset xps: z qz verb z operibz  
 se cōprobabat: volebāt eū lapida-  
 re. Tere ecceauerat eos malicia  
 eoz: nec aliquā excusationē habe-  
 re possunt: qn potuerint z debue-  
 rint credere dñm Jesum esse filiū  
 dei. Quia vero nec dñi venerat ho-  
 ra eius: exiit de manibz eoz: z re-  
 cessit trans iordanē in loco vbi fue-  
 rat iohes baptisans: q distat a hie-  
 rusalē per xvij miliaria: z ibi stetit  
 cu discipulis suis. Cogitem⁹ igit taz  
 ipm qz discipulos recedere: z eis cō-  
 patiamur toro posse.

**De resurrectione Lazari.  
 Johannis. xi. Ca. LV**

Refens miraculū valde ce-  
 lebre: multiqz solēne cū de  
 uotiōe meditandū occurrit  
 Ideo si nos attentos exhibeamus  
 ac si pñtes fuissē in his q dicta  
 vlt facta fuerūt: z libetē quersemus  
 cum domino Jesu z discipulis su-  
 is: z cū ista bñdicta familia sic deo  
 deuota z a dño dilecta. scz Lazaro  
 Martha z Maria Magdalena.  
 Languēte igit Lazaro: sorores ei⁹  
 q familiarissime dño erāt: miserūt  
 ad eū ad locū ad quē recesserat di-  
 centes. Lazar⁹ frater nř quē amas  
 infirmat: z ampli⁹ nō dixē: vel qz  
 sufficiebat amari z bene intelligēti  
 vel qz timebāt ipm ad se vocare cū  
 scirēt maiores iudeoz insidiari si-  
 bi z cupere mortē suā. Dñs aut au-  
 dito nuncio soluit duos dies: z po-  
 stea inrer alia dixit discipulis suis.  
 Lazar⁹ amic⁹ nř dormit zē. qre in  
 euāgelio. Itēz dixit. Lazarus mor-  
 tuus ē: z gaudeo p̄ vos vt sciat⁹  
 qz nō erā ibi. Tñ mirabilē bonita

tē ac dilectionē dñi circa discipulos  
 Indigebāt adhuc maiori robore z  
 virtute. Tñ ipē libetē opabat eo-  
 nū pfectū. Rediēz q z venēz ppe-  
 berhaniā. Martha autē cū sciuēz  
 venit ei obuiā: z p̄cens ad pedes  
 ei⁹ dixit. Dñe si fuisses hic frat me⁹  
 nō eēt mortu⁹. Et dñs r̄dit qz sur-  
 geret: z d resurrectionē m̄tra tracta-  
 uēz. Postea mittit eā pro Maria  
 quā singulariter diligebat. Ipā vō  
 vt sciuēz festine surrexit: z venit ad  
 eū: z p̄cēs verba silia dixit. Dñs  
 ar vidēs dilectā suā sic afflictā la-  
 chrymosā z desolatā de fratre suo:  
 nō potuit lachrymas p̄tinere: z tūc  
 lachrymar⁹ est. Cogitem⁹ ipm: z il-  
 las discipulas: z illos discipulos: an  
 nō z ipi fuerūt lachrymati. Post ali-  
 quā morā sic cūctis plorantibz dixit  
 dñs. Ubi posuistis eū? Ipē tñ be-  
 ne sciebat: s; more hūano loq̄bat.  
 Tūc ille dixēz. Dñe veni z vide. Et  
 dixēz eū ad sepulcrū. Et venit eū  
 ill⁹ solās eas. Ipē vō z sua p̄ntia  
 p̄solabat valde. Cūqz sic inciderēt:  
 dicebat Magdalena. Dñe q̄l̄r fu-  
 it vob ex q recessistis a nob: dolor  
 fuit m̄bi d v̄io recessu: z cū hic era-  
 tis: d v̄ia morte timebāt: z nūc vos  
 redisse gaudeo: s; z timeo de vob:  
 scitis ei q̄sta machinat̄ aduersum  
 vos p̄ncipes z maiores nř: iō nō  
 fuimus aulse mittere pro vobis vt  
 veniretis: gaudeo quia venistis: s;  
 rogo pro deo vt caueatis ab illis.  
 Dñs aut dixit. Nō timeat⁹: qz p̄ su-  
 p̄ bis p̄uidebit: z sic colloq̄ndo ve-  
 nēz ad monumentū. Tunc iussit  
 dñs ab eo leuari lapidē superposi-  
 tū: s; p̄tendebat Martha dicens.  
 Dñe iā feter: q̄driduan⁹ est. D̄s  
 vide amorē mirabilē istaz soroz ar

ga dñm Jesum: nolebāt ei qz fetoz  
 tāgeret nares ei⁹. Tūc dñs fecit la-  
 pidē leuari. Quo factor: ipē eleuat⁹  
 oculū in celū dixit. Gratias tibi ago  
 p̄ qz audisti me. Ego vō sciebā qz  
 sp̄ me audis: s; p̄ istos dico: vt sci-  
 ant qz tu me misisti. Aspice ipz orā-  
 tē sic: z p̄sidera zelū ei⁹ ad salutē aīa-  
 rum. Dein clamauit dicēs: Lazare  
 veni foras. Et statim reuixit: z exiit so-  
 ras: ligat⁹ tñ sic fuerat sepulc⁹. Di-  
 scipuli vō ad dñi preceptū solue-  
 rit: q solutus ipē z sorores sue ge-  
 nua flectētes gr̄as egerūt ei d̄ tāro  
 beneficio: z dixēz eū ad domū suā  
 Stupebāt aut q ibi fuerāt z vide-  
 bāt: z diuulgatū est b̄ miraculū: et  
 multitudo magna d̄ hirlin z alijs  
 p̄tibz venēz ad videndū Lazare. Et  
 p̄ncipes iudeoz se p̄fusus vidētes  
 ipm occidēdo cogitauerūt.

**De maledictione ficus.  
 Matthei. xxi. Ca. LVI**

Vāuis fm fidē imaginariē  
 q maledictio ficus: z p̄ntatio  
 adultere in tēplo fuisse cre-  
 dant post aduentū dñi in hirlin su-  
 p̄ asellū: qz tñ vidēt nil post ipm ad-  
 uentū meditari: nisi de sua cena et  
 passioē: z eaz circūstantijs: iō cogi-  
 tati ista duo hic ponere. Cū q dñs  
 illic vadēs versus hirlin: esurēs:  
 vidit ficū ornātā z pulcrā de folijs  
 ei⁹ appropinq̄ns nō inueniret fi-  
 cus: maledixit ei: z statim aruit ita vt  
 mirarent discipuli. Cōspice igit eū  
 z discipulos in p̄dicta iuxta formā  
 generalē p̄dictā. Considera etiā: qz  
 b̄ mystice factū est a dño: cū scirer  
 tps nō esse ficū. Per talē aut ar-  
 borē virentē folijs: fructibz vō ca-  
 rentē: intelligi p̄nt verbosū: loqua-

ces sine opibz: necnō hypocrite: z si-  
 mulatores: q exteriorē apparentiā  
 hñtes: vacui s; z infructuosi.

**De muliere in adulterio  
 deprehensa. Johannis. viij.  
 Cap. LVII**

Igilabant in malicijs suis  
 pessimi p̄ncipes z pharisei  
 p̄tra dñm Jesum: z solitare  
 p̄tractabāt quō cum per astutas z  
 fallacias vincerent. z notabilē po-  
 pulo redderent. S; reuoluebant  
 in eos eoz sagitte. Cum igit quedā  
 mulier in adulterio deprehensa es-  
 set: z fm legē deberet lapidari: ad-  
 duxerūt eam ad Jesum in templo  
 querentes qd de ea faciendū esset:  
 quasi volētes eū ponere in perple-  
 xitate: vt si legē seruandā diceret: d̄  
 ipierate argueret. si vō miferi d̄cer-  
 neret d̄ iusticia notaret. sapiēs ar  
 dñs r̄beria cognoscens z declinare  
 sciens: inclinauit se humiliter: z di-  
 gito scribebat i terra. Et vt dic̄ Cri-  
 tostomus scribebat peccata eozū:  
 erat illa scriptura tante virtutis et  
 auctoritatis qz quilibet eoz cogno-  
 scebat peccata sua. Dominus aut  
 se erigens dixit. Qui sine peccato  
 est vestrū: primus in eam lapidem  
 mittat. Et itēz se inclinabat curia-  
 lis dominus: etiā pro emulis su-  
 is z aduersarijs ne scilicet verecun-  
 darentur. Et sic omnes illi recessē-  
 runt z euauerunt ab oculis eius.  
 Mulierem autēz a dmonitā: ne  
 amplius peccaret: licentiauit. Con-  
 spice igitur bene ipsum in omnibus  
 predictis verbis z factis.

**De conspiratione iudeoz  
 rum contra dominū: z de su-  
 ga ei⁹. Joh. xi. Ca. LVIII**

Propinquante autē tpe q̄  
 dñs Jesus disposuerat no-  
 strā redemptionē per effu-  
 sionē sui sanguinis operari arma-  
 nit dyabolus satellites suos ⁊ acu-  
 it eoz corda p̄tra ip̄m dñm vsq; ad  
 occasionē eius: ⁊ ex bonis operib⁹:  
 marie p̄pter resuscitationē Lazari:  
 magis ac magis accendebant rā/  
 q̄ magna inuidia tabescētes. Nō  
 volentes ergo furore suū protelare  
 collegerūt pontifices ⁊ pharisei p̄si-  
 liū: in quo Cayphas p̄betavit de-  
 liberādo ip̄s agnū inocentissimū oc-  
 cidere. P̄p̄raui ⁊ filii. P̄ pessime  
 duces p̄l̄r: ⁊ cōsiliarij neq̄ssimi q̄d  
 agitis. Miseri q̄d vos tantus fu-  
 ro: exagitat. Que est hec ordina-  
 tio. Q̄d p̄positū. Que causas occi-  
 sionis dñi dei nostri. Nōne ip̄e in  
 medio vestri est: quē tñ nescitis: et  
 intelligit oia verba vestra: ⁊ scruta-  
 tur renes ⁊ corda. S; sic fieri opor-  
 tet vt deliberastis: q; p̄i suis tradi-  
 dit eū in manibus vestris: ac p̄ vos  
 occidet. Ip̄e quidē moriet: ⁊ resur-  
 get vt saluet ppl̄m suū. Diuulgatū  
 est autē p̄siliū istud: ⁊ sapiens dñs  
 volens locū dare ire: et q; nōdum  
 erant oia cōplera: abijt in regionē  
 iuxta desertū in ciuitatē effrem. Et  
 sic fugit humil⁹ dñs locū ante faciē  
 neq̄ssimoz seruoꝝ. Logita nephā-  
 dos in suo p̄silio pessimo estuātes.  
 Quid tūc putas Magdalena di-  
 xisse. S; quālerat animus matris  
 dñi Jesu cū sic eum recedere vide-  
 bar: q; iudei volebāt eum occidere.  
 Potes hic meditari dominā ⁊ so-  
 rores eius tunc remāsisse cū Ma-  
 gdalena: ⁊ dominū Jesum omnes  
 eas consolatum fuisse de sua reuer-  
 sione.

Quomodo dñs Jesus re-  
 diit bethaniā vbi Magdale-  
 na vixit pedes eius ⁊ caput  
 vnguēto precioso. Mathei  
 xxvi. Marci. xiiij. Johannis  
 xij: Cap. LIX

Iuxta superiorib⁹ patet q̄  
 dñs Jesus ad nostram in-  
 structionē fugiēdo vsus est  
 prudētia: oñdens q; loco ⁊ tpe fu-  
 rore p̄sequentiū q̄nq; declinare de-  
 bemus: ita nūc fortitudine vrit: q; tpe  
 debito imminente sponte rediit vt  
 se offerat passioi: ⁊ se in manus p̄-  
 sequentium traderet: sic aliqui fuisse  
 vsus p̄p̄ntia: fugiēs honorem q̄n  
 turbe voluēt eū facere regē. Et e-  
 cōtra tunc iusticia vsus fuit q̄n vo-  
 luit vt rex honorari: q̄n ppl̄s cū ra-  
 mis palmarū occurrit ei satis ho-  
 neste: honore voluit: ideo asellam  
 ascendit: vt refert Bern. in ser. diei  
 oliuaz. Istis ḡ quattuor virtutib⁹  
 scz prudētia fortitudine p̄p̄ntia iu-  
 sticia vsus est dñs virtutū ad no-  
 strā instructionē. Rediit autē dñs  
 die sabbati ante diē oliuaz betha-  
 niā que est. p̄e hīrlm ad duo milia-  
 ria: ⁊ ibi fecerūt ei cenā in domo Sy-  
 monis leprosi: ibiq; fuerūt Maria  
 ⁊ Martha ⁊ Lazarus. Erāt forte ⁊  
 p̄sanguinei: ⁊ multi domestici eidē  
 Symonis. Tūc Maria fudit sup  
 caput eius librā vnguētū preciosi ⁊  
 ex eo vixit sibi caput ⁊ pedes. ⁊ q̄d  
 alia vice fert eadē fecisse ex p̄tritiōe  
 Diligebat em̄ eū sup oia: ⁊ d̄ obse-  
 quendo ei nō poterat sattari. S; d̄  
 hoc murmurat Judas proditor: p̄  
 qua dñs Jesus rñdit: ⁊ eam more  
 solito defendit: tñ p̄ditor indigna-

tus remāsit: ⁊ in p̄ditiois occasio-  
 nē sumpsit: ⁊ die mercurij seq̄nti. p̄  
 xxx. argētes tradidit ⁊ vēdidit. ⁊  
 spice eū cenante cū istis amicis suis  
 ⁊ p̄ueris cū eis ill' pancis dieb⁹  
 s. vsq; ad passionē suā. Ampl⁹ autē  
 i domo Lazari. Dom⁹ ei ei⁹ ⁊ so-  
 ris erat suū refugiū speciale. ibi co-  
 medebat ⁊ dormiebat cū discipul⁹  
 suis. Ibi ⁊ mī ei⁹ dñā nra cū suis  
 sorozib⁹ q̄secebat. Multū honora-  
 bāt eā oēs ⁊ marie Magdalena sp̄  
 eā associādo: ⁊ ab ea nō recedēdo.  
 Logita quō mī dñi stat sollicita de  
 dilectissimo filio suo: nec ab illo se  
 villo tpe separabat. Et cū dñs Mag-  
 dalena defenderet dixit. Mirēs h  
 vnguētū i corp⁹ meū ad sepeliē-  
 dū me fecit. An nō credis q; h⁹ ver-  
 bi gladi⁹ aiām mris p̄rāsiret: q̄d  
 ei de sua morte poterat exp̄ssius di-  
 cere. S; oēs alij stabāt p̄teriti ⁊  
 anxij cogitatioib⁹ pleni: colloquē-  
 tes adinuicē vn⁹ cū altero hinc d̄  
 materia eoz q̄ tūc durez aspere tra-  
 ctari timebāt: ⁊ marie q̄n ibāt i hie-  
 rusalē: q̄d faciebāt q̄libet die. mltā  
 ei ab ista die sabbati vsq; ad diē ce-  
 ne loꝝ: d̄ q̄b n̄ intrēdo loq; nisi d̄ ad  
 uerū s; asellū ne meditatō passiois  
 ei⁹ impediat: sum⁹ ei in ianuis pas-  
 siois vn⁹ rotū tūc collige sp̄m ne sis  
 ad alia distraç: vt rā ad mysteria  
 q̄ p̄cedūt: q; ad ip̄as passionē mēte  
 vacua ⁊ valde puigili possis intēde-  
 re: interim libenter in bethania cō-  
 uersari cū predictis.

De aduentu domini Je-  
 su in hierusalem super asel-  
 lum: Mathei. xxi. Marci. xi  
 Luce. xix. Joh. xij. Ca. LX

Requentabat ministeria i/  
 pleban⁹ scripture p̄ dñm Je-  
 sum: appropinquante tpe q̄  
 zelabat remediū mūdo cōferre per  
 p̄p̄ij corporis passionē. Igit die se/  
 quēti sumo mane. s. die dñica para-  
 uit se ad eundū in hīrlm nouo ⁊ in-  
 sueto mō sicut fuerat. p̄betatum.  
 Cūq; pergere veller mater pio af-  
 sectu retinebat eum dicens. Fili mi  
 quouis ire. Tu scis p̄spirationē iu-  
 deoz: p̄tra refactā: quō vadis inter  
 eos: rogo te nō vadas. S; r̄ disci-  
 pulis et alijs videbāt intolerabile  
 q; ibat: ⁊ vt poterāt retinebāt eum  
 Dicebat Magdalena. Magister  
 nō caris p̄ deo: vos scitis iudei de-  
 siderāt mortē vestrā. Si vos caris  
 in manus eoz hodie: vos capiēt ⁊  
 habebunt intentū suū. Q̄d quō  
 diligebāt eū: ⁊ quō erat eis amaz  
 si q; lederet ip̄m. Ip̄e tñ qui salu-  
 tem oim sitiebat: rñdebat eis. Glo-  
 luntas patris mei est vt vadā: nō  
 timeat: q; ip̄e nos defēdet: h sero  
 huc illesi redibimus. Lepit igit ire  
 ⁊ illa parua comitua: s; fidelis: se-  
 cura est eum. Cūq; venisset bethfa-  
 ge. s. viculū quendā in medio itine  
 ris misit duos discipulos in hieru-  
 salē vt adducerēt asinā ⁊ pullū ei⁹  
 alligatos in loco publico: ⁊ ad mi-  
 nisteriū paupez deputatos. Quo-  
 facto: dñs primo super asinā ⁊ pa-  
 rum post sup pullū ascendit humi-  
 liter: sup quos discipuli vestimenta  
 posuerūt: ⁊ sic equitabat dñs mīdi.  
 Et q̄suis iustissimū esset euz hono-  
 rari: tñ tpe honoris dñs mundi ta-  
 lib⁹ detraris vsus est. Logita q̄li-  
 ter in hoc vituperavit pompā mā-  
 di. Non em̄ fuerūt hec aiali frenis ⁊  
 sell⁹ deaurat⁹ ornata: more stulticie

mūdū: s; vllib; pannis z duob; fu/  
niculis: tñ nō est rex mūdī. Turbe  
autē hoc sciuēz z eriezt obuiā ei: et  
eū vt regē cū hymnis z canticis: cū  
vestimentoz suoz expansioē: tra/  
moz arbor; fractioē: z magna leti/  
cia suscepēz. Immisit autē cum  
ista leticia fletū. Nam cū esset ppe  
hirlm: flevit sup illā dicens. Quia  
si cognouissēs z tu zc. Et debes  
scire q; trib; vicib; legimus deū fle  
uisse. Primo d morte Lazari. s. hu/  
manā miseriā. Secūdo hic. s. huma/  
nā cecitatē z ignorantā. Tertio in  
passioē sua. s. humanā culpā z ma/  
licitā: q; videbat q; sua passio p oī/  
bus sufficiebat: s; nō oībus pficie/  
bat: nec rep; obis: nec duris cor/  
de: nec ipenitētib;. De hac lachry/  
matioē q; ad Hebreos. Cum etiā  
more valido z lachrymis se offerēs  
z exauditus est p sua reuerētia. De  
trib; his vicib; habet in textu: sed  
alibi tenet ecclīa q; flevit. s. infan/  
tulus. Tñ cancat. Uagit infans i  
ter arca positus p sepiā. Qd fecit vt  
mysteriū incarnatiois dyabolo ze/  
laret. Cogita ipm flentē q; flere de/  
beres cū eo: flet ei fortiter z largit.  
q; non simulate: s; vere dolebat de  
ipis: vñ corde amaro flebat eoz pe/  
niculū eternale. Predixit etiā eoz  
excidiū tpale. Aspice discipulos q;  
diligēter vadūt iuxta eū cū metu z  
reuerētia. Ipi sunt comites z baro/  
nes sui. Aspicez matrē sequentē cū  
alijs seiab; seqntib;: eijs ministrā/  
tibus. Nec dēs credere q; ipō flen  
te potuēz lachrymas p; nere. In/  
trauit dñs Iesus cū isto triūpho  
z honore turbaz in ciuitatē: d quo  
tota ciuitas est cōmota. Venit at  
ad templū: z eiecit vendētes z emē

tes. Et hec fuit scda eiectio: z stetit  
dñs Iesus in templo predicās pu/  
blice iplo: z rñdens pncipibus et  
phariseis vsq; in sero. Et licet hic  
fuisset honoratus illa die: nō fuit  
q; cum inuitaret ad prandū. Tota  
igit die ipē z sui ieiunauerūt: z sero  
cum eis bechaniā redūt. Cogita q;  
humilr vadit cū illis p ciuitatē: q;  
sic mane honorifice venerat. Tñd  
potes p; siderare q; paz curandū ē  
de honore mūdano: q; breuiter ter/  
minat. Considera etiā quō Mag/  
dalena z oēs ali; gaudebāt qñ ho/  
norabat a turbis: z marie cū becha/  
niā redierunt illesi.

Quō dñs Iesus mortem  
suā pdixit matri. Ca. LXI

Je pōt interponi meditatio  
b valde pulcra: d qua tñ scri  
ptura nō loquit. Lenāte nā  
q; dño Jesu die mercurij in domo  
Marie z Marthe z matre eius i  
alia parte domus cū mulieribus  
Magdalena ministrans rogabat  
dñz dicens. Magister scitis memor  
vt faciatis hic pascha nobiscū. Ro  
go vos ne negetis hoc mibi. Quo  
nō acquiescēte z dicēte: q; in hirlm  
faceret pascha. Illa recedit cū la/  
chrymis: z vadit ad matrē rogans  
eā: vt illa cū ipō ibi pascha teneat.  
Lena igit facta venit dñs ad ma/  
trē: z sedet cū ea seorsum loquens  
cū ea: copā sue p; sentie prebēs quā  
in breui substractus erat ab ea.  
Aspice q; reuerēter dñā suscipit eū  
z cū eo affectuose morat: z q; reue/  
renter ipē se habet ad ipam. Tunc  
ill colloquētib; Magdalena ve  
nit z posuit se ad pedes eoz dicens.  
Dñā ego inuitabā magistrū vt hic

pascha faceret: s; vult ire in hirlm:  
rogo vos ne pmittatis ipm ire. Ad  
quē mater. Fili mi rogo te nō sic fi  
at: s; hic facias pascha. Scis ei q;  
insidiē ad te capiendū pate sunt et  
ordinate. Et dñs ad eā. Mat mea  
voluntas patris mei est vt ibi facia  
pascha: q; tps redemptiois venit:  
mō implebunt oīa que de me scri/  
pta sunt: z faciet de me quicqd vo/  
lent. At illa cū ingenti dolore vt au/  
diuit: intelligens bene q; de morte  
sua loqueret: dixit ei mater vir va/  
lens verba pcepta pferre. Fili mi to  
ta p; cussa sus ad vocē istā z cor meū  
dereliquit me. Prouideas p;: q; ne/  
scio quid dicā. Nolo sibi p; radice/  
re: s; si placeret sibi rogo eū vt disse/  
rarat ad pñs: z faciamus hic pascha  
cū istis amicis nostris. Si vero si/  
bi placet poterit prouideri de alio  
mō redemptiois sine morte sua: oīa  
em possibilis sunt ei. Q si videres  
inter hec verba dñā plorantē mo/  
deste: z Magdalena quasi ebrīā d  
magistro suo largiter z magnis sin/  
gultib; flentē forte nec tu posses la/  
chrymas p; nere. Considera in quo  
statu esse poterat: qñ talia tracta/  
bant. Dixit ergo dñs blande p; so/  
lans eas. Nolite flere. Scitis em  
q; obedientia patris oportet imple  
ri: s; pro certo p; fidite: q; cito reuer/  
tar ad vos: z tertia die resurgā in/  
columnis. In monte ergo syon fm  
voluntatē patris facia pascha: qui  
mons est in hirlm. Dixit autē Ma/  
gdalena. Cum hic nō possum tene  
re. Simus ergo z nos in domo no/  
stra de hirlm: s; credo q; nunq; ha/  
bit pascha ita amaz. Acquevit do/  
minus Iesus vt ipē in dicta domo  
faceret pascha.

De cena dñi Iesu. Mat/  
thei. xvi. Marci. xiiij. Luce  
xxij. Johis. xiiij. Ca. LXII

Duenite iam tpe z iminen  
a te miserationū et misericōdia:  
dñi quo disposuerat saluaz  
facere plebē suā: z eā redimere: non  
auro neq; argēto: s; p; cioso sangui  
ne suo voluit cenā cū discipulis no/  
tabile facere anteq; ab eis p; morte  
discederet: insigniū memoriale re/  
cordationis: Et vt impleret myste/  
ria que restabāt. Fuit autē hec cena  
magnifica valde: z ea q; fecit ibi do/  
minus Iesus. Ad que inuenda cū  
incentioē sūma te presentē exhiber:  
q; si hoc digne z vigilanter feceris  
nō patiet te dñs cū alijs redire ieiū  
num. Circa istā cenā sunt quat/  
tuor pncipalr attendenda q; ibi no/  
tabiliter facta fuerūt: que occurrūt  
meditanda. s. corporalis cenatio: pe/  
dum discipuloz p; dñm Iesum ab/  
lutio: sacramēti sui sacratissimi cor/  
poris z sanguis institutio: pulcerrī  
mi sermonis per ipm compositio.  
Circa primū attende q; Petrus  
z Iohes inuēz d iussu dñi ad que  
rendū amicū suū in mōre syon vbi  
erat cenaculū grande strātū ad pa/  
randū. S; z dñs Iesus cū alijs di/  
scipul; dieiouis ad uesperascēte iā  
die ciuitatē intrauit: z ad locū ipm  
iuit. Aspice ipm stantē in aliq; par/  
te domus: z loquentē cū eis salu/  
bria. Legi i legēda bti Marci: q;  
ipē cū aliq; bus de septuaginta fuit  
ipō sero ad ministrandū cidē Iesu z  
duodeci recubentib;: s; z aquā por/  
tauit dñs Iesu qñ lauit pedes di/  
scipuloz. Cum autē essent oīa in ce/  
naculo parata: dilectissim; Iohes  
f 4

cy. d. g.  
h. i.  
v. i. h.  
f. e. u. t.

qui sollicitus erat ad iunandū in pre-  
fata preparatiōe venit ad dñm Iesuz  
dicēs. Dñe vos potestis cenare quā  
placet: quā parata sūt oīa. Aspice attē-  
te q̄ dicunt et fiunt: quā mysteriosa sūt  
valde: nec abbrevianda: s; dilata da  
sicut cetera facta dñi Iesu. In hoc  
ei est maxima res meditationū oīm  
de ipso: s; istius magis propter ardua  
amoris insignia q̄ i hac cena fuerit  
Surgit igit dñs Iesus et discipuli  
eius cū eo. Iohes vero lateri ei⁹ se  
iungēs: ab eo se deinceps nō sepa-  
uit. Nullus ei sic fidelit̄ adhesit vt  
Iohes. Nam cū captus fuit secu-  
tus est eū in atriu⁹ p̄ncipis sacerdo-  
tis: nec in crucifixiōe: nec in morte:  
nec post mortē dimisit eū q̄s q; su-  
it in sepulcro. In hac autē cena iu-  
rta eū sedit: licet esset iunior alijs.  
Intrat ḡ cenaculū: lauat manus:  
et circūstantes benedicāt mensam.  
Scire autē debes q̄ ipa mēsa erat i  
terra et more antiq̄p̄ sedēt in terrā  
ad cenā. Erat autē vt credit̄ quadra  
de plurib; tabulis: quā ego vidī ro-  
me in ecclia lateranēsi: et eā mēsu-  
raui. Est autē in vno quadro duorū  
brachiorū et palmi vlt̄ circa: ita q̄ li-  
cet arte tres discipuli vt credit̄: sede-  
bāt in quolibet quadro: et dñs i ali-  
quo angulo: ita q̄ oēs in vno cari-  
no comedebāt: propter hoc dixit dñs  
Iesus. Qui intingit me cū manu:  
in carino: hic me tradet: quā oēs in-  
tingebāt. Benedictiōe igit perfecta  
p̄ dextrā dei: sedēt circa mensam.  
Iohāne sedente circa dñm Iesum  
S; attende q̄ dupliciter potes b  
meditari. Vno mō q̄ sedēt sicut  
dixi. Alio mō vt stent recti cū bacu-  
lis in manib; comedētes agnū cū  
lactucis n̄ gressib;: et alia obseruan-

tes que i lege obseruant: dūmodo  
postea sedeat ad aliqd̄ aliud man-  
ducandū: vt ex plurib; locis colligi-  
t̄. Nam nec Iohes supra pectus  
dñi nisi sedēdo potuisset recubere.  
Delato igit agno pascali afflato: ac-  
cepit eū verus et immaculatus agn⁹  
dñs Iesus: q̄ erat in medio eorū si-  
cut q̄ ministrat: scindit eum in fru-  
sta: discipulis alacriter porrigit: et  
ad comedendū p̄fortat. Ipi vō co-  
medebāt: s; alacriter nō capiebāt:  
semp̄ pauidi ne nouitas p̄tra dñm  
fieret. Lenātib; autē eis patefecit fa-  
ctū apertius et inter alia dixit. Desi-  
derio desideravi hoc pasca vobi-  
scū manducare anteq̄ patiar: vñ  
autē vim me traditur⁹ est. Hec vox  
in corda eorū tanq̄ gladius intra-  
uit: et comedere cessauerūt aspicien-  
tes se ipsos et dicentes. Nunqd̄ ego  
sum rabbi? Cogita in q̄to dolore  
positi sunt auditis verbis istis. Il-  
le autē p̄ditōr ne viderent̄ hec verba  
perrinere ad eū: comedere nō cessa-  
uit. Iohānes autē stupefact⁹ et cor-  
dialiter gladius versus eū se in-  
clinauit: et sup̄ pect⁹ eius recubuit  
Petro autem dominus nō dixit:  
quia vt dicit Augustinus: si illum  
proditorē sciuisset: dentibus de-  
scripsisset. Sed per Petrum figu-  
rantur actiui: per Iohannem con-  
templatiui. Unde habes hic argu-  
mentum q̄ contemplatiuus non  
intromittit se de extrinsecis operi-  
bus: de ipis q; offensis dei vindictā  
non expedit: sed interius gemens  
per orationem ad deum se conuer-  
tit: et fortius ei per contemplatio-  
nem app̄roximans: eiq; adherens:  
omnia sue dispositioni committit.  
Et de tempe vocatiōis intellige cū

habēt copīa sponsi aīa. Aliq̄n autē  
p̄templatiuus ex zelo dei et aīa: ex-  
terius erit ad primū: vt dicunt san-  
cti. Sic habes q̄ nec Iohānes di-  
xit Petro: licet ad mutū quesisset.  
Vñ potes colligere q̄ p̄templati-  
uus secretū dei reuelare nō debet.  
Vñ legit̄ de beato Francisco: q̄ re-  
uelatiōes occultas nō diuulgabat  
exterius: nisi q̄tum fraternitas salutis  
zelus urgebat: vlt̄ sup̄ne reuelatiōis  
dictabat instinctus. Aspice dñi be-  
nignitatē qualiter dilectū suū sup̄  
pect⁹ retinet. Q̄ tenerrime se ad  
inuitē diligebāt. Cogita discipulos  
tristes ad vocē dñi: nec comedētes  
seinuicē aspiciētes: et super his p̄si-  
liū capere nesciētes. Circa scdm̄  
diligēter attende. His em̄ sic se ha-  
bentib; surgit dñs a cena: surgūt  
et discipuli ignozātes quō ire vellet  
Ipe vero descendit cū eis in alium  
locū inferius in eadē domo: vt di-  
cunt q̄ locum vidēt: et ibi oēs fecit  
sedere: aquā sibi iubet afferrī: po-  
nit vestimēta sua: linteos se precin-  
xit: aquā misit in peluim lapideam  
vt lauaret pedes eorū. Recusat pe-  
trus: sed audita christi cōminatio-  
ne sapiēter mutat p̄siliū in melius.  
Inclinat se sūma maiestas et magi-  
stra humilitatis vsq; ad pedes pi-  
scatoris. Stat: curans et flexis ge-  
nib; corā ipis sedētib; lauat p̄p̄s  
manib;: et tergit et osculat oīm pe-  
des. S; illud superexaltat humi-  
litate: q; et proditorē eadē prebet of-  
ficia. Q̄ benigna est tanta beni-  
gnitas et humilitatis profunditas  
Doc cōpleto mysterio redit ad lo-  
cum cenę: et itē recubens: eos ad  
suū exemplū imitādū p̄fortat. Po-  
tes meditari q̄ dñs Iesus exem-

plum dedit nobis in isto sero quōq;  
magnaz virtutū. Primū humili-  
tatis: lauando pedes. Scdm̄ cha-  
ritatis: in sacramento sui corporis et  
sermone: q̄ est monitis charitatis  
plenus. Tertiu⁹ patie: sustinēdo p̄-  
ditore et opprobria mlt̄a quā fuit ca-  
ptus et ductus vt latro. Quartum  
obediētie: eundo ad mortē et passio-  
nem obedientia patris. Quintū  
orōnis: orando trib; vicib; in orō.  
In his ḡ virtutib; eū imitari cone-  
mur. Tertio circa tertiu⁹ meditā-  
do: obstupescite illam dignissimā  
charitatē quā se nobis tradidit: re-  
liquit seipm̄ in cibū. Cum ergo do-  
minus lotis pedib; discipuloz ite-  
rū recubuisset: volēs finē dare lega-  
lib; sacrificijs: et nouū incipere te-  
stamentū: seipm̄ vez sacrificiū de-  
dit: et accipiēs panē: et oculos leua-  
uit ad patrē: p̄fecit altissimū sacm̄  
corporis sui: et dans discipulis ait.  
Hoc est corpus meū qd̄ p̄ vob tra-  
det. Sicut et calicē. Sic est sanguis  
meus q̄ p̄ vobis fundet. Et p̄p̄s  
manib; cōmunicat dilectā familiā  
suā: et in amoris recordatiōe sub-  
iungit. Hoc facite in meā cōmemo-  
ratiōe: Hoc em̄ memoriale qd̄ aīa  
facit deo gratā: cum suscipit digne  
manducado. Nec fidelit̄ meditare  
et toto diuini amoris igne inebria-  
re: et in ipm̄ dñm Iesuz pre amoris  
et deuotiōis vehemētia totalit̄ tras  
formare. Nihil em̄ maius: chari-  
tatis seipm̄. Ipe nanq; quē in sacra-  
mēto altaris sumimus: ille idē est  
q̄ ex virgine incarnatus est: et mira-  
biliter natus: q̄ p̄ nobis mortē su-  
stinuit: q̄ surgēs gloriose: et ascen-  
dens sedet a dextris dei: ipe q̄ crea-

uit celū z terrā z oīa: q̄ pōt nob da  
re vitā z mortē: paradīsum z infer/  
num. Circa quartū vero ad oīm  
cumulū superfluentē atten de alia  
dilectōis insignia. Fecit em̄ eis ser/  
monē pulcherrimū: plenum ignitis  
carbonibz dilectōis. Comunicat  
at̄ discipulis z Juda pessimo: licet  
in cōmunionē nō fuerit fm̄ alijs:  
dixit ipe Jude dñs Jesus: qd̄ facis  
fac citius. Ille autē infelix iuit ad  
p̄ncipes sacerdotū: q̄to eū die pre/  
cedenti vendiderat triginta argen/  
teis: z perijt ab eis cohortē ad ip̄m  
capiendū. Interim autē dñs Jesus  
fecit discipulū dicitū sermonē: ex cui/  
us ornatu vtili z venerāda magni/  
tudine q̄nqz p̄ncipaliter meditan/  
da assume. Primo qualiter predi/  
cens eis discessum suū p̄orat eos  
Dicebat em̄ adhuc modicū vobi/  
scum sum: s; nō derelinquā vos or/  
phanos: vado et venio ad vos: et  
gaudebit cor vīm. Nec z his simi/  
lia q̄ succincte transeo: dicebat eis  
q̄ corda eoz roraliter penetrabant  
Non em̄ de recessu suo poterāt ali/  
quid pacifice tolerare. Scdo circa  
sermonē mediteris qualiter cordia/  
liter z iustanter instruxit eos d̄ cha/  
ritate dicēs pluribz vicibz. Hoc est  
m̄. in datū meū vt diligatis inuicē.  
Et his silia: q̄ poteris in euāgelio  
legere. Tertio circa sermonē medi/  
teris q̄liter monuit eos ad obser/  
uantia mandatorū suorū. Si dili/  
gitis inq̄t me mādata mea serua/  
te: z si p̄cepta mea seruaueritis:  
manebitis in dilectōe mea: z silia  
Quarto circa sermonē cogita qua/  
liter dat eis p̄fidentia p̄tra tribula/  
tiōes q̄s eis predixit venturas esse  
In mūdo inq̄t pressurā habebitis

in me autē pacem: s; p̄fideat ego vici/  
mundū. Et iterz. Si mundus vos  
odit: scitote qz tē. Item. Nūdus  
gaudebit: vos autē p̄tristabimini: s;  
tristitia vi uertet in gaudiū: z silia  
Quinto q̄liter Jesus aspiciens in  
celū p̄uertit se ad patrē dicēs. Pa/  
ter serua eos q̄s dedisti mihi. Euz  
essem cū eis ego seruabā tē. Dix/  
certe quō discipulū q̄ tam uehemē/  
ter dñm suū amabāt: hec verba su/  
stinere potuerit. Si q̄ que in hoc ser/  
mone dicta sunt attente discusserit  
z meditādo ruminaueris diligen/  
ter in eoz dulcedine requiescēs: meri/  
to in ardescere poteris in tantā di/  
gnationē: benignitatē: p̄uiden/  
tiā: diligentia z charitatē: z alia q̄  
per eū hoc sero gesta sūt. Aspice q̄s  
efficaciter deuote z delectabilē lo/  
quens imp̄m̄ discipulis q̄ narrat  
in amenitate verborū ei⁹ spūs. Co/  
gita q̄l̄r discipuli stant mesti z capti/  
uibz inclinatis: lacbz ymātes z suspi/  
rātes: sunt ei pleni tristitia vsqz ad  
summū: vñ ipe testimoniū perhi/  
buit dicēs. S; qz hec dixi vob: tri/  
sticia impleuit cor vīm. Inter alios  
autē aspice Johannē ei familiariter  
coherente: q̄s attente z diligēter a/  
spicit dilectū suū z anxiat: oīa em̄  
verba recollit. Nā ipe scribēs solū/  
mō ea nob tradidit. Inter alia q̄s  
eis dixit. Surgite eamus hinc. Q̄  
q̄stus pauor tunc in eos intrauit:  
nesciētes q̄ ire deberēt: d̄ ei⁹ separa/  
tiōe plurimū formidātes. Postea  
locutus est eis cōplendo sermonē  
cundo p̄ viā multa edificatoriaver/  
ba. Tandē cunctis cōpletis myste/  
rijs vadit cū eis in ortū tras torē/  
tē cedron: z ibi suū p̄ditore z arma/  
tos p̄ eū iudeos expectat. Que at

sequunt spectat ad passionē: q̄ oīa  
ibi reseruamus.

De passione dñi Jesu in  
generali. Math. xxvi. z. xxvij  
Marci. xiiij. Luce. xxij. z. xxij  
Jo. xvij. z. xix. Ca. LXIII

Currit vt de passioe dñi Je  
su nunc tracemus. Qui q̄  
in passioe dñi Jesu gloriari  
desiderat: sedula intentioe debet in  
ea insistere. Nāz multa p̄scrutanti  
eā p̄t occurrere inseparate: q̄ sibi  
p̄sagia z participia glorie videbū  
tur. Te q̄ horro: vt q̄ singulariter  
attēdisti p̄missa q̄ de ip̄ius vita di/  
cta sunt: hic multo vigilatius totā  
apponas atqz z virtutē vt affectuo/  
se diligēter z morose ac p̄suerāter:  
nō p̄ saluus: aut attēdiatus medi/  
teris in ea: qz hic apparet maria ei⁹  
charitas: q̄ corda n̄ra taliter p̄cre/  
mare deberet. Euncta vero cū soli/  
ta modificatiōe acciper: q̄ sic pie me/  
ditari p̄t vt narrabo. Non ei in o/  
pusculo aliqd̄ affirmare intendo:  
qd̄ nō p̄ sanctā scripturā: per dicta  
sanctorū: p̄ opiniōes p̄baras affir/  
met. Videt at̄ mihi posse n̄ icōgrue  
dici: qz nō solū illa penal z mortaf  
crucifixio dñi iesu: s; etiā q̄ p̄cesserit  
se uehemētissime cōpassiōis amari/  
tudinis z stuporis. Quid ei est co/  
gitare: qz dñs noster sup oīa d̄s be/  
nedictus: ab hora q̄ nocte captus  
fuit vsqz ad sextā sue crucifixiōis ho/  
ram fuit in bello cōtinuo doloribz  
magnis: obp̄obz. illusionibz: et  
tormentis. Non em̄ sibi dabat vel  
modica requies. S; in quali bello  
z p̄ficiat: audi z vide. Alius em̄ ap/  
prehendit: alius ligat: alius insur/  
git in eū: alius exclamat: alius im/  
pellit: alius blasphemat: alius ex/  
puit in eū: alius circumuoluit: alius  
interrogat: alius p̄tra eū falsos te/  
stes querit: alius querētes associat  
alius p̄tra eum falsum testimoniū  
dicit: alius accusat: alius illudit:  
alius oculos velat: alius facie ce/  
dit: alius collaphisat: alius ad co/  
lumnā eum ducit: alius dum duci  
tur percurit: alius expoliat: alius  
vociferat: alius insultat in eū: ali⁹  
ad verandū suscipit: alius ad colū  
nam ligat: alius in eū imperiū facit  
alius eū in cōrumeliā purpura ve/  
stit: ali⁹ cum spinis coronat: alius  
barundinē in manu ei⁹ ponit: ali⁹  
furebunde eū accipit: vt spinosum  
caput percuriat: alius derisorie ge/  
nuflectit: ali⁹ vt regē salutat. Nec  
z his similia multa: nō solū alius:  
s; z ali⁹ plurimi intulerit. Deducit  
z reducit: spernitur: reprobat: vol/  
uitur: circumfertur buccillē quasi  
stultus z imbecillis. Sed z tanq̄  
latro et imp̄ssimus malefactor:  
modo ad Annam: modo ad Cay/  
pbam: modo ad Pylatū. Et ibidē  
modo intus: modo foris inducit z  
reducitur. Item ad Herodē: ab eo  
veste alba indutus z illusus: et sic  
remittitur ad Pylatū. Deus me/  
us quid est hoc? Nonne tibi vide/  
tur durissimū et amarissimū bel/  
lum? Sed expecta parumper z du/  
riora videbis: quia stant contra eū  
minaciter z constanter principes z  
seniores populi: z milia populi: et  
clamabant vt crucifigatur. Con/  
sentitur a iudice z sententia datur  
vt crucifigat. Crux humeris suis  
fracta apponit in q̄ crucifigat. Con/  
curre vndiqz ciues z aduenc: maio/  
res z miores: baldi z iniq̄ pctores

nō ad cōpatiendū; s; irridendū: nō est q̄ eū cognoscant; s; luto z imundicis eū impetūt z affligūt: z dum ignominia suā portat factus est in parabolā. Contra eū loquebant q̄ sedebāt in porta: z in eū psallebant q̄ videbāt vinū. Impellit z anxiat: trahit; accelerat; z sic fatigat z maceratus; flagellat; z opprobrijs laceratus; z viqs ad summū lacerat; nō sinit quiescere; nec esse in ocio: vix potest refocillare spm̄ quousq; peruentū est ad caluarie locū vndi q; imundissimū. Et hec oia cū impetu z furore fecerūt. In ipō autē locofinis z quies bello de q̄ tractamus imponit. S; que est illa, quies? Crucifixio, est: lect<sup>o</sup> dolorosus est. Ecce qual quies asperior bello. Videt ergo quō vsq; ad horā nōnā perpeius est longū durū z p̄tinuū bellū. Vere intraneit aque vsq; ad aiām suā: z vere circūdedert eū canes ml̄ti: terribiles z feroces. Ervere p̄siliū malignantiū obsedit eū: q̄ vt gladiū bisacutū acuerūt in eū: z liguas z manus. Ex his igit q̄ dicta sunt: expedita vident que de passiōe dñi dici possunt sūmatim i trib; primis horis. s. matutinali p̄ma z tertia. S; meditatio passiōis in hora matutinali nō est sic pcurrenda. Non est em̄ tanta amaritudo z pena dñi nostri Jesu christi sic leuiter pertractāda. Nam hec cuz quadā generalitate dicta sunt: syi demus singula diligēter. Non em̄ decet nos tedere illa cogitare: que dñm pro nob nō reduit tolerare.

**Meditatio passionis domini Jesu in hora matutinali.**  
Ca. LXIII

**Assume igit meditationes istas a principio passiōis: z prosequere vsq; ad finē: de q̄ breuiter tangā. Tu vero vt placer exercita te in altiorib; vt dñs tibi dabit. Attende igit ad singla ac si presens esses: ac cerne eū attente cū a cena exiens sermo cōplero i oritū cū discipul; vadit vltimo nūc ab eis itinere sociādu; q; studiose q; socialr z familiariter loquit cuz eis: z ad orationē hortatur: quō ipe pusillū infra iactū lapidis progrediens humilr positus orat patrē. Hic parumpia sustine z mirabilia dñi tui pia mēte reuolue. Dicit nē dñs Jesus: s; hacten<sup>o</sup> legit orasse pluries: s; pro bonis tunc vt aduocatus noster: tunc autē pro se orat. Cōparere ergo sibi z mirare pfundam humilitatē suā. Cuz em̄ sit d̄s patri suo coeternus z coequal: oblitus videt se deū esse: z orat vt hōs stat quasi quidā hominūculus d̄ populo deū orans. Attende p̄fectissimā obedientiā. Quid ei orat? Erte orat vt nō moriat si patri ei<sup>o</sup> placet: z cū patre habet expedire istud negociū: z nō exaudit fm̄ aliquam voluntatē q̄ erat in eo. Fuit em̄ in ipō multiplex voluntas vt dicā: et in hoc tu cōparere. Vult em̄ pater penit<sup>o</sup> vt moriat: z ei q̄uis vnico filio dilecto nō peperit: s; pro nob oib; tradidit illū. Sic em̄ d̄s dilexit mūdū: vt filiū suū vnigenitū daret. Dñs Jesus hāc obedientiā suscipit exequit reuerēter. Vide etiā indicibilē charitatē circa nos tam patris q; filij cōpassionē: admiratiōe z veneratiōe dignissimā. p nob mors inducitur z sustinet. p̄nuntiaz charitatē. Dicit q̄ dñs Jesus patrē**

prohredicēs: **Di pater clemētissime: rogo te vt exaudias orationē meā: z ne despereris deprecationē meā: intende mihi z exaudi me: qz tristatus sum in exercitatioe mea z in xriatus est in me spūs meus: in me turbatum est cor meū. Inclina ad me aurē tuā: z intende voci deprecationis mee. Tibi pater cōplacuit me in mundū mittere: vt pro iniuria nobis ab hoie facta: satisfaceret: z statim cum voluisti dixi: Ecce ego vadā. Et tunc i capite libri scriptum est de me vt facerē voluntatē tuā sicut volui: voluntatē tuā z salutare tuū dixi. Pauper ego sum z in laboribus a iuuentute mea: factiens voluntatē tuā: z oia que mā dasti mihi feci: paratus cōplere q̄ restant. Si tñ pater fieri potest: tolle a me tantā amaritudinē: que mihi parata est ab aduersarijs meis. Videt em̄ q̄ra machinant aduersum me z quor z q̄ta falsa mihi imponunt: p̄ter q̄ accipere aiām meā p̄siliati sunt. S; pater si feci ea: si ē iniquitas in manib; meis: Si reddidit retribuētib; mihi mala: decidā merito ab inimicis meis inanis. Ego em̄ que placita sunt tibi semp feci. Ipi vero posuerūt aduersū me mala. p̄ bonis: z odiū pro dilectioe mea: z discipulū meū corrupeit: et suū ducē ad me perdendū fecerūt: z appenderūt mercedē meā triginta argenteis: q̄bus sum ab eis vendit<sup>o</sup>. Rogo igit te pater mi vt trāfferas a me calicē istū. Si aurē tibi aliter videt: nō mea voluntas s; tua fiat. Exurge in adiutorij meuz: festina pater vt adiuues me. Dato em̄ dilectissime pater q̄ me nescierēt filiū tuū: qz tñ cum eis innocentia duxi**

z multa eis beneficia ptulit: nō deberent in me sic crudeles existere. Recordare q̄ steterim in cōspectu tuo vt loquerer p̄ eis bonis: z auerterē indignationē tuā ab eis. Nunquid reddidit pro bono malū: qz foderunt aiē mee: z mortē mihi turpissimā paraueit. Tu vides dñe ne sileas: ne discedas a me: qm̄ tribulatio proxima est: z nō est q̄ adiueret. Ecce in p̄spectu tuo sunt oēs q̄ tribulant me querētes aiāz meā. Impropertū expectauit cor meū z miserā. Et redijt dñs Jesus ad discipulos excitans eos z de orādo exhortans. Itē sedo z tertio ad orationē redijt in trib; diuersis locis ab inuicē distantib; p̄ iactū lapidis: nō q̄rum quis excutiens proijcere p̄ter s; q̄rum sine magna violentia lapidem mitteret. Et vt habeo a fratre meo q̄ ibi fuit adhuc in ipis locis vestigia sunt ecclesiaz: que ibi facte fuerūt. Rediēs ergo dñs Jesus ad orationē vt dixi sedo z tertio eūdem sermonē orauit addidit. Pater iuste si sic decreuisti crucis patibulū pro genere hūano sustineās fiat voluntas tua. S; recomendo tibi dilectissimā matrē meā: z dilectissimos discipulos meos quos hucusq; seruauī cū essem cum eis. Pater mi serua eos a malo. Et in terim sacratissimus sanguis corporis sui vndiq; in mūdo sudoris erumpēs in hac agonia seu certamine dū prolitus orat vsq; ad terrā abundanter decurrit. Considera q̄ta est aiē sine angustia: illud qz aiā aduertere debemus p̄tra impatientiā: qz Jesus trib; vicibus orauit anteq; respōsum acciperet. Cū autē sic orat z anxiatur dñs Jesus:

ecce angelus dñi pnceps Micha  
el astitit pfortas eū z dicens. Sal  
ue dñe deus meus Jesu: Orationē  
tuā et sudorē sanguineū patri tuo  
obtuli in p̄spectu totius curie sup  
ne: z oēs pro cidentes supplicauim⁹  
vt calicē hunc transferret a te. Et  
pater r̄ndit. Nouit dilectissimus fi  
lius meus q̄ hūani generis redē  
ptio quā sic optamus sine sui san  
guinis effusione decenter fieri nō po  
test: iō si salutē vult aiaz oportet p  
ip̄is mori. Quid ḡ fore decernis?  
Tunc dixit dñs Jesus angelo. Sa  
lutē aiaz oīno volo: iō potius eli  
go mori vt saluent̄ quas ad imagi  
nē suā pater creauit: fiat igit̄ volun  
tas patris mei. Et angelus ad eū.  
Conforta z viriliter agere: excelsus  
ei decet magnifica facere. Lito trās  
ibunt penosa: z perpetua gloriosa  
succedent. Dicit pater q̄ sp̄ tecū est  
z matrē tuā z discipulos ip̄e p̄ser  
uabit z reddet incolumes. Et hūi  
lis dñs hūiliter z reuerenter susci  
pit hanc p̄fortationē a sua creatu  
ra p̄siderās se minoratū paulomi  
nus ab angelis dū est i hac lachry  
maz valle. Et sicut tristabat vt hō:  
sicut in verbis angeli p̄fortatus fuit  
vt hō: z valefecit ei rogās vt eū pa  
tri recōmendaret z toti curie celesti  
Surgit igit̄ tertio ab oīone totus  
sanguine madefactus quē aspice  
tergentē sibi vultū vel lauante: ro  
tūq̄ afflictū reuerenter cernit: mē  
meq̄ cōpatere: q̄ nō sine ingenti a  
cerbitate doloris si hoc p̄tigere po  
tuit. Dicunt tñ sapientes exposito  
res: q̄ dñs Jesus patre morabat:  
nō tā timore patiedī: q̄ cōpassione  
prioris ppl̄: q̄ cōpatiebatur iudeis q̄  
de morte sua perdebant. Non em̄

debebat eū occidere: q̄ ex ip̄is erat  
z in lege eoz p̄inebat: z tanta eis  
p̄tulerat beneficia. Tñ orabat pa  
trē vt si fieri posset eū salute eoz q̄  
credat multitudo gentiū. Si vero  
iudei cecādi sunt vt alij videāt fiat  
voluntas tua nō mea. Fuit ei tunc  
in chusto quadruplex volūtas: vo  
luntas carnis: z hec nullo mō vo  
lebat pati: voluntas sensualitatis:  
z renuebat z timebat: voluntas rō  
nis: z hec obediebat et p̄sentiebat.  
Nam iuxta Esaiā. Oblatus est q̄  
ipse voluit: volūtas deitatis: q̄ im  
perabat z sniam dicebat. Igit̄ q̄  
verus erat hō: z vt verus hō in ma  
gna erat angustia positus: intime  
q̄sum potes cōpatere ei. Cōsidera  
diligenter z vide oēs actus z affli  
ctiōes dñi tui. Venit aut̄ post hec  
ad discipulos: z dixit eis. Dormire  
sā z requiescite: q̄ ibi aliquantulū  
dormieit. Bonus at̄ pastor vigila  
bat sup̄ custodia pusilli gregis sui.  
O grandis amor vere in finē dile  
xit eos: eū in tanta positus agonia  
procurat eoz quietē. Videbat a lō  
ge aduersarios suos: venientes eū  
armis z fustib: nec tñ discipulos ex  
citauit: nisi eū p̄e z iuxta eū fuerit.  
Tunc aut̄ dixit eis. Satis dormi  
stis: ecce q̄ me tradet appropinquat  
Et adhuc eo loquēte venit ille neq̄s  
Judas ante eos pessimus merca  
tor z osculatus est eū: s̄ q̄ moris  
erat dñi Jesu discipulos q̄s mitte  
bat eū osculo recipere redeūtes. Et  
p̄pterea proditor osculū illis in si  
gnū dedit z precedēs alios eū oscu  
lo rediit quasi dicat: nō sū ego cui  
istis armatis: s̄s rediēs more solito  
te saluto. Huc rabbi. O vere prodit  
or. Intuere z p̄sequere dñm Jesū

q̄s benigne suscipit ifelices ample  
xus z oscula proditoria: quē paulo  
ante sūmo cibauerat cibo eius la  
uerat pedes: z quō se pat̄ capī: li  
gari: percuti: z furib: deduci: ac si  
esset malefactor z impotens ad se  
defendendū: quō etiā cōpatit̄ disci  
pulis fugiētib: z errantib: z dolo  
res eoz cernere potes: q̄s inuiti et  
dolētes z suspiria dantes: vt orpha  
ni z timore p̄teritū recedebant. Et  
magis augebat eoz dolor q̄n vide  
bat magistrū z dñm suū sic viliter  
trahi per canes illos: z quasi agnū  
mānuentū sine resistentia sequi. Aspi  
ce qualiter manib: post tergū liga  
tis exclamidatus tunica succinct⁹  
nō curiose: capite discooptus: cur  
uus ex varigatiōe z vehemēti acce  
leratiōe incedēs. Cum at̄ p̄ntat̄ p̄n  
cipib: z seniorib: p̄gregatis: illi q̄si  
leo capta preda exultant examinat̄  
falsos testes p̄curat: p̄demnat̄: z ex  
puit in eius faciē sanctissimā: ocu  
los velant: collaphisant: z alapis  
cedunt dicētes. Prophetisa nobis  
christe q̄s est q̄ repercutit. Et mul  
tis obprobrijs vexat in oib: patie  
ter se habentē. Tandē illi maiores  
recesserūt mittentes eū in quendam  
carcerē de subtrus solariā: q̄ adhuc  
videri potest: vel eius vestigiū: z li  
gauerunt eū ad quandā columnā  
lapideā: cuius pars ibi postea mu  
rata fuit: z adhuc apparere vt habeo  
a fratre meo qui vidit: dimiserūtq̄  
eū: z cum eo quosdā armatos acu  
tionis custodie qui eū per totā no  
ctē verauerūt: derisōib: vacantes.  
Cogita qualiter illi audaces z pesti  
mi p̄uicātes ei dicebāt. Credebas  
tu esse melior z sapientior: principi  
bus z sapientib: nostris: que stul

cia erat tua? Non debebas p̄tra  
eos os aperire. Quō fuisi ita au  
sus? Nunc apparet sapientia tua.  
Tu stas mō licet cōuenit paribus  
tuis. Dignus em̄ es morte z tu ha  
bebis eā. Et sic per totā noctē mo  
do vnus mō alius insultat verbis  
z factis p̄tra eū quanta possunt di  
cunt z faciūt isti pessimi p̄tra dñm.  
Intuere dñm verecundū z patien  
ter tacentē ad oīnia tanq̄ in culpa  
deprehensum: vultu in terra depres  
so z compatere ei. O dñe ad quoz  
manus venisti? Quanta est patie  
tia tua? Vere ista est hora et pore  
stas tenebray. Et sic stetit rect⁹ ad  
columnā ligatus vsq̄ mane. Inre  
rim aut̄ Johānes vadit ad dñam  
z socias intra domū Magdalene  
in qua cenā fecerat: z narrat oīnia  
que de dño Jesu z discipulis p̄tin  
gerant. Tunc indicibilis planctus  
z clamor factus est. Cogita in quā  
ro dolore sūt positē de dilectissimo  
dño suo: q̄ bene vident et credunt  
ip̄m mortuū. Tandē dña se dedit i  
partē: z ad orationē se pu: rrit di  
cens. Pater reuerendissime: pater  
p̄ssime: pater misericordissime re  
cōmendo vobis vnigenitū vestrū  
dilectissimū. Nō sitis ei crudelis: q̄  
cunctis est benignus. Pater erer  
ne ne moriat̄ filius meus: nihil em̄  
malefecit. Sed pater iuste si redē  
ptionē vultis humani generis: ob  
secro per aliū modū faciatis. Om  
nia em̄ possibilia sunt vobis. Ro  
go vos pater sanctissime si vobis  
placet: non moriarur filius meus.  
Liberate eum de manu peccato  
rum: et reddite ipsum mihi. Ipse  
per obedientiā et reuerentiā vestrā  
nō se iuuat: derelinquit seipsum: et

ut imbecillis et importis est inter illos: ideo vos cum iuuare. Nec et his similia orabat domina nostra toto affectu et conatu suo: et cum amaritudine magna. Compatere igitur ei quatenus cernis afflictam.

**Quomodo principes duxerunt Jesum ad Pylatum mane.**

Ca. LXVII

Bene autem facto tempestiue redierunt principes et maiores populi: et fecerunt ei ligari manus post tergum dicentes. Veni nobiscum latro: veni ad iudicium: hodie copulebunt maleficia tua: modo apparebit sapientia tua: et ducebatur eum ad pylatum et ipse quasi nocens sequebatur eos: cum esset agnus mitissimus. Cum autem mater et Johanes et societatem suam mox manerent ut venirent ad eum: occurserunt ei in bimio: videntes eum sic vituperabilem et enormiter ab illis adduci canibus: quanto dolore repleverunt: dici non potest. In illo autem mutuo aspectu fuit dolor utriusque. Nam ipse dominus affligebatur multum ex compassione erga illos matris quam ad matrem. Nam sciebat quod pro ipso dolebat usque ad mortem: et usque ad separationem anime a corpore. Considera et intue quod compassiva sunt omnia ista. Ducitur ergo ad Pylatum: et sui eum a longe sequuntur: nec poterant appropinquare. Accusatur ab illis de multis. Ipse vero tacebat: sed pauca presidi loquebatur. Preses autem non videns in eo causam mortis: misit eum ad Herodem. Herodes autem volens videre de suis miraculis gavisus est: sed nec miraculum nec verbum aliquod potuit habere ab eo. Igitur Herodes reputans eum stultum derisionem induit eum veste alba:

et remisit eum Pylato. Et sic vides quod dominus Jesus non solum malefactor sed stultus reputatus est. Ipse autem omnia patientissime tolerabat. Attende qualiter ducitur et reducitur demisso capite et vultu: et omnium clamores pueritia et subsannationes audientem. Et forte lapidum percussiones et imunditias iacentes: et matrem et suos cum ingenti merore a longe sequentem. Reducto quoque eo ad Pylatum illi canes cum audacia magna et constantia prosequuntur suas accusationes. Sed Pylatus nullam causam mortis inueniens: mittebat eum dimittere. Dixit ergo: Corripiam eum et dimittam. Pylate tu dominum castigas: nescis quid agas: quod nec morte nec flagella meruit. Rectus ageres si te ad suum nutum corrigeres. Iussit autem eum flagellari. Spoliatur et ergo dominus Jesus: ad columnam ligatur: durissime flagellatur: stat nudus coram omnibus elegans verecundus et speciosus forma patris filii hominum: suscipit spurcissimorum flagella dura et dolorosa: caro illa tenerrima: et innocentissima: mundissima: pulcherrima: flos omnis carnis: et totius humane nature replet liquoribus et fracturis fuit undique regius sanguis de omnibus partibus corporis superaddit: reiteratur: inspissatur liquor super liquoribus: donec tortoribus et inspectoribus fatigatus: tubet solui a columna ad quam ligatus fuit. Vestigia crucis ostendit: ut in hystoribus patet. Dic eum diligenter considera per mortem longam: et si ei non compatieris cor lapideum te habere reputa. Tunc impletus est quod dictum est per Esaiam. Vidimus eum et non erat aspectus: et reputauimus eum quasi leprosum et humilitatum a deo. Domine qualis fuit ille tam audax et temerarius

quod te spoliavit: quod te ligauerunt audacioribus? Sed illi audacissimi quod te flagellauerunt: et tu solus iusticie tuos radios subtraxisti: non sunt tenebre et potestas tenebrarum. Des sunt tepotiores. Amor tuus et iniquitas nostra sic te fecit imbecillum. Male dicta sit iniqtas pro qua sic afflictus sis nudus: flagellatus: per domum per scrutando per panis suis: quod sparium per domum pieci fuerat a spoliatoribus. Erat tremebundus et afflictus propter frigus. Luctus se vellet vestire: prendunt pessimi dicentes Pylato. Domine hic se regem facit coronam eum more regio. Et accipietes clamidem sericam rubeam veterem et turpem et vestierunt eum: et spinis coronauerunt. Cogita quas afflictiones sustinet prout ipse voluit purpuram suscipit: caput corone spinis nec parat: arundinem tollit: et coram se genua flectentibus non dat responsum: sed caret et obmutescit. Erne igitur eum cum cordis amaritudine: maxime cum caput eius plenum spinis fuit et sepe percutit. Qualiter depresso collo pariter cum dolore magno icterus acerbos suscipit. Perforabant enim caput eius sanctissimum ille spine acerbissime: et totum sanguinem madefaciebant. Domine miseri quod vobis timendum apparebit caput illud: quod nunc sic percutitis. Illud enim ei tanquam regnare volenti: omnia sustinet quasi corperuus. Sed nec illis suffecerat quod maiorem illusionem totam cohortem congregauerunt: sed etiam coram Pylato et toto populo adduxerunt eum foras publice sic illum: et portante spineam coronam: et purpureum vestimentum. Erne quod ad terram stat demissa facie coram tota multitudinem vociferam

te et clamare. Crucifige crucifige eum et semper eum irridente et ei insultante. Quasi sapientiores eo fuerunt: et quasi modo apparet quod ipse insipienter se habuit per principes et phariseos quod sic eum aptari fecerunt et ad ralem sine perducere. Et sic non solum dolores et penas: sed obprobria suscipiebat ab eis.

**Meditatio passionis ad terram.**

Ca. LXVI

Erne igitur tota iudeorum multitudine magis vocibus ut crucifigatur: et sic per demum a preside misero pylato. Non recordantur beneficioz et operum eius. Non mouent propter innocentiam eius: et quod videtur crudelius non trahunt propter afflictionem quam ei vident sustinere: sed exultant principes et maiores: quod habent iumentum suum prauum: ridet et irrident eum quod est verus et eternus dominus: et mortem accelerant quantum potest. Reducitur autem dominus Jesus in tunc spoliatus illa purpura: et adhuc nudus coram eis adducitur: et datur ei reuestiendi licentia. Attende diligenter et statum eius considerat: et in singulis actibus ut intus me compatiaris et simul patiaris. Buer te parumper oculos a deitate: et cum purpureo hominem considera et videbis iuuenem elegantem: nobilem: innocentem: et amantissimum: totum flagellatum: sanguinibus liquoribus respersum: pannos suos sparium undique proiectos de terra colligentem: et cum quadam verecundia reuerentia et rubore se coram illis semper ipsum irridentibus reuestientem: ac si esset a deo derelictus: et omni auxilio destitutus: non pietate et compassione mouearis. Nam modo colligit unam tunicam: modo aliam: et sic coram illis se vestit. Redeas postea ad deitatem

cum rubore et reuerentia reuestiente  
 ac si esset vilissimus homo et seruus  
 precius sub illoz dominatione p[ro]stitutus  
 et ab eis pro aliquo excessu cor  
 reptus et castigatus. Diligenter mi  
 rare eius humilitate[m] et diligenter ei  
 teip[su]m p[ro]forma. Eisdem etiam p[ro]sidera  
 riob[us] copatiens intueri potes eun  
 dem cum ad columnam ligatus: sic e  
 no[m]miter flagellatus. Tunc eo vesti  
 to ducunt foras ne morte differat  
 et tunc venerabile lignum crucis lon  
 gius grossius multum graue ponunt  
 super humeros eius: et ipse tanquam  
 agnus mansuetissimus suscipit et  
 portat. Et ut de in historijs opinio  
 est crucem d[omi]ni quindecim pedes ha  
 buisse in altu[m]. Et tunc ducit accele  
 rat et obprobrijs saturat. Ducus  
 aut foras fuit cum duobus latronibus.  
 Et hec est societas sua. O d[omi]ne Je  
 su q[ui] tam verecundia istis tui amici  
 faciunt vobis: latronibus vos sociat  
 et detentius facit: quod vobis crucem  
 portanda[m] imponit: quod de latroni  
 bus non legit. Unde non solum Esaiam  
 cum iniq[ue] deputatus est: sed et ini  
 quoz iniq[ui]oz. Mirabilis est pa  
 tientia tua d[omi]ne. Considera quomodo va  
 dit subitus crucem curuus et fatiga  
 tus: et copatere ei quantum potes in an  
 gustias et obprobria posito. Quia  
 vero propter multitudinem gentium me  
 strissima mater appropinquare neq[ue]  
 bat tui per aliam viam breuiorem celeri  
 ter cum Iob[us] et sociab[us]: ut alios pre  
 cedens et appropinquare posset. Tu  
 autem extra portam ciuitatis ex p[ro]cur  
 su viam cum habuit obuium: cernens  
 cum sic oneratum ligno tam grandi  
 semimortua est pro angustia: nec ei  
 verbu[m] dicere potuit: nec d[omi]nus illi ac  
 celeratus ab eis qui eum ad crucifi

gendus ducebatur. Ulterius p[ro]p[ri]e  
 cedens vertit se ad mulieres flen  
 tes dicens. Filie hierusalem nolite flere  
 super me: sed super vos et super filios ve  
 stros et. Ex his duobus locis appa  
 rent vestigia ecclesiarum que ibi facte  
 fuerunt in horum memoria: v[er]o habui a  
 fratre meo qui vidit: qui etiam dicit: quod  
 mons caluarie ubi fuit crucifixus  
 distabat a porta multum: v[er]o nimis  
 erat longa portatio crucis. Cum igitur  
 ulterius processissent: et ita esset fa  
 tigatus et fractus quod amplius por  
 tare non posset: deposuit eam et illi pes  
 simi morte eius differe nolentes: tri  
 metes ne pylatus sententiam reuo  
 caret: quod considerat voluntate[m] dimit  
 tendi eum: coegit quendam ut cru  
 cem portaret. Ip[su]m autem sic oneratum:  
 et ut latronem ligatum: duxerunt ad locum  
 caluarie. Nonne igitur hec que in ma  
 tuinali p[ar]te et tertia hora passus  
 est: tibi vident absque alio crucifixio  
 ne vehementissimi doloris esse: ama  
 rissimi est stupendi horroz. Certe  
 sic puto: et ad compassionem multum va  
 lentia: et passionem inferentia. Sic igitur  
 tur coplata vident que de his tribus  
 horis dicenda fuerit.

**Meditatio passionis ad ho  
 ram. vi. et ix. Ca. LXVII**

Am igitur d[omi]nus Jesus vitupe  
 rabiliter ductus ad locum fe  
 tidum caluarie venit: p[ro]spice  
 re potes operarios malos v[er]o d[omi]ni: ne  
 quiter operari. His autem toto me  
 tis intuitu te p[ro]ntem exhibeas: et co  
 gita singula que fiunt p[ro] d[omi]no: et que dicuntur  
 ab ip[s]o d[omi]no et fiunt. Vide igitur ocu  
 lis mentis alios figere: alios para  
 re clauos et marcellos: alios para  
 re scalas et necessaria, alios ordina

re quod facere debeant: alios ip[su]m spo  
 liare. Spoliatus autem et nudus est  
 coram tota multitudinem etiam nunc ter  
 tia vice. Renouant fracture p[ro]pter  
 panos ad carnem applicatos adhe  
 rentes. Nunc p[ro]spicit mater filij sui  
 sic corpus tractari: dolore mentis  
 affligit: et supra modum tristat cum ru  
 bore: quod eum videt totaliter nudum:  
 quod nec femoralia dimiserit ei. Accel  
 lerat mater et appropinquat filioz am  
 plerat et cingit eum velo capitis sui.  
 O in qua amaritudine est anima sua.  
 Non credo quod ei verbu[m] dicere potue  
 rit: quod liberet amplius iuuaret eum.  
 si posset: sed non poterat eum iuuare:  
 eripit ei de manibus suis furibunde  
 et ducit ad pedem crucis. Dic modum  
 crucifixionis diligenter attende. Po  
 nunt due scale: vna retro: vna alia  
 in brachio sinistro super quas ma  
 leatores ascendunt cum clavis et mar  
 tellis. Poniunt alia parua scala a p[ar  
 te anteriori attingens vsque ad locum  
 ubi pedes figi debebant. Compelli  
 tur d[omi]nus Jesus ascendere crucem per  
 parua[m] scala[m]. Ipse vero sine rebellio  
 ne et p[ro]traditione: humiliter facit que  
 quid volunt. Cum igitur est in supe  
 riori gradu p[ar]te scale vertit ad cru  
 cem: aperit illa regalia brachia:  
 expandit manus pulcherrimas et ex  
 cellas eas porrigens crucifixoribus  
 suis. Aspicit in celum ad patrem dicens  
 Ecce meip[su]m vsque ad mortem humi  
 liaui ut voluisti. propter humani ge  
 neris amore[m]: placet accepto: et me  
 pro eis offero quos mihi fratres esse  
 voluisti. Accipit igitur et tu ac deinde  
 placabilis esto eis mei amore[m] et om  
 nem veterem maculam absterge et elon  
 ga ab eis. Pro eis me offero. Qui  
 autem post crucem est: accipit manum

eius dexteram et eam cruci fortiter affi  
 git. Quo facto ille qui ex eius lare  
 re sinistro est: sinistra accipit manu[m]  
 trahit quantum potest: extendit et alium  
 clauum affigit percutit et infigit. De  
 scenduntque post hec illi de scalis et  
 renouent omnes scale: pender d[omi]nus  
 ex grauedine corporis deorsum tra  
 hentis: solum clavis manibus et non  
 pedibus infixis sustentatus. Nihil  
 minus occurrit alius qui per pedes  
 quantum potest eum trahit: eo sic ex  
 tracto: alius configit ambos pedes  
 durissimo clauo. Sunt qui credunt  
 quod hoc modo fuerit crucifixus stan  
 te cruce in terra. Alij vero quod cruce  
 erecta super terram eum crucifixerunt et post  
 ea crucifixum eleuauerunt et crucem fixerunt  
 in terra. Quid si magis placet: aspice  
 quomodo eum despicabiliter capiunt  
 ipsi sicut ribaldum: et prosternunt eum  
 super crucem in terra: furibunde bra  
 chia eius accipientes: et post violen  
 tam extensionem crucifigentes. Si  
 militer de pedibus factum intueri: quod  
 traxerunt quantum potuerunt. Ecce  
 crucifixus est d[omi]nus Jesus sic in cru  
 ce extensus: quod omnia ossa eius di  
 numerari possent: sicut per prophe  
 tam conuenit. Fluit v[er]o d[omi]ni sanctissi  
 mus sanguis ex illis maximis scis  
 suris. Sic conangustatus est quod se mo  
 uere non potest nisi in capite. Illi  
 tres clauis sustinent totum corpus  
 pondus: dolores acerbissimos to  
 lerat: et vltra quod dicit vel cogitari pos  
 sit affligit. Pender inter latrones  
 v[er]o d[omi]ni pender: v[er]o d[omi]ni obprobria: v[er]o  
 d[omi]ni conuicia: nec adhuc sic angu  
 stiato parant. Nam alij blasphemant  
 dicentes. Quis qui destruit  
 templum dei et in triduo re. Alij di  
 cunt: seip[su]m saluum facere non potest. et

alia multa uicia dicunt. Sz z pn  
cipes sacerdotū clamāt. Si filius  
dei es: descēdas nūc de cruce z cre  
demus tibi? Sz z milites q̄ cruci  
fixerūt eum: diuiserūt uestes in sua  
presentia. Et hec oia dicunt z fiunt  
p̄sente mestissima matre eius: cui⁹  
cōpassio multū augebat filij passi  
onē. Et ipsa econuerso pendebar in  
cruce cū filio: z potius elegisset mo  
ri cū ipso: q̄s amplius uiuere. Un  
diq̄ angustie sunt z tormēta q̄ sen  
tiri p̄nt s̄ enarrari nō p̄nt. Stabat  
mater iuxta crucē filij: inter crucē  
eius z crucē latronis nō auerbat  
oculos a filio. Angustiabat: z ipsa  
toro corde orabat patrē dicēs. Pa  
ter z d̄s eterne placuit vobis filius  
meus crucifigeret: nō est tps nunc  
a vob eū reperere. Sz videt in q̄s  
ta angustia est aī a me: rogo mei  
get̄ ei⁹ penas. Pater recomendo  
vob filiū meū. Si filius orabat  
patrē pro ea: et tacite in se dicebat.  
Pater mi vides quō affligit ma  
ter mea debui crucifigi: non ip̄a: s̄  
ip̄a est mecū in cruce: sufficit cruci  
fixio mea: q̄ totius ppli poro penā  
z perā. Ip̄a tñ nil meret̄: vides etiā  
rotā desolatā: merore p̄fectā: recō  
mendo eā tibi vt dolore eius tole  
rabiliorē facias. Erāt aut iuxta cru  
cem cū dñā Jobes z Magdalena  
z due sorores dñe. s. Maria Jaco  
bi z Salome: z forte alie q̄ oēs ma  
trime Magdalena discipula sua ste  
bat: nec poterat p̄solari de suo dile  
cto magistro dño suo. Compatie  
bant oēs dñor dñe: z sib̄ipsis reno  
uabat sepe dolor: q̄ semp augebat  
passio dñi sui in conuicijs z factis.  
Dñs aut in cruce pendēs vsq̄ ad  
extm̄ ip̄is nō fuit ociosus: s̄ facie

bat nob̄ vtilia: dixitq̄ septe verba:  
que reperiunt in euāgelio. Primū  
fuit in ip̄o crucifixionis actu: cū ora  
uit p̄ suis crucifixorib̄ dicēs. Pa  
ter ignosce illis: q̄ nesciunt qd̄ fa  
ciunt. Qd̄ verbū magne pietatis:  
magni amoris z benignitatis fuit  
Scdm̄ fuit ad matrē cum dixit. Ec  
ce filius tu⁹: z Johannē. Ecce ma  
ter tua. Tertiu fuit ad latronē: cui  
dixit. Hodie mecū eris in paradī  
so: in quo patet largissima misericōdia  
Quartū fuit. Hely hely lamasaba  
thani. Qd̄ est. Deus meus de⁹ me  
us vt quid dereliquisti me. Quasi  
dicat. Pater tantū dixisti mūdū  
q̄ pro eo me tradidisti: z derelinq̄s  
se me videris. Quintū fuit cum di  
xit. Sitio. In quo verbo fuit ma  
gna cōpassio matris z sociar̄ eius  
ac Jobanis: s̄ pessimis magna fu  
it leticia. Nam licet exponi possit q̄  
salutē aīaz sitiebat: tñ in veritate  
situit: quia pro sanguinis euacua  
tione erat totus siccatus et arefa  
ctus. Et cum illi maligni cogitare  
non possent in quo ei amplius no  
cerent: acceperūt verandi materiā:  
cum ei dederūt acerū z fel: quia ma  
ledictus furor eorum sic erat perti  
nax: quia ei quantū potuerunt no  
cuerunt. Sextū verbū fuit cum di  
xit. Consummatū est. Quasi dicat  
Pater obedientiā quā mihi dedi  
sti p̄fecte cōpleui: z adhuc quicqd̄  
mandare vis facia. Ego em̄ in fla  
gella parat⁹ sum: s̄ totū qd̄ de me  
scriptū est p̄sumatū est: si tibi pla  
cet renoca me. Et pater ait ad eum  
Veni dilectissime fili bene omnia se  
cisti: nolo ampli⁹ anier̄. Veni q̄  
i sinu meo z in brachia mea te susci  
piā. Et tūc cepit ocul⁹ languere mo

re morientū: z tot⁹ p̄llescere: mō  
claudendo oculos: mō aperiēdo: z  
caput inclinare: mō in partē vnā:  
mō in partē aliā. Deficiētib̄ virib̄  
z venis iā vacuis. Tandē addidit  
septimū verbū cū clamore valido z  
lachrymis dicēs. Pater i manus  
tuas cōmēdo sp̄m meū. Et h̄ dicēs  
emisse sp̄m inclinato capite versus  
matrē. Similiter inclinavit se versus  
patrē super pectus: quasi gratias  
agens ei q̄ ip̄m inuocabat. Extra  
didit ei sp̄m suū. Ad hunc clamorē  
puerulus fuit Centurio q̄ erat ibi z  
dixit. Vere filius dei erat iste: au  
diens q̄ sic clamās expirasset. Nā  
ali j hoies cū moriunt̄: clamare nō  
possunt ideo credidit in eū. Fuit at  
ita magn⁹ iste clamor q̄ sicut a sa  
piētissimo viro intellexit: vsq̄ in i  
fernū fuit auditus. Q̄ qualis erat  
tunc animā matris: cū sic videbat  
eū deficere: languere: lachrymari z  
mori. Credo q̄ p̄pter angustie ama  
ritudinē absorpta erat: z quasi in  
sensibilis facta z semimortua: nūc  
multo magis q̄ q̄n̄ obuiauit ei por  
tanti crucē. Quid tūc Maria ma  
gdalena fidelis z dilecta discipula  
Quid Jobes ab eo pre ceteris dile  
ct⁹? Quid alie due sorores dñe fa  
ciebant? Sz quid facere poterant?  
Replere erāt amaritudine z dolo  
rib̄. Ecce dñs p̄dēt i cruce mortu⁹  
z recedit tota multitudine: remanet  
mestissima mater: cū illis quattuor  
ponit se ad sedendū iuxta crucem:  
p̄templat dilectissimū filiū suū ex  
pectans a deo auxiliū quō eū habe  
re z sepelire valeant. Sz z tu si be  
ne p̄templaris dñm tuū p̄siderare  
potes: q̄ a plāta pedis vsq̄ ad ver  
ticē capitis nō est in eo sanitas. Nō

em̄ in eo est mēbz nec sensus cor  
poris q̄ suā infirmitatē z afflictio  
nē z passionē nō senserit.

De mora nostre dñe iuxta  
cruce. Ca. LXVIII

Immortantib̄ igit z seden  
c tibi verecundis dñā mater  
Jesu: Jobāne: Magdale  
na z sororib̄ matris Jesu ab vna  
parte iuxta crucē z aspiciētib̄ qua  
si sine intermissiōe dñm Jesum sic  
in cruce pedentē inter latrones sic  
nudū sic afflictū: z ab oib̄ dereli  
ctū: ecce armati multiveniēbāt a ci  
uitate q̄ mittebant vt ip̄is crucifi  
xis frangerēt crura z occiderēt eos  
ac sepelirēt: ne in magno die sabba  
ti corpa eor̄ remanerēt in cruce p̄  
dentia. Tunc dñā z oēs surgunt: a  
spiciunt z vident eos. Renouat̄ do  
lor pauor z timor crescit. Multū ei  
dñā timer z nesciens qd̄ faciat di  
cebat sibi. Fili mi dilectissime qua  
re redeunt isti q̄ amplius facere vo  
lunt? Nōne re occidit̄ fili mi? Pu  
tabā ip̄os esse satiatos de te: s̄ vt  
video adhuc te mortuū persequū  
tur. Te defendere non potui: nec a  
morte liberare: s̄ veniāt z stabo iux  
ta crucē ad pedes tuos fili mi. Ro  
go patrē tuū vt illos placabiles ti  
bi faciat: ego at̄ qd̄ potero facia. Et  
tunc oēs q̄nq̄ flentes iuerunt z po  
suerunt se ante crucē dñi. Appropi  
quant aut̄ illi cū furore magno et  
strepitu z vidēt latrones adhuc  
vivere frangunt eis crura: occidūt  
deponunt: z in quadā fouea velo  
citer proficiunt. Redēntq̄ ad Je  
sum. Tunc timēs mater ne sic face  
rent filio suo: tacta dolore cordis i  
trinfecus ad arma sua. s. ad humi

litate recurrit: et genibus positus ac  
brachijs cancellatis: vultu lachry  
mabili: vocerauca sic eos alloquitur  
dicēs. Viri fratres rogo vobis pro de  
um altissimū: ne me amplius vere  
ris. pro dilecto filio meo. Ego scilicet me  
strissima mater eius et scitis quod nunquam  
offendi nec aliquam iniuriam vobis feci  
Et si filius meus visus est esse protra  
rius: ipsum permisisti: et vobis remitto  
omnem offensam et iniuriam filij mei. hanc  
tamen misericordiam mecum facite ne profringa  
tis eum saltem cum integrum tradere va  
leat sepulture. Non expedit ut eius cru  
ra frangatis: videbitis quia iam mor  
tuus est: et magna hora est quod dece  
sit. Iohannes Magdalena et sorores  
matris domini stabant genibus flexis cum  
ea amarissime flentes. Dominus quod  
est quod agis ad pedes nephandoz  
stans et oras inexorabiles: pietate  
flectere credis crudelissimos et pes  
simos et humilitate superbos? Aboia  
rio superbis humilitas. Unus est Lon  
ginus nomine tunc superbus et impius: sed  
postquam uersus et sanctus: porrigens  
lanceam de longe illoz ploratus et pro  
ces premissos: latus dextrum domini Je  
su aperuit vulnere gradatim: et inde sa  
guis et aqua exiit. Tunc mater semper  
morta cecidit inter brachia Ma  
gdalene. Iohannes autem dolore virgēte:  
summo vigore insurgit et illos dicēs  
eis. Viri nequissimi hanc impietatem  
facitis. Nōne videtis quod mortuus est  
quod reuultis et hanc suam matrem occide  
re? Recedite: quia nos sepeliemus eum.  
Tunc illi sicut domino placuit recesserunt.  
Excitatus autem dominus surgit quasi euigilans  
querens quid sit de dilecto filio suo.  
Rident quod non erat facta et eum noui  
tas aliquid: suspirat et anxius. Aspiciat  
filium sic vulneratum dolore mortis at

terit. Sed vides quoties hodie mor  
tua et quoties certe quoties videbat  
et filium parari vel nouitatem fieri. Un  
de nunc impletum est in ea quod sibi dixe  
rat Symeon. Nam pluries hodie h  
sibi progit. Sed nunc vere filij corpus  
et matris aiaz hanc lanceam gladius pro  
forauit. Ponit autem se oēs in terra  
ad sedendum prope crucem. Nesciunt quid  
facere debeant. Corpus ei deponere  
et sepelire non possunt: quia nec vires hanc  
sufficiētes: nec instrumēta. Rece  
dere autem eo sic remanere non audent  
et diu sic remanere non valent: nocte  
appropinquante. Vides in quātra per  
plexitate sunt. O benigne deus qua  
re hanc matrem prope oībus electam mundi  
speculum reclinatorum tuum sic perme  
tis tribulari: et prope esset ut aliquis tulum  
respiraret. Interi autem pluries pro via  
uenteres aspiciunt. scilicet Ioseph ab ari  
mathia et Nichodemum ducētes se  
cum alios portantes instrumēta ut  
corpus de cruce deponant: et quasi centum  
libras myrrhe et aloes: quod ueniebant  
ad sepeliendum eum Tunc oēs surgunt  
cum timore magno. Dominus quātra est af  
flictio istoz hodie. Circūspiciēs autem  
Iohannes dixit. Benedictus dominus qui no  
bis mittit auxiliū. ego cognosco ibi  
Ioseph et Nichodemum. Tunc domina  
resumptis viribus dixit. Benedictus  
dominus qui memor est nostri: nec dereli  
quit nos. Fili occurras eis: quod uenit  
in auxiliū nostrum. Gladit Iohannes ob  
uia eis velociter: et attingēs eos sein  
uicē amplexant cum magno fletu: non  
valentes pro longa morā sibi inuicē lo  
qui pro angustiarum compassione. Deinde  
ueniēt ad crucem: et quirit Ioseph quod se  
ille cum domina et quod est de alijs discipu  
lis. Dixit autem Iohannes illas qui ibi erant  
de discipulis autem non dicit se nescire quod

nullus hodie sibi fuit. Querit de his  
que et dominum facta sunt: et narrat ei Jo  
hannes per singula. Cum autem prope cru  
cem fuerit: genuflectēs et flentes ad  
orauit dominum. Applicātes autem rece  
pti sunt reuerēter pro dominā et alias so  
cias cum genuflectōe et inclinatione  
usque ad terram. Sicut et ipsi genufle  
ctentes cum ploratu magno steterunt  
sic pro magna morā. Tandem domina di  
xit. Benefecistis habentes memo  
riam magistrum vestrum: quia multum vos di  
lexit. Et fateor vobis quod in aduentu  
vestro visum est mihi nouam oriri lucem  
Nesciebam enim quod facere debere  
mus: dominus autem vobis retribuatur. Et il  
li. Dolem toto corde nostro de his  
que et facta sunt: preualuerit im  
pij super iustū: libenter eripuissim eum  
a tanta iniusticia si potuissim. sal  
tem hoc modicum obsequium prestabim  
domino et magistro vestro. Surgentes  
proparauerunt se ad deponendum eum.  
Tu autem diligenter attende depositio  
nis modum: ponunt due scale a late  
ribus crucis apposite. Ioseph ascen  
dit super scalem lateris dextri: saragit  
extrahere clauum manus ipsius: sed  
difficile est: quia clauus grossus et lo  
gus est: et in ligno valde confixus et  
sine oppressione manus domini non videtur  
posse fieri: sed non est vis quod fideliter  
facit et rosum acceptat dominus. Et euul  
so illo Iohannes clam inuuit Jo  
seph dictum clauum sibi porrigi: ne  
ipsum domina videat. Deinde Nichode  
mus extrahit alium clauum manus si  
nistre: et eum dat similiter Iohanni.  
Descendit Nichodemus et venit  
ad clauum pedum. Ioseph autem su  
stentabat corpus. Felix ille qui cor  
pus domini meruit sustentare et ample  
xari. Tunc pendente dexteram ma

num domina reuerenter suscipit  
ponit ad vultum suum intueretur oscu  
latur eum lachrymis et validis su  
spiribus. Euiso autem clauo pedum  
paulisper ascendit Ioseph: et omnes  
accipiunt corpus domini et ponunt in  
terra. Domina suscipit caput cum  
scapulis in suo gremio: Magdalena  
pedes: apud quos olim tan  
tam gratiam habuerat. Alij circum  
stant et omnes faciunt planctum ma  
gnum super eum. Omnes enim plan  
gunt eum amarissime quasi vni  
genitum: sicut quod dicit propheta.

**Meditatio passionis do  
mini Jesu in hora comple  
torij. Ca. LXIX**

Est aliqua morā cum nos  
pro appropinquare rogat Jo  
seph dominam ut permittat  
eum inuolui lintheaminibus et se  
peliri. Ipsa vero contendebat di  
cens. Nolite tam cito fratres mei  
mibi filium meum accipere: vel me se  
cum sepelire. Flebat irremediabili  
ter: aspiciebat vulnera manuum et pe  
dum et lateris: modo unum: modo  
aliud: videbat spinas et puncturas:  
depilationem barbe: faciem sputis et  
sanguine deturpata: et caput ton  
sum: ac deslendo et aspiciendo non po  
terat satiari. Legi quod dominus cuidam per  
sone deuote reuelauit quod ipse fuit ro  
sus capillis et depilatus barba: sed  
euangeliste non scripserunt omnia.  
Et quidem quod fuerit tonsus: non possit  
per scripturam probari. Sed depila  
tio barbe possit probari. Dicit enim  
Esaias in persona domini. Corpus meum de  
di punituribus: et genas meas vel. et  
Unde ipsa mater aspiciebat flebiliter  
et morose videre volebat. Tardente

at hora dicit Iohes Dña descendamus cū Ioseph z Nichodemo z mittamus aprari tractari z sepeliri corpus dñi nostri: qz p̄ nimia moras pati possent a iudeis calūniā z iniuriā. Ad hanc vocem dña tanq̄s gratas deserta cogitās q̄ ip̄i Jobi cōmissa est noluit amplius p̄tendere: z signans z benedicēs eū permittit aprari z tractari vt voluerunt. Tunc Ioseph z Nichodem⁹ z alij ceper̄tinuoluerē corp⁹ z aprare cū linteamine: sicut moxis est iudeis. Dña vero sp̄ tenebat in gremio caput eius: qd̄ ante sibi seruauerat aprandū: z Magdalena pedes. Eūz aut̄ venēit ad crura dicit Magdalena. Rogo vos vt p̄mittatis me aprare pedes apud quos sum miscōias z secuta. Quib⁹ permittētib⁹ illa eos tenebat z videbatur deficere p̄e dolore: z quos lachrymis cōpunctiōis irrigauerat: nunc multo magis lachrymis doloris z passiois lauit. Aspicebat pedes sic p̄foratos vulneratos cruciatos z sanguinolentos z amarissime flebat. Nā vt veritas de ip̄a p̄hibuit. Dixerit multū iō fleuit multū: marie in hoc vltio obsequio magistri sui sic afflicti: sic flagellati: sic vulnerati: sic mortui: z sic ad nihilū redacti. Vix sibi vira stare poterat libenter expirasse ad pedes dñi sui: nō videbat remediū doloris sui nec p̄seruauerat ei in talib⁹ obseq̄. Nouū z vltimū obsequiū est qd̄ ei nunc p̄stat. Et in hoc amaricatur aīa sua: qz nō potest illud facere vt veller. Veller ei totū corpus aprare lauare z vnguere: sed nō est tps nec locus. Nō potest plus: nec poterat illud: facit qd̄ potest: lachry-

mis pedes lauat z deuote abstergit: amplexat: osculatur: in noluit aptat fideliter vt melius p̄r. Sic igit̄ aprato reliquo corp̄e respiciūt ad dñaz vt ip̄a cōpleat: z oēs planctū reincipiunt. Tunc ip̄a vidēs q̄ amplius nō poterat differre: ponit vultū suū super faciē filij dicēs. Fili mi dilectissime in gremio mortui teneo: duz est diuortii mortis. Jocundat̄ delectabilis fuit inter nos p̄uersatio tua: sine querela z offensa inter nos fuim⁹: z tu vt innocēs occisus es. Fili mi fideliter tibi seruiui z tu mihi: s̄ in hac pugna tua dolorosa: nec tibi p̄ auxiliari voluit: nec ego potui. Tū reip̄m dereliquisti pro amore humani generis: qd̄ redimere voluisti. Dura z pensosa z cara nimis fuit ista redēptio: d̄ qua tū gaudeo pro salute hominū: s̄ in tuis dolorib⁹ z in morte tua affligor valde. Scio q̄ tu nō peccasti z tū culpa occisus es morte valde turpissima z amara. Nō doo q̄ fili disuncta est nostra societas: z me a te nunc separari oportet. Sepeliā q̄ te mestissima mater tua: s̄ postea quo ibo z vbi morabor: fili mi: Quō sine te viuere poterō: tecū libēter ego sepelirer: vt vbi esses ego essem tecū: s̄ qz nō possum corpore tū sepeliar mente. Aīam meā sepeliā in tumulo cū corpore tuo: eā tibi cōmitto: eā tibi cōmēdo. O fili mi q̄ amara est separatio ista. Et in rerim multo magis rigauit faciē filij q̄ Magdalena pedes. Abstergit at̄ z deosculat̄ eū z oculos eius z in quodā sudario caput eius inuoluit z dilgēter aprauit. Tandē itez benedixit z signauit eū. Tunc oēs adorātes flexis genib⁹ z pedes a-

deosculātes accipiunt z portāt ad monumentū. Dña tenebat caput: Magdalena pedes: reliq̄ autē stabāt i medio. erat at̄ ibi. p̄e locū crucifixiōis sepulcz vbi eū sepelierunt genib⁹ flexis cū magnis flexib⁹ gemitib⁹ z suspirijs. q̄ factio m̄ ip̄m itez bñdixit z amplexabat̄ stās sup̄ eū: s̄ leuātes eā posuerit magnū lapidē ad hostiū monumenti. Ioseph at̄ volēs redire ad ciuitatē: dixit domine. Dña mea rogo vos p̄p̄ deū z amorē filij v̄i dñi n̄i vt diuertatis i domū meā: scio q̄ domū p̄p̄ā nō habetis: vt amini mea vt via: oīa mea via s̄. Silt z Nichodem⁹ dicebat. Quis cōpassio. Regia mūdi nō h̄z vbi caput suū reclinet: per hos dies lugubres viduitatis sue sub alieno tecto eā reducere oportet. Tere dies viduitatis sunt isti: qz dñs Iesus erat fili⁹ eius: z sp̄s eius z p̄i z frater: z oē bonū: z oīa s̄l̄ eo mortuo pdidit. Tere vidua ē z derelicta. z q̄ diuertat nō h̄z. Ip̄a autē se inclinās humilr z gr̄as agēs: se sp̄dit se esse cōmissā Jobi. Quib⁹ ille iohes adhuc cū rogātib⁹ dixit: q̄ volebat eā ducere i montē syō in domū vbi maḡ cenauit heri cū discipul⁹ suis: z ibi cū ea stare volebat. Illi at̄ se inclinātes dñez adorātes sepulcz recesserūt. Et isti vt dicē euāgelij remanserūt iuxta sepulcz. Ap̄pinq̄ntē at̄ nocte dicit iohes dñe. Nō esset honestū hic morari vel de nocte redire i ciuitatē: iō si vob placet recedam⁹. Tūc surgit dña z genuflexēs ad sepulcz amplexatur z bñdixit sepulcz dicēs. Fili mi nō possum amplī stare tecū ego recōmēdo te p̄i tuo. Et eleuat̄ ocul̄ in celū cū lachrymis z affectu magno

ait. Pater eterne cōmēdo vob filij meū z aīaz meā quā dimitto cū eo z ceperit recedere. Cum at̄ fuēit ad crucē ibi flexit genu z adorauit dices. Nō recepit filius me⁹ z hic ē sanguis p̄ciosus ei⁹. Silt z oēs fecerūt. Logitare potes q̄ ip̄a p̄ius crucē adorauit: sic ip̄a pus natū filij adorauit. Cum recedūt versus ciuitatē: z p̄ viā vertebar se verso respiciēs. Cum at̄ fuēit in loco vltra quē sepulcz z cruce amplius videre nō potuissent verit̄ se flexit genu z adorauit. Silt z oēs fecerūt cū lachrymis. Appropinq̄ntes at̄ ad ciuitatē sorores dñe velauerūt eā tanq̄ viduā cooperiētēs q̄si totū vultū ei⁹ z p̄cedebant: dña q̄s inter iohannē z magdalēnā seq̄bat̄ sic velata. Tunc magdalena i ingressu ciuitatis volēs sumere viā q̄ ducit ad domū suā z illuc eos ducere: p̄tendit sibi ante z dixit. Dña p̄corvos a more m̄gri mei eamus ad domū nostrā z ibi melius stabim⁹. Scit̄ q̄ ip̄e libēter veniebat ad eā. Ip̄a viā z oīa mea via s̄: rogo vt veniat̄: z hic plangere reinceperūt. Dña at̄ tacēte z annuēte versus iohannē adhuc illa rogat iohannē. Qui r̄ndit. Decētius est vt eam⁹ ad montē syō: maxie qz sic r̄ndim⁹ amicis n̄is: s̄ tu potius venies cū ea. Dicit Magdalena: benescis q̄ veniā cū ea. quocūqz ierit: z nunq̄s dimittā eā. Intra t̄tib⁹ aut̄ illis in ciuitatē p̄curit vndiqz virgines z matrone bone cū p̄p̄edere potuerūt: z associāt eā vndiqz fit planctus magn⁹. S̄ z boni hoīes p̄ q̄s transibāt cōp̄atiebāt z mouebant̄ ad sterū dicētes. Ecce magna iniusticia facta est bodie p̄ncipes n̄ros z filij hui⁹

dn̄e: z d̄s p̄ eo maḡ signa ostendit. Laueat q̄d fecerūt. Lū ar̄ venēr̄ ad domū: tē ip̄a verēs se versus illas inclinavit se gr̄as agēs. Ip̄e inclinantes z genu flectentes fecerunt plāctū magnū. Intrauit ḡ dn̄a domū: z Magdalena z sorores post eā. Iohes ar̄ ponēs se sup̄ ostiū rogavit illas vt redirēt ad domos suas: qz hora erat tarda: z gr̄as agēs clausit ostiū. Tunc dn̄a p̄ domū aspiciēs dicebat. Fili mi dulcissime vbi es: qz hīc te nō video? Iohes vbi es? meus: recessit a nob̄ gaudū nostz: nostra delectatio: lumē oculoz h̄roz: recessit ar̄ cū magna angustia vt vidistis: z h̄ est qd̄ mihi maḡ auget dolorē: qz recessit totus afflictus: totus laceratus: totus anxius z strībūdus: coactus: o presus: violētatus: ne ei in aliq̄ subuenire potuim⁹. D̄s dereliquerunt eū: z p̄ eius ops̄ d̄s ip̄m noluit liberare. Et q̄ cito hec oīa facta sunt vos vidistis q̄ nulli⁹ vnq̄ vlt̄ sceleratissimi hoīs: sic fuit accelerata: p̄cipitata z fulminata d̄natio. O fili mi hac nocte capt⁹ fuisti: i mane p̄sidi traditus: z i tertia d̄natus z iā mortuus es. O fili mi q̄ amara ē ista tua sepatio: z memoria turpissime mort̄ tue. Tandē iohes rogat eā vt desistat: z i hunc modū cōsolatus est eā. Tu ar̄ si scires eā cōfortare z solari vt parūper comederet z alios comedere faceret: qz adhuc ieiunium s̄t: z res parare z seruire: h̄ facere deberes iuxta vires tuas. Postea benedictioē a dn̄a z ab alijs recepta discedas.

De die sancti Sabbati.  
Capitulum. LXX

Hec ar̄ facta stabat i domo ianuis clausis dn̄a et alie socie eius cū iohes afflicte z dolorose tanq̄ orphanus plene merore nō loq̄ntes s̄z memores hester ne tribulatiois z angustie: sedebat sil̄ aspiciēs adinuicē capti: sic p̄rigere z suenit i maḡ p̄suraz calamitate ḡuat. Pulsatū fuit ad ostiū z timuerūt: qz oīa timebāt: securitas ei eoz discesserat. Fuit ar̄ iohes ad ostiū z aspiciēs vidit petz z dixit: Petrus est. Lū dn̄a. Aperi ei. Ingressit petrus verēcūdus cū singulibz magis z fletibz. Tūc oēs ora reicipiunt: nec verbū poterat loq̄. Postea successue veniunt alijs discipuli. Tandē cessante fletu incipiunt loq̄ de dn̄o suo. Dixit ḡ petrus Ego verēcūdus z pfundus: i me: nec deberē in v̄io z spectu apparere: qz dn̄m meū q̄ me tm̄ diligebat: derelictus sic z negauit. Silr z alijs discipuli cū p̄cussioē palmarz z lachrymis se redarguebāt: qz eū dereliquerāt. Dn̄a tē dixit. Maḡ bonus z pastor fidel̄ recessit a nob̄: z nos remansimus velur orphani: s̄z spero firmē qz cito rehabebimus eū: z vos scit̄ qz benignus ē filius meus benedictus: ip̄e multū dilexit vos: z ml̄z me diligebat: nō dubitēs qz b̄n̄ recuperabit vob̄: z libenter remittet oēm offensā z culpā. Tātus ar̄ fuit p̄missioē p̄is z eū furor̄ ip̄eris: z ita valuit euz cor̄io nolite turbari. Rndit petrus. Vere ita ē vt dicit dn̄a. Nam ego q̄ tm̄mō yidi initia fui tāto timore p̄cussus i atrio cayphe: qz vix credebā posse euadere: iō eū negauit: nec fui memor v̄boz q̄b̄ pdixerat hoc mihi quisqz me respexit. Tunc q̄rit Maria magda-

lena: qd̄ ei pdixerat: Et rndita negatioē z narravit: z addidit qz alia plura predixit eis i cena de passioē sua. Dixit dn̄a: vellē audire de his q̄ dicta vel facta sunt i cena p̄ eum. Et petrus annuit iohi vt ip̄e referret. Iohes ar̄ incepit z narrat oīa. Silr z petrus q̄rit de passioē dn̄i. Et iohes dicit totū. Et sic tā de his q̄ de alijs q̄ fecit dn̄s iesus cū eis narrat adinuicē: mō vnus: mō alius z sic totū diē de ip̄o sermocinādo p̄currunt. O q̄s attente auscultant ista verba. O quorū dn̄a dicebat i narratioē gestoz: benedictus sit filius meus. Logita in q̄ afflictione erat. Quid ei ē videre qz dn̄a mūdī p̄ncipes eccl̄iaz: z oīm p̄loz ducis totius exercitus diuini cultus sic afflictus timorosi stant reclusi in qd̄a domuncula nesciēs qd̄ facere debeāt: nisi qz se sic p̄fortat z p̄ferunt d̄ verb̄ z fact̄ dn̄i sui. Dn̄a tū stabat mente tranquilla z pacata: qz certissima spem habebat de resurrectioē filij sui. Et in ip̄a sola remansit fides die sabbati specialr̄ ei dies sabbati attribuit. Nō tū poterat ip̄a dn̄a p̄ mortē filij sul̄ctari. Sero autē factus post solis occasum euz licuit operari: Maria Magdalena z altera Maria venerunt emere aromata p̄ faciēdis vnguentis. Sero autē p̄cedenti euz redierunt a sepulcro dn̄i: ceperūt parare vsqz ad solis occasum: postea siluerunt. Nam sabbatū oportebat custodiri ab solis occasu diei vener̄: vsqz ad aliū solis occasum. Nunc ḡ vadūt emere aromata ad pothecadū deuote corpus dn̄i sui: eis cōpatient̄ z faciēs eaz voluntarē. Que postulant aromata: z eligunt q̄ meliora

p̄nt: z p̄cio soluto redeunt parātes se ad faciēdum vnguentā. Logita q̄ diligēter z deuore laborant p̄ dn̄o suo cū lachrymis z suspirijs vt melius p̄nt. Dn̄a vero z apl̄ respiciūt z forte iuuant. Quibz fact̄ nocte illa siluerunt. Et hec qd̄a meditatio deuota fidei sabbati de dn̄a z sociabz eius z discipulis.

Quid fecit dn̄s Iesus in sabbato.

La. LXXI

Enit autē meditatio qd̄ fecit dn̄s Iesus in sabbato: vel i ip̄o die sabbati. Nam statim vt mortuus fuit descendit ad inferos ad sc̄ros p̄ies z stabat cum eis: et tunc fuerunt i gloria. Nā visio dei est p̄fecta gloria. Cōsidera q̄ta fuit eius benignitas i infernuz descendere: q̄ta charitas z hūilitas. Poterat ei vnū angelū ad eos mittere z facere sicut seruos suos liberari: z sibi p̄sentari vbi voluisset. S̄z nō sustinuit hoc amor suus: humilitas sua: per seip̄m in infernuz descendit: nec vt suos s̄z vt amicos eos domin⁹ oīm visitauit: z stetit ibi cū eis vsqz ad diē dominicā prope auroram. Logita z mirare qualiter iubilant sancti patres in suo aduentu: repleri i mensa iocunditate: oīm displicētia procul pulsa. Et stabat in canticis et laudibus coram eo: Quas laudes potes in hunc modum meditari: imaginādo eos ac si essent inco: ponibus: sicut post resurrectionē erunt. Similiter aīam dn̄i nostri Jesu. Lum ḡ p̄sentent euz aduentuz occurrerūt ei gaudētes: seip̄os exhortātes z dicētes.

Canticū sanctoz in limbo.

Cap. LXXII

Euare capita v̄ia: q̄ venit  
 I redēptio v̄ia. Eō surge p̄sur  
 ge b̄rlm: solue v̄incla colli  
 tui. Ecce saluator vēit saluare nos  
 a vinculo. Tollite portas p̄ncipes  
 v̄ias et eleuami porte eternales: et i  
 troibit rex gl̄ie. Et p̄cidentes adora  
 ueſt oēs. Deinde surgētes p̄tinua  
 ueſt laudes dicētes. B̄ndictus q̄  
 venit in noīe d̄ni: d̄s d̄ns et illuxit  
 nob. Tu es d̄s et saluator n̄r: et abs  
 q̄ te nō est nob adiutor: redemisti  
 aīas n̄ras tā dīro carceri mancipa  
 ras. Inestimabil' dignitas chari  
 tatis vt mundū redimeres aīas: tra  
 didisti: sedētes i tenebris et ymbra  
 mortis tam benignissime visitaſti.  
 Nunc effugaſti tenebras a nob: et  
 vincula nostra dirupisti. Corruiſti  
 portas creas: et vectes ferreos p̄fre  
 gisti. Qui educis vinctos i fornicu  
 dine: et lectos tuos i leticia: nunc  
 at adoram' te in secla. Et oēs p̄ci  
 dētes adorauēſt eū. Tūc r̄ndit eis  
 d̄ns iēsus et dixit. Attēdite p̄le me  
 us legē meā. Parvob et leticia erer  
 na. Ego ei. sum d̄ns d̄s v̄i: q̄ eduxi  
 vos de terra egypti. Glacate et vide  
 te qm̄ ego sum d̄s q̄ creauī redimi  
 et saluaui vos. In capite libri scri  
 ptū est de me vt faciā voluntatē pa  
 tris mei: et p̄p̄ v̄estā salutē descēdi  
 Paup ego sū et i laboribz a iuuetu  
 te mea. Intendebā ad saluandas  
 oēs gētes: s̄ filij alieni mēriti s̄ mī  
 bi. Amici mei et p̄rimi mei aduersū  
 me cogitabāt mala. Dēs vidētes  
 me derisēſt me. Et fui flagellat' to  
 ta die: et castigatio mea i maturis.  
 Foderūt ma. me. r̄pe. me. dinumera  
 uerūt oīa ossa mea. Dederūt in escā  
 meā fel et i siti mea potauerūt me ace  
 to. Dormiui et sepultus suz: et caro

mea req̄ſecet in spe. Ego at in te spe  
 rauī p̄r a d̄iā sup oēm laudē tuā  
 Tu es refugiu meū a tribulatiōe q̄  
 circūdedit me. Proteristi me a cō  
 uentu malignantiū a multitudine  
 opantiū iniquitatē. Attēde q̄ d̄ne et  
 miserere mei: et retribuā eis. Bene  
 dictū sit nomē maiestatis tue in eter  
 nū: et repleat maiestare tua oīs ter  
 ra fiat fiat. Et facti p̄ces. D̄ne refu  
 giū factus es nob a gn̄atiōe in ge  
 neratiōe. Nisi q̄ adiuuisti me: sp̄  
 habitaſſet in inferno aīa mea. S̄  
 memor fuisti nostri d̄ne d̄s n̄r: rede  
 misti nos in sanguine tuo. D̄ndisti  
 faciē tuā: q̄ desiderauimus valde.  
 Dis terra adoret te d̄s et psalmū di  
 cat noī tuo d̄ne. Et p̄cidentes adora  
 uerunt eū cū gaudio magno et leti  
 cia. Et in talibz laudibz et canticis et  
 tubilatiōibz steterūt in limbo vsq; p̄  
 pe aurora diei d̄nice i p̄spectu ange  
 loz ibi ex̄ntiuz et cū eis iubilantiū.  
 Tunc accipite eos d̄ns educēs ab i  
 feris i exultatiōe: et ante eos glorio  
 se p̄cedēs: posuit eos i paradiso de  
 liciaz. Aliq̄ vero morula facta cuz  
 eis: et cū helya et Enoch eū recogno  
 scentiū adorātibz et exultātibz: di  
 xit eis. Tps est vt exercitē corp' meū  
 vadā et resumā illud. Qui oēs p̄ci  
 dētes dixēſt. Ite d̄ne rex gloriose: et  
 cito redite: si placet: q̄ gl̄iosissimū  
 corp' v̄im plurimū affectam'. Ha  
 bes q̄ circa d̄nm Iēsu et matrē et  
 discipulos et scōs p̄ces meditari pos  
 sis die sabbi añ resurrectōez. Ber.  
 dicit de cruce. Meditare inq̄ de  
 positionē corp̄is xp̄i crucifixi et vide  
 si aliqd est i eo qd nō oret pro te ad  
 patrē diuinū: illud caput multipli  
 ci spinaz densitate vsq; ad cerebrū  
 p̄fixū est dum p̄figitur spina: spinis

pectōz air d̄ns per spherā. Circūde  
 dit me populus iste: vt me delereret:  
 vt ne caput tuū: nec tua vulnerare  
 tur intērio. Caligauēſt oculi tui in  
 mortē: et illa lūiaria q̄ illuminat or  
 bē: ad horā extincta s̄. Nōne ill' ob  
 tenebātibz tenebre face s̄ sup vni  
 uersam terrā: et illa duo magna lu  
 minaria cū illis submota s̄? Doc  
 aūt totū factū est vt auerterent ocu  
 li ne viderēt vanitatem: et si viderēt  
 nō adherēt. Aures ille q̄ audiūt in  
 celis sanctus scr̄us zc. audierūt in  
 terra demoniū habes. Et crucifige  
 crucifige eū. Et qd hoc? Ne aures  
 tue obsurdescerēt ad clamorē pau  
 peris: ne reciperēt auditū vane de  
 tractiōis. Speciosa facies illa p̄ si  
 līs hoīm spur' illita est: afflicta co  
 laphis: addicta delusiōibz. Sic ei  
 scriptū est. Lepēt spuere in eū: pecu  
 tere faciē eius: et illudere eū dicēs  
 Prop̄hetisa nobis q̄s te percussit.  
 Quare hoc: vt facies tua illumiaret  
 illuminata p̄firmaret et diceret d̄ te:  
 vultus ei' nō s̄ amplius i diuersa  
 murati. D̄s illud qd docet ange  
 los et hoīes qd dicit et facta s̄: felle  
 et aceto potatū est: et hoc factū est vt  
 veritatē et iudiciū loqueret os tuū:  
 p̄fireret d̄nm deū suū. Manus q̄  
 formauerūt celos extēse s̄ in cruce:  
 clauisq; p̄forate durissimis: vt tue  
 manus extēderent ad inopē. vt di  
 cere possis. Aīa mea i manibz meis  
 semp. Qd tenem' in manibz: nō fa  
 cile obliuiscimur. Sic q̄ suā aīam  
 bene imp̄mit oīoni: nō tradat eā  
 obliuioni. Pectus in q̄ s̄ thesauri  
 sapie et sciētie absconditi lancea vul  
 neratū est: vt pectus tuū a prauis  
 cogitatiōibz mūdaret: mūdātū san  
 ctificaret: sanctificatū p̄seruaret. Pe

des illi q̄z scabellū adorare debe  
 mus qm̄ sanctū ē dura crucifixiōe  
 p̄fixi s̄: ne pedes tui festinarent ad  
 malū: s̄ sp̄v̄iā mādaroz dei incede  
 rent. Quid plura? et ip̄e dixit p̄psal  
 mistā. Foderūt man' meas et pedes  
 meos: dinumerauerūt oīa ossa mea  
 Pro te carnē aīam suā posuit: vt  
 tūc corpus et sp̄m̄ v̄dicaret sibi: to  
 to se totū te cōparauit. Ecce gl̄ia et  
 honore coronat' in dextera tue ma  
 iestatis assistit vultui tuo p̄ nob. La  
 ro ei et frater n̄r est. Respice d̄ne in  
 faciē xp̄i tui: q̄ tibi obedēs vsq; ad  
 mortē factus est: nec deberēt rece  
 dere ob ocul' tuis cicatricis eius i  
 perpetuū: vt sic memineris q̄tam  
 ab eo p̄ p̄ctis n̄ris satisfactiōe re  
 ceperis. Et nā appendas p̄ctā n̄ra  
 q̄b irā meruim': et calamitatē quā  
 p̄ nob passus est innocēs filius tu  
 us in statera: vt sic effundas super  
 nos misericōdiaz tuā. Grās tibi d̄ne re  
 ferat oīs lingua sup pierate tua: q̄  
 vnico filio cordis tui nō pepercisti  
 s̄ p̄ nob oībz illū tradidisti i mortē  
 vt q̄ eū q̄si fidelē aduocatū habere  
 mus corā te in cel'. Et tibi d̄ne for  
 tissime zelotes qd gr̄az referā: qd  
 p̄ n̄ra salute facere debuisti et nō se  
 cisti? Ab imo pedis vsq; ad verticē  
 capitis totū te in aq̄s passionū de  
 meristi: vt me totū de illis extrabe  
 res: et intrauerūt vsq; ad aīam tuā.  
 Nam aīam tuā in mortē tradidisti  
 vt meā perditā tibi redderes.

De resurrectione d̄ni ap  
 paritio prima quō apparuit  
 matri sue. Ca. LXXIII

Amicus d̄ns cū honorabili  
 v multitudine angelorū die  
 d̄nico sūmo manet: et resu  
 rexit

mēs illud corp<sup>o</sup> sanctissimū ex mo-  
numēto clauso: pcessit & rute ppria  
resurgēdo. Eadē at hora sumo ma-  
ne Maria Magdalena: & Ma-  
ria Jacobi & Salome: licētia p̄s  
perita a dñā: ceperūt ire cū vnguēt<sup>o</sup>  
ad monumentū. Dñā domi remā-  
sit: & orabat dicēs: P̄ p̄ssime sic  
scitis mortuus est fili<sup>o</sup> meus: & in  
latrones crucifixus: & ego sepelivi  
eū manib<sup>o</sup> meis: s̄ potēs estis dñs  
reddere in columē. Rogo maiesta-  
rē vestrā vt eū mihi reddatis. Ubi  
est ip̄e? q̄ retardat t̄m ad me veni-  
re? Remittite eū obsecro mihi: qz  
nō q̄scit aia mea nisi videā illū. O  
fili dulcissime qd est d̄ re: qd agis?  
Cur morar<sup>is</sup>? Rogo te: ne differas  
amplius ad me venire. Tu ei dixi-  
sti: Tertia die resurgā. Nōne fili mi  
est hodie tertia dies? Nō heri s̄ añ  
heri fuit dies illa mala & amarava-  
de dies calamitatis meror<sup>is</sup> tenebra-  
rū & caliginis dies separatiōis & mor-  
tis. Nūc q̄ fili mi ē hodie tertia dies  
Ecce igit̄ gloria mea: & oē bonū  
meū & redi: sup oīa desidero te vi-  
dere. Consolet me tu? reditus. quē  
sic p̄st̄iuit recessus. reuertere igit̄  
tur dilecte mi: veni dñe Jesu: veni  
spes mea: veni ad me fili mi. Ea igit̄  
tur sic orante & lachrymas dulciter  
fundēte ecce subito venit dñs Je-  
sus i vestib<sup>o</sup> albis: vultu serenus:  
speciosus et gaudiosus: & dixit ei.  
Salve sancta parēs. Et statim illa se  
vertēs: es tu (in q̄r) filius meus Je-  
sus. & stertis genib<sup>o</sup> adorauit eū. Et  
ille s̄l̄r flexit genu dicēs. M̄ mea  
dilectissima: ego suz: resurrexi: & ad  
huc tecū sum. Eis at surgētib<sup>o</sup> ip̄a  
cū gaudio amplexās eū: vultū vul-  
tū applicās fortiter stringebat re-

quiescēs totalr sup eū: & ip̄e eā su-  
stētabat. Postea sedētib<sup>o</sup> ill<sup>is</sup> p̄ter:  
diligēter & curiose in t̄beat eum in  
vultu: in cicatricib<sup>o</sup> manū: & pro-  
tū: querēs si oīs dolor ab eo recessē-  
rat. Et ille. Reuerēda mat<sup>er</sup> oīs do-  
lor a me abcessit mortē dolorē oēs  
angustias supauit: nec de cetero ali-  
qd sentia. Et illa. B̄ndictus sit p̄-  
tuus: q̄ te mihi reddidit: exaltatū &  
laudatū sit nomē ei<sup>us</sup> in sc̄la. Stāt  
& colloquunt̄ gaudentes: & pascha  
ducēs delectabilr et amabiliter.  
Narrat ei Jesus quatr<sup>o</sup> p̄lm suū li-  
berauit de inferno & oīa magnalia  
q̄ fecit in illo triduo.

Quō Magdal. & alie mulie-  
res iuerūt ad monumentū.  
Matt. xxvij. Mar. xvi. Luce  
xxij. **La. LXXIII**

Maria magdalena & alie due  
m Marie ibāt diluculo (vt di-  
xi) ad monumentū. Dum q̄  
fueēt extra portā ciuitatis reduce-  
bāt ad memoriā afflictionē & dolo-  
res magistri sui: & i oib<sup>o</sup> locis i q̄b<sup>o</sup>  
notabilr p̄ ip̄m vel p̄ ip̄m aliqd fa-  
ctū fuerat aliq̄r tūlū sustinebāt ge-  
nuflectēs & terrā osculātes: gemi-  
tus & suspiria dantes atq; dicēs.  
h̄ obuiatūm<sup>us</sup> et cū cruce sup collū  
q̄n̄ m̄ ei<sup>us</sup> semimortua facta fuit.  
Et h̄ v̄t̄ se ad mulieres. Hic cru-  
cē deposuit fatigat<sup>us</sup>. Sup istū lapi-  
dē appodiāuit se parūper. Ibi fuit  
vbi sic crudelr impulerē & fortit<sup>er</sup> ex-  
puerē in eū & velocit<sup>er</sup> ambulare & q̄  
si currere fecerēt: hic expoliāuerē eū  
nudū: & h̄ i crucis patibulo affixerē  
Et rē magno clamore & inuandarōe  
lachrymar<sup>um</sup>: p̄cidērēt i facies suas &  
adorāuerēt & osculate sūt crucē ad-

huc p̄cioso sanguine rubricatā. De-  
in p̄gentes & eūtes & sus sepulcrū  
dicebāt. Quis reuoluet nob<sup>is</sup> lapi-  
dē ab ostio monumenti? Er respiciē-  
tes vidērēt reuolūtū lapidē erat q̄pe  
magn<sup>us</sup> valde: & angelū dñi sedēre  
sup eū: q̄ dixit eis. Nolite timere &  
vt i euāgelio. Ille v̄o fraudare spe-  
sua: qz putabāt corp<sup>o</sup> dñi iuētre:  
nō attendētes v̄ba angeli: p̄territe  
redeūt ad discipulos dicētes. Lor-  
pus dñi sublatū ē. Tūciohes & pe-  
trus cucurreūt ad monumentū. At-  
tēde currūt ip̄i & magdalena & so-  
cie post eos. Dēs currūt ad q̄ren-  
dū dñm suū: cor suū & aia sua cur-  
rūt multū fidelr frequēter & maxie.  
Cum at venērūt ad monumentū: aspī-  
ciēs i eo nō inuenērūt corp<sup>o</sup>: s̄ vi-  
dērūt lintheam iā & sudariū & recessē-  
rūt: q̄runt dñm suū & nō inuenērūt: &  
nesciūt vbi ampl<sup>ius</sup> eū querāt. Igit̄  
dolētes & stertēs recedērūt. Marie v̄o  
remāseēt ibi: & respiciēs i monu-  
mēto vidērūt duos angelos sedētes  
i solis albis: q̄ dixērūt eis. Quid q̄-  
ritis viuēte eū mortuis? Ille at nec  
tunc attendērunt verba eorū: nec  
aliquā p̄solationē receperūt de visi-  
tatiōe angelor<sup>um</sup>: qz nō q̄rebāt ange-  
los: s̄ dñs angelor<sup>um</sup>. Et ille due ma-  
rie elōganērūt se territe aliq̄r tūlū: et  
sedebāt dolētes. Magdalena ne-  
scis qd faceret: qz sine mḡo suo vi-  
dere nō poterat: & vbi eū nō inuenie-  
bat vbi eū q̄reret ignorabat: stabat  
ad monumentū foris ploras. Itēz  
q̄ respiciēs i monumentū (qz sp̄ spe-  
rabat eū ibi vidēre vbi eū sepelirēt)  
vidit ip̄os anḡlos sedētes: q̄ dicūt  
ei. Mulier qd ploras? Quē q̄ris?  
Et illa. Tulerūt dñm meū: & nescio  
vbi posuerūt eū. Vide mirabilē opi-  
monē amoris. Paulo añ audierat

ab vno angelo: qz resurrexerat: de-  
inde a duob<sup>o</sup> qz viuēbat: nec recoz-  
dabat qz amor hoc faciebat: qz aia  
sua erat vbi mḡ su<sup>o</sup> erat: nesciebat  
cogitare loq̄ vel audire nisi de ip̄o.  
Cum at sic ploraret nec curaret de  
angelis: mḡ su<sup>o</sup> nō potuit se am-  
plius tenere. Dñs q̄ iesus s̄ refert  
m̄r̄i sue dicēs q̄ voluit ire ad p̄solā-  
dū eā. Et m̄r̄i: b̄nfacis: qz multū te  
diligit: & d̄ tua morte multū doluit  
s̄ memēto redire ad me: & ample-  
rans dimisit eam.

Scda apparitio quō appa-  
ruit Marie magdale. Marci  
vlti. Joh. xx. **La. LXXV**

Enit igit̄ ad monumentū ad  
v̄ ortū vbi erat magdalena &  
v̄ dixit ei. Mulier qd ploras  
Et illa adhuc nō cognoscēs vt ebria  
amore dixit. Dñe si tu sustulisti eū  
dic mihi & ego tollā eū: sp̄ ei spera-  
bat audire noua de dilecto suo. Et  
dixit dñs ad eā. Maria. Ip̄a at q̄  
si remiscēs & cognoscēs vocē ei<sup>us</sup> cū  
gaudio dixit. Raboni. i. mḡ. Dñe  
vos estis quē q̄rebāt: q̄re rādiu cēla-  
stis? Et currēs ad pedes ei<sup>us</sup> oscula-  
ri volebat. Dñs v̄o volēs eā ad ce-  
lestia eleuare q̄reret eū in terra am-  
mō dixit. Noli me tāgere: nō dūz ei  
ascēdi ad p̄z meū: s̄ dic fr̄t̄o meis  
Ascēdo ad p̄z meū & p̄z v̄m rē.  
Et addidit. Nōne p̄dixerā tibi & ter-  
tia die resurgerē: q̄re me i sepulcro  
q̄rebāt? & illa. dico vob<sup>is</sup> mḡ q̄ tār<sup>is</sup>  
dolor: d̄ acerbitate passiōis & mor-  
tūe cor meū repleuerat: q̄ oīm obli-  
ta de nihilo recoz dabat: nisi de v̄o  
corpe mortuo: & d̄ loco vbi sepelie-  
rā eū: nō vnguēta s̄ mane detulerā  
B̄ndicta sit magnificētia v̄a: qz re-  
surgere & ad nos redire dignata est

Stant igitur dilecti cum iocunditate et gaudio marie. Ipsa autem curiose aspexit eum et interrogat de singulis: et responsu alacritate recipit. Nunc igitur hic est magnus pascha. Licet autem dominus a principio sic responderit ei: vix tamen credere possum quoniam eum familiariter tangeret antequam ille recederet: osculando pedes et manus: sed dispensatorie sic fecit a principio: vel quod talis se ostendebat quibus erat in corde pius: vel quod dixi volebat animas eius levare ad celestia. **Ubi Ber.** Pie enim credi potest quod que sic amateret singulariter ante omnes que scripti reperiunt visitabat ad letificandum eam non ad perturbandum lactabat. **Mistral** igitur non pertinaciter dixit illud verbum: quod non pertinax nec durus benignissimus dominus est marie diligentibus eum. Post aliquam moram dixit dominus quod alios oportet eum visitare. **Tunc Magdalena quasi nunquam volens ab eo discedere dixit ei.** Domine ut video peruersatio vestra non erit amodo nobiscum sicut consueveratis: rogo ne obliuiscamini mei. **Memore domine beneficiorum que mihi prestastis ne pereant: familiaritatis et dilectionis quam habuistis ad me recordemini domine deus meus.** Et dominus ad eam. **Noli timere sed confide et stans esto: quod semper tecum ero.** Tunc benedictione ab eo accepta: et christo discedente venit ad socias: et hec nunciavit eis. **Ille vero de resurrectione gaudentes: sed quia non viderant eum dolentes recedunt cum ea.**

**Tertia apparitio qualiter apparuit tribus maribus. Matthei ultimo. Ca. LXXV**  
 Um ergo iste tres marie si mul pgeret: antequam veniret ad ciuitatem apparuit eis do

minus dicēs. Auerte. Ille vero vltra que dici posset exhilarate: et proclatentes tenuerunt pedes eius. **Hec similiter querunt et aspiciunt et respondunt iocunditatis accipiunt et faciunt magnam pascha.** Dixit eis dominus. **Dixit fratribus meis ut vadant in galilee: ibi me videbunt sicut dixi eis.** **Uides quod magister humilitatis vocat discipulos fratres.** **Nunc quod hanc virtutem dimisit.** Tu autem si de predictis vis intelligentiam et consolationem habere recordare de his que sepe dixi: sed ut in omnibus locis et factis ita sis animo ac si presens esses corpore.

**Quarta apparitio qualiter apparuit Ioseph qui sepeliera eum: Ex euangelio Michodemi. Ca. LXXVI**

**Iscedes autem dominus a marijs apparuit Ioseph qui sepeliera eum.** **Capitulum ei erat a iudeis prope eum reclusus in quadam cubiculo diligenter sigillato: et post sabbatum eum interficere volebat.** Apparuit autem ei dominus iesus et facie eius extersit obsequium dedit: et saluis sigillis in domum propriam reportauit.

**Quinta apparitio qualiter apparuit Iacobo minore. Ca. LXXVII**

**Apparuit postea etiam dominus Iacobo minori: qui vouerat nunquam madducare nisi videret eum resuscitatum.** Dixit ergo ei dominus iesus: et his que cum eo erat. **ponite mensam: deum panem accipies benedixit et dedit ei dicēs.** **Comedite dilecti fratres mei: quod filius hominis resurrexit a mortuis.** **Sic ait Hieronymus.**

**Sexta apparitio qualiter apparuit Petro. Luce. xliij. Ca. LXXVIII**

**Um autem Magdalena et socii reuerentes domum narrasent discipulis resurrectionem domini: Petrus tristis: quod dum non viderat: nec deserevalēs ob amoris magnitudine recessit ab eis: et solus ibat ad sepulchrum.** **Nesciebat ei vbi eum alibi inueniret.** **Dum giret: dominus iesus ei apparuit dicēs.** **Par tibi simon.** **Tunc petrus percuties pectus suum cum lachrymis ad terram prociēs dixit.** **Dico culpam meam: quod te dereliqui et pluries negaui: et osculatus es pedes eius.** **Domine autem cum erigēs osculatus est eum dixitque ei.** **Par tibi: Noli timere: oia peccata dimissa sunt tibi.** **Benignus ego sciebam: ut perdiri tibi.** **Nunc ergo vade et confirma fratres tuos: et confide: quod morietur oēs aduersarios deuici.** **Hic ergo sicut fit magnam pascha.** **Stant et loquuntur muruo: et diligenter Petrus aspicit eum et singula notat.** **Benedictione vero accepta rediēs ad dominum et ad discipulos oia narrat.** **Scire autem debes quod de apparitione domini facta matri nil habet in euangelijs: sed posuit eam ante alios: quod sic videtur tenere ecclesia: ut in legenda de resurrectione habet.**

**Quo dominus iesus rediit ad sanctos pres. Ca. LXXIX**

**ominus iesus cum recessit a Petro: nodum visitauerat sanctos pres post resurrectionem suam: quos in paradiso deliciaz posuerat.** **Rediit ergo ad eos: prociēs in stola candida cum multitudine angelorum.** **Quem in tanta gloria aspicientes a longe cum ingenti gaudio cum cantibus et laudibus suscepit dicentes: Ec**

ceret nos ter venite occurrant obuiam saluatori nostro. **Magnus principium regni eius non erit finis.** **Dies scificationis nostre illuxit nobis.** **Venite oēs et adorare dominum.** **Et prociēs in terra adorauerunt eum.** **Et post surgentes et stantes coram eo reuerentes et iocunde complauerunt laudes suas dicentes.** **Uicit leo de tribu iuda: re floruit caro tua domine.** **Adipes nos leticia cum vultu tuo domine delectationes in dextera tuasque in fine.** **Resurrexisti gloria nostra: exultabimus et letabimur in te.** **Regnum tuum domine regnum oim seculorum.** **Domine tua in oim generatione et generatione.** **Et non discedimus a te resuscitabimus et nos: et nomen tuum exultabimus.** **Precurso: pro nob ingressus es potifer factus in eternum.** **Hec est dies quam fecit dominus exultemus et letemur in ea.** **Cantate domino canticum nouum: quod mirabilia fecit.** **Appropinquante hora vespertina dixit eis dominus iesus: Copartio fratribus meis que prope mortem meam tristati sunt et perterriti et dispersi ut oues errantes et multum desiderat me videre.** **Uadam ergo et ostendat me ipsis.** **Portabo et consolabor eos et cito reuertor ad vos.** **At illi prociēs et adorauerunt et dixerunt: Domine sic fiat ut dixisti.**

**Septima apparitio: quomodo apparuit duobus discipulis euntibus in Emaus. Ca. LXXX**

**Um ergo discipulis eius duobus irent ad castellum emaus quasi desperati de ipso et essent tristes de his que acciderat: perferendo dominus iesus venit et iunxit se illis in specie peregrini: et ibat cum illis interrogans eos et respondens et perferens verba salu-**

bia. Tandē coact<sup>o</sup> ab eis intravit  
cū illis z manifestavit se illis. Attē  
de z cogita mltiplicē bonitatē dñi.  
Prō qz nō potuit ei<sup>o</sup> feruēs amor  
sustinere suos sic errare z tristari.  
Elere fidus amicus ē z fidelis co/  
mes benign<sup>o</sup> dñs iunxit seipis q/  
rit tristitie cām z expōit eis scripu/  
ras islāmās corda eoz ad oēs rubi/  
ginē extirpādā. Sic q̄tridie fac no/  
biscū spūalit. Si ei in aliq̄ gūari p/  
plexitate vl' accidia de ipō loqmur/  
stati adest z forās z illuians corda  
nra: z islāmans i amorē sui. Opri/  
mū est ei remediū z tales pestes lo/  
q̄ d̄ deo: q̄s dulcia faucibz meis elo/  
qa tua sup mel ori meo. Silr z co/  
gitare de deo. Concaluit cor meū  
intra me. Scōo z sidera bonitates  
dei nō solū ex amore vt dixi: s; etiā  
ex hūilitate pfunda. Attēde q̄tis va/  
dit cum eis dñs oim. Nōne tibi vi/  
des ad p̄mordia hūilitatē redisse  
Exēplum ei reliq̄t nob silia faciēdi  
S; in alio attēde dñi hūilitatē:  
qz nō est dedignatus hos discipu/  
los inferioris ḡdus. Nō ei crāt isti  
de aplis: s; de alijs discipulis mi/  
noribz: z tñ familiarit iungit se eis  
loquit z vadit cum eis: nō sic elati.  
Nolunt ei loq̄ nisi cum magnatibz  
z querfari z ambulare. Itē in alio  
loco relucet itez sua hūilitas. Nā  
si z sideras: vidēbis q̄ elati nolunt  
ampullofa sua ostēdere interpau/  
cos: s; dñs euz duobz loquit arca/  
na sua. Non vilipēdit paucos imo  
nec vnum. Pater de samaritana.  
Tertio z sidera dñi bonitatē q̄cum  
ad p̄sens negociū quō instruit di/  
scipulos in moribz reficit z zolat:  
fingit se longius ire vt eoz augeat  
desideriū vt inuicē z teneat ab eis

Et postea benigne intrat cū eis: pa/  
nē accipit z benedixit manibz suis  
seris frangit z porrigit: z seipm eis  
reuelat. Et s; quotidie facit nobi/  
scū inuisibilr. Nā teneri vult z inui/  
rari p desideria: oīones assiduas:  
z de uoras meditatiōes: imo opoz/  
ter orare z nō deficere vt ipē docuit  
q̄s ad nostrā eruditiōē fecit. s. vt i/  
tendam<sup>o</sup> ad opa pietatē z hospita/  
litatē: z quō nō sufficit eloqa diui/  
na legere vel audire: nisi ope cōple/  
ant. Attēde etiā q̄ nō tunc dedit il/  
lis discipul magnā sui copiā: s; sta/  
tim porrecto eis pane: euauit ab  
oculis eoz. Nā alios z solari vole/  
bat cū q̄b etiā istos z solatus est.

Octaua apparitio quō do/  
minus Iesus apparuit disci/  
pulis reclusis in die resurre/  
ctionis. Luce. xxiiij. Job an/  
nis. xx.

La. LXXXI

Edierunt q̄ p̄dicti duo disci/  
puli statim in hīrlm z iueniē/  
res alios discipulos z gre/  
garos absente thoma: narrauerūt  
eis: p̄ter q̄s audierūt qz surrexit dñs  
et apparuit symoni. Tunc dñs in/  
trans ad eos ianuis clausis stetit  
in medio eoz dicēs: Pax vob. Di/  
scipuli vero pro cidentes ad terram  
z suā culpā dicentes: qz sic dereli/  
querāt ipm alacriter susceperunt.  
Tunc dñs ait. Surgite frēs mei:  
qz oia pctā vestra vob dimissa sunt  
Statigīt familiarit inter eos ostē/  
dit eis manus z latus: aperuit eis  
resurrectiōē suā. Petri habent  
aliqd ad comedendū: z manducat  
cū eis paritē piscis assi z fauū mel/  
lis. Insufflat in eos: z dat eis spm

sanctū. Vides qm oia plena sunt  
iocunditate z sapiētia. Gausi sunt  
ergo discipuli viso dño. Zetant co/  
ram eo qui sic erant prius pauefa/  
cti. Q̄s libenter porreuerūt vt co/  
mederet: q̄s fideliter ei ministrabāt  
z q̄s iocunde assistebant ei. Logita/  
dominā esse ibi: z discipuli z grega/  
bant ad eā: q̄ familiariter sedebant  
iuxta filiū suū. Dñs autē Iesus de  
manibz eoz cibū reuerenter susci/  
pit z reuerēter matrē honorat corā  
discipulis. Nec cōmittas Magda/  
lena discipulā z apostolorz aposto/  
lam zpicere qualiter ad pedes do/  
mini more solito sederet: diligēter au/  
dit verba ei<sup>o</sup>: z sic quid potest gau/  
diose z toto affectu ministrat. Q̄  
lis est nunc ista domuncula: et q̄s  
gloriosum habitare in ea. Nōne ti/  
bi videt in ea magnū pascha si ali/  
quid deuotionis sentis? Puro sic.  
S; paz stetit dñs cum eis: qz erat  
quasi sero tamē forte ipi coegerunt  
eum aliquantulū plus stare rogā/  
res ne sic cito recederet. An nō cre/  
dis q̄ Magdalena sedet ad pedes  
eius tenēs eum z fidenter z cū reue/  
renti audacia ne discederet ita cito  
Erāt ei indutus vestibz albillimis  
glorie sue: sic em eum tenebat: non  
presumptuose: s; z fidēter faciebat  
sicut diligens z dilecta: nec dño di/  
splicebat. Teneri em vult: vt pater  
in duobz discipulis euntibus in e/  
maus. Tandē dñs reuerentia ma/  
trifactor ab ea similiter recepta be/  
nedicens oīes recessit ab eis. Ipi  
vero de reuerētiōe rogauerunt eum  
Remanserunt autē famelici z siti/  
bundi de domino suo de quo tan/  
tam copiā habere z suauerant: euz  
sepe desiderijs reuocantes. Vidi/  
si quomō hodie habuisti pascha:

Nam omnes supradicte apparitio/  
nes fuerūt in die pasche. S; si for/  
te audisti: s; nō sensisti quia nec for/  
te passionē habuisti. Credo q̄ si in  
passionē scires conuerti mentē ha/  
berēs vnita: nec ad varia munda/  
na dispersam. Tunc vero domin<sup>o</sup>  
iesus rediit ad sanctos patres qui  
coram eo non ociose: s; iocundan/  
ter laudibz insistebant. Quid au:  
dixerunt: ipse noluit reuelare. Tu  
autē cogita eos quasi cum copori/  
bus: z recolēres beneficia deo gra/  
tias agebant per singulas genera/  
tiōes. Primo offerentes se lauda/  
re euz tanq̄ dignū omī laude. Se/  
cundo recognoscendo deum suū.  
Tertio numerando ipa beneficia.  
Quarto exhortando omēs ad lau/  
dem. Quinto ipm adorando. In  
quibz eos diligenter et reuerenter  
attende: quia omīa valdē deuora/  
sunt z vtilia: nō solū ad presentes  
meditatiōes: s; z laudes z cantica  
q̄ sibi in patriā exhibent. Incipiēs  
igit̄ pro se Adā z sua generatione:  
stās corā eo alacrit̄ z reuerēter ait.

Canticū Ade pro se z sua  
generatiōe. La. LXXXII

Cultabit cor meū in saluta/  
e ri tuo: cantabo tibi q̄ bona  
tribuisti mihi: et psallā noi  
tuo altissime. Tu es q̄ fecisti celū z  
terrā mare z oia q̄ in eis scū sapia  
fecisti. Impleta est terra possessiōe  
tua. Manus tue fecerunt me. z.  
Dedisti mihi intellectū vt seruarē  
mādata tua. Oīa subiecisti sub pe/  
dibz meis. z. Ego autē cum in ho/  
nore essem nō intellexi: cōparat<sup>o</sup> sū  
iunēz insipientibz z silis fact<sup>o</sup> sū ill.

Transgressus sum mandatū tuū.  
 Hoc maicestas tue nō obeduit: p/  
 preraga repleta ē mal' aīa mea z vita  
 mea i inferno appropinquat. Circū  
 dederūt me mala q̄z nō est nu. zc.  
 Mias tuas dñe incernū cātabo.  
 Fraudisti de celo scō tuo vocē meā  
 Inclīnasti celos z descēdisti: z erui  
 sti aīaz meā de inferno iserion. Te  
 nuisti manū dexterā meā: eruisti  
 aīaz meā de manu inferi ne periret  
 Projicisti post tergū oīa pctā mea  
 Tu melauasti i sanguie tuo: q̄ ego  
 rapui tu exoluisti. Mias tuas dñe  
 incernū cantabo. Venite ḡ filij au  
 dire me z magnificate dñm mecū.  
 Cantate canticū. Venite adorem⁹  
 z p̄cidam⁹ ante dñm deū nostrū.  
 Et oēs p̄cidētes adorauerūt eum.

**Canticū Noe pro se z sua  
 generatōe. Ca. LXXXIII**  
 Incursēs ille scūs Noe  
 singulari elect⁹ a deo toto  
 orbe terraz p se z sua gnā/  
 tione sic fuit dño laudes p̄secutus.  
 cōfitebor tibi dñe i toto corde meo  
 i p̄silio iustoz z p̄gregatōe. Lauda  
 bo nomē dei cū cārico zc. Cūvelles  
 de sup̄ficie terre delere hoīem quē  
 creaueras: tu dirupisti fōres z tor  
 rentes tu amplifasti fluuios et ban  
 dia q̄ voluisti fecisti i mari z i oībz  
 abyssis. Tūc audirā fecisti mihi mi  
 sericordiā tuā. Diluuiū bitare me  
 fecisti. Misisti d̄ celoz accepisti me  
 Dia excelsa tua z fluctus tui sup  
 me trāsierūt: nō me demersit tempe  
 stas aq̄ q̄ firmasti arcā tuā altissi  
 me. Nūc adiecasti visitare nos i pa  
 ce. Dñs n̄ veni: suoz paupes re/  
 cordat⁹. Venite ḡ filij et p̄siderate  
 opa dei: q̄z terribil' i n̄ p̄silijs sup̄ fi/  
 lios hoīm. Cantate dño cāticū no  
 uū: q̄z mirabilia fecit. Et oēs tunc  
 p̄cidentes adorauerūt eū.

**Canticū Abrahe ysaac et  
 Jacob pro se z suis genera  
 tionibus. Ca. LXXXIII**  
 Idelis q̄s z cūctoz p̄ncipiū  
 f z forma Abraā necnō ysa/  
 ac z Jacob p se z suis gnā/  
 tōibz sic cecinerūt. Cōfitebimur ti/  
 bi d̄s p̄fitebimur: z iuocabim⁹ no/  
 mē tuū zc. Gloria fecisti i p̄lis virtu  
 tē tuā: redemisti i brachio tuo filios  
 israel Jacob z Joseph. Demoz  
 erim⁹ testamētū tuū zc. Nō dimisi/  
 sti hoīem nocere nob: z corripuisti  
 p nob reges. Elegisti nos heredita  
 tē tuā nomē a suis tuis assumpsi/  
 sti. De scie n̄o salus oīm factus ē:  
 z p̄misisti. Non ei angelū dñe: s; se/  
 mē Abrahe apprehēdisti. Demoz  
 fuisti uerbi scri tuū. Tu nos glia no  
 stra redemisti. Mōtes israel ramos  
 vios expādite: z florete z fruct⁹ fa  
 cire: q̄z lux mūdi dñs cū potētia v/  
 glia resurrexit. Cātate ei cāticū no/  
 uū: bene psallite ei i vociferatiōe: q̄  
 timez dñm laudate eū zc. Exulte/  
 mus dñm deū nostrū z adoremus  
 scabellū pedū ei⁹: qm̄ sanctū est. Et  
 oēs p̄cidētes adorauerunt eū.

**Canticū Moyse et Josue  
 pro se et suis generationibz.  
 Cap. LXXXV**  
 Dhucilli viri sublimes du/  
 a ces castroz p̄li dñi Moy  
 ses z Baro: p̄hinees z Jo  
 sue dñm Jesum p se et generatiōe  
 sua totaliter laudauerunt. Canta  
 bimus tibi dñe: gl'iose ei magnifi  
 cat⁹ es vebemēter fortitudo z lau

n̄a: fact⁹ es nob dñe i salutē. Nar  
 rabim⁹ laudes tuas z mirabilia q̄  
 fecisti signa i manibz n̄is: posuisti  
 pharaonē z suos ei⁹ oēs. Abstul/  
 isti p̄lm tuū de medio eoz i manu  
 potenti z brachio excelsio. Diuisisti  
 mare rubz i diuisiōes: educisti nos  
 p mediū ei⁹. Educisti nos cū argē/  
 to z auro: z nō erat i tribubz n̄is i  
 firm⁹. dedisti nob māna ad mādu  
 candū: panē angeloz māducaui/  
 mus. Educisti p̄lm tuū p desertū  
 i manibz n̄is. Lex tua imaculata  
 p̄uertēs aīas: quā nob tuo digito  
 scripsisti: q̄z dulcia faucibz n̄is elo  
 qa tua dū nobiscū dñe loq̄bar⁹. de  
 disti nob i possessiōe terrā gentiū  
 desiderabilē. Nūc ar tu d̄s n̄r z le/  
 gifer: ad tuos saluādos descēdisti  
 Et vos filij videte opa dei: z gl'ifica  
 te nomē ei⁹. Jubilate deo oīs f. zc.  
 Et oēs p̄cidētes adorauerūt eū. Et  
 fert⁹ q̄ iste ē hymn⁹ quē x̄ps dixit in  
 cena cū discipul' q̄n d̄r. Et hymno  
 dicto exierūt in montē oliuaz.

**Canticū David z alioz p  
 phetaz pro se z sua genera  
 tione. Ca. LXXXVI**  
 Ost hec David rex p̄li dñi  
 p ac p̄phaz eximi⁹ z psalmoz  
 z cāticoz p̄cipu⁹ p̄pilaroz ta  
 li cātico p se z sua gnātiōe deū ho/  
 norauit. De cāticū nouū cātabo  
 tibi: i psalterio decacordo psallā ti/  
 bi: q̄ das salutē regibz zc. Demoz  
 fuisti dñe dauid z oīs māstuerudis  
 ei⁹. Sustulisti eū d̄ gregibz ouū z  
 regē dñz vncristi eū. s. h credita t tue  
 fecisti ei nomē grāde z p̄cristi eū  
 frute ad bellū. iurasti mihi nec me  
 frustrat⁹ es: d̄ fructu vētr' mei na/  
 sci sp̄ sit filia mea bñ dicta p e⁹ sacz

vrez trāsisti. Incernū nō obliuiscat  
 iustificatiōes tuas zc. Multiplica/  
 sti sup me mīaz tuā. Propheta me  
 isrl' dedisti. Ad hāc vocē iunxerūt se  
 esaias: hieremias: ezechiel: daniel:  
 z oēs p̄phe ad dauid: z laud solue/  
 ras dño: z sil' cū ip̄o deiceps direxerūt  
 Incerta z ocl'ra sapie tue manife/  
 stasti nob. Audiebam⁹ q̄ loq̄bar⁹ i  
 nob: magnifica nob reuelabas. Ex  
 pectauim⁹ salutare tuū dñe: vt añ  
 nob p̄misisti. Ecce nūc faciē tuā oñ  
 dis: ades q̄ nobiscū loq̄bar⁹. Dēs  
 ḡ ei genu flectam⁹: q̄z ip̄e ē dñs d̄s  
 n̄r. Et oēs p̄cidētes adorauerūt eū.

**Canticū Esdre: Neemie:  
 z ceteroz de transmigratiōe  
 babilonis. Ca. LXXXVII**  
 Reterea illi viri excelsi Es/  
 p dras: neemias: z ceteri d̄ trās/  
 migratiōe babilonis: tales  
 laud dño exoluerūt. Cōfitebimur ti  
 bi dñe i toto corde n̄o: laudabim⁹  
 mirabilia tua. De⁹ i scōvia tua q̄s  
 d̄s magn⁹ zc. s; i hūilitate n̄ra me/  
 mor fuisti n̄ri. Dēs gētes plau. zc.  
 Nos ar p̄ls tu⁹ z oues pascue tue  
 laudamus te. Et oēs p̄ci. ado. eū.

**Canticū Symeonis: Jo  
 hānis baptiste: z eoz q̄ fuerūt  
 tpe x̄pi. Ca. LXXXVIII**  
 Um aut nō solū de antiq̄s  
 c p̄ibz vel gnātiōibz: s; d̄ ip̄i⁹  
 dñi Jesu tpe p̄les inf scōs  
 p̄ies p̄us i limbo: z nē i padiso ter  
 restri essent symeō z iohes baptista  
 sacratissimi inocētes: z felix ille la/  
 tro cū dño iesu crucifixo: volētes z  
 ip̄i laud dño exoluerūt: sic direxerūt. Cō  
 fitebimur tibi dñe f̄m iusticiā tuā:  
 z noi tuo psallem⁹. De⁹ tu docuisti  
 nos a iuēture n̄ra: z vsq̄ nūc. p̄nū

ciabim? mirabilia. Tu es agnus q  
toll' p'ctā mūdi: tu es q. oim miser  
Sic audim? sic te vidim? oclis  
nris. Ex ore infantū z lactantiū pfe  
cisti laudē. modicū ei laborauim?  
z multā gl'az ztulisti nob. Et vidi  
mus gl'az tuā q̄si vnigeniti a p'ie:  
plenū grē z vitat'. Et oēs p. ad. eū.

## Canticum angelorum.

## Ca. LXXXIX

Quia nō ē v'isile q̄ a lau/  
de dñi cessaret āgeli sci (q̄z  
ibi erat mltitudo copiosa)  
cū h' sit p'cipue eoz officii vt restau  
ratiōis sue recognoscāt bñficiū: iō  
ip'i exultātes corā dño totalit' iubi  
lauēnt. Alia alia al. Te decet laus  
te decet hymn': z tibi reddet vocū  
in h'rlm. Hymnū tibi dñe cātabi  
mus d' cātic' syō. exaltare sup celos  
ds zc. Confessionē z decorē induisti  
Dia p' te facta s'c' alia alia. Exalta  
stiv' gy gas zc. Cū esses rex n' an se  
cula: te fecisti paup' e all. Minora  
sti te paulomin' a nob vt n'ras rui  
nas repares all. Benigne fecisti in  
volūtate tua syō: vt edificares sup  
na h'rlm al. al. Vicantes i domo  
tua i sc'la sc'oz laudē te al. Et per  
oēs vicos tuos cātabit' al. Tu fac  
āgelos tuos spūs: z mltros tuos  
ignē vrentē. Tu numeras multitu  
dinē stellas. Bñdi. angeli dñi dño  
Laudare eū oēs angeli ei'. Adorāt  
re oēs angeli tui al. Et plura alia q̄  
obv'itro. Tūc oēs p'cedētes adora  
uerūt eū. In talib' cātic' z laudib'  
habant oēs sc'i p'ies z angeli corā  
dño q̄n erat cū eis reuerēter alacri  
ter z deuote: z q̄si gl'osiz bñ z t'inue  
iubilabāt. Aspice q̄ eos: z cū leticia  
z gratulare eis: z attende q̄ dicūt: z

disce deum laudare z venerari: z ei  
grās agere: bñficia sua regnoscere  
z toto affectu stude ad illā gloriā p  
rigere: vbi sp' cū rā nobili mltitudine  
i' p'spectu dei tui i laudib' p'sueres

Nona apparitio quō apa  
ruit. xi. discipul' ianuis clau  
sis. Johis. xx. Ca. XC

Dueniēte āt die octauo re/  
surrectōis itez apparuit do  
min' iesus ianuis clausis  
discipulis: z erat tho mas cū eis q̄  
p'ma die nō fuerat. Et cū ali' narra  
rēt ei q̄ dñm viderāt: r'ndit. Nisi vi  
dero i manib' ei' s'curā clauoz zc.  
nō credā. Dixit q̄ pastor bonus de  
suo grege p'isillo sollicit'. Pax vo  
bis. Deinde dixit thome: in ser digi  
tum tuū buc z vide: et noli esse i cre  
dulus s' fidelis. Tūc tho mas p'ci  
dēs terigit cicatrices z dixit. Dñs  
me' z ds meus. Noies vidit z deū  
credidit. Dixit etiā suā culpā d' h' q̄  
dereliquerat eū sic ali' dixerūt. Dñs  
āt erigēs eū dixit. Noli timere: oīa  
dimissa s'c' tibi. Hoc aut' de thome  
dubitatiōe p'missū est disp' satoris:  
vt euidētiōib' argumētis resurre  
ctio dñi p'baref. p'sidera b'ignitatē  
z hūilitatē ac feruentē amorē eius  
quō mōstrauit thome z alijs disci  
pulis vulnera sua: vt tolleret oēm  
obscuritatē a cordib' eoz ad ipoz  
z nostrā vtilitatē. Reseruauit aut'  
sibi dñs cicatrices vuln'ez p' p'ria  
maxie vt fidē faceret ap'lis de resur  
rectiōe: vt ipas oñdar p'it: q̄n vult  
placare eū z interpellare p' nob: est  
ei aduocatus n'f. Et vt eas oñdar  
reprobis i die iudicij. Stat' igit' do  
minus iesus cū matre z discipulis  
suis p' aliquā morā loq̄ns d' regnō

dei. Et ipi cū eo i leticia magna au  
diētes illa verba excelsa: z aspicien  
tes faciē eius plenā gaudio z deco  
re. Attēde eos circūstantes: z dñaz  
familiarius iuxta eū: magdalenā  
vero sp' ad pedes eius. Sta igit' tu  
mente reuerēter z iocūde a loqe: si  
forte mia motus: faciat te vocari.  
Tandē dixit eis vt vadāt in galileā  
i montē thabor (vt d'z) z ibi appare  
bit eis: z bñditiōe data discessit ab  
eis. Ip'i vero remaserūt vt p'us fa  
melici z sitibundi de ip'o: sed pluri  
mū p'fortati.

Decima apparitio facta di  
scipulis in galilea in monte  
thabor. Matth. vl. Ca. XCI

Dixit hec discipulis ad dictū  
p locū thabor p'gētib' itez ap  
paruit eis dñs dicēs. Data  
est mihi oīs p'as in celo z in terra  
Ite docere oēs gētes baptisantes  
eos in noīe p'ris z filij z sp'is sc'i: do  
cētēs eos seruare q̄ mandau' vob.  
Et p'fortemini qz ego sum vobiscū  
oib' dieb' vsqz ad p'sumationē sc'i.  
Adorauerūt aut' eum in suo aduētu  
cū magna iocūditate. Manifesta  
uit aut' eis q̄liter est dñs oim. Dat  
eis mandatū de p'dicādo z formā  
baptisādū: z vigorē p'maximū cū di  
xit q̄ sp' erit cū eis. Vides q̄stā iocū  
ditate dat eis z q̄ insignia charita  
tis. His igit' dictis p' dñm Iesum  
z data bñditiōe disparuit ab eis.

Undecima apparitio fa  
cta septē discipulis piscanti  
bus in mari: z comedit dñs  
Iesus cū eis. Johis. vltimo  
Cap' in. XCII

Discipuli vero adhuc remā/  
serunt in galilea. Iuerunt  
aut' quadā die piscatum ad  
mare tyberiadis septē ex eis: z per  
toram noctē nihil ceperūt. Mane  
aut' facto dñs apparuit eis: z stetit  
in litore maris. Querēs igit' dñs  
Iesus si aliquid cepissent: dixerūt  
ei. Non. Dixit eis. Mitrite in dex  
terā nauigij r'bere: z iueneritis. Mi  
serunt igit' z ceperunt magnā copi  
am piscū. Dixit tunc Johānes pe  
tro. Dñs est. Tūc Petrus nudus  
existens succinxit se tunica: z festi  
nans venit per mare. Alij vero na  
uigio venerunt. Et cum descendis  
sent: viderunt piscem positū supra  
p'unas. Dñs cū hoc eis parauer  
rat. Fecit etiā accipi de piscib' eoz:  
z assari. Et simul cū eis comedens  
fecit cōmuniū cum eis in litore ma  
ris z p'suete misericordie z humili  
tatis more ministrās: panē porre  
xit eis: z piscem fregit et dedit eis.  
Stant reuerenter z alacriter ip'i cū  
dño suo pariter comedētes aspiciē  
tes faciē eius desiderabilē z iocun  
dam: z exultant in cordib' suis. Ac  
cipiunt escas de sacra tissimis ma  
nib' eius z reficiunt nō minus sp'i  
ritualiter q̄ corporaliter. Quale  
p'iuuiū est istud. Attēde vt cū eis  
pascans cogitādo q̄ vtilia sunt et  
pulcra ista. Nam completo isto so  
lenni p'iuuiū dixit dñs Petro. Di  
ligis me plus his? Dixit ei. Dñe:  
tu scis qz amo te. Dñs dixit. Pa  
sce agnos meos. Et itez sic interro  
gās: recōmendauit ei grege suum.  
In q̄ charitatē z benignitatē dñi  
solita p'sidera. Aperte vides q̄ dili  
gētē imp'mit reuerat' affectuose re  
cōmēdat aīas n'ras petro. itez dñs

post hec p̄dixit petro mortē suā di-  
cēs. Cū esses iunior cinge. zc. decla-  
rās q̄ morte cēt moriturus: q̄ p̄ pas-  
sionē crucē clarificaturus es deū. Et  
cū d̄ ioh̄es pet̄ q̄reret: h̄ ar̄ qd̄ dñs  
r̄ndit. Sic eū volo manere donec  
veniā. q. d. Nolo q̄ p̄ viā passiōis  
me seq̄r̄: s̄ in senio z̄ p̄replatiōe q̄-  
scat: q̄uis aliq̄ discip̄li vix intelli-  
gēt q̄ n̄ moreret. S; h̄ nō erat ma-  
gnū donū cū sit meli⁹ dissoluit esse  
cū xp̄o. Attēdisti q̄ multa dicta fa-  
cra q̄ s̄ z̄ magnifica i hac apparitio-  
ne. Post hec disparuit dñs ab eis  
z̄ mox solito rediit ad sc̄tōs p̄ies:  
discipuli v̄o cū magno gaudio re-  
māserūt. Et postea redeūt h̄rl̄m.

**Quoddecima apparitio q̄li-  
ter apparuit dñs plusq̄ q̄n-  
gētis fr̄ib; sil.** Ca. XCIII

Terz apparuit dñs Jesus  
i vltra q̄s q̄ngēt; fr̄atib; sil:  
s; q̄ loco: v̄l q̄n: nō ē scriptū  
Et sc̄as in sc̄os: loquēs q̄ de regno  
dei maḡ: eos iocūditate impleuit.  
Habes igit̄. xij. apparitiōes dñi p̄  
resurrectionē vsq; ad ascēsiōnē abs-  
q; duab; cū ascēsiōe p̄ime dicēdis.  
Et sic fuerūt. xiiij. Scire tñ debes q̄  
i euāgelij nō s̄t scripte nisi. x. Nā  
q̄ apparuit matri nō ē scriptū i aliq̄  
loco: s; sic credit̄. Quō ar̄ apparuit  
ioseph: legit̄ i euāgelio nichodemi  
quō etiā iacobo miori: scribit ap̄ls  
ad corinth. De q̄ngēt; fr̄ib; scribit  
idē ap̄ls. Alie v̄o scribunt i euāge.  
Pores ēt meditari d̄ pl̄ib;. Nā v̄i-  
sile est q̄ dñs benign⁹ sepe matrē  
z̄ discip̄los visitabat: z̄ magdalenā  
dilectā discipulā p̄fortās z̄ exhila-  
rās eos q̄ sic vehemēt̄ passiōe sua  
fuerāt p̄erriti. Qd̄ ēt b̄t̄is Aug⁹.

sentit dicēs: de tpe p̄ resurrectionē  
nō oīa sc̄pta s̄t. Erebra erat ei⁹ p̄uer-  
satio cū eis. z̄ forte ip̄i sc̄ti p̄ies ma-  
rie abraā z̄ q̄b; facta fuit p̄missio d̄  
filio dei veniebāt cū eo ad visitādū  
illā suā gl̄iosā filiā. s. matrē dñi p̄  
eis z̄ oīb; grās iuenit z̄ genuit redē  
prozē. Q̄ q̄ letanter eā aspiciēbāt z̄  
reuerēter se ei inclinabāt: z̄ oī q̄ pore-  
rāt b̄ndictiōe colebāt: q̄uis nō vix-  
derent ab ea. Cogita solitā benigni-  
tatē charitatē z̄ hūilitatē dei. Quid  
facim⁹ mētionē q̄ ista i oīb; factis  
eius relucēt q̄ postq̄ resurrexerat:  
ad huc pegrinari p̄ q̄draginta dies  
voluit: vt suos discipulos p̄firma-  
rer z̄ roboraret. Digne nēpe p̄ tot  
annoz curricula: post tot labores  
z̄ afflictionē: p̄ tā ignominiosas et  
acerbā mortē poterat triumphator  
ad suā gl̄iaz remeare: z̄ p̄ suos ange-  
los p̄firmare z̄ p̄fortare ap̄los pro  
suo nuu. S; h̄ nō parit̄ charitas  
sua: s; p̄sonalr̄ voluit p̄uersari cū  
eis p̄. xl. dies: apparēs eis i multis  
argumēt; z̄ loquēs d̄ reḡ dei. p̄ eis  
fec̄ h̄ z̄ p̄ nob; s; nō aduertim⁹. Di-  
lexit et diligit valde: nec diligit ad-  
talē z̄ tm̄ ignē nō solū calefieri s; ar-  
dere deberemus.

**De ascēsiōe dñi. Actū. i.**

**Cap. XCIII**

Ira dñi ascēsiōnē te esse vi-  
cile oportet: vt si vnq; toto  
mētis conatu te p̄ntē exhi-  
buisti verb; z̄ fact; ei⁹ nūc ml̄roma-  
gis facias. Nā hec solēntas supat  
oēs alias: vt infra clari⁹ oñdaz. sal-  
tē h̄ aier te ad attētiōnē quō nūc a-  
scēsurus cor pali p̄ntia cōplero sue  
pegrinatiois cursu opat: vñ s̄ba z̄  
facta ei⁹ s̄t attētiō p̄siderāda. Que  
liber aīa fidel; sp̄sūm suū deū z̄

dñm suū in ei⁹ discessu diligētissi-  
me obseruare: z̄ q̄ p̄ eū dicunt̄ z̄ s̄nt  
mēte vicerōsi⁹ amplecti z̄ ei se deuo-  
tius z̄ hūilius recōmēdare ac tora-  
lit̄ aīm suū ab alijs retrahere. Die  
igit̄. xl. a resurrectionē sciēs dñs: ie-  
sus q̄ venit ei⁹ hora vt trāseat ex h̄  
mūdo ad patrē: cū dilexisset suos i  
finē dilexit eos. Accipies igit̄ de pa-  
radiso f̄estri sc̄os p̄ies z̄ illas oēs  
sc̄tās aīas z̄ b̄ndicēs enoch z̄ helie  
ibi remanētib; z̄ ad huc viuētib; ve-  
nit ad discip̄los suos q̄ erāt i cena-  
culo i mōre sp̄o cū matrē z̄ alijs. Et  
apparēs eis voluit añ discessū suū  
p̄radere cū ill̄ in signū memoriale  
dilectiōis z̄ gaudij. D̄ib; igit̄ sil̄ co-  
medētib; cū leticia magna i h̄ vlti-  
mo iuuuio dñi sui: dixit eis dñs ie-  
sus: Tps ē vt reuertar ad eū q̄ me  
misit: vos ar̄ manere i ciuitate do-  
nec induami h̄tute ex alto: q̄ infra  
paucos dies replebim; h̄tute sp̄s/  
sc̄i ex alto: vt vob; p̄missi. postea ibi  
tis p̄vniuersū orbē predicātes euā-  
gelij meū: z̄ baptisantes credētes:  
z̄ eritis mibi testes vsq; ad vltimū  
terre. Exprobrauit ar̄ incredulitatē  
eor; q̄ his q̄ viderāt eū resurrex̄/  
se nō crediderāt. s. angelis suis. h̄  
nūc maxie fac̄ cū p̄dicandū esse di-  
cebat. q. d. Mulromag; vos debe-  
bat; angelis credere: z̄ anteq; vide-  
ritis me: q̄s gētes q̄ credēt vob; p̄di-  
cātib;. nō me videēt. Fec̄ autē h̄ vt  
suū defectū cognoscētes. hūiliores  
essent: oñdens eis i discessu suo q̄s  
tū placebat ei hūilitas q̄si eā pecu-  
liarit̄ recōmēdaret eis. Quercētib;  
ar̄ eis d̄ futur; t̄pib; noluit eis r̄nde-  
re: q̄ nō expediebat eis. Stās igit̄  
comedūt: loquunt̄ d̄ p̄ntia dñi sui  
gaudēt; s; turbant de recessu eius.

Tāta amoris dulcedie z̄ magnitu-  
dine diligebāt eū: q̄ v̄ba de recessu  
suo nō poterāt equo tolerare aīo.  
Quid ar̄ de matrē iuxta eū p̄āden-  
te: q̄ sup oēs sic intense eū amabat.  
An nō credis q̄ ad hec v̄ba disces-  
sus sui maxie dilectiōis tacta z̄ cō-  
mota dulcedie reclaret caput suū  
sup filiū suū: z̄ recubaret sup pecc̄-  
eius. Nā si ioh̄es fecit i cena: ml̄co  
magis meditari potes d̄ ip̄a. Vñ  
suspirās cū lachrymis dicebat z̄ ro-  
gabāt eū dicēs. Fili mi si discedere  
vis: duc me tecū. Dñs autē p̄solās  
eā: dicebat. Rogo ma; charissima  
ne molesteseras discessū meū q̄va-  
do ad patrē. Te ar̄ hic remanere ex-  
pediit ad tps ad p̄firmādū credētes  
postea veniā z̄ assumā te ad gl̄iam  
meā. Ad quē m̄. Fili dulcissime fi-  
at volūtas tua. Nā ego nō solū re-  
manere s; z̄ mori para sū p̄ aiab; p̄  
q̄b; tu mortuus es: s; esto memo-  
mci. Dñs ar̄ eā discipulos z̄ mag-  
dalenā p̄solabat dicēs. Nō turbet  
cor v̄im neq; formidet. Nō relinq;e  
vos orphanos: Glado z̄ venio ad  
vos sp̄ ero vobiscū. Tādē dixit eis  
vt vadāt i montē oliueti: q̄ inde vo-  
lebat ascēdere: z̄ tunc disparuit ab  
eis. Mater q̄ z̄ aliq̄ sine mora iueit  
ad dictū montē q̄ est ape h̄rl̄m ad  
vñū miliare: z̄ ibi terz apparuit eis  
Ecce hodie habes duās apparitio-  
nes. Amplexat⁹ est matrē: valefa-  
ciēs eis: z̄ mater eū. Discipuli ar̄ z̄  
magdalena z̄ oēs aliq̄ p̄dentēs z̄  
lachrymātes: osculati s̄t pedes ei⁹.  
Ipe ar̄ erigēs eos: benigne oscula-  
tus est. Erāt autē inuisibil; sancti  
p̄ies q̄ libētē z̄ reuerēter intuebāt  
dominā: z̄ b̄ndicunt; p̄ quā tāta be-  
neficia s̄t assecuti. Quō etiā iuenit̄

illos excellētes pugiles & duces ex  
 ercitus dñi q̄s inter oēs elegit dñs  
 ad pugnandū & vincendū dyabo/  
 lū. Tandē cunctis mysterijs cōple  
 tis: cepit dñs Jesus eleuari ab eis  
 & ascendere pp̄ia & truce sua. Tūc m̄  
 & oēs alij p̄ceder̄t in terrā: Et dixit  
 dñs. Fili m̄ benedicite memor esto  
 mei: q̄ p̄pter discessum nō poterat  
 laet̄: ymas p̄tinere. Haudebat tñ  
 valde: q̄ filiū suū cernebat tā glo/  
 riosē celos perere. S̄c̄l̄r̄ & discipuli  
 dicebant. Dñe p̄ te dimissimus oīa  
 memor esto nostri. Ip̄e aut̄ eleua/  
 ris manibz facie serenus & gaudēs  
 more regio coronatus: & ornatus:  
 triūphaliter referebat̄ in celū: & be/  
 nedicēs eis dixit. Constatēs estore  
 & viriliter agite: q̄ semp̄ ero vobiscū.  
 Ascēdebat aut̄ dūcēs secū illā mul  
 titudinē nobile: iter pandēs ante  
 eos vt̄ predixerat. p̄bera michēas.  
 Dñs itaq; gloriosus ascendebat &  
 precedebat eos: viā eis ostendēs. &  
 ip̄i cantātes & iubilātes leti seque/  
 bant̄ eū dicētes. Cantemus dño q̄  
 ascendit sup̄ occasus: dñs nomē il/  
 li. Benedic̄ es dñe q̄ saluas spe/  
 rantes in te: deducēs ppl̄m tuū in  
 exultatiōe: & electos tuos in leticia.  
 Ascendis in altū: p̄spex̄ iter faciēs  
 nob. Educis ifortitudine victos.  
 In p̄spectu angeloz tibi psallē  
 Gloria laus & honor tibi sit̄ p̄perex  
 redēptor. Interim aut̄ michael̄ p̄re  
 positus paradisi peragēs nuncia/  
 vit q̄ dñs ascēdebat. Ecce beatorz  
 spiritūū ordines seriatim p̄ acies  
 suas ei occurrer̄t. Unus ex eis nō  
 remansit q̄ nō veniret obuiā dño  
 suo: & inclinātes cū oī qua poterāt  
 reuerētia tanto dño deducebāt eū  
 cū bymnis & canticis ineffabilibz.

Quis ei posset cantus & tubilos q̄  
 ab ip̄is fiebāt explicare? Aduenest  
 p̄ principes iuncti psallētibz: dicē  
 res alla alla alla: q̄ victoriā glorio  
 se fecisti. Nunc tibi regnātū pangi/  
 mus esse melos. Alla benedictus  
 es q̄ ambulās sup̄ p̄ncas ventoz.  
 alla. Dignus es dñe cū lauder̄ ho  
 norē al. Ecce ascendit oēs tribz tri  
 bus dñi: vt̄ p̄stent̄ dicant̄ all. In  
 his & silibz dñm honorabant corā  
 ip̄o exultantes & ei festū honorificū  
 celebrātes. Et quis posset hoc gau  
 diū enarrare qd̄ tam beatissimi spi  
 ritus q̄ sancti p̄ces habuer̄t cū si/  
 bi occurrer̄t. Superni ḡ spūs dño  
 prius reuerētia exhibita: & canticis  
 explet̄ cū magna leticia dicebant.  
 Principes ppl̄oz bene vos venisse  
 gratulemur all. Psallite igit̄ deo  
 nostro al. Psallite ei qui ascendit  
 sup̄ celū celi ad orientē alla. Eusto  
 des & adiutores n̄ri gaudēt̄ parvo  
 bis al. Psallite vos regi nostro al.  
 Similiter aut̄ se exhortantes dice  
 bant simul. Nos capiet v̄bs vene  
 randa al. Et sancti p̄ces responde/  
 bant alacriter. Principes ppl̄i dñi  
 alla. Vides igit̄ q̄ oēs psallebāt &  
 iubilabāt. Nam iuxta p̄berā. Ascē  
 dit deus in iubilatiōe: & dñs in vo  
 cetube. Ascēdebat aut̄ dñs iesus  
 p̄ solatiōe maris & discipuloz: q̄  
 usq; videre poterāt eū. Et tunc nu  
 bes suscep̄t eū ab oculis eoz: & in  
 momēto cū oībz angelis predictis  
 & sanctis patribz fuit̄ i patria. Sic  
 ei dicit̄ sanctus p̄bera. Pontis nu  
 bem ascensum tuū: dñe qui ambu  
 las super pennas ventoz. Penne  
 ventoz dicunt̄ sumitates ventoz:  
 sc̄z partes ille que precedūt & velo/  
 ciores sūt. Et ille velocius ascendit

ex quo nubē interposuit. Strabant  
 aut̄ mater: discipuli: Magdalena  
 & alij genibz flexis: & intuebant̄ in  
 celū cūntē illū quousq; poterant.  
 Quid erat videre dñm sic glorio  
 se ascendentē. Et qd̄ si posset audi/  
 re & videre illos beatissimos spūs:  
 & aīas sanctas cū eo pariter ascen/  
 dentes & incedētes. Forte p̄re gau/  
 dio fuisset aīa talis a corpore sepa  
 rata: & cū eis ascendisset. Eum igit̄  
 vultibz adhuc eleuatis aspicerent:  
 ecce duo angeli steterūt iuxta illos  
 in vestibz albis dicētes. Viri galil/  
 lei quid statis aspiciētes in celum?  
 sic veniet̄ quēadmodū vidistis euz  
 euntē in celū. Redite ergo in ciui/  
 tate: & expectate sicut dixit vob. At/  
 tende quomō de illis erat sollicit̄.  
 Nam statim vt̄ euauit̄ ab oculis  
 eoz: misit angelos suos ne nis ibi  
 stantes fatigarent: & vt̄ solarent̄:  
 audiētes angelicū testimoniu p̄ cor  
 dare secū de ascensiōe dñi. Audie  
 igit̄ his verbz: dñs rogauit humili/  
 ter ip̄os angelos: vt̄ eam recōmen  
 darent filio suo. Illi vero vsq; ad  
 terrā inclinari: libenter susceperūt  
 mandatū eius. Similiter apostoli  
 magdalena & oēs alij dixerūt illis.  
 Illis itaq; disparētibz ip̄i reuersi s̄  
 in ciuitate ad montē syō: ibiq; mo/  
 rabant̄ expectantes vt̄ dñs iesus  
 mandauerat eis. Dñs autē iesus  
 cū vniuersa predicta felici & magni  
 fica multitudine aperiens ianuas  
 paradisi: vsq; tunc humano gene/  
 ri clausas: intrauit̄ triūphaliter et  
 gloriose: gaudiose ac reuerenter: et  
 patri genuflectēs ait. Pater gra/  
 tias ago tibi q̄ mihi dedisti victo/  
 riā de oībz aduersarijs meis. Ecce  
 amicos nostros q̄ capti tenebant̄:

tibi represento. S; fratribz & discipu  
 lis meis quos in mūdo reliqui: p/  
 misi mittere spiritū sanctū. Rogo  
 mi pater vt̄ impleas p̄missionē me  
 am: et eos tibi recōmendo. Tūc  
 pater erigēs eum fecit sedere a dex  
 tris suis & dixit. Benedicte fili m̄  
 oīm potestare dedi tibi de istis di/  
 scipulis tuis & de missiōe spūs san/  
 ctū: p̄o tuo velle dispone. Dēs aut̄  
 sancti patres & beatissimi spūs qui  
 adorantes p̄ciderāt in facies suas  
 corā patre surgēs reinceperūt cō  
 rita & iubilāt corā deo laudes. Si  
 enī Moyses & Aaron post transi/  
 tū maris rubri ceciderūt corā dño  
 dicentes. Cantemus dño rā. quā/  
 tomagis modo cunctis aduersita  
 ribz superat̄. Similiter cū David  
 deducebat arcā dei in hierusalē: si  
 torus ppl̄s canebat legitime & Da  
 uid cū cantoribz cythara percutie/  
 bar: & oēs corā dño laudabāt: quā  
 tomagis nunc faciebāt qui vere s̄  
 corā dño in tanto gaudio p̄stituti?  
 Et refert̄ Johānes q̄ audiuit̄ in ce  
 lo centū quadraginta quattuor mi/  
 lia s̄c̄ cytharoz & cytharistantū in  
 cytharis suis & cantabāt quasi can  
 ticū nouū ante sedē dei & agni: qd̄  
 cūq; gaudiū illud significet. Ergo  
 totum multo magis hodie cōtingit̄  
 se meditabor. Dñes igit̄ tibi consti  
 tuti psallunt: oīes exultāt: oīes  
 letant̄: oīes cantant: oēs gaudēt̄:  
 oīes iubilāt: oīes manibz plau/  
 dunt: oīes chorifant: oēs iocun/  
 dant̄: oēs tripudiant. Vere nunc  
 in superna hierusalē audit̄ canticū  
 leticie: & per oēs vicos eius cantat̄  
 et dicit̄ ab vniuersis alla. Nunq̄d  
 ab origine mūdi tale festū: & tantū  
 pascha tanq; solēne fuit̄ celebratū.

Nec vnq̄ erit forte: nisi post die iudicij: cū oēs electi tibi p̄sentabunt cū corporibz glorificatis. Propterea dixi tibi in p̄ncipio: q̄ hec solennitas oibz p̄sideratis supereminet cunctis. Percurre per singula z videbis si vez loquor. Magnū pascha z solenne est incarnatio dñi z initium ois boni nostri: s̄ hoc nobis nō sibi. Nam ip̄e tunc in thalamo vteri virginis inclusus est. Magnū etiā pascha natiuitatis dñi: s̄ illud: nob: non sibi. Comparandū est q̄ ad tantā paupertatē vilitatem z penuriā natus est. Magnū est quo ad nos festū eius passio: q̄ tunc oia peccata deleta sunt. Nihil em̄ (vt ait Greg⁹) nob nasci profuit nisi redimi p̄fuisset. S̄ p̄ter tota menta durissima z morte turpissima quā sustinuit: nec sibi fuit nec nob ibi materia gaudij: s̄ tristitiez meroris. Magnū z solēne festū est vez pascha resurrectōis dñi nostri tam pro nob q̄ ip̄e gloriosus triūphator apparuit: z nos iustificati sum⁹. Venerabilis igit̄ dies multum: ideo in ip̄o singulariter cantat ecclesia. Nec est dies quā fecit dñs. Et s̄m Augustinū: Nec dies sanctior est alijs: intellige de prece dentibz. Nam hec dies ascensiois maior z sanctior videt̄: q̄ licet resurrectio dñs. Adhuc tamē peregrinat in terris adhuc est clausa ianua paradisi adhuc sancti patres nō inrunt ad patrē que oia in ascensioe completa sunt. Et si bene inspicis quicquid deus fecit vsq̄ modo: fecit vt p̄ueniret ad hanc diē: z sine hac diē erāt imperfecta oia opera sua. Nam celū: terra: z oia que in eis facta sunt p̄pter boiem homo autē

p̄pter gloriā habendā. Ad ip̄m vsq̄ nunc nullus poterat p̄tingere post p̄ctm̄ q̄tuncunq̄ iustus. Vides igit̄ q̄ magnificus z mirificus est dies iste. S̄m̄ magnū pascha valde dies penthecostes: z eū multū solēnisat ecclesia. Et rō est: q̄ tunc summū donū. s̄ sp̄m̄ sanctū recipit s̄ illud nob: nō sibi. S̄ hodiern⁹ dies ascensiois est ip̄e festū solēnisimū dñi nostri Jesu xpi: q̄ hodie incipit sedere ad dexterā patr̄: z requie capit a peregrinatioe sua. Et est festū supernoz ciuiū: q̄ nouuz gaudiū suscipiunt de dño suo: quē ante ibi in humanitatis forma nō viderāt: z q̄ p̄mo incipiunt restaurari ruine eoz in tanta multitudine beatorū. Et etiā p̄p̄te festū illoz egregioz patriarchaz p̄beraz. Et aiaz sanctaz: q̄ ad supernā hodie patriā p̄t̄m̄ venerunt. Si ergo facimus festū de aliquo migrante ad celos: q̄tō magis de tot milibz s̄ z q̄tō magis de sancto sanctorū. Est etiā festum dñe que filiū regali dyademate coronatū sic vidit tantū vez deū super excelsa ascendere. Et est festum nostrū quia humana natura hodie super celos est exaltata: quia nisi christus ascendisset illud donū: scilicet sp̄m̄ sanctū p̄ quo sic merito solēnisamus recipere nequibamus. Unde dicebat discipulis suis. Expedite vobis vt ego vadā. Si ei nō abiero paraclitus nō veniet ad vos. vñ Ber. Solēnitās ista charissimi glōsa p̄sumario ē: z adpletio aiaz solēnitatū: z felix clausura toti itinerarij dñi n̄ri Jesu xpi filij dei viui. Merito solēnitās diei hui⁹ agit̄: q̄ sol celestis iusticie n̄ris se p̄sentauit obrutū.

Magna q̄ leticia et exultatio quā p̄scisso sacco leticia circūdat̄ est: z n̄re dedicauit exordia resurrectōis. Vexat̄ q̄d mihi ex solēnitatibz istis si p̄uersario n̄ra detinet̄ i terris. Dico igit̄. Nō multo min⁹ mihi tolerabilior videt̄ h⁹ exiliū habitatio q̄ gebēna. Deū ait: Nisi abiero paraclitus nō veniet ad vos. Vides ne quēadmodū et cereraz solēnitatū ea quā hodie celebram⁹: z p̄sumationē habeat z fructū declarare: z augmentationē grāz. Sic ei bona opa ei⁹ q̄ p̄ nob natus ē: ita eius q̄ ascensio p̄ nos facta ē: z fac̄ p̄ nob. Ducit q̄ Ber. Manifeste vides q̄ solēnit̄ or est dies illa oibz alijs: z ois q̄ bene diligeret dñm̄ iesū: hodie magis laudaret q̄ i aliq̄ die anni. Vñ ip̄e dicebat discipulis suis. Si diligeret me gauderet vtiq̄: q̄ vado ad patrē. Et p̄p̄ea credo me recte dixisse: q̄ nunq̄ i p̄ria fuit aliq̄ dies tm̄ solēnisata vt ista. Duravit at̄ gaudiū z exultatio tāti festi vsq̄ ad diē penthecostes. Ascensio ei dñi fuit hora sexta. Nā p̄mo comederat hora tertia cū discipulis suis: quos igit̄ i patria oēs exultarēt vltra q̄ dici possēt p̄ma diē. vsq̄ ad aliā sextā hora: angeli fecerūt singulare festū: z dñs iesus ostēdit z fecit eis aliquā familiaritatē singlarē z solationē. Sc̄da diē fecerūt archangeli. Tertia diē vtrius. Quarta diē p̄tates. Quinta diē p̄ncipatus. Sexta dñatōes. Septia throni. Octaua cherubin. Nona seraphin. Di s̄ nouē ordines angeloz: z sic hec durauerūt vsq̄ ad sextā sabbii vigiliē penthecostes. Et ex t̄ fecerūt festū scriptis vsq̄ ad hōrā tertiā diei dñice.

De missione sp̄m̄ sancti.

Actū. ij.

Ca. XCV

Hinc his p̄plet dixit dñs iesus p̄ri. P̄ri mi recordare p̄missi mei q̄d feci fr̄ibz meis de sp̄sctō. Rūdit p̄ri. Fili multū ḡtū habeo p̄missus. Dicūt q̄d sp̄m̄ sc̄m̄. Rogam⁹ te vt descēdas ad discipulos n̄ros z eos repleas: sole ris: roborēs z instruas: z cumulū virtutū z gaudiū p̄feras eis. Et ait sp̄sctus. Ecce ego parat⁹ sum. Et stari venit z descēdit rep̄te i lignis igneis sup. cxx. discipulos s̄m̄ p̄gregatos: z eos repleuit oī gaudiō: cuius v̄tute discipuli vegetati: docti: accessi: z illuati: totū orbē p̄cussērūt z p̄ magna p̄te sibi subiecerūt. Deū sup̄ni ciues laudauerūt z sp̄ laudāt deū z h̄nt dies leticie: z nunq̄ deest ibi solēnitās z grāz actio z vox laudis. Scriptū est ei. Vñ q̄ h̄rant in domo tua zc. Festinem⁹ igit̄ nos i gredi illā requiē vbi tāta sup̄abūdat indefinēt leticia: z ad p̄iaz nostrā totū conatū suspirem⁹. Quidā mus h⁹ mūdi miser z putridi corporis n̄ri cōpagē: z ei⁹ curā nō faciamus i desiderijs: q̄n nos h̄ derict in carceratos z p̄grinos a tā ro bono: dicamusq̄ cū ap̄lo. Infelix ego hō q̄s me liberabit a corpe mortis h⁹. Et itez. q̄diu sum⁹ in h̄ corpe p̄grinamur a dño: cupio dissolui z esse cū xpo. Desiderem⁹ corpis resolutionē: z eā p̄tinue postulem⁹ a dño. Et q̄ p̄ nos in scriptis eā cū salute p̄seq̄ nō valem⁹: interim saltrē moriamur mūdo z p̄p̄is ac p̄cupi scēt̄is ei⁹. Abstraham⁹ corde forti z p̄senerāti ab his rebz caducis: miseris: breuibz z leuibz. Fugiam⁹ cōfortiū tale barz visibilitū rez: q̄ vulnerāt z interficiūt aias n̄ras. Ascē

# Tabula.

Damus autē mēte cū dño: aut poti⁹  
ad dñm: z cū ipō sit in celis puer/  
facio nra: vt sic faciētes nō ex toto  
simus peregrini z aduē: s; in tpe  
uisitatiōis nos ad se dignet assu/  
mere: ipede q̄ loq̄mur dñs n̄r Je/  
sus xp̄s: q̄ est sup oīa: s; benedic⁹  
z laudabilis in sc̄la sc̄loꝝ: Amē.

¶ Explicir liber aureus de vita xp̄i  
p̄ sanctū Bonauenturā doctorē ce/  
rapticū editus siue cōpositus.

## Tabula capitulorū in li/ bro presenti p̄tentorū.

De meditaciōib; que precedūt in/  
carnationē. i  
De p̄ntiōe in c̄miaz z veritatē. ii  
De his que postea in celo p̄tinge/  
re poterunt. iij  
Incipiūt meditaciōes vite dñi Je/  
su de incarnationē. iij  
Quō dñā n̄ra iuit ad elisabeth. v  
Quomō ioseph voluit eam occul/  
te dimittere. vi  
De natiuitate dñi n̄ri iesu xp̄i. vii  
De circūciōe dñi. viii  
De epiphania dñi. ix  
Quēscā s̄i p̄sep̄io p̄ oblationē. x  
De purificatiōe Marię. xi  
De fuga dñi in egypto. xii  
De reditu dñi ab egypto. xiii  
Quomō puer Iesus remansit in  
hierusalem. xiiii  
Quid fecit dñs Iesus a duodecimo  
anno vsq; ad p̄ncipiū tricesimi an/  
ni vite sue. xv  
De itinere dñi ad baptisimū. xvi  
De ieiunio z tentatiōe dñi. xvii  
De apertōe libri i synagoga. xviii  
De p̄ma vocatiōe ap̄loꝝ. xix  
De mira culo facto ad nuptias. xx  
De sermone dñi in mōte. xxi  
De suo ceteriōis z filio reguli. xxii

De paralytico misso p̄tectū. xxiii  
De locru symonis petri. xxiiii  
De dormitiōe dñi i nauicula. xxv  
De filio vidue suscitato. xxvi  
De puella suscitata. xxvii  
De p̄uersariōe marię magda. xxviii  
Quō iohes baptista misit discipu/  
los suos ad xp̄m. xxix  
De morte iohis baptiste. xxx  
De locutiōe dñi cū samarita. xxxi  
Qualit̄ dñs iesus fuit ductus vs/  
q; ad sup̄ciliū mōris. xxxii  
Qualit̄ dñs iesus sanauit quēdā  
habentē manū aridā. xxxiii  
De multiplicatiōe panū. xxxiiii  
De fuga dñi qñ turba voluit eū fa/  
cere regem. xxxv  
Quō dñs orauit in mōte. xxxvi  
De muliere chananea. xxxvii  
Quō aliqui ex verbis dñi scandali/  
sati sunt. xxxviii  
De retributiōe relinq̄ntiū oīa. xxxix  
Qualit̄ dñs iesus q̄siuit a discipu/  
lis qd dicerēt de christo. xl  
De transfiguratiōe domini in mō/  
te thabor. xli  
Qualit̄ dñs iesus duab; vicib; cie/  
cit videntes z emētes i tēplo. xlii  
De p̄ obatica piscina. xliiii  
Quō discipuli vellebāt spicas pro/  
pter famē. xliiii  
De misterio marthe z marie. xlv  
Distinatio p̄templatiōnū. xlvi  
De impedimētis p̄templatiōis: z q̄  
vita alteri preferat̄. xlvi  
Quō dñs predixit iudeis q̄ eccle/  
sia deuolueret̄ ad gētiles. xlvii  
Quō iudei voluerūt capere dñm ie/  
sum in sermone. xlviii  
De ceco in hierico illuuiato. xlix  
Quō dñs intrauit domū zachei. li  
De ceco a natiuitate illuuiato. lii  
Quō abscondit se dñs iesus ceteriō

# Tabula.

de templo. liij  
Quō alia vice iudei voluerunt la/  
pidare Iesum. liiij  
De resurrectiōe lasari. liiij  
De maledictiōe ficus. liiij  
De muliere i adulterio de phēsa. liiij  
De p̄spiratiōe iudeoꝝ z dñm. liiij  
Qualit̄ dñs rediit berbania. liiij  
De aduētū dñi in hierusalē super  
asellum. liiij  
Quō dñs iesus mortē suā predixit  
matri sue. liiij  
De cena dñi. liiij  
De passiōe dñi in generali. liiij  
Meditatio passiōis ih̄o māf. liiij  
Quō principes duxerūt iesum ad  
Pylatum. liiij  
Meditatio passiōis ad tertiā. liiij  
Meditatio passiōis ad sextā. liiij  
De mora i n̄se dñe iuxta crucē. liiij  
Meditatio passiōis in hora com/  
pletōrii. liiij  
De die sabbati. liiij  
Quid fecit dñs in sab̄bo. liiij  
Lanticū sc̄toꝝ parz i limbo. liiij  
De resurrectiōe dñi p̄ma apparitio  
quō apparuit matri sue. liiij  
Quō magdalena z alie mulieres  
iuerunt ad monumentū. liiij  
Sec̄da apparitio quomō apparuit  
Magdalene. liiij  
Tertia apparitio quō apparuit tri/  
bus marijs. liiij  
Quarta quō appa. ioseph. liiij  
Quinta quomō apparuit Jacobo  
minori. liiij  
Sexta quō apparuit petro. liiij  
Quō dñs rediit ad sc̄os p̄ces. liiij  
Septima quō apparuit duob; di/  
scipulis euntib; emaus. liiij  
Octava quō apparuit discipulis i  
clusis in die resurrectiōis. liiij  
Lanticū ade. p se z sua ḡnatōe. liiij

Lanticū noe p se z sua genēf. liiij  
Lanticū Abrahę Ysaac z Jacob p  
se z suis generatiōib;. liiij  
Lanticū moysi z iosef. liiij  
Lanticū dauid: alioꝝ p̄phaz. liiij  
Lanticū esdre z neeme z ceteroꝝ  
de trāsmigratiōe babilonis. liiij  
Lanticū Symeonis et Johannis  
baptiste. liiij  
Lanticū angeloz. liiij  
Nona apparitio quō apparuit disci/  
pulis ianuis clausis. liiij  
Decima apparitio facta discipulis  
in galilea. liiij  
Undecima apparitio facta piscan/  
tibus. liiij  
Duodecima apparitio facta quin/  
gentis simul. liiij  
De ascensiōe dñi. liiij  
De missiōe sp̄s sancti. liiij

Finis.

